

e-računi uputstvo za upotrebu

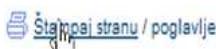
Dobrodošli u uputstvo za upotrebu za programske pakete e-računi [<http://sracija.e-racuni.com>].

Da bi korišćenje programskog paketa bilo što jednostavnije savetujemo vam da pročitate uputstvo za upotrebu.

U prvim stranama se nalaze uputstva za osnovno korišćenje programa.

U poglavljima je opisana funkcionalnost zasebnih modula programa.

Ako želite odštampati celo poglavje pozicionirajte se na početnu stranu poglavja i pritisnite **Štampaj poglavje**. Ako želite odštampati samo željenu stranu pritisnite **Štampaj stranu**.



Program e-računi [<http://sracija.e-racuni.com>] se stalno razvija.



U skladu sa time ponuđač ne tvrdi da su sve strane u uputstvu 100% tačne, kao ni da je u uputstvu opisana sva funkcionalnost programa.

1. Korisnička podrška na daljinu

Korisnička podrška na daljinu omogućava operateru koji radi sa vama da ima uvid u vaš ekran putem interneta.

To znači da operater nema potrebu lično dolaziti na vašu lokaciju, čime se smanjuju troškovi, a poboljšava kvalitet/brzinu.

Da bi koristili podršku potrebna vam je sledeća datoteka:



Datoteku je potrebno da snimite na vaš računar, a zatim i pokrenete.

Da bi ugovorili korisničku podršku potrebno je da nas prethodno kontaktirate, telefonski ili na druge načine komunikacije koje pružamo: Skype, e-mail, HelpDesk...

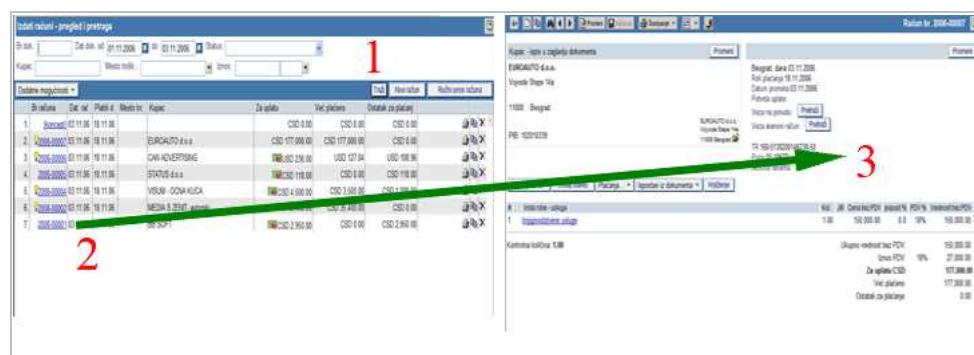
2. Osnove korisničkog interfejsa

U ovom poglavju su opisane osnove korisničkog interfejsa za upotrebu programa. Objasnjeni su i osnovni pojmovi koji se koriste u uputstvu za upotrebu.

Ako ste iskusni korisnik računara i interneta, ovo poglavje možete brzo preći, da bi se upoznali sa osnovnim pojmovima. Ostalima preporučujemo da ovo poglavje detaljno ispitaju.

2.1. Osnove rada sa dokumentima: pregled i pretraga dokumenata

Kada radimo sa različitim dokumentima (računi, otpremnice,...) u programu se pojavljuje isti šablon upotrebe. Pri pristupu dokumentu pratimo sledeći postupak. Prvo dokument pronademo, zatim ga izaberemo, a onda ga možemo menjati ili izvršavati druge funkcije dozvoljene na dokumentu. Opisani postupak je prikazan na sledećoj slici:



Slika 1: Pregled i pretraga dokumenata kao i detaljan prikaz

Pretraga, izbor i uređenje dokumenta teku u 3 koraka.

1. U polja za unos kriterijuma (1) unesemo kriterijum za pretragu dokumenata (napr. broj dokumenta ili vremenski period). Po unosu kriterijuma kliknemo na dugme **Traži**.

2. Po pritisku na dugme za pretragu program će nam pokazati spisak nađenih dokumenata (2). Sa klikom na željeni dokument pokazuje se strana sa detaljnim prikazom dokumenta (3).

3. Kada se prikaže strana sa detaljnim podacima dokumenta (3), možemo dokument uređivati i na njemu vršiti druge funkcije relevantne za prikazani tip dokumenta.

Pored dugmeta **Traži** na strani za pregled dokumenata korisniku sa potrebnim pravom pristupa [13.8.2] pokazuje se i dugme za unos novih dokumenata. Sa klikom na unos novih dokumenata otvara se unosna maska, pomoću koje unosite nove dokumente.

Na strani za pregled i pretragu dokumenata je dostupno i dugme . Po kliku na ovo dugme otvara vam se meni sa funkcijama kojima možete vršiti masovne operacije nad pronadjenim dokumentima (napr. knjiženje ili masovni ispis nađenih dokumenata, itd.). Spisak funkcija iz menija **Dodatane mogućnosti** se prilagodava prikazanom spisku dokumenata kao i korisničkom pravu [13.8.2] trenutno prijavljenog korisnika.

Program takođe omogućava upotrebu naprednih tabela. Svi podaci u naprednoj tabeli su prikazani u jednoj tabeli, uz to da se pri pomeranju na dole kroz tabelu podaci automatski učitavaju. Podatke u ovim tabelama možemo i da sortiramo, što kod običnih tabela nije moguće.

Upotreba naprednih tabela se dobija iz menija **Moj profil** | **Podaci za kontakt i postavke programa** gde nam se pokazuje sledeća slika:

Kontaktni podaci za IT consulting Gorišek d.o.o. (ADMIN)

E-mail:

Mobilni telefon:

Korisničke preference i postavke okoline

Jezik:

Vrsta aplikacije 'office':

Korisnički posrednik:

Dodatne mogućnosti:

- Upotreba naprednih tabela.
- Po prijavi u program povećaj prozor preko celog ekrana. (fullscreen)
- Otvori izabrane dokumente u novom prozoru.

Slika 2: Štikliramo mogućnost upotrebe naprednih tabela

Primer napredne tabele:

Dodatak mogućnosti ▾ Traži Nov nalog

Br.nal.	/	Tip	Datum	Datum	Knjižno	Beleške	Duguje	Potražuje
310003	izd.						118,00	118,00
310002	izdati rač.un.						3.050,00	2.950,00
8001	ostalo						458.637,32	337,32
6004	ostalo						11.076,72	11,07
6003	ostalo						2,00	
4083	ostalo	30.12.05	30.12.05	IT consult	Uvoz Cardea 19.10.21		5.672,00	
4082	ostalo	~12.05	30.12.05	IT consult	Uvoz Cardea 19.10.21		11.900,00	
33062	ostalo						532.691,00	532.691,00
3203	ostalo						64,38	64,38
3202	ostalo						163.919,77	163.919,77
31115	ostalo						4.047,16	4.047,16
31114	ostalo	30.12.05	30.12.05	IT consult	Uvoz Cardea 19.10.21		463.934,05	463.934,05
2028	ostalo	31.12.05	31.12.05	IT consult	Uvoz Cardea 19.10.21		63.910,55	63.910,55
2027	ostalo	31.12.05	31.12.05	IT consult	Uvoz Cardea 19.10.21		502.629,00	502.629,00
2026	ostalo	31.12.05	31.12.05	IT consult	Uvoz Cardea 19.10.21		120.638,70	120.638,70
2025	I ostalo	31.12.05	31.12.05	IT consult	Uvoz Cardea 19.10.21		0,00	0,00
2025	I ostalo	31.12.05	31.12.05	IT consult	Uvoz Cardea 19.10.21		112.894,37	112.894,37

Slika 3: Primer napredne tabele

2.2. Glavni red

U pregledu dokumenata se upotrebljava standardni glavni red programa sa najčešćim korišćenim funkcijama. Glavnom redu je moguće pristupiti i korišćenjem prečica preko tastature. Opis funkcije možemo videti ukoliko se mišem zadržimo iznad dugmeta. Opis osnovnih ikonica u ovoj koloni je:

- ◀ Sa klikom na ovu ikonicu vraćamo se na prethodni posao. To ne mora biti prethodna strana. Ako smo na primer iz izdatog računa ušli u postavku računa, ovim dugmetom se vraćamo na prikaz računa (Esc).
 - Klikom na ovu ikonicu prikazuje nam se forma za unos novog dokumenta. Novi dokument je istog tipa kao dokument na kome smo se nalazili. Znači ako ste se nalazili na izdatom računu, pritiskom na ovo dugme otvorice se forma za unos novog izdatog računa.
 - ▤ Klikom na ovu ikonicu možemo kopirati trenutno prikazani dokument. Po kliku nam se prikaže forma za unos novog dokumenta u koju su iskopirani podaci iz trenutno prikazanog dokumenta.
 - ▣ Klikom na ovu ikonicu prikazuje nam se forma za pregled i pretragu dokumenata. Ako smo recimo na nalogu za knjiženje, prikazaće nam se forma za pregled i pretragu nalogu za knjiženje (Shift+Home).
 - ◀ Ikonica omogućava brzo listanje po nađenim dokumentima. Ako smo recimo pri pregledu dokumenata izabrali jedan dokument ovom ikonicom prikazujemo dokument koji se nalazio pre izabranog u spisku dokumenata. Na ovaj način nam nije potrebno vraćati se na rezultat pretrage pa birati prethodni dokument, nego samo kliknemo ovu ikonu (Ctrl+<-).
 - ▶ Slično kao i prethodna, ova ikonica nam omogućava da se prenestimo na sledeći dokument iz spiska pregleda i pretrage dokumenata (Ctrl+>).
 - ▶ Pritiskom na ikonicu menjamo podatke na prikazanom dokumentu (F8).
 - ▢ Klikom na ovu ikonicu snimamo promene na dokumentu. Ako je dokument promenjen ova ikonica će menjati boje da bi nas upozorila da treba snimiti promene (F2).
 - ▶ Pritiskom na ovo dugme otvara se nova strana sa dokumentom spremljanim za štampu. U zavisnosti od tipa dokumenta dokument se otvara u formatu HTML [2.4], RTF ili PDF. Ako je na osnovu dokumenta moguće štampati više različitih obrazaca, format i vrstu obrasca možemo izabrati klikom na desnu stranu dugmeta čime će nam se prikazati meni za izbor željenog ispisa.
 - ▢ Klikom na ovu ikonicu možemo videti promene na dokumentu. Svaka promena na dokumentu se beleži tako da postoji kontrola nad unosom podataka.

2.3. Opšte o unosu podataka

2.3.1 Polja za unos, kod kojih je unos obavezan

Ako se pri unosu podataka zahteva da se podatak uneše to polje je označeno sa zvezdicom *. Primer:

Page 1

Slika 4: Polje sa obaveznim unosom

Ako potvrdimo obrazac bez unetog podatka program nas obaveštava datim tekstom.

2.3.2 Unos novčanih iznosa

Brojeve unosimo upotrebom decimalnog zareza. Primer: **100,2**.

Ako unesemo broj sa tačkom, program će je ignorisati kao da ona razdvaja hiljade. Primer: **100.000,2**.

Pri unosu novčanih iznosa možemo upotrebiti aritmetičke operacije za sabiranje + i oduzimanje -. Ako unesemo napr. **100,5+25**, program će to razumeti isto kao i **125,5**.

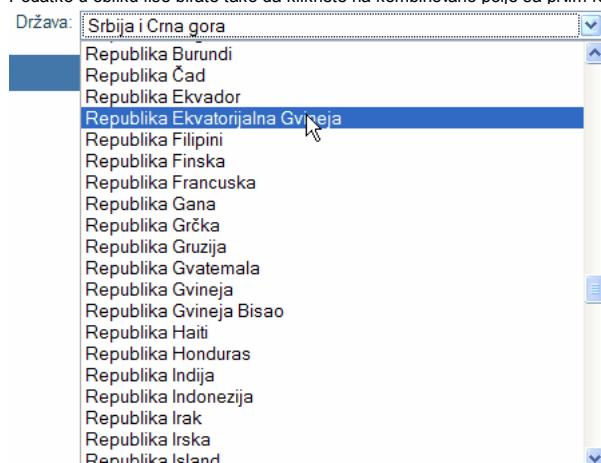
2.3.3 Polja za unos datuma

Datume možete unositi tako što kliknete na ikonicu i izaberete ga iz prikazanog kalendarja.

Datume takođe možete unositi i u skraćenom obliku, napr. unos broja 3 će promeniti dan na treći dan tekućeg meseca i godine. Možete upisati i ceo datum kao napr. 10.10.2006. Program takođe prepoznaće i datume koji su zapisani u formatu 10102006 i prepoznaće ga isto kao i prethodni primer.

2.3.4 Izbor unapred pokazanih vrednosti

Podatke u obliku lise birate tako da kliknete na kombinovano polje sa prvim redom podataka, a zatim iz spiska izaberete željenu opciju klikom na nju:



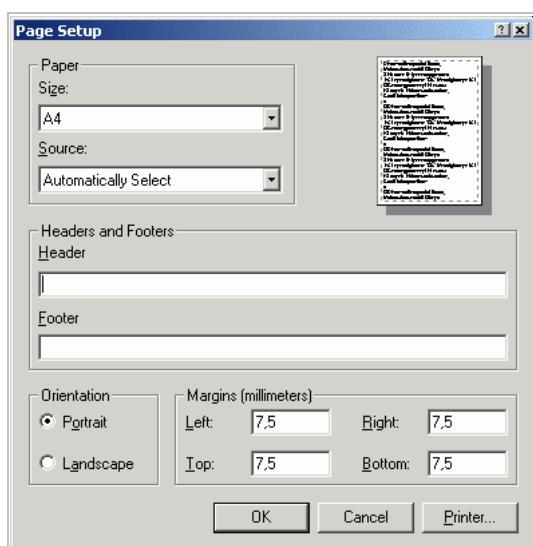
2.4. Štampanje dokumenata u HTML-u iz pretraživača

Program e-računi generiše dokumente u formatu HTML, tako da ih možete štampati iz pretraživača Internet Explorer 4.0-7.0, kao i iz Mozilla/Firefox. Dokumente je moguće štampati i iz pretraživača Opera iako podršku za pretraživač Opera ne garantujemo.

2.4.1 Štampanje dokumenata iz pretraživača Internet Explorer

Pri štampanju iz pretraživača Internet Explorer preporučujemo da izaberete postavku bez štampanja zaglavlja i potpisa (header/footer). U protivnom će vam štampač automatski na dnu strane ispisati web stranicu, kao i datum i vreme štampe.

Ispis zaglavlja i potpisa (header/footer) podešavamo iz menija **|File |PageSetup|**.

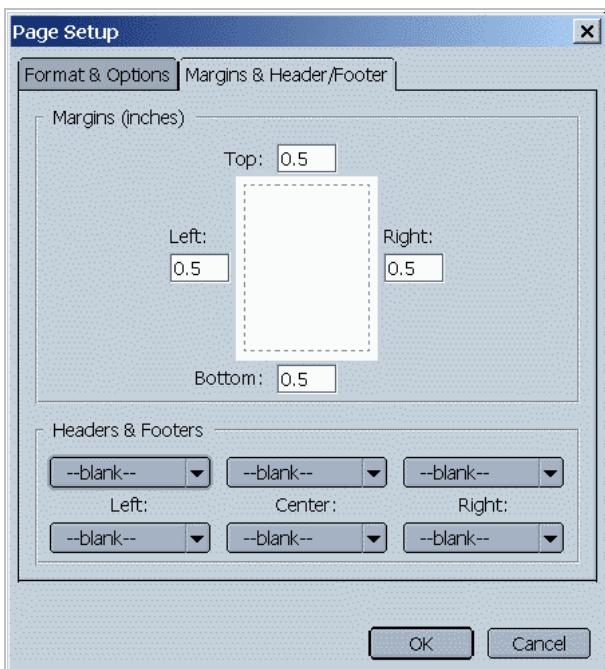


Slika 5: Prozor za postavku izgleda za štampu u pretraživaču Internet Explorer

Iz priloženog se vidi da je potrebno izbrisati podatke iz polja **Header** i **Footer**, a zatim pritisnite **OK**.

2.4.2 Štampanje dokumenata iz pretraživača Mozilla Firefox

Slično kao kod IE i ovde preporučujemo da izaberete postavku bez štampanja zaglavlja i potpisa (header/footer). To birate tako što u meniju **|File|** idete na opciju **|Page Setup|...**. Zatim u dobijenom prozoru podesite zaglavje i potpis kao na prikazanoj slici:



Slika 6: Prozor za postavku izgleda za štampu u pretraživaču Mozilla Firefox

U pretraživaču Mozilla Firefox je potrebno sve vrednosti postaviti na vrednost **-blank-**.

2.5. Štampanje dokumenata i obrazaca u formatu PDF (Adobe Acrobat Reader)

U programu je moguće štampati dokumente u kompjuterskom formatu PDF. Za prikaz i štampanje ovake vrste dokumenata potrebno je da na kompjuteru na kojem koristite program e-računi, instalirate program Adobe Acrobat Reader (važi za kompjutere sa operativnim sistemom Windows).

Kao alternativu programu Adobe Acrobat Reader preporučujemo program **Foxit Reader**, koji omogućava i dodavanje **pridruženih zapisa** u PDF dokumente.

Program Foxit Reader možete naći na adresi http://www.foxitsoftware.com/pdf/rd_intro.php

Postavka programa Adobe Acrobat Reader i rešavanje najuobičajenih problema je opisano ispod.

2.5.1 Postavka programa Adobe Acrobat Reader

Program Adobe Acrobat Reader možete besplatno preuzeti sa internet strane <http://www.adobe.com/products/acrobat/readstep2.html>. Strana sa koje skidamo najnoviju verziju Adobe Acrobat Reader-a izgleda približno ovako:

Slika 7: Na ovoj strani možemo preuzeti najnoviju verziju Adobe Acrobat Readera

Klikom na dugme [Download](#), kao što prikazuje gornja slika počće prenos instalacije programa. Po završetku preuzimanja programa, instaliramo program startujući ga i prateći uputstva iz instalacije.

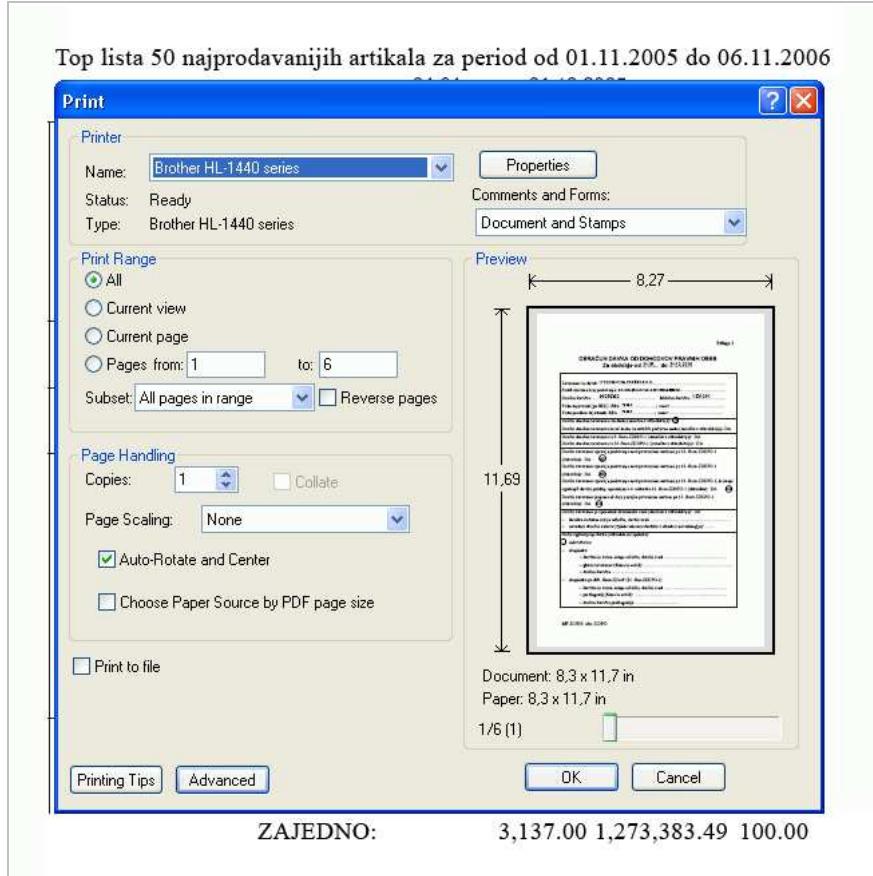
Za pravilan ispis obrazaca preporučujemo najnoviju verziju programa Adobe Acrobat Reader 7.0, koju možete naći na adresi:
<http://www.adobe.com/products/acrobat/readstep2.html>

2.5.2 Kako popraviti ako se dokument ne ispisuje pravilno

Ispis obrazaca iz programa Adobe Acrobat Reader je sličan prikazu obrazaca na ekranu. Zbog raznolikosti štampača može doći do nekompatibilnosti sa programom Adobe Acrobat Reader, pa i do sledećih grešaka:

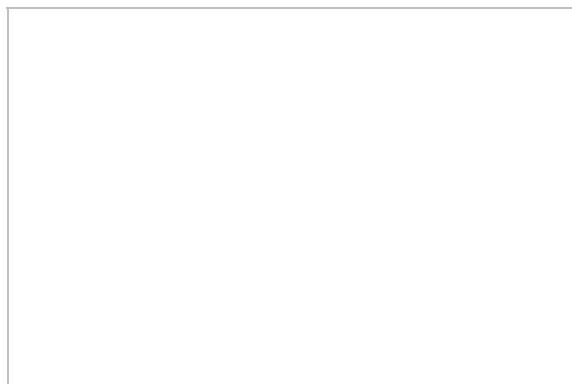
- Podaci sa izabranog obrasca se ne ispisuju.
- Pri isisu se pojavljuju nekakve crte.

Oba ova problema možemo rešiti iz prozora Adobe Acrobat Reader-a, pri isisu željenog dokumenta, pritiskom na dugme prikazuju se postavke štampanja kao na slici ispod:



Slika 8: Postava štampe dokumenta

U postavci štampe kliknemo na dugme [Advanced](#) i izaberemo Print as image kao na prikaznoj slici:

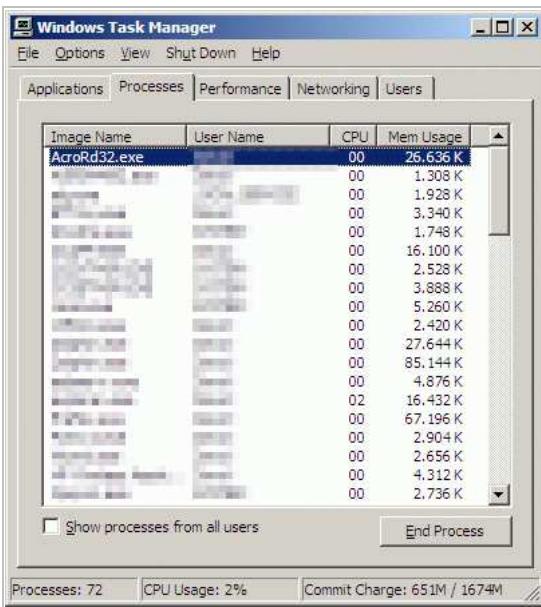


Slika 9: Izaberemo opciju Print as image

2.5.3 Šta uraditi ako Adobe Acrobat Reader neće da se zatvori?

Dešava se da program Adobe Acrobat Reader u verzijama 6.0 i 5.0 blokira rad i onemogući prikaz dokumenta u formatu PDF.

Ako se to dogodi treba otvoriti Windows Task Manager i zaustaviti proces **AcroRd32.exe** (gleđaj sliku).



Slika 10: Zaustavljanje procesa AcroRd32.exe

2.6. Računovodstveni servis i rad sa više preduzeća

Program sa svojim računovodstvenim servisom omogućava da sa jednim korisničkim imenom možete voditi podatke više preduzeća. Korisnici koji imaju pravo pristupa do više preduzeća imaju u gornjem desnom uglu prozora mogućnost brzog izbora trenutnog preduzeća.



Slika 11: Mogućnost brzog izbora trenutno aktivnog preduzeća

Izborom drugog preduzeća otvara se prozor sa podacima izabranog preduzeća. Po odjavi, korisnik se automatski odjavljuje iz svih preduzeća.

2.7. Šta je HelpDesk i kako ga upotrebljavamo?

HelpDesk programa e-računi [<http://sracija.e-racuni.com>] je poseban modul namenjen komunikaciji između administratora sistema e-računi [<http://sracija.e-racuni.com>] i njegovih korisnika.

HelpDesk možete upotrebljavati za prijavljivanje grešaka u programu, za postavljanje pitanja o radu programa kao i sugestija za poboljšanje programa e-računi [<http://sracija.e-racuni.com>].

2.7.1 Po čemu se HelpDesk razlikuje od telefona ili e-maila?

Na primeru upoređivanja telefonskog razgovora sa HelpDesk-om ćemo brzo pokazati prednosti upotrebe HelpDesk-a:

- Komunikacija preko HelpDesk-a se obavlja pisanim putem, podaci se ne mogu izgubiti.
- Preko HelpDesk-a problem mogu videti svi, za razliku od telefonskog razgovora.
- HelpDesk omogućava pregled stanja zapisu (otvorene stavke). Svakom zapisu u HelpDesk-u se dodeli status, koji pokazuje u kom stanju je zapis (otvoren, u izradi, zatvoren,...).
- Telefoni ne omogućavaju dobru vremensku iskorišćenost. Pomislite koliko vremena izgubite po izradi posla koji zahteva tačnost i koncentraciju preko telefona. Po okončanju razgovora treba vam vremena da se odmorite i pripremite za dalji rad, a tad sledi novi telefonski poziv. Da li se može raditi na taj način?

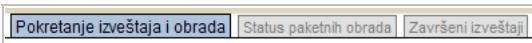
I zašto je HelpDesk bolji od e-maila?

- HelpDesk izveštaji su sortirani po zapisima. Svaki unos ima određen status. Status nam govori da li je zapis **otvoren, u obradi, na čekanju ili zatvoren**.
- Zapis u HelpDesk-u je vidljiv svim administratorima, a ne samo onome kome je poslat e-mail. Isto tako mogu izveštaje iz HelpDesk-a videti i vaše kolege iz preduzeća, koji mogu da preuzmu problem ako vi recimo odete na odmor.
- HelpDesk omogućava da vi i administratori imate jednak pregled nad rešavanje zadatog problema kao i pregled otvorenih zapisu.
- HelpDesk vam omogućava da zapise postavljate direktno iz programa e-računi [<http://sracija.e-racuni.com>], a ne da pokrećete poseban program za slanje obaveštenja.

2.8. Pokretanje obrada podataka i priprema izveštaja, ispisa

Poglavlje opisuje standardne postupke izrade ispisa u programu.

Pokretanje obrada podataka je dostupno preko menija **|Finansije |Glavna knjiga |Izveštaji**, gde se na vrhu strane pojavljuje osnovni red:



Slika 12: Glavni red kod izveštaja

U zalistku sa gornje slike prikazuje nam se unosna forma sa kriterijumima koji se moraju uneti pre pokretanja izveštaja. Kako se ispunjava unosna forma za posebne izveštaje možete videti u poglavљu Izveštaji, ispisi i bilansi [10.8].

Drugi zalistak nam prikazuje status pripreme izveštaja koji je u toku:



Slika 13: Završena priprema izveštaja

Treći zalistak nam prikazuje spisak gotovih izveštaja:

Pokretanje izveštaja i obrada	Status paketnih obrada	Završeni izveštaji
Prikaz izveštaja		
#	Opis	Datum

Slika 14: Spisak završenih izveštaja

2.9. Korisnička podešavanja i postavke okruženja

Da bi aplikaciju koristili na najbolji mogući način, što znači i najveću efikasnost, preporučljivo je da pažnju obratimo na opcije postavki aplikacije iz menija **Moj profil | Postavke prikaza programa**

Korisnička podešavanja i postavke okruženja

Jezik:	Srpski						
Vrsta aplikacije 'office':	OpenOffice.org						
Uobičajeni format za izvoz podataka:	ODF Text (.ODT)						
Korisnički posrednik:	padajući meni						
Dodatne mogućnosti:	<input checked="" type="checkbox"/> Upotreba naprednih tabela. <input type="checkbox"/> Po prijavi u program povećaj prozor preko celog ekrana. (fullscreen) <input type="checkbox"/> Otvori izabrane dokumente u novom prozoru. <input checked="" type="checkbox"/> Koristi taster Enter za pomeranje fokusa (isto kao Tab) <input checked="" type="checkbox"/> Kopiraj postavke glavnog reda i fragmenata prve strane na sva preduzeća korisnika						
Glavni red:	<table border="1"><tr><td>#</td><td>Vrsta dugmeta</td><td>Tekst na dugmetu</td></tr><tr><td>1.</td><td>Objektni model</td><td>Objektni model</td></tr></table> + dodaj X briši ▲ vrh ▼ više ▼ niže ▼ dno	#	Vrsta dugmeta	Tekst na dugmetu	1.	Objektni model	Objektni model
#	Vrsta dugmeta	Tekst na dugmetu					
1.	Objektni model	Objektni model					
Fragmenti:	<table border="1"><tr><td>#</td><td>Vrsta fragmenta</td><td>Položaj na strani</td></tr><tr><td>1.</td><td>neknjizeni dokumenti</td><td>sredina</td></tr></table> + dodaj X briši ▲ vrh ▼ više ▼ niže ▼ dno	#	Vrsta fragmenta	Položaj na strani	1.	neknjizeni dokumenti	sredina
#	Vrsta fragmenta	Položaj na strani					
1.	neknjizeni dokumenti	sredina					

Slika 15: Postavke korisničkog okruženja

Objašnjenje opcija je dato u tabeli ispod:

Jezik	Ovom opcijom biramo uobičajeni jezik kojim koristimo aplikaciju. Inače jezik možemo promeniti u svakom trenutku klikom na ikonicu u desnom gornjem ugлу aplikacije.
Vrsta aplikacije 'office'	Izbor programskog paketa koji koristimo. Dat je između 2 najrasprostranjenija paketa: Microsoft Office i Open Office. Ova opcija igra ulogu kod izrade nekih izveštaja.
Uobičajeni format za izvoz podataka	Opcija dopunjuje prethodnu, ali je i potpunija. Svi izveštaji aplikacije, kao i štampa dokumenata, mogu se izvršiti u većem broju formata. Ova opcija nam označava uobičajeni, naravno pri izradi izveštaja uvek možemo izabrati i drugi format.
Korisnički posrednik	Označava izbor menija za navigaciju programom i ima 2 vrednosti: klasični izgled - po kliku na modul programa u levom delu aplikacije se prikazuje fiksni meni koji upućuje u dalju navigaciju; padajući meni - kako mu i ime kaže, meni je definisan kao padajući, strana se ne prikazuje do konačnog izbora (pri kliku na ime modula, otvara se padajući meni sa daljim mogućnostima).
Upotreba naprednih tabela	Razliku vezanu za ovu opciju možemo videti na svakoj strani za pregled dokumenata (npr. pregled izdatis računa). Napredne tabele mogu otvoriti dokument sa duplim klikom i kroz dokumente se može kretati jednostavnim klikom, dok je kod običnih tabula navigacija poznati "sledeća strana" "prethodna strana" linkovi.
Po prijavi u program povećaj prozor preko celog ekrana(fullscreen)	Ova opcija može zavisiti od postavke pretraživača koji koristimo. Uobičajeno je da web aplikacije nemaju pravo da menjaju veličinu prozora pretraživača.
Otvori izabrane dokumente u novom prozoru	Sa svake strane za pregled dokumenata, kada kliknemo na dokument, želimo da ga "otvorimo". Ova opcija nam omogućava izbor da li će se dokument otvoriti u istom, ili u novom prozoru.
Koristi taster Enter za pomeranje fokusa (isto kao Tab)	Veliki broj korisnika je navakao da se kroz forme programa "kreće" tasterom Enter. Zbog toga je ugrađena ova opcija. Ukoliko je uključena pritiskom na Enter prelazimo na novo polje forme. Kada dođemo do kraja forme sledeći Enter radi uobičajenu akciju forme. Ukoliko je ova opcija isključena Enter skoro uvek odmah izvršava uobičajenu akciju forme.
Kopiraj postavke glavnog reda i fragmenata prve strane na sva preduzeća korisnika	Kod računovodstvenih servisa, korisnik ima pristup većem broju preduzeća. Sve postavke se mogu definisati nezavisno po preduzećima, a mogu se definisati i jednom, a onda kopirati na sva ostala preduzeća korišćenjem ove opcije.
Glavni red	U ovu tabelu dodajemo predefinisane prečice, koje nam mogu pomoći u upravljanju programom. Zbog velikog izbora, opcije nećemo nabrajati. Na dnu tabele su dugmici kojima dodajemo brišemo, menjamo redosled opcija itd. Na dnu strane je data prva strana koja odražava opcije izabrane sa slike na vrhu.
Fragmenti	Da prva strana ne bi bila prazna, na njoj možemo imati korisne informacije u vidu fragmenata. Za izbor fragmenata važe sva pravila opisana u prethodnoj opciji - glavni red. Fragmenti mogu biti tekstualni ili grafički (grafikoni). Takođe mogu biti i interaktivni, kao i sadržati linkove ka drugim stranama.

Po izboru svih potrebnih opcija izmene pamtimo klikom na dugme "Pošalji", na dnu strane.



Slika 16: Prva strana posle unetih izmena

Prećicama definisanim preko opcije 'glavni red' može se pristupiti i preko tastature zajedničkim pritiskom na taster ALT i broj(gde je broj pozicija dugmeta gledajući sa leve strane)

2.10. Korisnička podešavanja i postavke okruženja

Prva strana je strana koju verovatno vidamo najviše puta u programu. Otvara se čim se prijavimo u program, a i na nju se uvek možemo vratiti klikom na ikonu kućice sa leve strane (prečica: Ctrl+Home).

Zbog navedenog, bitno nam je da prva strana bude što funkcionalnija, jer ako na prvoj strani možemo videti sve podatke koji su nam potrebni, nema potrebe za navigacijom kroz menije, traženjem podataka i naravno gubljenjem vremena.

Sve postavke prve strane definišemo preko strane Postavke prikaza programa [2.9].

Prva strana vam može izgledati popunjeno i funkcionalno, evo jednostavnog primera:

2.11. Spisak promena

Na svim dokumentima koja pravimo u programu automatski se beleže promene koje na njima radimo. Ukoliko imamo prava da ih vidimo, ikonica se nalazi sa desne strane u glavnom redu.



Slika 17: Ikona u glavnom redu

U spisku promena možemo videti tip promene, vreme, korisnika koji je napravio, kao i druge podatke preko kojih možemo ustanoviti šta se dešavalo.

Spisak promena					
Datum	Korisnik	Tip promene	Vreme prijave	IP Adresa	Ime kompjutera
25.12.2008 15:09:52	Glavni Test d.o.o.	Prvi unos			
25.12.2008 15:11:13	Glavni Test d.o.o.	Menjanje			
25.12.2008 15:12:22	Glavni Test d.o.o.	Knjiženje			

Slika 18: Spisak promena

3. Izdavanje računa

Modul za izdavanje računa je namenjen za izdavanje računa, predračuna/ponuda, avansnih računa, kao i knjižnih odobrenja/zaduženja.

Osim običnog izdavanja računa omogućeno je i automatsko masovno fakturisanje na bazi periodičnih obračuna. Takođe modul je integriran sa ostalim modulima programa tako da omogućava dodatne mogućnosti.

Modul za izdavanje računa takođe nudi izbor mogućnosti ispisa izdatih računa, kao i izradu različitih izveštaja prodaje.

Modul za izdavanje računa sadrži sledeće funkcije:

- Izdavanje računa, predračuna/ponuda, avansnih računa i knjižnih odobrenja/zaduženja.
- Štampanje dokumenata [3.16] i mogućnost postavke oblika ispisa dokumenata [3.27].
- Šifrant prodajnih artikala.
- Integriran registar poreskih obveznika i tekućih računa.
- Automatsko knjiženje dokumenata i obračun PDV-a [9].
- Integraciju sa drugim modulima programa.

3.1. Kako početi?

Pre početka upotrebe modula **Računi** preporučujemo vam da pređete sledeće tačke, koliko je potrebno, za upotrebu programa.

3.1.1 Pre prvog izdatog dokumenta

- Ako ste program počeli upotrebljavati sredinom poslovne godine, morate prvo postaviti početni broj za numerisanje dokumenata [10.1.6].

3.1.2 Pre štampanja dokumenata

- Pri izdavanju prvog računa uz pomoć postavke štampe [3.27] oblikujte izgled računa, pa možda dodati i dodatni tekst za ispis na dokumentu. Oblik ispisa i tekst za ispis na računu

i drugim izdatim dokumentima možete dobiti na dva načina:

- Sa izborom parametara za ispis teksta [3.27.3] i logotipa za osnovni način ispisa dokumenta.
- Sa postavkom MS Word (template) [3.27.2] za ispis dokumenta. Postavke možete izabrati iz naše galerije predloga [3.27.2.13], ili iz programa MS Word [3.27.2.1] napravite šablon za ispis dokumenata pa taj šablon upotrebite u programu.
- Ako dokumente štamirate direktno iz pretraživača u formatu HTML, onda pogledajte kako isključiti štampanje zaglavja i potpisa strane [2.4].

Ako imate problema sa izradom izgleda izdatih dokumenata pošaljite obaveštenje u HelpDesk [2.7] i administratori će vam pomoći.

3.2. Pregled i pretraga izdatih računa

Ako kliknemo na **|Prodaja |Računi** pokazuje nam se strana Izdati računi - pregled i pretraga kao na slici ispod.

Br.računa	Dat. rač	Platiti d	Mesto trošk.	Kupac	Za uplatu	Već plaćeno	Ostatak	Pretraga	Novi račun	Ručni unos računa
1. 2009-00004	09.02.09	24.02.09			RSD 0,00	RSD 0,00				
2. 2009-00003	06.02.09	13.03.09		011 "INFO".COM	RSD 376,79	RSD 0,00				
3. 2009-00002	30.01.09	14.02.09		Advokatska Kancelarija Nalic	RSD 7,770,496,145	RSD 0,00	RSD 7,770,496,145			
4. 2009-00001	30.01.09	14.02.09		AS FIINANSIAL CENTER	RSD 115,000,00	RSD 0,00	RS 115,000,00			

Slika 19: Pregled izdatih računa

Ova strana nam omogućava pretragu izdatih računa po raznim kriterijumima, prikaz spiska izdatih računa, dodavanje, štampanje, kopiranje kao i brisanje računa i sortiranje: po broju dokumenta, datumu, kupcu itd. Pri prvoj prijavi u program i dolaskom na prikazanu stranu prikazuju nam se svi izdati računi tekuće godine. Prikaz sužavamo izborom parametara za pretragu. Tako, ako želimo samo prikaz izdatih računa u polju status izaberemo "izdati račun" i kliknemo na dugme **Traži**.

Postoji veći broj kriterijuma za pretragu, pa tako dokumente možemo pretraživati po brojevima, datumima (možemo izabrati tip datuma za pretragu), artiklima (stavke računa sadrže željeni artikal), itd.

Sama forma sa prikazom računa se razlikuje po dokumentima (kolone koje se prikazuju). Forma sa izdatim računima prikazuje kolone: broj računa, datum računa, rok za plaćanje, mesto troškova, kupac, ukupno za plaćanje, već plaćeno, ostatak za plaćanje; kao i dodatne kolone za štampanje, kopiranje, brisanje.

Izmena: Izdati račun (dокумент) menjamo tako što kliknemo na broj računa (Gledaj sliku 1.).

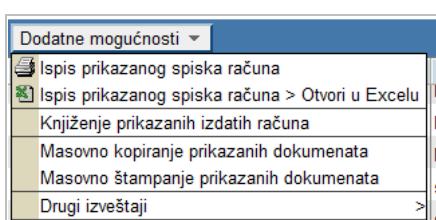
Dodavanje: Nov račun pravimo pritiskom na dugme **Novi račun**.

Kopiranje: Nov račun možemo i napraviti i tako što iskopiramo postojeći račun, a zatim taj novi promenimo. Kopiranje tako što na željenom računu kliknemo na .

Štampanje: Račun stampamo klikom na sličicu štampača koja se nalazi u istom redu sa brojem računa.

Brisanje: Račun brišemo klikom na ikonu koja se nalazi u istom redu sa brojem računa koji želimo izbrisati.

Dodatne mogućnosti: Pregled računa omogućava dodatne akcije nad prikazanim spiskom izdatih računa odnosno dokumenata. Na slici ispod nalazi se prikaz menija koji nam se otvara klikom na dugme **Dodatne mogućnosti**.



Slika 20: Dodatne mogućnosti odnosno operacije nad izdatim računima

Prečice koje možemo koristiti na ovoj strani:

Enter	Pretraga
Insert	Novi račun
Shift+Insert	Ručni unos računa

3.3. Opšte o unosu i izdavanju dokumenata

Kada izdajemo račun, ponudu, knjižno odobrenje ili drugi dokument, u programu se upotrebljava standardna unosna forma sledećeg izgleda:

The screenshot shows the 'Račun br. (koncept)' software interface. At the top, there are buttons for file operations like 'Promeni' (Change) and 'Sačuvaj' (Save). The main area is divided into several sections:

- Kupac - ispis u zagлавju dokumenta**: Customer information: Dobra firma d.o.o., Ulica bb., 11000 Beograd, PI: [redacted]. A red box labeled **1** highlights the PI field.
- Promeni**: Buttons for changing data.
- Beograd, dana 10.11.2006**: Invoice date.
- Rok plaćanja 25.11.2006**: Due date.
- Datum prometa: 10.11.2006**: Date of issue.
- Potvrda uplate:** Payment confirmation.
- Veza na ponudu: Pretraži**: Link to order.
- Veza avansni račun: Pretraži**: Link to advance invoice.
- Početni broj: TR 120-123455667-12**: Starting number.
- Poziv: 99**: Call number.
- Način uplate: -**: Payment method.
- Jezička vanjanta:** Language variant.
- Dodaj artikl**, **Dodaj stavku**, **Ispostavi račun**, **Ispostavi iz dokumenta**
- Vrsta robe - usluga**: Item type: Dobra usluga. A red box labeled **2** highlights the item type.
- 4**: Item list header with columns: #, Vrsta robe - usluga, Kol., JM, Cena bez PDV, popust %, PDV %, Vrednost bez PDV.
- 10.00 h**: Item list entry.
- 10.000,00**: Item list entry.
- 0,0%**: Item list entry.
- 18%**: Item list entry.
- 100.000,00**: Item list entry.
- Ukupno vrednost bez PDV: 100.000,00**: Total value without VAT.
- Iznos PDV: 18%**: VAT amount.
- Za uplatu RSD: 118.000,00**: Amount to be paid in RSD.
- Kontrolna količina: 10.00**: Control quantity.
- Zavrnuti tekst na dokumentu**: Redacted note.
- 5**: A red box highlights the note area.
- Hvala na kupovini!**: Thank you for your purchase!

Slika 21: Standardna unosna forma za izdate dokumente

Unosnu formu možemo podeliti na 5 glavnih područja unosa podataka:

- Podaci o kupcu tj. ime i mesto poslovnog partnera kojem izdajemo dokument. Ti podaci se ispisuju u zaglavju dokumenta. Unos podataka o kupcu [3.5] odnosno partneru izgleda isto kod svih izdatih dokumenata. Za detaljnija objašnjenja gledaj na strani Unos podataka o kupcu - partneru [3.5].
- Podaci o poslovnom partneru koji su upisani u šifrantu. Klikom na partnera prelazimo u šifrant partnera i možemo promeniti podatke u šifrantu ili dobiti više informacija.
- Podaci u ovom delu zaglavja se razlikuju u zavisnosti od tipa dokumenta (izdati računi [3.4], izdate ponude [3.10], izdati avansni računi [3.12] ili izdata knjižna odobrenja [3.14] / zaduženja [3.15]).
- Stavke dokumenta (zaračunate stavke mogu biti artikli ili postavke koje unosimo zasebno).

Pri izradi računa možemo se koristiti direktnom izmenom nekih polja sa osnovne strane (ukoliko je ova izmena moguća polja su obeležena drugačijom bojom koja se menja kada mišem prelazimo preko njih). Dovoljno je da kliknemo na polje i zatim ga promenimo.

Takođe se možemo služiti i prečicama preko tastature. Neke prečice su već opisane i one su vezane za glavni red [2.2]. Možemo koristiti i:

F9	Ispostava dokumenta
Enter	Dodavanje artikla na račun (brza AJAX forma)
Ctrl+Enter	Dodavanje artikla na račun (puna forma sa detaljnom pretragom, cenom i stanjem)
Insert	Dodavanje stavke na račun

3.4. Unos - izmena izdatih računa

Na strani izdati računi - pregled i pretraga sa klikom na dugme **[Novi račun]** dobijamo formu za unos novog računa:

The screenshot shows the 'Račun br. (koncept)' software interface for entering a new invoice. The layout is identical to Screenshot 21, with sections for customer information, invoice details, item list, and footer notes. The key differences are in the data entered:

- Kupac - ispis u zagлавju dokumenta**: Customer information: Dobra firma d.o.o., Ulica bb., 11000 Beograd, PI: [redacted]. A red box labeled **1** highlights the PI field.
- Promeni**: Buttons for changing data.
- Beograd, dana 27.11.2006**: Invoice date.
- Rok plaćanja: 12.12.2006**: Due date.
- Datum prometa: 27.11.2006**: Date of issue.
- Narudžbenica:** Order reference.
- Veza na ponudu: Pretraži**: Link to order.
- Veza avansni račun: Pretraži**: Link to advance invoice.
- Početni broj: TR 120-123455667-12**: Starting number.
- Poziv: 99**: Call number.
- Način uplate: -**: Payment method.
- Jezička vanjanta:** Language variant.
- Dodaj artikl**, **Dodaj stavku**
- Vrsta robe - usluga**: Item type: Dobra usluga. A red box labeled **2** highlights the item type.
- 4**: Item list header with columns: #, Vrsta robe - usluga, Kol., JM, Cena bez PDV, popust %, PDV %, Vrednost bez PDV.
- 0,00 h**: Item list entry.
- 0,00**: Item list entry.
- 0,0%**: Item list entry.
- 0,00**: Item list entry.
- Ukupno vrednost bez PDV: 0,00**: Total value without VAT.
- Iznos PDV: 0,00**: VAT amount.
- Za uplatu RSD: 0,00**: Amount to be paid in RSD.
- Kontrolna količina: 0,00**: Control quantity.

Slika 22: Unos novog računa

Klikom na dugme **[Promeni]** u gornjem desnom uglu, iznad datuma računa, pojavljuje se sledeća strana na kojoj možemo uneti podatke za zaglavje računa.

Račun br. (koncept) - Unos podataka za zaglavje računa

Mesto:	Beograd
Datum računa:	13.11.2006
Platiti do:	15 - 28.11.2006
Dobava/Usluga (od-do):	13.11.2006 do: []
Novčana valuta:	RSD
Potvrda uplate:	[]
Otpremnica:	[]
Vrsta prodaje (PDV):	Prodaja
Način uplate:	-
Mesto troškova:	[]
Jezička varijanta:	[]
Postavka (template) za štampanje u formatu RTF/PDF:	[]
Veleprodaja:	<input type="checkbox"/>
Upišite tekst, koji će se ispisati na dnu dokumenta:	
U redu Otkaži	

Slika 23: Unos podataka za zaglavje računa

Mesto	Obavezno moramo upisati mesto koje će biti vidljivo u zaglavju računa
Datum računa	Obavezan je unos datuma računa. OBAVEŠTENJE! Klikom na aktiviramo kalendar pomoću koga možemo izabrati željeni datum.
Platiti do	U prvo polje upisujemo broj dana na osnovu koga će se izračunati datum predviđenog plaćanja.
Dobava/Usluga (od-do)	Upisujemo period predviđen za dobavu dobara-usluga.
Novčana valuta	Klikom na otvara nam se lista iz koje možemo izabrati željenu valutu.
Potvrda uplate	Upišemo oznaku potvrde uplate.
Otpremnica	Upišemo oznaku otpremnice.
Vrsta prodaje (PDV)	Klikom na Cena možemo izabrati vrednost iz liste.
Način uplate	Klikom na možemo izabrati vrednost za polje iz liste.
Mesto troškova	Izbor iz liste klikom na
Jezička varijanta	Izbor između mogućih jezika za ispis računa
Postavka (template) za štampanje u formatu RTF/PDF	Možemo izabrati postavku na osnovu koja će se štampati dokument, uz uslov da je ista već unešena u program.
Veleprodaja	Izaberemo ako je račun predviđen za veleprodaju.
Upišite tekst, koji će se ispisati na dnu dokumenta	U polje upisujemo tekst koji želimo da se prikaže na dnu dokumenta.

Kada smo uneli podatke za zaglavje računa klikom na dugme [Dodaj stavku](#) otvara nam se prozor za unos podataka o stavci.

Račun br. (koncept)

Vrsta robe - usluga:	Kompjuter PIV
Cena:	55000 RSD * <input checked="" type="checkbox"/> sa PDV
Količina:	1 *
Jedinica mere:	kom
Popust %:	10 *
Stopa PDV:	18%
Vrsta prodaje (PDV):	Prodaja
U redu Otkaži	

Slika 24: Unos nove stavke na račun

Vrsta robe - usluga	U prazan prostor upisujemo opis robe/usluge na koju se stavka odnosi.
Cena	Upišemo cenu u prvo polje pa klikom na u drugom polju izaberemo novčanu valutu, dok štikliranjem opcije sa PDV određujemo da li je uneti iznos sa ili bez PDV-a.
Količina	Upisujemo količinu.
Jedinica mere	Klikom na biramo između predefinisanih vrednosti. Takođe možemo i upisati željenu vrednost za polje.
Popust %	Upisujemo popust u procentima, ako postoji.
Stopa PDV	Biramo stopu PDV-a.
Vrsta prodaje (PDV)	Izbor je potreban zbog obračuna PDV-a. Izborom se određuje u kojoj će se koloni naći data vrednost pri obračunu PDV-a.

Klikom na dugme [U redu](#) potvrdimo unos podataka i pred nama se pojavljuje već poznata forma za unos računa, izdatog dokumenta, koja sada ima sledeći izgled:

Račun br. 2006-00028

Kupac - ispis u zaglavlju dokumenta Promeni	Promeni																											
Dobra firma d.o.o. Ulica bb. 11000 Beograd Srbija i Crna gora PIB: Dobra firma d.o.o. Ulica bb. 11000 Beograd																												
Beograd, dana 20.11.2006 Rok plaćanja: 05.12.2006 Datum prometa: 20.11.2006 Narudžbenica: Veza na ponudu: Pretraži Veza avansni račun: Pretraži TR: 120-123455667-12 Poziv: 05 106283 Način uplate: - Jezička varijanta:																												
Dodaj artikal Dodaj stavku																												
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th>#</th> <th>Vrsta robe - usluga</th> <th>Kol.</th> <th>JM</th> <th>Cena bez PDV</th> <th>popust %</th> <th>PDV %</th> <th>Vrednost bez PDV</th> <th>X</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Komjuter PIV</td> <td>1.00</td> <td>kom</td> <td>55,000.00</td> <td>10.0</td> <td>18%</td> <td>49,500.00</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td colspan="9" style="text-align: center; padding-top: 10px;"> Iznos bez popusta: 55,000.00 Popust: -5,500.00 Kontrolna količina: 1.00 Ukupno vrednost bez PDV: 49,500.00 Iznos PDV: 18% 8,910.00 Za upлату RSD: 58,410.00 </td> </tr> </tbody> </table>		#	Vrsta robe - usluga	Kol.	JM	Cena bez PDV	popust %	PDV %	Vrednost bez PDV	X	1.	Komjuter PIV	1.00	kom	55,000.00	10.0	18%	49,500.00	X	Iznos bez popusta: 55,000.00 Popust: -5,500.00 Kontrolna količina: 1.00 Ukupno vrednost bez PDV: 49,500.00 Iznos PDV: 18% 8,910.00 Za upлату RSD: 58,410.00								
#	Vrsta robe - usluga	Kol.	JM	Cena bez PDV	popust %	PDV %	Vrednost bez PDV	X																				
1.	Komjuter PIV	1.00	kom	55,000.00	10.0	18%	49,500.00	X																				
Iznos bez popusta: 55,000.00 Popust: -5,500.00 Kontrolna količina: 1.00 Ukupno vrednost bez PDV: 49,500.00 Iznos PDV: 18% 8,910.00 Za upлату RSD: 58,410.00																												

Slika 25: Slika unetog računa

Račun je potrebno snimiti klikom na dugme **Snimi** koje treperi dogod račun ne snimimo.

Klikom na dugme [Dodaj artikal](#) prelazimo na stranu **Dodavanje artikla na račun** gde možemo izabrati željeni artikal i dodati ga na račun klikom na dugme [Dodaj](#) koje se nalazi pored imena artikla, što se može videti na sledećoj slici:

Dodavanje artikla na Račun br. 2006-00028

Zbirni iznos na dokumentu bez PDV: 49,500.00 sa PDV: 58,410.00									
Poslednji dodati artikli									
#	Opis artikla	Kol.	popust %						
-	-	-	-						
-	-	-	-						
-	-	-	-						
Šifra artikla: <input type="text"/> Reč iz <input type="text"/> Dobavljač: <input type="text"/> Bar kod: <input type="text"/> opisa:									
Robna marka: <input type="text"/> Grupa artikla: <input type="text" value="H001"/> Status: <input type="text"/> <input type="checkbox"/> Samo pozitivne zalihe									
Traži Upis novog artikla Nazad									
#	Kol.	popust %	Šifra artikla	Opis artikla	MP cena	PDV	MP cena sa PDV	Zalihe	JM
1.	1	0.00	Dodaj	1110000001	HUMANA 1	CSD 338.98	18%	CSD 399.00	176.00 kom
2.	1	0.00	Dodaj	1110000002	HUMANA 1	CSD 635.59	18%	CSD 749.00	4,100.00 kom
3.	1	0.00	Dodaj	1110000003	HUMANA 2	CSD 338.98	18%	CSD 399.00	98,664.00 kom
4.	1	0.00	Dodaj	1110000004	HUMANA 2	CSD 635.59	18%	CSD 749.00	921.00 kom
5.	1	0.00	Dodaj	1110000005	HUMANA SL	CSD 508.47	18%	CSD 599.99	88.00 kom
6.	1	0.00	Dodaj	1110000006	HUMANA HN	CSD 338.98	18%	CSD 399.00	18,815.00 kom
7.	1	0.00	Dodaj	1110000007	HUMANA Baby wat 1,5 l S	CSD 127.12	18%	CSD 150.00	96.00 kom
8.	1	0.00	Dodaj	1110000008	Humana 3 apple	AED 0.00	0%	AED 0.00	800.00 -
9.	1	0.00	Dodaj	1110000011	Humana 3 Banana_Vanila	CSD 550.85	18%	CSD 650.00	2,000.00 kom

Slika 26: Forma za unos artikala na račun

Na račun se vraćamo klikom na dugme [Nazad](#) čime smo izabrane artikle automatski preneli na račun:

Račun br. 2006-00028

Kupac - ispis u zaglavlju dokumenta	Promeni		Promeni																								
Dobra firma d.o.o.																											
Ulica bb.																											
11000 Beograd																											
Srbija i Crna gora																											
PIB:																											
Dobra firma d.o.o. Ulica bb. 11000 Beograd																											
Beograd, dana 20.11.2006 Rok plaćanja: 05.12.2006 Datum prometa: 20.11.2006 Narudžbenica: Veza na ponudu: Pretraži Veza avansni račun: Pretraži																											
TR: 120-123455667-12 Poziv: 05 106283 Način uplate: - Jezička varijanta:																											
<input type="button" value="Dodaj artikal"/> <input type="button" value="Dodaj stavku"/> <p>Količine artikala na računu su veće nego na otpremnicama izdatim za račun. Po snimanju računa ispostaviće se i otpremnica sa manjkom artikala.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>#</th> <th>Vrsta robe - usluga</th> <th>Kol.</th> <th>JM</th> <th>Cena bez PDV</th> <th>popust %</th> <th>PDV %</th> <th>Vrednost bez PDV</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Komjuter PIV</td> <td>1.00</td> <td>kom</td> <td>55.000,00</td> <td>10.0</td> <td>18%</td> <td>49,500,00</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>HUMANA 1</td> <td>1.00</td> <td>kom</td> <td>338,98</td> <td>0,0</td> <td>18%</td> <td>338,98</td> </tr> </tbody> </table> <p><u>Dodaj popust</u> Iznos bez popusta: 55,338,98 Popust: -5,500,00 Ukupno vrednost bez PDV: 49,838,98 Iznos PDV: 18% 8,971,02 Za uplatu RSD: 58,810,00</p>				#	Vrsta robe - usluga	Kol.	JM	Cena bez PDV	popust %	PDV %	Vrednost bez PDV	1.	Komjuter PIV	1.00	kom	55.000,00	10.0	18%	49,500,00	2.	HUMANA 1	1.00	kom	338,98	0,0	18%	338,98
#	Vrsta robe - usluga	Kol.	JM	Cena bez PDV	popust %	PDV %	Vrednost bez PDV																				
1.	Komjuter PIV	1.00	kom	55.000,00	10.0	18%	49,500,00																				
2.	HUMANA 1	1.00	kom	338,98	0,0	18%	338,98																				

Slika 27: Račun sa artikлом на njemu

Klikom na dugme **[Ispostavi račun]** otvara nam se sledeća strana:

Račun br. 2006-00028

Kupac - ispis u zaglavlju dokumenta	Promeni		Promeni																								
Dobra firma d.o.o.																											
Ulica bb.																											
11000 Beograd																											
Srbija i Crna gora																											
PIB:																											
Dobra firma d.o.o. Ulica bb. 11000 Beograd																											
Beograd, dana 20.11.2006 Rok plaćanja: 05.12.2006 Datum prometa: 20.11.2006 Narudžbenica: Veza na ponudu: Pretraži Veza avansni račun: Pretraži																											
TR: 120-123455667-12 Poziv: 05 106283 Način uplate: - Jezička varijanta:																											
<input type="button" value="Dodaj artikal"/> <input type="button" value="Dodaj stavku"/> <input type="button" value="Plaćanja..."/> <input type="button" value="Ispostavi iz dokumenta"/> <input type="button" value="Knjiženje"/> <table border="1"> <thead> <tr> <th>#</th> <th>Vrsta robe - usluga</th> <th>Kol.</th> <th>JM</th> <th>Cena bez PDV</th> <th>popust %</th> <th>PDV %</th> <th>Vrednost bez PDV</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Komjuter PIV</td> <td>1.00</td> <td>kom</td> <td>55.000,00</td> <td>10.0</td> <td>18%</td> <td>49,500,00</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>HUMANA 1</td> <td>1.00</td> <td>kom</td> <td>338,98</td> <td>0,0</td> <td>18%</td> <td>338,98</td> </tr> </tbody> </table> <p><u>Dodaj popust</u> Iznos bez popusta: 55,338,98 Popust: -5,500,00 Ukupno vrednost bez PDV: 49,838,98 Iznos PDV: 18% 8,971,02 Za uplatu RSD: 58,810,00</p> <p>Na dokument se vezuju sledeće otpremnice br. dost. Dat.dok. Kupac 2006-00020 29.11.06 Dobra firma d.o.o.</p>				#	Vrsta robe - usluga	Kol.	JM	Cena bez PDV	popust %	PDV %	Vrednost bez PDV	1.	Komjuter PIV	1.00	kom	55.000,00	10.0	18%	49,500,00	2.	HUMANA 1	1.00	kom	338,98	0,0	18%	338,98
#	Vrsta robe - usluga	Kol.	JM	Cena bez PDV	popust %	PDV %	Vrednost bez PDV																				
1.	Komjuter PIV	1.00	kom	55.000,00	10.0	18%	49,500,00																				
2.	HUMANA 1	1.00	kom	338,98	0,0	18%	338,98																				

Slika 28: Ispostavljeni račun

Račun je sada spreman za knjiženje.

3.5. Unos podataka o kupcu tj. partneru

Za unos ili izmenu podataka o kupcu (naziv, mesto, PIB,...) na izdatom dokumentu moramo prvo izabrati, ili početi sa unosom novog izdatog dokumenta. Prikaže nam se poznati pregled izdatog dokumenta.

Kupac - ispis u zagлавju dokumenta **Promeni**

Beograd, dana 06.12.2006
Rok plaćanja: 21.12.2006
Datum prometa: 06.12.2006
Narudžbenica:
Veza na ponudu: **Pretraži**
Veza avansni račun: **Pretraži**

TR: 120-12345667-12
Poživ: 99
Način uplate: -
Jezička varijanta:

Dodaj artikal **Dodaj stavku** **Ispostavi iz dokumenta ▾**

#	Vrsta robe - usluga	Kol.	JM	Cena bez PDV	popust %	PDV %	Vrednost bez PDV
-	-	-	-	-	-	-	-

Kontrolna količina: **0.00** Ukupno vrednost bez PDV: **0.00**
Iznos PDV: **0.00**
Za uplatu RSD: **0.00**

Slika 29: Pregled i izmena izdatog dokumenta

Unos podataka o kupcu započinjemo klikom na dugme **Promeni** u gornjem levom delu računa, odnosno kao na slici:



Otvara nam se strana za unos podataka o kupcu u kojoj upisujemo podatke koji će nam se pojaviti u izdatom dokumentu.

Račun br. (koncept) - Unos podataka o partneru

Unesite podatke o kupcu za zaglavje dokumenta.

PIB: Obveznik za PDV:

Naziv kupca:

Naziv dodatno:

Ulica:

Poštanski broj i mesto: 11000 Beograd

Država: Srbija i Crna gora **U redu** **Otkazi**

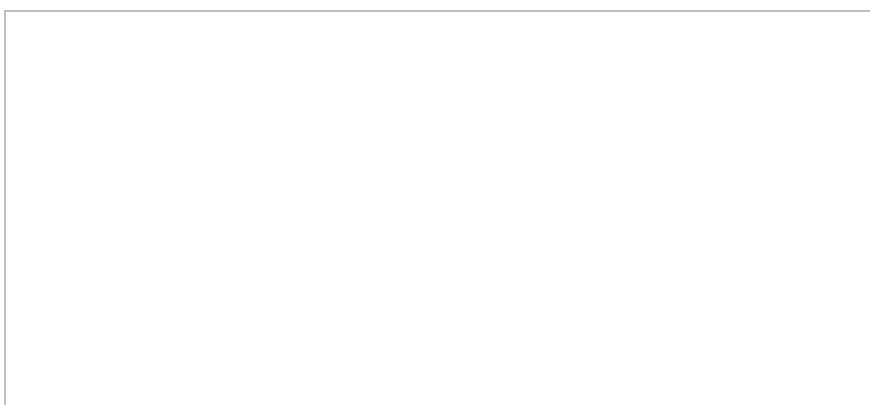
Slika 30: Unos podataka o partneru tj. kupcu na izdatom dokumentu

PIB	Sa klikom na možemo kupca potražiti iz širantca partnera. Program automatski proverava ispravnost unetog broja.
Obveznik za PDV	Ako je kupac obveznik za PDV, to označimo čekiranjem polja <input checked="" type="checkbox"/> Ako unesemo PIB polje se automatski čekira.
Naziv kupca	Upišemo naziv kupca koji možemo i potražiti u širantu partnera uz pomoć .
Naziv dodatno	Ako naziv nismo mogli u potpunosti da upišemo u gornje polje, ostatak upisujemo ovde.
Ulica	Upisujemo ulicu kupca.
Poštanski broj i mesto	Upišemo poštanski broj pri čemu program tada ispisuje mesto za taj poštanski broj.
Država	Sa klikom na otvara nam se lista iz koje biramo državu klikom na nju.

Klikom na dugme **U redu** potvrđujemo unos podataka.

3.6. Evidentiranje plaćanja izdatog računa

Kad smo izpostavili račun možemo uneti plaćanje klikom na dugme **Plaćanja...** i izaberemo mogućnost **Označi račun kao plaćen** kao na slici:



Slika 31: Označi račun kao plaćen

Ako je kupac platio samo deo računa, to označimo klikom na dugme **[Plaćanja...]** i izaberemo mogućnost **Označi račun kao plaćen** kao na slici:

Dodatak za račun

11000 Beograd

PIB: Dobra firma d.o.o.
Ulica bb.
11000 Beograd

Vrsta robe - usluga

1. Dobra usluga
2. HUMANA HN

Kontrolna količina: 11.00

Plaćanja... Ispostavi iz dokumenta Knjiženje

Označi račun kao plaćen

Zabeleži plaćanje računa

Veza
Veza
TR:12
Poziv
Načir
Jezič

Slika 32: Izaberemo mogućnost za delimično plaćanje računa

Otvori nam se forma za unos delimično plaćenog računa, koja izgleda sledeće:

Unos podataka o prijemu plaćanja računa

Datum: 22.11.2006

Iznos: 118,400.00 RSD

Način uplate: uplate na tekući račun

Tekst:

U redu Otkaži

Slika 33: Unos delimičnog plaćanja računa

Unos potvrdimo sa klikom na dugme **[U redu]**

Račun je sada delimično plaćen, kao što vidimo na računu:

Kupac - ispis u zaglavlju dokumenta Promeni

Dobra firma d.o.o.
Ulica bb.

11000 Beograd
Srbija i Crna gora

PIB: TR-120-123455667-12
Poziv: 05 106267
Način uplate: -
Jezička varijanta:

Promeni

Beograd, dana 10.11.2006
Rok plaćanja: 25.11.2006
Datum prometa: 10.11.2006
Narudžbenica:
Veza na ponudu: Pretraži
Veza avansni račun: Pretraži

Dodatak za račun

Dodaj artikal Dodaj stavku Plaćanje... Ispostavi iz dokumenta Knjiženje

#	Vrsta robe - usluga	Kol.	JM	Cena bez PDV	popust %	PDV %	Vrednost bez PDV
1.	Dobra usluga	10.00	h	10,000.00	0.0	18%	100,000.00
2.	HUMANA HN	1.00	kom	338.98	0.0	18%	338.98

Dodaj popust

Kontrolna količina: 11.00

Ukupno vrednost bez PDV: 100,338.98

Iznos PDV: 18% 18,061.02

Za uplatu RSD: 118,400.00

Plaćano dana 22.11.2006: 100,000.00

Plaćano dana 23.11.2006: 1,400.00

Ostatak za plaćanje: 17,000.00

Završni tekst na dokumentu

Hvala na kupovini.

Slika 34: Račun je delimično plaćen

3.7. Unos plaćanja iz delova na izdatom računu

Na izdatom računu, ukoliko isti nije još uvek knjižen, tj. otvoren je za izmene, moguće je uneti plaćanje računa iz delova.

Dodaj popust	
Ukupno vrednost bez PDV:	41,666.67
Iznos PDV:	20% 8,333.33
Za uplatu RSD:	50,000.00
pedeset hiljada i 00/100 dinara	
[+] Izaberi broj rata za plaćanje iz delova	

Slika 35: Izbor broja rata za plaćanje iz delova

Po kliku na iznad prikazani link otvara se forma za izbor broja rata za plaćanje.

Izaberite tj. upišite željeni broj rata. Ako upišete broj rata manji od 2 ili prazno polje, to će značiti da rate ne postoje i eventualni raniji unosi će biti izbrisani.

Slika 36: Unos broja rata

Ukoliko kao broj rata izaberemo broj manji od 2, podrazumeva se da se ne koristi plaćanje iz rata. Ukoliko unesemo ili izaberemo veći broj prikazuje se sledeća forma. Iznosi i datumi na ratama su podeljeni na jednake vrednosti tako da se ukupno plaćanje završava sa datumom plaćanja računa, unetim na formi računa.

Slika 37: Unos iznosa i datuma, tj. broja dana za rate

Ovako unete rate možemo ručno izmeniti. U formu su ugrađene olakšice za unos, tako se npr. može uneti datum ili željeni broj dana. Takođe postoje logičke kontrole, kao što je da ukupan iznos rata mora biti jednak ukupnom iznosu računa, datum zadnje rate mora biti jednak datumu plaćanja računa, rate moraju ići po redosledu datuma itd.

Kada smo završili sa unosom, potvrđujemo ga, a zatim snimamo račun. Na računu koji ima uneto plaćanje po ratama, na pregledu računa se prikazuje tabela sa specifikacijom:

Dodaj popust																
Ukupno vrednost bez PDV:	41,666.67															
Iznos PDV:	20% 8,333.33															
Za uplatu RSD:	50,000.00															
pedeset hiljada i 00/100 dinara																
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Rata</th> <th>Rok za ratu</th> <th>Iznos rata</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>21.01.13</td> <td>12,500.00</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>25.01.13</td> <td>12,500.00</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>29.01.13</td> <td>12,500.00</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>02.02.13</td> <td>12,500.00</td> </tr> </tbody> </table>		Rata	Rok za ratu	Iznos rata	1.	21.01.13	12,500.00	2.	25.01.13	12,500.00	3.	29.01.13	12,500.00	4.	02.02.13	12,500.00
Rata	Rok za ratu	Iznos rata														
1.	21.01.13	12,500.00														
2.	25.01.13	12,500.00														
3.	29.01.13	12,500.00														
4.	02.02.13	12,500.00														
[+] Izaberi broj rata za plaćanje iz delova																

Slika 38: Unete rate na izdatom računu

Nakon uneti rata račun je potrebno snimiti.

Pri knjiženju ovako unetog računa, svaka rata se knjiži posebno sa svojim datumom roka plaćanja.

Nalog za knjiženje br. (nov)											
Datum knj.: 21.01.2013			Datum razd.: 21.01.2013			Status: Otvoren					
Knjižio:			Beleške:								
Dodaj knjiženje											
#	Konto	Partner	Duguje	Potražuje	Dokument	MT	Period	Dat.dok.	Rok uplate	Tekst	
1.	202000	test kupac X	12,500.00		RA2013-00002		21.01.13	21.01.13	21.01.13		
2.	202000	test kupac X	12,500.00		RA2013-00002		21.01.13	21.01.13	25.01.13		
3.	202000	test kupac X	12,500.00		RA2013-00002		21.01.13	21.01.13	29.01.13		
4.	202000	test kupac X	12,500.00		RA2013-00002		21.01.13	21.01.13	02.02.13		
5.	470000	test kupac X	8,333.33		RA2013-00002	001	21.01.13	21.01.13	02.02.13		
6.	6120	test kupac X		41,666.67	RA2013-00002		21.01.13	21.01.13	02.02.13		
Ukupno RSD: 50,000.00			50,000.00								

Slika 39: Nalog za knjiženje računa sa plaćanjem iz delova

Pri zatvaranju ovakvog računa sa uplatama, račun će se označiti kao plaćen tek kada su sve rate plaćene.

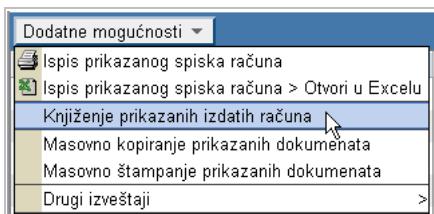
3.8. Knjiženje izdatih računa

Žuta sijalica nas opominje da izdati račun još nije knjižen, a sa crveno označenom pozadinom program upozorava da računa još nije plaćen a istekao je rok za plaćanje.

Br.računa	Dat. rač	Platiti do	Mesto trc	Kupac	Za uplatu	Ve
1. (koncept)	20.11.06	05.12.06		sdfsdfsdf	RSD 0.00	
2. 2006-00027	15.11.06	30.11.06			USD 64.78	
3. 2006-00026	10.11.06	25.11.06		Dobra firma d.o.o.	RSD 118,400.00	
4. 2006-00025	09.11.06	24.11.06		sdfsdfsdf	USD 9.53	
5. 2006-00024	06.11.06	21.11.06	002	sdfsdfsdf	CSD 14,850.05	
6. 2006-00023	02.11.06	17.11.06	002	sdfsdfsdf	CSD 223,997.98	
7. 2006-00022	02.11.06	17.11.06	003	Nikola Kosić	CSD 969,993.63	
8. 2006-00021	02.11.06	17.11.06	003		CSD 208,698.29	
9. 2006-00020	27.10.06	11.11.06		sdfsdfsdf	EUR 17.46	
10. 2006-00019	24.10.06	08.11.06	002	dfsd	CSD 79,650.00	
11. 2006-00018	24.10.06	08.11.06		dfsd	CSD 436.60	
12. 2006-00017	24.10.06	08.11.06		Nikola Kosić	CSD 708.00	
13. 2006-00016	24.10.06	08.11.06		sdfsdfsdf	CSD 578.20	
14. 2006-00015	26.09.06	11.10.06		sdfsdfsdf	CSD 1,732.00	
15. 2006-00014	19.09.06	04.10.06		sdfsdfsdf	CSD 2,506.00	
16. 2006-00013	19.09.06	04.10.06		sdfsdfsdf	CSD 11,800.00	

Slika 40: Račun još nije ni knjižen ni plaćen

Sa klikom na dugme Dodatne mogućnosti izaberemo **|Knjiženje prikazanih izdatih računa|**, kao što nam pokazuje slika:



Slika 41: Knjiženje izdatih računa

Nakon toga nam se pokaže spisak izatih računa koji će se knjižiti:

Knjiženje izdatih računa								
Izaberite račune, koje želite knjižiti								
Br.računa	Dat. rač.	Platiti do	Kupac	Za uplatu				
1. 4535453	30.08.06	14.09.06	Mitar Mirić	CSD 407,613.30	<input checked="" type="checkbox"/>			
2. 2006-00001	06.07.06	21.07.06	Nikola Kosić	SIT 557.22	<input checked="" type="checkbox"/>			
3. 2006-00003	11.07.06	26.07.06	Nikola Kosić	SIT 148,694.76	<input checked="" type="checkbox"/>			
4. 2006-00004	13.07.06	26.07.06	sdfsdfsdf	CSD 16,786.03	<input checked="" type="checkbox"/>			
5. 2006-00005	18.07.06	02.08.06	sdfsdfsdf	CSD 98.33	<input checked="" type="checkbox"/>			
6. 2006-00006	19.07.06	03.08.06	dfsd	CSD 118.00	<input checked="" type="checkbox"/>			

Slika 42: Knjiženje izdatih računa

U spisku, koji nam pokazuje gornja slika, označimo račune koje ćemo da knjižimo. Sa klikom na dugme **|Knjiženje izabranih računa|** potvrđujemo da želimo knjižiti označene izdate račune.

Po kliku na to dugme prikaže nam se nalog za knjiženje. Žuto trepereća disketa **|Sačuvaj|** nas upozorava da moramo nalog za knjiženje snimiti u glavnu knjigu i na taj način su izdati računi proknjiženi.

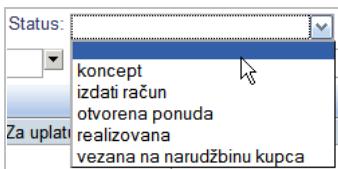
Slika 43: Nalog za knjiženje

3.9. Ponude / Predračuni

Do pregleda i unosa ponuda (predračuni, profakture) stižemo kroz meni **Prodaja |Ponude**. Dobijamo stranu za pregled i pretragu ponuda:

Slika 44: Izdate ponude-pregled i pretraga

Pregled i pretraga ceo program se odvija po sličnom šablonu. Detaljniji opis se može videti na strani Pregled i pretraga dokumenata [3.2]. Ponude dobijaju različite boje u zavisnosti od njihovog statusa. Polje statusa se takođe razlikuje po dokumentima. Na donjoj slici možete videti vrednosti za polje statusa za ponude:



Slika 45: Izbor statusa ponude

Sa klikom na dugme **Izrada nove ponude** otvorim nam se sledeća strana:

Slika 46: Ulažna forma date ponude

Sa klikom na dugme **Promeni**, kao što vidimo gore na slici, otvorim se strana gde možemo uneti podatke o kupcu, tj. partneru, koji će se kasnije ispisati u zaglavlju računa. Detaljnija uputstva za unos kupca, tj. partnera možemo naći na stari Unos podataka o kupcu, tj partneru [3.5].

Za unos podataka u zaglavlje izdate ponude pogledamo stranu Unos podataka u zaglavlje ponude [3.10].

Prečice koje se mogu koristiti su iste kao kod izdatih računa za pretragu [3.2] i unos [3.3].

3.10. Unos podataka u zaglavlje izdate ponude

Promeni Sačuvaj Ponuda br. (koncept) [?] 

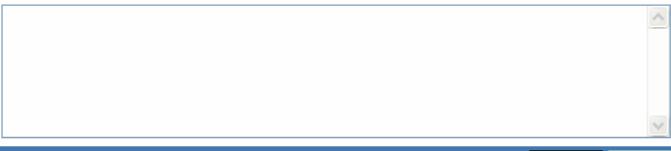
U dokumenta Promeni 

Beograd, dana 06.12.2006
Ponuda važi do: 21.12.2006
Narudžbenica:
TR:120-123455667-12
Poziv:99
Jezička varijanta:


#	Vrsta robe - usluga	Kol.	JM	Cena bez PDV	popust %	PDV %	Vrednost bez PDV
-	-	-	-	-	-	-	-

Kada kliknemo na dugme **Promeni**, kao što nam pokazuje slika, moćićemo da unesemo podatke u zaglavje izdate ponude:

Ponuda br. (koncept) - Unos podataka za zaglavje ponude 

Mesto: Beograd *
Datum ponude: 06.12.2006  *
Ponuda važi do: 21.12.2006  *
Novčana valuta: RSD 
Narudžbenica:
Vrsta prodaje (PDV): Prodaja 
Mesto troškova: 
Jezička varijanta: 
Veleprodaja:
Upišite tekst, koji će se ispisati na dnu dokumenta:

U redu  Otkazi 

Slika 47: Unos podataka u zaglavje izdate ponude

Grad	Obavezno moramo upisati grad koji će se videti u zaglavju ponude.
Datum ponude	Obavezan je takođe datum ponude zato ga unosimo. SAVET! Sa klikom na  aktiviramo priručni kalendar u kome izaberemo željeni daatum.
Ponuda važi do	U okvir upišemo datum do kada traje ponuda, tj. dokument.
Novčana valuta	Sa klikom na  otvorim nam se kombinovani prozor u kome možemo izabrati traženu novčanu valutu klikom na nju.
Narudžbenica	Upišemo oznaku narudžbenice.
Vrsta prodaje (PDV)	Sa klikom na  otvorim nam se kombinovani prozor u kome možemo izabrati vrstu prodaje. U slučaju da tražena vrsta prodaje nije ponuđena možemo je upisati je ručno.
Mesto troškova	Upišemo mesto troškova, tj. izaberem ga sa u kombinovanom prozoru sa klikom na 
Jezička varijanta	Upišemo traženi jezik, tj. izaberem ga sa klikom na 
Upišite tekst, koji će se ispisati na dnu dokumenta	U praznom prostoru upišemo tekst koji želimo da bude isписан na dnu dokumenta.

Unos podataka potvrdimo klikom na dugme **U redu** i ispred nas je ponuda:

Promeni Sačuvaj Ponuda br. 2006-00003 

Kupac - ispis u zaglavju dokumenta Promeni 

Beograd, dana 06.12.2006
Ponuda važi do: 21.12.2006
Narudžbenica:
TR:120-123455667-12
Poziv:05 20630
Jezička varijanta:
Dobra firma d.o.o.
Ulica bb.
11000 Beograd
Srbija i Crna gora
PIB:
Dodaj artikal Dodaj stavku  

#	Vrsta robe - usluga	Kol.	JM	Cena bez PDV	popust %	PDV %	Vrednost bez PDV
-	-	-	-	-	-	-	-

Kontrolna količina: 0.00 Ukupno vrednost bez PDV: 0.00
Iznos PDV: 0.00
Za uplatu RSD: 0.00

Slika 48: Ponuda

Sa pritiskom na dugme **Dodaj artikal** dolazimo na stranu "Prodajni artikli-pregled i pretraga" gde možemo izabrati željeni artikal i automatski ga dodajemo na našu ponudu. Opširnija uputstva za unos artikala možemo naći na strani Unos/Čuvanje izdatih računa [3.4].

Ako kliknemo na dugme **Dodaj stavku** otvorim se strana gde možemo uneti stavke koje nedostaju:

Vrsta robe - usluga:	<input type="text"/>	<input type="button" value="?"/>
Cena:	<input type="text"/> RSD <input type="button" value="▼"/>	* <input type="checkbox"/> sa PDV
Količina:	<input type="text"/> 1 *	
Jedinica mere:	<input type="text"/> <input type="button" value="▼"/>	*
Popust %:	<input type="text"/> 0.00 *	
Stopa PDV:	<input type="text"/> 18% <input type="button" value="▼"/>	
Vrsta prodaje (PDV):	Prodaja <input type="button" value="▼"/>	
<input type="button" value="U redu"/> <input type="button" value="Otkaži"/>		

Slika 49: Unos stavki

Vrsta robe-usluge	U prazan prostor upišemo vrstu robe, tj. usluge
Cena	Unesemo cenu u prvi okvir, a u drugi sa klikom na <input type="button" value="▼"/> izaberemo potrebnu novčanu valutu.
Količina	Upidemo traženu količinu.
Jedinica mere	Sa klikom na <input type="button" value="▼"/> izaberemo potrebnu jedinicu mere (kg, l, kom...).
Popust %	Uobičajeno stoji 0,00. Ako dajemo popust onda unosimo u kom procentu ga odobravamo.
Stopa PDV	Sa klikom na <input type="button" value="▼"/> možemo izabrati opštu stopu od 18% ili posebnu od 8%.
Vrsta prodaje (PDV)	Klikom na <input type="button" value="▼"/> možemo izabrati vrstu prodaje: prodaja; oslobođen promet bezprava na odbitak; oslobođen promet sa pravom na odbitak; promet u inostranstvu za koji bi postojalo pravo; promet u inostranstvu za koji ne bi postojalo pravo; neoporeziv promet - ne ide u PDV.

Sa klikom na dugme **U redu** potvrdimo unos i prikaže nam se dopunjena unosna maska računa.

Sa klikom na **Daj ponudu** otvorimo sledeću stranu:

#	Vrsta robe - usluga	Kol.	JM	Cena bez PDV	popust %	PDV %	Vrednost bez PDV	X
1.	Dobra stavka	1.00		100.00	0.0	18%	100.00	<input type="button" value="X"/>

Kontrolna količina: 1.00 Ukupno vrednost bez PDV: 100.00
Iznos PDV: 18% 18.00
Za uplatu RSD: 118.00

Slika 50: Davanje ponude

Klik na dugme **Daj ponudu** nam otvara račun koji se odnosi na tu ponudu. Ako kliknemo na aktivno povezivanje, kao što nam kaže slika, možemo videti traženu ponudu na koju se odnosi taj račun.

Slika 51: Račun koji se odnosi na naznačenu ponudu

Kod podataka o kupcu možemo sa klikom na ikonu pređemo u šifarnik partnera i vidimo njegove podatke.

3.11. Avansni računi

Do pregleda avansnih računa dolazimo kroz meni **|Prodaja |Avansi**, kao što pokazuje slika:

Slika 52: Izbor strane "Izdati avansni računi"

Pošto smo sa klikom potvrdili izbor, otvor nam se strana **Izdati avansni računi-pregled i pretraga**:

Slika 53: Izdati avansni računi-pregled i pretraga

Pregled i pretraga kroz ceo program se odvija podjednako. Detaljniji opis možemo pogledati na strani Pregled i pretraga dokumenata [2.1].

Kada kliknemo nadugme **[Nov avansni račun]** otvor nam se sledeća strana:

Avansni račun br. (koncept)

Kupac - ispis u zagлавju dokumenta	Promeni	Promeni					
PIB:							
Beograd, dana 06.12.2006 Datum prijema avansa ::06.12.2006 Predviđeni datum usluge/nabavke06.12.2006 Narudžbenica: TR:120-123455667-12 Poziv:99 Način uplate: - Jezička varijanta:							
Dodaj artikal Dodaj stavku							
#	Vrsta robe - usluga	Kol.	JM	Cena bez PDV	popust %	PDV %	Vrednost bez PDV
-	-	-	-	-	-	-	-
Kontrolna količina: 0.00		Ukupno vrednost bez PDV:			0.00		
		Iznos PDV:			0.00		
		Za uplatu RSD:			0.00		

Slika 54: Ulažna maska avansa

Ako želimo uneti podatke o kupcu, tj. partneru, izaberemo dugme **Promeni**, kao što vidimo gore na slici. Sa klikom na to dugme otvorit će se strana gde možemo uneti podatke o kupcu, tj. partneru koji će kasnije stajati u zaglavju računa. Detaljnija uputstva za unos kupca, tj. patnera možemo naći na strani Unos podataka o kupcu, tj. partneru [3.5].

Za unos podataka u zaglavje izdatih avansnih računa možemo pogledati stranu Unos podataka u zaglavje avansnog računa [3.12].

Prečice koje se mogu koristiti su iste kao kod izdatih računa za pretragu [3.2] i unos [3.3].

3.12. Unos podataka u zaglavje avansnog računa

Avansni račun br. (koncept)

Kupac - ispis u zaglavju dokumenta	Promeni	Promeni					
PIB:							
Beograd, dana 06.12.2006 Datum prijema avansa ::06.12.2006 Predviđeni datum usluge/nabavke06.12.2006 Narudžbenica: TR:120-123455667-12 Poziv:99 Način uplate: - Jezička varijanta:							
Dodaj artikal Dodaj stavku							
#	Vrsta robe - usluga	Kol.	JM	Cena bez PDV	popust %	PDV %	Vrednost bez PDV
-	-	-	-	-	-	-	-
Kontrolna količina: 0.00		Ukupno vrednost bez PDV:			0.00		
		Iznos PDV:			0.00		
		Za uplatu RSD:			0.00		

Kada kliknemo na dugme **Promeni** kao što nam pokazuje slika, otvorit će se strana gde možemo uneti podatke u zaglavje izdatog avansnog računa:

Avansni račun br. (koncept) - Upis podataka za zaglavje avansnog računa

Mesto:	Beograd *
Datum računa:	06.12.2006 <input type="button" value="..."/>
Datum prijema avansa ::	06.12.2006 <input type="button" value="..."/>
Predviđena nabavka/Usluga (od):	06.12.2006 <input type="button" value="..."/> do: <input type="button" value="..."/>
Novčana valuta:	RSD <input type="button" value="..."/>
Narudžbenica:	<input type="text"/>
Vrsta prodaje (PDV):	Prodaja <input type="button" value="..."/>
Način uplate:	<input type="button" value="..."/>
Jezička varijanta:	<input type="button" value="..."/>
Veleprodaja:	<input type="checkbox"/>
Upišite tekst, koji će se ispisati na dnu dokumenta:	
<input type="text"/>	
U redu Otkazi	

Slika 55: Unos podataka u zaglavje avansnog računa

Mesto	Obavezno je upisivanje mesta koje će biti vidljivo u zaglavju avansa.
Datum računa	Obavezan je takođe i datum avansa zato se i upisuje. SAVET! Sa klikom na aktiviramo priručni kalendar u kome izaberemo željeni datum.
Datum prijema avansa	
Predviđena nabavka/usluga (od)-(do)	U okvir upišemo datum za koji je predviđena nabavka, tj. usluga.
Novčana valuta	Sa klikom na otvorim nam se kombinovani prozor u kome lako možemo izabrati traženu novčanu valutu, tako što kliknemo na nju.
Narudžbenica	Upišemo oznaku narudžbenice.
Vrsta prodaje (PDV)	Sa klikom na otvorim nam se kombinovani prozor u kome lako možemo izabrati traženu vrstu prodaje.
Način uplate	Sa klikom na otvorim nam se kombinovano polje u kome lako možemo izabrati traženi način uplate. Ako nam ponuđeni načini ne odgovaraju, možemo ih upisati ručno.
Jezička varijanta	Upišemo traženi jezik, tj. izaberemo ga u kombinovanom prozoru sa klikom na .
Veleprodaja	
Upišite tekst koji će se ispisati na dnu dokumenta	U prazan prostor upišemo tekst koji želimo da nam se ispiše na dnu dokumenta.

Unos podataka potvrdimo sa klikom na dugme **Ured**, i pred nama je avansni račun:

The screenshot shows the 'Avansni račun br. (koncept)' window. On the left, there's a section for 'Kupac - ispis u zagлавju dokumenta' with fields for company name ('Dobra firma d.o.o.'), address ('Ulica bb.'), city ('Beograd'), and country ('Srbija i Crna gora'). Below that is a 'Dodaj artikal' button. On the right, the header information is displayed: 'Beograd, dana 06.12.2006', 'Datum prijema avansa : 06.12.2006', 'Predviđeni datum usluge/nabavke: 06.12.2006', and 'Narudžbenica: TR:120-123455667-12'. Below the header, there's a table of items with one row: '1. HUMANA_2' with a quantity of '1.00 kom', a unit price of '635.59', and a VAT rate of '18%', resulting in a total value of '635.59'. At the bottom, it shows a breakdown: 'Kontrolna količina: 1.00', 'Ukupno vrednost bez PDV: 635.59', 'Iznos PDV: 18%', '114.41', and 'Za uplatu RSD: 750.00'.

Slika 56: Uneti avansni račun

Sa pritiskom na dugme **Dodaj artikal** dolazimo na stranu "Dodavanje artikla na Račun br.", gde možemo izabrati željeni artikl i automatski ga dodamo na naš avansni račun tako što kliknemo na aktivno povezivanje. Opširnije videti na strani Unos/Promena izdath računa [3.4].

Ako kliknemo na dugme **Dodaj stavku** otvorim nam se strana gde možemo uneti nedostajuće stavke:

The screenshot shows the 'Avansni račun br. (koncept)' window with the 'Dodaj stavku' tab selected. It has fields for 'Vrsta robe - usluga' (with a dropdown menu), 'Cena' (set to 'RSD'), 'Količina' (set to '1'), 'Jedinica mere' (dropdown menu), 'Popust %' (set to '0.00'), 'Stopa PDV' (set to '18%'), and 'Vrsta prodaje (PDV)' (set to 'Prodaja'). At the bottom are 'U redu' and 'Otkaži' buttons.

Slika 57: Unos stavke

Vrsta robe - usluga	U prazan prostor upišemo vrstu robe, tj. usluge
Cena	Unesemo cenu bez PDV u prvi okvir, a u drugom sa klikom na izaberemo traženu novčanu valutu.
Količina	Upišemo traženu količinu.
Jedinica mere	Sa klikom na izaberemo traženu jedinicu mere (kg, l, kom...).
Popust %	Obično stoji 0,00. Ukoliko odobravamo popust, upišemo odobren stepen.
Stopa PDV	Obično stoji 18%, ali sa klikom na možemo izabrati i 8%.
Vrsta prodaje (PDV)	Sa klikom na izaberemo traženu vrstu prodaje.

Sa klikom na dugme **U redu** potvrdimo unos stavke i prikaže nam se dopunjena ulazna maska avansnog računa.

Sa klikom na dugme **Ispostavi avansni račun** otvorimo sledeću stanu:

The screenshot shows a software interface for managing invoices. At the top, there are standard menu icons like back, forward, and file operations. The main title is 'Avansni račun br. 20'. On the left, there's a section for 'Kupac - ispis u zaglavlju dokumenta' (Customer - print header document) with fields for company name ('Dobra firma d.o.o.'), address ('Ulica bb.'), and PIB ('11000 Beograd'). To the right, detailed information about the invoice is shown, including date ('Beograd, dana 28.11.2006'), payment terms ('Datum prijema avansa : 28.11.2006'), and delivery details ('Predviđeni datum usluge/nabavke 28.11.2006'). Below this, there's a table of items with columns for item number (#), product type ('Vrsta robe - usluga'), quantity ('Kol.'), unit ('JM'), price ('Cena bez PDV'), discount ('popust %'), VAT ('PDV %'), and total value ('Vrednost bez PDV'). A single row is listed: '1. promocija baby hrane' with 1.00 kom at 200.00, resulting in a total of 190.00. At the bottom, there are breakdowns of taxes and final amounts: Iznos bez popusta: 200.00, Popust: -10.00, Ukupno vrednost bez PDV: 190.00, Iznos PDV: 18%, Za uplatu RSD: 224.20.

Slika 58: Ispostava avansnog računa

Klikom na dugme **Ispostavi iz dokumenta** imamo mogućnost da biramo između: Ispostavi račun; Ispostava knjižnog odobrenja; Izdaj otpremnicu.

Kod podataka o kupcu možemo sa klikom na ikonu preći u šifarnik partnera i pogledati podatke o kupcu.

Klikom na dugme **Knjiženje** možemo račun označiti kao plaćen.

3.13. Knjižna odobrenja

Do pregleda i pretrage knjižnih odobrenja stižemo kroz meni **|Prodaja |Knjižna odobrenja**, kao što nam pokazuje slika:

The screenshot shows a search and browse interface for issued approvals. It includes filters for 'Br.dok.' (document number), 'Traži po:' (search by), 'od dana:' (from date) set to 01.01.2008, 'do dana:' (to date) set to 01.09.2008, 'Kupac:' (customer), 'Mesto trošk.:', 'Iznos:', and buttons for 'Pretraga' (Search), 'Novo knjižno odobrenje' (New approval), and 'Ručni unos novog knjižnog odobrenja' (Hand-entered new approval). The main table lists three entries: 1. Br.dok. 2008-00009, Dat.dok. 26.08.08, Primljen dana (nije potvrđen), Mesto tro. AS FIINANSIAL CENTER, Za uplatu € 100.00. 2. Br.dok. 2008-00008, Dat.dok. 29.05.08, Primljen dana 29.05.08, Mesto tro. AS FIINANSIAL CENTER, Za uplatu RSD 50.00. 3. Br.dok. 2008-00007, Dat.dok. 29.05.08, Primljen dana 29.05.08, Mesto tro. AS FIINANSIAL CENTER, Za uplatu RSD 118.00. Each row has edit and delete icons.

Slika 59: Pregled i pretraga knjižnih odobrenja

Pregled i pretraga kroz ceo program se odvija podjednako. Opširnije možete videti na strani Pregled i pretraga dokumenata [2.1].

Specifičnost vezana za knjižno odobrenje je kolona **primljen dana**, koja označava datum kada je kupac potvrdio da je primio naše knjižno odobrenje.

Kada kliknemo na dugme **Novo knjižno odobrenje** otvorim nam se sledeća strana:

The screenshot shows a new approval concept window. At the top, there are standard menu icons. The main title is 'Knjižno odobrenje br. (koncept)'. On the left, there's a section for 'Kupac - ispis u zaglavlju dokumenta' (Customer - print header document) with fields for company name ('Dobra firma d.o.o.'), address ('Ulica bb.'), and PIB ('11000 Beograd'). To the right, detailed information about the approval is shown, including date ('Beograd, dana 06.12.2006'), payment terms ('Rok plaćanja: 21.12.2006'), and delivery details ('Datum prometa: 06.12.2006'). Below this, there's a table of items with columns for item number (#), product type ('Vrsta robe - usluga'), quantity ('Kol.'), unit ('JM'), price ('Cena bez PDV'), discount ('popust %'), VAT ('PDV %'), and total value ('Vrednost bez PDV'). A single row is listed: 'Kontrolna količina: 0.00' with 'Ukupno vrednost bez PDV: 0.00', resulting in a total of 0.00. At the bottom, there are breakdowns of taxes and final amounts: Iznos PDV: 0.00, Za uplatu RSD: 0.00.

Slika 60: Ulažna maska za novo knjižno odobrenje

Ako želimo uneti podatke o kupcu, tj. partneru izaberemo dugme **Promeni**. Sa klikom na to dugme otvorim nam se strana gde možemo uneti podatke o kupcu, tj. partneru, koji će kasnije stajati u zaglavlju računa. Detaljnija uputstva za unos kupaca, tj. partnera možemo videti na strani Unos podataka o kupcu [3.5].

Za unos podataka u zaglavlje izdatih knjižnih odobrenja gledamo stranu Unos podataka u zaglavlje izdatog knjižnog odobrenja [3.14].

Iznos knjižnog odobrenja, tj. stavka knjižnog odobrenja se unosi slično kao što unosimo stavke izdatih računa. Kod unosa iznosa knjižnog odobrenja unosimo pozitivne iznose, jer će nam program pri knjiženju samo te automatski knjižiti kao negativne (storno knjiženje).



Prečice koje se mogu koristiti su iste kao kod izdatih računa za pretragu [3.2] i unos [3.3].

3.14. Unos podataka u zaglavje izdatog knjižnog odobrenja

Kupac - ispis u zaglavju dokumenta **Promeni** Knjižno odobrenje br. (koncept) **Promeni**

Beograd, dana 06.12.2006
Rok plaćanja: 21.12.2006
Datum prometa: 06.12.2006
Narudžbenica:
Jezička varijanta:
Potvrđen dok. primljen dana: (nije potvrđen)

Dodaj artikl Dodaj stavku

#	Vrsta robe - usluga	Kol.	JM	Cena bez PDV	popust %	PDV %	Vrednost bez PDV
-	-	-	-	-	-	-	-

Kontrolna količina: 0.00 Ukupno vrednost bez PDV: 0.00
Iznos PDV: 0.00
Za uplatu RSD: 0.00

Kada kliknemo na dugme **Promeni**, kao što nam pokazuje slika, moćiće da unesemo podatke u zaglavje knjižnog odobrenja:

Knjižno odobrenje br. (koncept) - Unos podataka za zaglavje dokumenta **Promeni**

Mesto: Beograd *
Datum računa: 06.12.2006 **Uredi** *
Platiti do: 21.12.2006 **Uredi**
Dobava/Usluga (od): 06.12.2006 **Uredi** * do: **Uredi**
Potvrđen dok. primljen dana: **Uredi** **Uredi**
Novčana valuta: RSD **Uredi**
Narudžbenica: **Uredi**
Vrsta prodaje (PDV): Prodaja **Uredi**
Jezička varijanta: **Uredi**
Veleprodaja: **Uredi**

Upišite tekst, koji će se ispisati na dnu dokumenta:

U redi **Otkaži**

Slika 61: Unos podataka u zaglavje izdatog knjižnog odobrenja

Grad	Obavezno moramo upisati grad koji će se videti u zaglavju knjižnog odobrenja.
Datum računa	Obavezan je takođe datum ponude zato ga unosimo. SAVET! Sa klikom na aktiviramo priručni kalendar u kome izaberemo željeni datum.
Platiti do	U okvir upišemo datum do kada traje ponuda, tj. dokument.
Dobava/Usluga od-do	U okvir upišemo datum za koji je predviđena dobava, tj. usluga.
Potvrđen dok. primljen dana	U prazan okvir upišemo kada je dokument primljen.
Novčana valuta	Sa klikom na otvorim nam se kombinovani prozor u kome možemo izabrati traženu novčanu valutu klikom na nju.
Narudžbenica	Upišemo oznaku narudžbenice.
Vrsta prodaje (PDV)	Sa klikom na otvorim nam se kombinovani prozor u kome možemo izabrati traženu vrstu prodaje.
Jezička varijanta	Upišemo traženi jezik, tj. izaberemo ga sa klikom na .
Veleprodaja	
Upišite tekst, koji će se ispisati na dnu dokumenta	U praznom prostoru upišemo tekst koji želimo da bude isписан na dnu dokumenta.

Unos podataka potvrdimo klikom na dugme **Uredi** i ispred nas je knjižno odobrenje:

Knjižno odobrenje br. (koncept)

Kupac - ispis u zagлавju dokumenta	Promeni	Promeni																
Dobra firma d.o.o. Ulica bb. 11000 Beograd Srbija i Crna gora	Beograd, dana 06.12.2006 Rok plaćanja: 21.12.2006 Datum prometa: 06.12.2006 Narudžbenica: Jezička varijanta: Potvrđen dok. primljen dana: (nije potvrđen)																	
PIB: Dobra firma d.o.o. Ulica bb. 11000 Beograd																		
<input type="button" value="Dodaj artikal"/> <input type="button" value="Dodaj stavku"/> <input type="button" value="Ispostavi knjižno odobrenje"/>																		
<table border="1"> <thead> <tr> <th>#</th> <th>Vrsta robe - usluga</th> <th>Kol.</th> <th>JM</th> <th>Cena bez PDV</th> <th>popust %</th> <th>PDV %</th> <th>Vrednost bez PDV</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Dobra stavka</td> <td>1.00</td> <td></td> <td>100.00</td> <td>0.0</td> <td>18%</td> <td>100.00</td> </tr> </tbody> </table> <p>Kontrolna količina: 1.00 Ukupno vrednost bez PDV: 100.00 Iznos PDV: 18% 18.00 Za uplatu RSD: 118.00</p>			#	Vrsta robe - usluga	Kol.	JM	Cena bez PDV	popust %	PDV %	Vrednost bez PDV	1.	Dobra stavka	1.00		100.00	0.0	18%	100.00
#	Vrsta robe - usluga	Kol.	JM	Cena bez PDV	popust %	PDV %	Vrednost bez PDV											
1.	Dobra stavka	1.00		100.00	0.0	18%	100.00											

Slika 62: Uneseno izdato knjižno odobrenje

Sa pritiskom na dugme **Dodaj artikal** dolazimo na stranu "Prodajni artikli-pregled i pretraga", gde možemo izabrati željeni artikal i automatski ga dodamo na naše knjižno odobrenje tako što kliknemo na aktivno povezivanje. Opširnije videti na strani Unos/Promena izdatih računa [3.4].

Ako kliknemo na dugme **Dodaj stavku** otvorim nam se strana gde možemo uneti nedostajuće stavke:

Knjižno odobrenje br. 2006-00003

Vrsta robe - usluga:
Cena: <input type="text"/> RSD <input type="checkbox"/> sa PDV
Količina: <input type="text"/> 1 *
Jedinica mere: <input type="text"/>
Popust %: <input type="text"/> 0.00 *
Stopa PDV: <input type="text"/> 18% <input type="checkbox"/>
Vrsta prodaje (PDV): <input type="text"/> Prodaja
<input type="button" value="U redu"/> <input type="button" value="Otkaži"/>

Slika 63: Unos stavki

Vrsta robe - usluga	U prazan prostor upišemo vrstu robe, tj. usluge
Cena	Unesemo cenu bez PDV u prvi okvir, a u drugom sa klikom na <input type="button"/> izaberemo traženu novčanu valutu.
Količina	Upišemo traženu količinu.
Jedinica mere	Sa klikom na <input type="button"/> izaberemo traženu jedinicu mere (kg, l, kom...).
Popust %	Obično stoji 0.00. Ukoliko odobravamo popust, upišemo odobren stepen.
Stopa PDV	Obično stoji 18%, ali sa klikom na <input type="button"/> možemo izabrati i 8%.
Vrsta prodaje (PDV)	Sa klikom na <input type="button"/> izaberemo traženu vrstu prodaje.

Sa klikom na dugme **U redu** potvrdimo unos stavke i prikaže nam se dopunjena ulazna maska avansnog računa.

Sa klikom na dugme **Ispostavi avansni račun** otvorimo sledeću stanu:

3.15. Knjižna zaduženja

Do pregleda i pretrage knjižnih zaduženja stižemo kroz meni **|Prodaja |Knjižna zaduženja** i dobijamo klasičnu stranu pregleda dokumenata:

Knjižna zaduženja - pregled i pretraga

Br.dok.: <input type="text"/>	Traži po: datum dokumenta <input type="button"/> od dana: <input type="text"/> do dana: <input type="text"/>						
Kupac: <input type="text"/>	Mesto trošk.: <input type="text"/> Iznos: <input type="text"/>						
<input type="button"/>		<input type="button" value="Pretraga"/> <input type="button" value="Novo knjižno zaduženje"/> <input type="button" value="Ručni unos knjižnog zaduženja"/>					
Br. dokumen	Dat.dok	Platiti d	Mesto tro	Kupac	Za uplatu		
1. 2008-00004	13.10.08	28.10.08		A Banka AD	RSD 23,000.00	<input type="button"/>	<input type="button"/>
2. 2008-00003	19.09.08	04.10.08			RSD 7,375.00	<input type="button"/>	<input type="button"/>

Slika 64: Pregled i pretraga knjižnih zaduženja

Pregled i pretraga kroz ceo program se odvija podjednako. Opširnije možete videti na strani Pregled i pretraga dokumenata [2.1].

Unos knjižnog zaduženja je isti kao kod ostalih izdatih dokumenata, što možemo videti sa sledeće strane:

Promeni Snimi Knjižno zaduženje br: (koncept) ?

Kupac - ispis u zagлавju dokumenta	Promeni	Beograd, dana 25.03.2009	Promeni				
Kliknite za brz izbor partnera...							
PIB:							
Rok plaćanja: 06.04.2009 Datum prometa: 25.03.2009 Narudžbenica: Način dostave: Veza na račun:							
TR:160-5100100090620-69 Poziv: Skladište: Skladište1 - Osnovno skladište (POS proba) Mesto troškova: Tip računa: maloprodajni - cene uključuju PDV							
Dodaj artikal Dodaj stavku							
#	Vrsta robe - usluga	Kol.	JM	MPC	R %	PDV %	Vrednost
-		-	-	-	-	-	-
Kontrolna količina: 0.00				Dodaj popust		Ukupno vrednost bez PDV: 0.00	
						Iznos PDV: 0.00	Za uplatu RSD: 0.00
nula i 00/100 dinara							
Završni tekst na dokumentu							

Slika 65: Ulazna maska za novo knjižno zaduženje

Za dokument važe ista pravila kao i za unos računa, takođe prečice koje se mogu koristiti su iste kao kod izdatih računa za pretragu [3.2] i unos [3.3].

3.16. Štampa dokumenata

Zbog prirode interneta i različitih potreba korisnika, program nudi više mogućnosti štampanja dokumenata. Sledеća slika pokazuje različite mogućnosti kod ispisa dokumenata.

Promeni Sačuvaj Ponuda br. 2006-00001

Kupac - ispis u zagлавju dokumenta	Promeni	Štampanje	Ponuda br. 2006-00001	?			
Sunce Mala bb 11000 Beograd PIB: 1212454533							
Sunce Mala bb 11000 Beograd							
Štampanje Ponuda br. 2006-00001 ? Ponuda br. 2006-00001 > Otvori u MS Wordu Ponuda br. 2006-00001 > Otvori dokument u OpenOffice Ponuda br. 2006-00001 > Otvori novi dokument u Adobe Acrobat Reader Slanje dokumenta po e-mailu Postavke oblika dokumenata za štampu Poziv:05 20613 Jezička varijanta: srpska							
Dodaj artikal Dodaj stavku Ispostavi iz dokumenta ▾							
#	Vrsta robe - usluga	Kol.	JM	Cena bez PDV	popust %	PDV %	Vrednost bez PDV
1.	promocija	1.00		20,000.00	0.0	18%	20,000.00 X
Kontrolna količina: 1.00				Ukupno vrednost bez PDV:	20,000.00		
				Iznos PDV:	18%	3,600.00	Za uplatu RSD: 23,600.00

Slika 66: Štampa dokumenata

Posle klika na strelicu, koja pokazuje na dole na desnoj strani dugmeta **Štampanje** otvori nam se meni sa sledećim mogućnostima štampe dokumenata:

- Štampanje direktno iz internet pretraživača [2.4]. To mogućnost upotrebljavamo samo kada želimo brz pregled dokumenata. Inače preporučujemo štampanje sa programima Adobe Acrobat i MS Word, jer pretraživači ne omogućavaju precizno oblikovanje ispisa dokumenata.
- Otvaranje i štampanje dokumenata u MS Word-u. Dokument se otvor u MS Word-u gde ga možemo i dopuniti, ako postoji potreba za tim.
- Otvaranje i štampanje dokumenata u OpenOffice Write. Isto kao u Word-u, dokument možemo otvoriti, izmeniti i štampati i u programu OpenOffice.
- Štampanje uz upotrebu programa Adobe Acrobat Reader.

3.17. Masovna štampa izdatih dokumenata

Opcija za masovna štampa dokumenata na strani pregled i pretraga izdatih računa [3.2] preko menija **|Dodatne mogućnosti |Masovno štampanje prikazanih dokumenata** kao što se vidi na donoj slici:

Dodatne mogućnosti	Traži	Novi račun	Ručni unos računa
Ispis prikazanog spiska računa			
Ispis prikazanog spiska računa > Otvori u Excelu			
Knjženje prikazanih izdatisih računa			
Masovno kopiranje prikazanih dokumenata			
Masovno štampanje prikazanih dokumenata			
Drugi izveštaji			
5. 2006-00025 09.11.06 24.11.06			
6. 2006-00024 06.11.06 21.11.06 002			
7. 2006-00023 02.11.06 17.11.06 002			

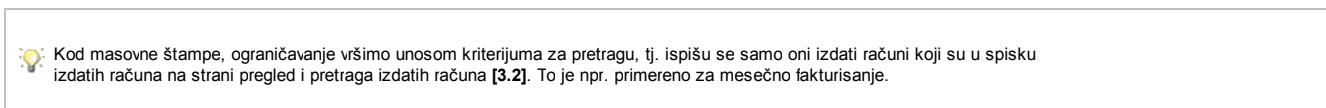
Slika 67: Masovna štampa izdatih dokumenata

Nakon klika na tu opciju, otvorit će se strana gde možemo izabrati nastavak štampanja kao i format ispisa računa:

Masovno štampanje prikazanih dokumenata
U procesu će se generisati datoteka za masovno štampanje 30 dokumenata. Molimo vas da broj dokumenta za predloge štampe i format datoteke za štampu.
Vrsta dokumenta: <input type="text" value="Račun"/> <input type="button" value="▼"/>
Tip datoteke: <input type="text" value="Adobe PDF"/> <input type="button" value="▼"/>
<input type="button" value="Upali"/> <input type="button" value="Otkazi"/>

Slika 68: Pre pokretača izabrati potreban nastavak

Štampu započinjemo pritiskom na dugme [Upali](#)



3.18. Masovno kopiranje dokumenata

Opcija za masovno kopiranje dokumenata se može videti na strani pregled i pretraga izdatih računa [3.2] kao i preko menija **Dodatne mogućnosti** | **Masovno kopiranje prikazanih dokumenata** kao što vidimo na donjoj slici:

Slika 69: Masovno kopiranje prikazanih dokumenata

Nakon klika na tu opciju, otori nam se strana gde možemo upisati kriterijume za kopiranje računa. Strana koja se otvari izgleda sledeće:

Slika 70: Maska za unos kriterijuma kopiranja računa

Status sa koga će se kopirati U padajućem meniju izaberemo status koji će imati novi računi.

Datum dokumenta Upišemo datum ponovno napravljenih dokumenata

Datum dokumenta Opisano datum ponovno napravljenih dokumentata
Platiti do U padajućem meniju izaberemo do kada će računi biti plaćeni

Dobava/Usluga (od)-(do) U padajućem meniju izaberemo do kada
Upišemo datum dobave, odnosno usluge
čiji će se vrednost učitati u polje.

[preračunaj po novom cenovniku](#)

Štikliramo da želimo preračunati cene artikala po novom cenovniku

Nakon što smo uneli potrebne kriterijume, to potvrdimo sa klikom na dugme [U redu](#) i prikaže nam se strana sa svim računima koji se nalaze u spisku izdatih računa, na strani pregled i pretraga izdatih računa [3.2]. Strana izgleda ovako:

Br.računa	Dat. rač.	Platiti do	Kupac	Za uplatu
1. 2006-00029	28.11.06	13.12.06	Dobra firma d.o.o.	RSD 224.20 <input checked="" type="checkbox"/>
2. 2006-00028	20.11.06	05.12.06	Dobra firma d.o.o.	RSD 58,810.00 <input checked="" type="checkbox"/>
3. 2006-00027	15.11.06	30.11.06	sdfsdfsdf	USD 64.78 <input checked="" type="checkbox"/>
4. 2006-00026	10.11.06	25.11.06	Dobra firma d.o.o.	RSD 118,400.00 <input checked="" type="checkbox"/>
5. 2006-00025	09.11.06	24.11.06	sdfsdfsdf	USD 9.53 <input checked="" type="checkbox"/>
6. 2006-00024	06.11.06	21.11.06	sdfsdfsdf	CSD 14,850.05 <input checked="" type="checkbox"/>
7. 2006-00023	02.11.06	17.11.06	sdfsdfsdf	CSD 223,997.98 <input checked="" type="checkbox"/>
8. 2006-00022	02.11.06	17.11.06	Nikola Kosic	CSD 969,993.63 <input checked="" type="checkbox"/>

Označi sve Poništi sve označeno Nazad Kopiraj izabrane

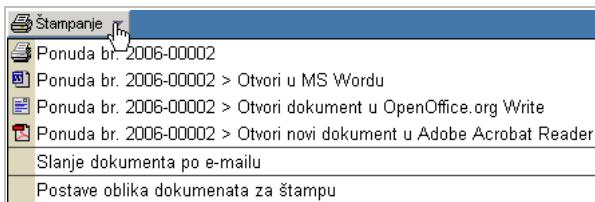
Slika 71: Izaberemo račune koje ćemo kopirati

Štikliramo sve one račune koje ćemo da kopiramo.

Kada označimo sve račune koje želimo kopirati, to potvrđujemo klikom na dugme [Kopiraj izabrane](#). Sa time je postupak kopiranja gotov.

3.19. Slanje dokumenata putem e-maila

Pored štampanja dokumenata, program takođe omogućava slanje dokumenata putem e-maila, gde se dokument šalje kao attachment u formatu PDF ili RTF.



Slika 72: Slanje dokumenata putem e-maila

Do ove opcije dolazimo pri pregledu dokumenta kroz meni [Štampanje | Slanje dokumenta po e-mailu](#).

Prikaže nam se sledeća ulazna maska:

E-mail pošiljaoca: *

E-mail primaoca: *

CC: - na znanje: *

Posao: *

Tekst obaveštenja:

Poštovani,
u prilogu vam šaljemo račun za izvršenu uslugu.

Lep pozdrav,

Milan Pejić
e-računi cs
Kralja Milana 4a

Dodaci: racun_2006-00001.pdf

U redu Otkaži

Slika 73: Slanje izdatih dokumenata putem e-maila

E-mail pošiljaoca

Upišemo svoj e-mail. Polje se ispunи e-mailom trenutnog korisnika.

E-mail primaoca

Upišemo e-mail primaoca. E-mail stranke možemo preuzeti iz šifrarnika partnera. Ako šaljemo e-mail većem broju primalaca, onda ih mešu sobom razdvajmo tačka-zarezom, npr. marija@firma.com;branko@firma.com

CC:-na znanje

Upišemo e-mail osobe koja će dokument dobiti na znanje

Posao

Upišemo na šta se odnosi e-mail (naslov)

Tekst obaveštenja

Upišemo tekst e-maila i pozdravnu poruku

Dodaci

Preuzmememo dokument koji želimo da šaljemo u PDF formatu

Kada završimo sa unosom podataka, pritisnemo dugme [U redu](#). Poruka će biti poslata primaocu, trenutno prijavljen primaoc u CC, primiće ga na svoj e-mail.

3.20. Dodavanje artikala na izdati dokument

Do strane dolazimo kada na dokumentu kliknemo na [Dodaj artikl](#). Na prikazanoj formi možemo detaljno pretraživati artikle i videti još neke podatke o njima:

#	Opis artikla	Kol.	R %
1.	PC-G Sims 2 - Festive Holiday Stuff	1.00	0
-	-	-	-
-	-	-	-

Šifra artikla: _____ Reč iz opisa: _____ Dobavljač: _____ Bar kod: _____
Robna marka: _____ Grupa artikla: _____ Status: _____ Skladište: _____ Skladište1 - Osnovno skladište (POS proba) Samo pozitivne zalihe

Pretraga Upis novog artikla Nazad

Strana: Nazad 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 Napred

#	Kol.	R %	Šifra artikla	Dodaj	MP cena	PDV	MP cena sa PDV	Zalihe	JM
1.	1	0	000001	Dodaj	RSD 211.86	18%	RSD 250.00	2.00	-
2.	1	0	000002	Dodaj	RSD 100.00	18%	RSD 118.00	0.00	-
3.	1	n	000003	Dodaj	RSD 100.00	18%	RSD 118.00	0.00	-

testX123

Slika 74: Forma za dodavanje artikala

Kao što se sa slike može videti forma se sastoji od više delova. Prvi - gornji deo nam služi za evidenciju artikala koje smo već dodali na dokument, sa njihovom vrednosti; srednji deo nam služi za pretragu; a donji za dodavanje artikala, klikom na [Dodaj](#) (pre dodavanja možemo uneti i količinu i popust).

3.21. Pregled i pretraga narudžbina kupaca

Do strane dolazimo iz menija [Prodaja | Narudžbine kupaca](#). Dobijamo standardnu formu za pretragu. Dodavanje nove narudžbine započinjemo klikom na [Nova narudžbina kupca](#).

Br. dok.	Dat.dok	Ispostava/izrada dc	Kupac	Za uplatu			
1. 2008-00003	13.10.08		ERGO OPTIC	RSD 7,087.13			
2. 2008-00002	03.07.08			RSD 590.00			
3. 2008-00001	20.02.08	25.02.08	AS FINANSIAL CENTER	RSD 1,770.00			
4. 2007-00001	17.12.07		ERGO OPTIC	RSD 118.00			

Slika 75: Pregled i pretraga narudžbina kupaca

Specifičnost vezana za narudžbine kupaca je boja kojom mogu biti obeležene (iz kolone broja dokumenta). Boja zavisi od statusa narudžbe i detaljnije je opisana na strani unosa narudžbe [3.22].

3.22. Unos narudžbina kupca

Narudžbinu kupca unosimo na isti način kao i ostale izdate dokumente.

Dodaj artikal	Dodaj stavku	Ispostavi iz dokumenta	Ispostava računa	Ispostava računa za deo narudžbe	Ispostavi avansni račun - u celosti	Ispostavi avansni račun - delimično	Kontrolna količina: 6.00
#	Vrsta robe - usluga						
1.	PC-G Sims 2 - Festiv						
2.	21 VENETI MOJ LJU						

Kol.	JM	Cena bez PDV	R %	PDV %	Vrednost bez PDV
1.00	kom	333.60	0	18%	333.60
5.00	kom	193.80	0	8%	969.00

Dodaj popust
Ukupno vrednost bez PDV: 1,302.60
Iznos PDV: 8% 77.52
18% 60.05
Za uplatu RSD: 1,440.17
jedanahiljadačetiristiotinečetrdeset i 17/100 dinara

Zavrsni tekst na dokumentu

Slika 76: Unos narudžbina kupca

Specifičnost vezana za narudžbine kupca se ogleda u njihovom statusu. Sa druge strane taj status zavisi od vezivanja narudžbine na ostale dokumente (mogućnosti se mogu videti u gornjoj slici pod menjem [Ispostavi iz dokumenta](#)).

Statusi u kojima se narudžbina i njene stavke mogu nalaziti su:

- Otvorena - neobrađena
- Delimično ispostavljena - veza na otpremnicu
- Potpuno ispostavljena - veza na otpremnicu
- Poputno ispostavljena i u konceptu fakturisanja - veza na otpremnicu i račun
- Ispostavljena i fakturisana - veza na otpremnicu i račun
- Otkazana

3.23. Parcijalna ispostava računa iz narudžbine kupca

Funkcionalnost je identična kao delimična ispostava otpremnice [3.24].

3.24. Parcijalna ispostava otpremnice iz narudžbine kupca

Kao što je u unosu narudžbine [3.22] opisano, iz narudžbine se može vršiti delimično ispostavljanje. Ako pri unetu narudžbi idemo opciju **Ispostavi iz dokumenta | Ispostavi otpremnicu za deo unete naružbine** otvara nam se forma:

Vrsta robe - usluga	Kol.	JM	Cena bez PDV
PC-G Sims 2 - Festive Holiday Stuff	1	kom	333.60
21 VENETI MOJ LJUBIMAC	5	kom	969.00

Slika 77: Delimična ispostava

Na prikazanoj formi biramo artikl i količinu koju vezujemo na dokument. Po kliku na [U redu](#) dobijamo otpremnicu, vezanu na narudžbinu kupca, sa artiklima i količinama koje smo izabrali.

3.25. Ispis opomena na osnovu izdatih računa bez potrebe za knjiženjem

Sa pregleda izdatih računa možemo dobiti izveštaj opomena, ali da bi opciju omogućili najpre se moraju izabrati potrebni podaci za pretragu:

Br.rači	Knjiženje prikazanih dokumenata	ac	Za uplatu	Već plaćeno
1.	Masovno kopiranje prikazanih dokumenata Masovno brisanje prikazanih dokumenata Masovno štampanje prikazanih dokumenata Masovno označavanje prikazanih dokumenata kao poslatih Masovno slanje dokumenata e-mail-om	kupac X	RSD 50,000.00	RSD 0.00

Slika 78: Opcije pretrage potrebne za štampu opomena

Bez unetih kriterijuma u meniju se neće prikazati opcije za opomene.

Izgled izveštaja je isti kakav se može dobiti i iz menija **Finansije | Izveštaji | Štampanje opomena**, samo se iznosi računaju iz računa, a ne iz knjiženja.

test kupac X
nn bb

11000 Beograd

Beograd, dana 21.01.2013

OPOMENA

Br.	Dokument	Datum dokumenta	Rok update	Otvoreni iznos
	1.RA2013-00002	21.01.2013	02.02.2013	50,000.00
			Ukupno:	50,000.00

02.02.2013 i od danas 02.02.2013

Slika 79: Opomena

3.26. Izveštaji

Do opcije dolazimo kroz meni **|Prodaja |Izveštaji**. Na ovom mestu možemo naći veći broj izveštaja vezanih za prodaju.

3.26.1. Ispis faktura po naručiocima

Izveštaj koristimo pri pregledu faktura korisnika programa.

3.26.2. Izdati računi, sortirani po kupcima

Uz pomoć ovog izveštaja možemo pregledati fakturisanje kupcima. Biramo kriterijume za pretragu, a rezultat može biti sortiran po kupcima ili datumu dokumenta. Ovom izveštaju su veoma slični izveštaji: Prodati artikli, sortirano po kupcima; Sumarna prodaja po kupcima. Zbog velike sličnosti nisu posebno opisani.

Pokretanje izveštaja: Izdati računi, sortirani po kupcima 

Datum od: 01.01.2009  Do: 07.04.2009 

Mesto troškova:

Kupac:

Ispostavio:

Prikaži u valutu: RSD 

Sortiraj po: datumu dokumenta 

Tip datoteke: OpenOffice.org Write (ODF) 

Napravi **Otkaži**

Slika 80: Forma za pokretanje izveštaja

Izdati računi, sortirani po kupcima od 01.01.2008 do 07.04.2009												
Firma:	Gavni Test d.o.o.											
Sedište:	nn bb, 11000 Beograd											
PIB:	19598535											
Datum ispisu: 07.04.2009 10:07:19												
Ser.	Br.dok.	Mesto trošk.	Kupac	Dat.dok.	Dat.vrl.	Dat.pri.	Valuta	Popust	Vred. bez PDV	PDV	Iznos	Iznos RSD
1	2008-00048	011INF O'COM	011INF O'COM	15.09.08	20.10.08		RSD	1.457,88	8.261,15	1.404,84	8.665,79	8.665,79
2	2008-00052	011INF O'COM	011INF O'COM	22.09.08	27.10.08		RSD	187,50	1.062,50	191,25	1.253,75	1.253,75
3	2008-00068	011INF O'COM	011INF O'COM	23.10.08		02.12.08	RSD	958,33	5.430,57	965,65	6.396,26	6.396,26
4	2008-00048	011INF O'COM	011INF O'COM	22.08.08	28.09.08		RSD	63,55	390,17	84,83	425,00	425,00
5	2008-00049	16.ŠUMANAZAMIRJAVA PUPIN	16.ŠUMANAZAMIRJAVA PUPIN	17.07.08	22.08.08		RSD	18,10	106,73	30,45	159,85	159,85
6	2008-00050	21 VENETI	21 VENETI	10.10.08	25.10.08		RSD	0,00	12.711,85	2.288,14	15.000,00	15.000,00
7	2008-00051	001	21 VENETI	19.09.08	04.10.08		RSD	0,00	14.750,00	2.655,00	17.405,00	17.405,00
8	2008-00163	3D-IO D.O.O.	3D-IO D.O.O.	05.07.08	21.07.08		RSD	0,00	423,73	76,27	500,00	500,00
9	2008-00048	4 Avdio	4 Avdio	04.08.08	19.08.08		EUR	0,00	4.237,99	760,71	5.000,00	4.126,46
10	2008-00049	4 Avdio	4 Avdio	15.08.08	01.10.08		RSD	0,00	84,75	15,25	100,00	100,00
11	002	4 D	4 D	31.10.08	15.11.08		RSD	0,00	500,00	90,00	542,00	542,00

Slika 81: Dobijeni izveštaj

3.26.3. Stanje neplaćenih obaveza, bankovnih računa i zaliha robe

Ovaj izveštaj je zamišljen tako da nam na jednom mestu da više parametara vezanih za stanje u preduzeću, pa tako prikazuje stanje izdatih i primljenih dokumenata; stanje na bankovnim računima i vrednost robe. Pošto izveštaj nije vezan samo za modul prodaje u kome se nalazi, zavisno od korisničkih prava, izveštaj može biti onemogućen za korisnika.

Pri pokretanju izveštaja biramo za koji će se datum izraditi i da li će biti sumarni. Ukoliko se ne izrađuje sumarni izveštaj ispisaće se svi dokumenti koji u izveštaj ulaze.

Pokretanje izveštaja: Stanje neplaćenih obaveza, bankovnih računa i zaliha robe 

Datum: 08.04.2009 

Sumarni izveštaj:

Tip datoteke: OpenOffice.org Write (ODF) 

Napravi **Otkaži**

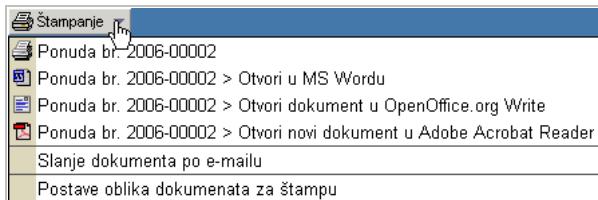
Slika 82: Forma za pokretanje izveštaja

Stanje neplaćenih obaveza, bankovnih računa i zaliha robe na dan 08.04.2009																													
Firma: Glavni Test d.o.o. Sedište: nn bb, 11000 Beograd PIB: 19598535 Datum ispisa: 08.04.2009																													
Ukupno neplaćenih izdatih i primljenih računa																													
<table border="1"> <thead> <tr> <th></th><th>Ukupan iznos</th><th>Neplaćeno</th><th>Neplaćeno, a istek o rok za platnje</th><th>Neplaćeno, plati u roku od 7 dana</th><th></th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Prihodi</td><td>37,567,538.05</td><td>23,943,300.82</td><td>23,943,300.82</td><td>0.00</td><td></td></tr> <tr> <td>Rashodi</td><td>2,091,994.58</td><td>2,061,664.58</td><td>2,061,664.58</td><td>0.00</td><td></td></tr> <tr> <td>Ukupno: RSD</td><td>35,475,543.47</td><td>21,881,636.24</td><td>21,881,636.24</td><td>0.00</td><td></td></tr> </tbody> </table>							Ukupan iznos	Neplaćeno	Neplaćeno, a istek o rok za platnje	Neplaćeno, plati u roku od 7 dana		Prihodi	37,567,538.05	23,943,300.82	23,943,300.82	0.00		Rashodi	2,091,994.58	2,061,664.58	2,061,664.58	0.00		Ukupno: RSD	35,475,543.47	21,881,636.24	21,881,636.24	0.00	
	Ukupan iznos	Neplaćeno	Neplaćeno, a istek o rok za platnje	Neplaćeno, plati u roku od 7 dana																									
Prihodi	37,567,538.05	23,943,300.82	23,943,300.82	0.00																									
Rashodi	2,091,994.58	2,061,664.58	2,061,664.58	0.00																									
Ukupno: RSD	35,475,543.47	21,881,636.24	21,881,636.24	0.00																									
Stanje na računu																													
<table border="1"> <thead> <tr> <th></th><th>Banka</th><th>Broj računa</th><th>Datum izvoda</th><th>Stanje na računu</th><th>Stanje na računu RSD</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1. Cencarska</td><td>155-0059-93</td><td></td><td>27.05.2008</td><td>133,806.32</td><td>133,806.32</td></tr> <tr> <td>2. Erste</td><td>340-0047-58</td><td></td><td>26.08.2008</td><td>212,009.06</td><td>212,009.06</td></tr> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td>Ukupno: RSD</td><td>6,848,288.06</td></tr> </tbody> </table>							Banka	Broj računa	Datum izvoda	Stanje na računu	Stanje na računu RSD	1. Cencarska	155-0059-93		27.05.2008	133,806.32	133,806.32	2. Erste	340-0047-58		26.08.2008	212,009.06	212,009.06					Ukupno: RSD	6,848,288.06
	Banka	Broj računa	Datum izvoda	Stanje na računu	Stanje na računu RSD																								
1. Cencarska	155-0059-93		27.05.2008	133,806.32	133,806.32																								
2. Erste	340-0047-58		26.08.2008	212,009.06	212,009.06																								
				Ukupno: RSD	6,848,288.06																								
Stanje zaliha																													
<table border="1"> <thead> <tr> <th></th><th>Po nabavnoj ceni</th><th>Po veljedljivoj ceni</th><th>Po maloprodajnoj ceni</th><th></th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td><td>556,717.63</td><td>1,925,506.28</td><td>2,327,182.61</td><td></td></tr> </tbody> </table>							Po nabavnoj ceni	Po veljedljivoj ceni	Po maloprodajnoj ceni			556,717.63	1,925,506.28	2,327,182.61															
	Po nabavnoj ceni	Po veljedljivoj ceni	Po maloprodajnoj ceni																										
	556,717.63	1,925,506.28	2,327,182.61																										

Slika 83: Izgled izveštaja

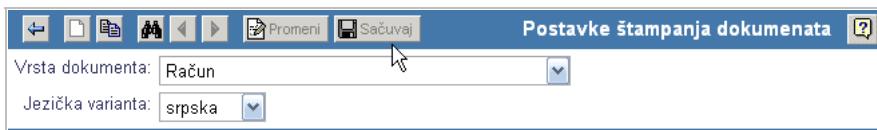
3.27. Postavka oblika ispisa - štampe izdatih dokumenata

Oblike ispisa - štampe izdatih dokumenata postavimo tako da u predpregledu izdatog dokumenta kliknemo na **Postavke oblika dokumenata za štampu**.



Slika 84: Postavka štampe izdatih dokumenata

Nakon klika, prikaže nam se forma za postavku oblika ispisa dokumenata. U prvom redu određujemo za koju vrstu dokumenata vršimo postavku.



Slika 85: Izbor vrste dokumenta za koga određujemo oblik ispisa

Za svaku vrstu dokumenta (račun, predračun, knjižno odobrenje...) možemo odrediti drugačiji izgled dokumenta. Isto tako računi imaju različit izgled u odnosu na to u kojoj jezičkoj varijanti i na kojem mestu troškova ih izdajemo. Ako ne odredimo posebne postavke za druge jezičke varijante i mesta troškova, upotrebljavaju se preuzete postavke izgleda izdatih dokumenata (bez odlučene jezičke varijante ili mesta troškova).

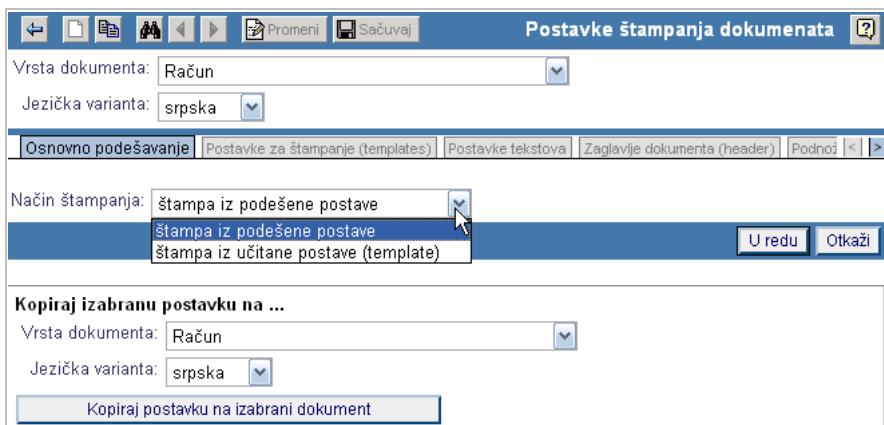
3.27.1. Uobičajene postavke

Kada želimo štampati dokument, imamo u ponudi različite oblike ispisa izdatih dokumenata.

Sa klikom na izaberemo način štampanja dokumenata. Ponuđena su nam dva različita načina:

- za štamanje možemo upotrebiti uobičajene postavke
- za štamanje možemo upotrebiti šablon (template) [3.27.2]

Izbor potvrdimo klikom na **U redu**.



Slika 86: Uobičajene postavke štampanja dokumenata

Na primer, ako izaberemo uobičajene postavke, dokument će se štampati na podlozi postavke tekstova [3.27.3], kao i postavke logotipa, koje smo definisali na drugim zalistcima iste strane.

3.27.2. Šabloni (template) štampanja dokumenata

Kao način štampanja možemo koristiti i šablone, naravno pod uslovom da smo ih prethodno napravili. Kako napraviti šablon možemo videti na strani kako napraviti šablon [3.27.2.1].



Slika 87: Dodavanje šablonu za štampanje dokumenata

Kada smo šablon napravili u MS Wordu, dodamo je tako što u prazno polje upišemo oznaku šablonu, zatim kliknemo na dugme **Browse...** i potražimo u svojim dokumentima. Kada izaberemo traženi šablon, dodamo ga sa klikom na dugme **Dodaj šablon**.

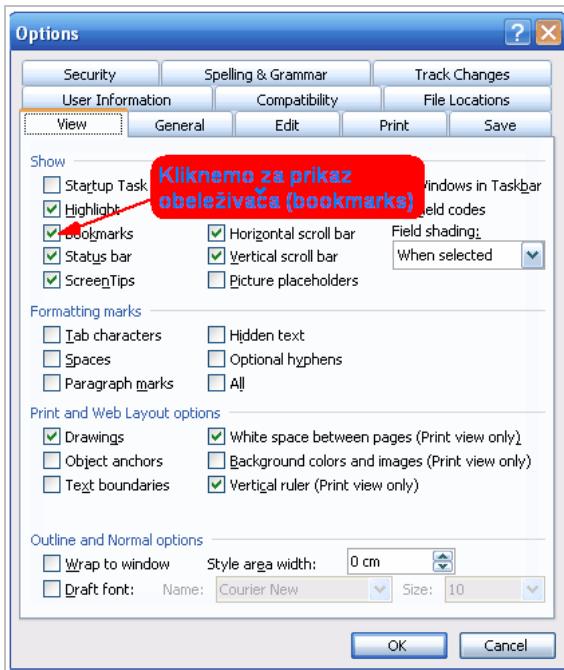
Možemo napraviti više različitih šablonu i svi prenešeni šabloni nam se prikažu ispod. Sa klikom u izaberemo jedan od ponuđenih šablonu. Ako želimo izbrisati odabrani šablon, kliknemo na .

3.27.2.1. Kako napraviti šablon štampanja u MS Wordu?

3.27.2.1.1 Postavke MS Word-a za lakše oblikovanje šablonu

Pre nego što počnemo sa oblikovanjem šablonu štampanja dokumenata, u MS Wordu označimo mesta tako što stavimo obeleživač (bookmark). To činimo na sledeći način:

1. U meniju programa MS Word izaberemo opciju **| Tools | Options**.
2. Kliknemo na **| View**.
3. Označimo **Show bookmarks**.
4. Potvrdimo sa klikom na dugme **OK**. Vidi sliku:



Slika 88: Pokretanje opcije za prikaz obeleživača u dokumentu.

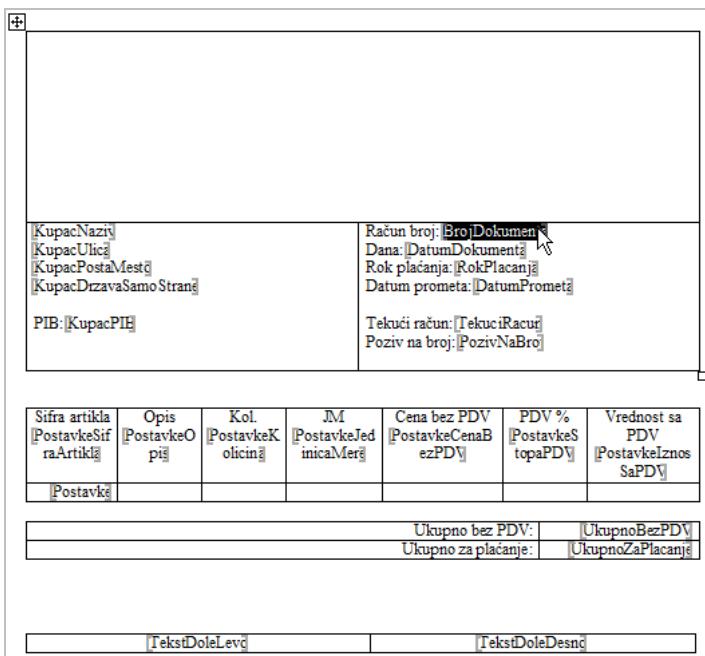
Sada će se u svakom dokumentu, na svim mestima gde koristimo obeleživače, pojaviti oznake **[]**.

3.27.2.1.2 Primer oblikovanja šablonu štampanja dokumenata

U MS Wordu pro otvorimo dokument iz koga ćemo napraviti šablon štampanja računa ili drugih dokumenata. Za šablon možemo koristiti nov prazan dokument. Ako smo do sada račune pisali u MS Wordu ručno, možemo kao osnovu koristiti već postojeći račun, gde konkretnе podatke zamenimo obeleživačem.

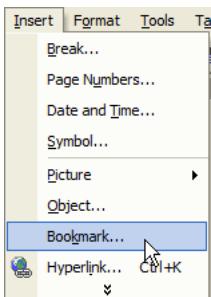
Za svaki dokument imamo već određene obeleživači, tj. bookmarke [3.27.2.2], ali nije potrebno da upotrebimo sve. Pogledajmo izradu šablonu na konkretnom primeru:

- Napišemo "Račun br."
- Zatim stamemo na mesto gde želimo da nam se ispiše broj dokumenta. Tu ćemo staviti obeleživač **BrojDokumenta**, što se vidi iz donje slike:

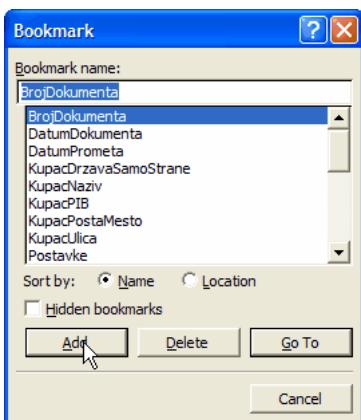


Slika 89: Primer MS Word šablon sa vidljivim obeleživačima.

- Kada smo obeležili tekst koji nam treba idemo na opciju **Insert | Bookmark...**. Primer:



- Sada nam se otvara prozor u koji unosimo obeleživač klikom na dugme **Add** kao na slici:



Posupak ponavljamo za sve obeleživače koji nam trebaju. Kad napravimo šablon možemo ga snimiti među ostale šablone. Postupak dodavanja je opisan na strani šabloni za štampanje dokumenata [3.27.2].

Kada kasnije koristimo šablon, program nam obeleživače automatski zamenjuje sa konkretnim podacima dokumenta koji se štampa.

Obeleživač se u dokumentu može upotrebiti samo jednom. Ako se upotrebi na drugom mestu obeleživač će se automatski prenesti na novo mesto sa starog.

U šablon ne mora stajati tekst obeleživača da bi postojao obeleživač. Tj. ako imate problema sa prikazom, obeleživač vežite na tekst koji već postoji ili na prazno mesto.

3.27.2.2. Bookmarks tj. obeleživači za šablon (template)

Ako želimo u MS Word-u napraviti šablon za štampanje dokumenata imamo izbor definisanih **obeleživača** odnosno **bookmark-a**. U prikazu možemo ali i ne moramo koristiti sve obeleživače.

Zbog konstantne nadogradnje programa, moguće je da nisu ispisani svi dokumenti i svi obeleživači vezani za njih. U slučaju da imate problema ili mislite da određeni obeleživač nedostaje, kontaktirajte korisničku podršku.

Postoje sledeći predefinisani obeleživači:

TekstGore	Tekst koji se na dokumentu ispiše iznad postavki.
TekstDole	Tekst koji se na dokumentu ispiše ispod postavki.
TekstDoleLevo	Tekst koji se ispiše na dnu dokumenta levo.
TekstDoleDesno	Tekst koji se ispiše na dnu dokumenta desno.
KupacNaziv	Naziv kupca.
KupacNazivDuplo	Naziv kupca.
KupacNazivDuplo2	Naziv kupca.
KupacNaziv2	Drugi naziv kupca. U zavisnosti od tipa pravne osobe predstavlja njeno ime.
KupacNaziv2Duplo	Drugi naziv kupca.
KupacNaziv2Duplo2	Drugi naziv kupca.
KupacUlica	Ulica kupca.
KupacUlicaDuplo	Ulica kupca.
KupacUlicaDuplo2	Ulica kupca.
KupacPostaMesto	Poštanski broj i mesto kupca.
KupacPostaMestoDuplo	Poštanski broj i mesto kupca.
KupacPostaMestoDuplo2	Poštanski broj i mesto kupca.
KupacPosta	Samo poštanski broj kupca.
KupacPostaDuplo	Samo poštanski broj kupca.
KupacPostaDuplo2	Samo poštanski broj kupca.
KupacMesto	Mesto - grad kupca.
KupacMestoDuplo	Mesto - grad kupca.
KupacMestoDuplo2	Mesto - grad kupca.
KupacDrzava	Država kupca.
KupacDrzavaDuplo	Država kupca.
KupacDrzavaSamoStrane	Država kupca. Ispisuje se samo ako kupac nije iz Srbije.
KupacDrzavaSamoStraneDuplo	Država kupca.
KupacFax	Fax kupca.
KupacFaxDuplo	Fax kupca.
KupacEmail	Email kupca.
KupacEmailDuplo	Email kupca.
KupacTelefon	Telefon kupca.
KupacTelefonDuplo	Telefon kupca.
KupacMaticniBr	Matični broj kupca.
MobilniTelefon	Telefon kupca.
MobilniTelefon2	Telefon kupca.
KupacPIB	PIB kupca.
KupacPIBDuplo	PIB kupca.
BrojDokumenta	Broj dokumenta (računa, avansa, ponude,...).
BrojDokumenta2	Broj dokumenta.
BrojDokumenta3	Broj dokumenta.
MestolspostaveDokumenta	Mesto ispostave dokumenta.
DatumDokumenta	Datum izdavanja dokumenta.
DatumDokumenta2	Datum izdavanja dokumenta.
TekuciRacun	Broj računa firme koja izdaje dokument.
IBAN	IBAN broj firme koja izdaje dokument.
SWIFT	SWIFT broj firme koja izdaje dokument.
PozivNaBroj	Poziv na broj.
PozivNaBrojZaNulu	Poziv na broj ako je u poziv na broj po modelu upisano 00. Ispisuje se broj dokumenta.
DokumentIspostavio	Ime i prezime korisnika koji je ispostavio dokument.
DokumentTekstDole	Zaključni tekst dokumenta. Upisujemo ga pri unosu podataka za zaglavje dokumenta (unosno polje: "Upišite tekst koji će se ispisati na dnu dokumenta").
KontrolnaKolicina	U ovom polju će se upisati zbir količina svih postavki na dokumentu. Podatak je koristan kao kontrola pri ručnom unosu dokumenata.
MestoTroskova	Mesto troškova.
Narudzbenica	Veza na narudžbenicu.
NacinDostave	Način dostave koji je upisan na dokumentu. Na otpremnici znači način odprema.
Adresalsporuke	Adresa isporuke.
AdresalsporukeDuplo	Adresa isporuke.
AdrlspNaziv	Adresa isporuke - naziv.
AdrlspNaziv2	Adresa isporuke - naziv.
AdrlspUlica	Adresa isporuke - ulica.
AdrlspUlica2	Adresa isporuke - ulica.
AdrlspPosta	Adresa isporuke - poštanski broj.
AdrlspPosta2	Adresa isporuke - poštanski broj.
AdrlspGrad	Adresa isporuke - grad.
AdrlspGrad2	Adresa isporuke - grad.
AdrlspPostaGrad	Adresa isporuke - poštanski broj i grad.
AdrlspPostaGrad2	Adresa isporuke - poštanski broj i grad.
AdrlspDrzava	Adresa isporuke - država.
AdrlspDrzava2	Adresa isporuke - država.

AdrIspDrzavaSamoStrane	Adresa isporuke - država, ispisuje se samo ako kupac nije iz Srbije.
AdrIspDrzavaSamoStrane2	Adresa isporuke - država, ispisuje se samo ako kupac nije iz Srbije.
AdrIspTelefon	Adresa isporuke - telefon.
AdrIspTelefon2	Adresa isporuke - telefon.
AdrIspFax	Adresa isporuke - fax.
AdrIspFax2	Adresa isporuke - fax.

Pored ovih standardnih obeleživača, za posebne vrste dokumenata (račune [3.27.2.3], avansne račune [3.27.2.4], knjižna odobrenja [3.27.2.5], ponude [3.27.2.6]...) postoje posebni obeleživači.

Za tabelu postavki je potrebno napraviti zaglavje koje može sadržati sledeće obeleživače (kolone):

PostavkePozicija	Redni broj postavke.
PostavkePozicijaSaTackom	Redni broj postavke sa tačkom.
PostavkeSifraArtikla	Šifra artikla za postavku.
PostavkeBarKod	Bar kod artikla za postavku.
PostavkeKataloskiBroj	Kataloški broj artikla za postavku.
PostavkeOpis	Opis postavke.
PostavkeDugiOpis	Dugi opis postavke za artikal.
PostavkeOpisSaDugimOpisom	Kratki i dugi opis artikla.
PostavkeKolicina	Količina na postavci.
PostavkeJedinicaMere	Jedinica mere na postavci.
PostavkeCenaBezPDV	Cena postavke bez PDV-a.
PostavkeCenaBezPDV2Dec	Cena postavke bez PDV-a na 2 decimale.
PostavkeCenaSaPDV	Cena postavke sa PDV-om.
PostavkeCenaSaPDV2Dec	Cena postavke sa PDV-om na 2 decimale.
PostavkePopust	Procenat popusta za postavku.
PostavkePopust2Dec	Procenat popusta za postavku na 2 decimale.
PostavkePopustIznosBezPDV	Iznos popusta bez PDV-a.
PostavkePopustIznosSaPDV	Iznos popusta sa PDV-om.
PostavkeStopaPDV	Stopa PDV-a za postavku.
PostavkelznosBezPDV	Vrednost postavke bez PDV-a (cena*količina-popust).
PostavkelznosBezPDVBezPopusta	Vrednost postavke bez PDV-a (cena*količina).
PostavkelznosBezPopustaSaPDV	Vrednost postavke sa PDV-om i bez popusta (MPC*količina).
PostavkelznosPDV	Vrednost PDV-a.
PostavkelznosSaPDV	Vrednost sa PDV-om ((cena*količina-popust)+PDV).
PostavkeArikaIDodAtribut1	Dodatno definisani atribut artikla br. 1.
PostavkeArikaIDodAtribut2	Dodatno definisani atribut artikla br. 2.
PostavkeArikaIDodAtribut3	Dodatno definisani atribut artikla br. 3.
PostavkeArikaIDodAtribut4	Dodatno definisani atribut artikla br. 4.
PostavkeCenaBezPDVSaPopustom	Cena postavke bez PDV-a i sa popustom.
PostavkeCenaBezPDVSaPopustom2Dec	Cena postavke bez PDV-a i sa popustom na 2 decimale.
PostavkeKolicinaPakovanja	Količina pakovanja artikla.
PostavkeKolicinaSaKolicinomPakovanja	Količina stavke pomnožena sa količinom pakovanja artikla.
PostavkeJedinicaMereSaKolicinomPakovanja	Jedinica mere sa količinom pakovanja.

Ispod tabele zagлавja je potrebno dodati prazan red i u prvu ćeliju upisati obeleživač **Postavke**.



Ako šablon u tabeli za postavke ne sadrži obeleživač **Postavke**, postavke se neće ispisati na računu.

Za ukupne iznose postavki su nam predefinisani sledeći obeleživači:

UkupnoBezPDViPopusta	Ukupan iznos postavki bez PDV-a i bez popusta.
UkupnoBezPopustaSaPDV	Ukupan iznos postavki sa PDV-om i bez popusta.
UkupnoBezPopustaPoTipuRac	Ukupan iznos postavki bez popusta prema tipu računa (maloprodajni - sa PDV-om, veleradajni - bez PDV-a).
UkupnolznosPopusta	Ukupan iznos popusta bez PDV-a.
UkupnolznosPopustaPositivno	Ukupan iznos popusta bez PDV-a kao pozitivan broj.
UkupnolznosPopustaSaPDV	Ukupan iznos popusta sa PDV-om.
UkupnolznosPopustaSaPDVPozitivno	Ukupan iznos popusta sa PDV-om kao pozitivan broj.
UkupnolznosPopustaPoTipuRac	Ukupan iznos popusta prema tipu računa.
UkupnolznosPopustaPoTipuRacPozitivno	Ukupan iznos popusta prema tipu računa kao pozitivan broj.
UkupnoPopust	Procenat popusta u odnosu na ukupnu vrednost računa.
UkupnoBezPDV	Ukupan iznos postavki bez PDV-a.
UkupnoBezPDV2	Ukupan iznos postavki bez PDV-a, ako je potrebno ispisati 2 puta.
ValutaDokumenta	Valuta dokumenta.
UkupnoZaPlacanje	Ukupno za plaćanje.
UkupnoZaPlacanje2	Ukupno za plaćanje, mogućnost više ispisa.
UkupnoZaPlacanje3	Ukupno za plaćanje, mogućnost više ispisa.
UkupnoZaPlacanjeSlovima	Ukupno za plaćanje ispisano slovima.
UkupnoZaPlacanjeRSD	Ukupno za plaćanje, preračunato u RSD po srednjem kursu NBS na datum izdavanja dokumenta.
UkupnoZaPlacanjeRSDSaOpisom	Vrednost kao za prethodni slučaj, okružena tekstrom koji je opisuje.
UkupnoUpLacenO	Ukupan iznos koji je već uplaćen.
UkupnoOstatakZaPlacanje	Ukupan iznos preostao za plaćanje.

IznosPDV	Ukupno PDV.
IznosPDV0	Poje mora uvek biti 0 jer predstavlja PDV neoporezivog prometa.
IznosPDV1	Ukupno PDV 8%.
IznosPDV2	Ukupno PDV 18%.
OsnovaPDV0	Ukupno oslobođen promet.
OsnovaPDV1	Ukupno osnova za PDV 8%.
OsnovaPDV2	Ukupno osnova za PDV 18%.
IznosSaPDV0	Ukupno oslobođen promet.
IznosSaPDV1	Ukupno sa PDV-om 8%.
IznosSaPDV2	Ukupno sa PDV-om 18%.

3.27.2.3. Dodatni obeleživači za račun

Pored već prikazanih obeleživača, koji je moguće upotrebiti u svim dokumentima, za račun postoje sledeći specifični obeleživači:

VezaOtpremnica	Ako je račun izdat na osnovu otpremnice ispisuje se broj otpremnice.
VezaPonuda	Ako je račun izdat iz ponude, predračuna, ispisuje se broj ponude.
VezaPonudaDatum	Ako je račun izdat iz ponude, predračuna, ispisuje se datum ponude.
VezaNarudzbaKupca	Ako je račun vezan na narudžbu kupca, ispisuje se broj narudžbe.
VezaNarudzbaKupcaDatum	Ako je račun vezan na narudžbu kupca, ispisuje se datum narudžbe.
VezaAvansniRacun	Ako je račun izdat na osnovu avansnog računa ispisuje se broj avansnog računa.
UkupnoVecPlaceno	Iznos primljenih plaćanja.
UkupnoOstatakZaPlaćanje	Iznos ostao za upлатu.
RokPlaćanja	Rok plaćanja računa.
RokPlaćanja2	Isto kao i prethodni. Obeleživač se koristi u slučaju da se na računu rok plaćanja ispisuje dva puta.
RokPlaćanjaBrojDana	Broj dana od ispostave dokumenta do roka plaćanja (na pr. rok plaćanja 10 dana).
DatumPrometa	Datum prometa. Ako, na primer, za datum prometa unesete period, na računu će se ispisati na primer 1.1.2007.-31.1.2007.
MesecPrometa	Mesec i godina prometa. Ako na primer za datum prometa upišemo 31.1.2007. u ovom polju će se ispisati JANUAR 2007 .
PostavkeVezaNaruzbaKupca	Stavka za postavke. Veza stavke na narudžbinu kupca. Mogu se razlikovati pri masovnom fakturisanju narudžbina kupaca.

3.27.2.4. Dodatni obeleživači za avansni račun

Pored standardnih obeleživača za avansne račune se mogu koristiti i sledeći:

DatumPrijemaAvansa	Datum prijema uplate.
DatumPrometa	Predviđen datum prometa.

3.27.2.5. Dodatni obeleživači za knjižno odobrenje

Pored osnovnih, za knjižna odobrenja možemo koristiti i posebne obeleživače:

DatumPrometa	Datum prometa. Ako, na primer, za datum prometa unesete period, ispisat će se na primer 1.1.2007.-31.1.2007.
RokPlaćanja	Rok plaćanja.
RokPlaćanja2	Isto kao i prethodni. Obeleživač se koristi u slučaju da se rok plaćanja ispisuje dva puta.
VezaRacun	Broj računa na osnovu koga je izdato knjižno odobrenje.
VezaAvansniRacun	Broj avansnog računa na koji se vezuje knjižno odobrenje.

3.27.2.6. Dodatni obeleživači za ponudu

Pored osnovnih, za ponudu se mogu koristiti i sledeći obeleživači:

DatumVazenja	Datum do kojeg važi ponuda.
---------------------	-----------------------------

3.27.2.7. Dodatni obeleživači za dostavnice i prijemne listove

DobavljacNaziv	Naziv dobavljača.
DobavljacNaziv2	Naziv dobavljača, ako je potrebno da se ispiše 2 puta.
DobavljacUlica	Ulica dobavljača.
DobavljacPostaMesto	Poštanski broj i mesto dobavljača.
DobavljacPosta	Poštanski broj dobavljača.
DobavljacMesto	Mesto dobavljača.
DobavljacDrzava	Država dobavljača.
DobavljacDrzavaSamoStrane	Država dobavljača, samo ako je strana država.
DobavljacPIB	PIB dobavljača, tj. vat id broj u slučaju stranca.
DobavljacFax	Broj faxa dobavljača.
DobavljacEmail	E-mail dobavljača.
DobavljacTelefon	Telefon dobavljača.
VezaRacun	Broj računa na koji se vezuje dokument.

Za postavke postoje dodatni obeleživači:

PostavkeSeriskiBrojevi	Seriski brojevi vezani za artikal, ako se koriste za isti.
-------------------------------	--

PostavkeDobavljačevaCena	Dobavljačeva cena.
PostavkeDobavljačevaVrednost	Dobavljačeva vrednost.
PostavkeDobCenaUDomValutu	Dobavljačeva cena u domaćoj valuti.
PostavkeDobVrednostUDomValutu	Dobavljačeva vrednost u domaćoj valuti.
PostavkeProcenatRabat	Procenat rabata.
PostavkeVrednostRabat	Vrednost rabata.
PostavkeProcenatTransport	Procenat transporta.
PostavkeVrednostTransport	Vrednost transporta.
PostavkeProcenatCarina	Procenat carina.
PostavkeVrednostCarina	Vrednost carina.
PostavkeProcenatUzazniPDV	Procenat ulaznog PDV-a.
PostavkeVrednostUzazniPDV	Vrednost ulaznog PDV-a.
PostavkeProcenatNeposredniTrosk	Procenat neposrednih troškova.
PostavkeVrednostNeposredniTrosk	Vrednost neposrednih troškova.
PostavkeNabavnaCena	Nabavna cena artikla.
PostavkeNabavnaVrednost	Nabavna vrednost artikla.
PostavkeVpRazlikaUCeni	VP razlika u ceni, za artikal.
PostavkeVpRazlikaUCeniVrednost	Ukupna VP (veleprodajna) razlika u ceni (cena * količina).
PostavkeVpMarzaProcenat	VP procenat marže.
PostavkeVpMarza	VP marža, po artiklu.
PostavkeVpMarzaVrednost	VP marža.
PostavkeVpCena	Veleprodajna cena.
PostavkeVpVrednost	Veleprodajna vrednost.
PostavkeMpRazlikaUCeni	MP razlika u ceni, za artikal.
PostavkeMpRazlikaUCeniVrednost	Ukupna MP (maloprodajna) razlika u ceni (cena * količina).
PostavkeMpMarzaProcenat	MP procenat marže.
PostavkeMpMarza	MP marža, po artiklu.
PostavkeMpMarzaVrednost	MP marža.
PostavkeMpCena	Maloprodajna cena bez PDV-a.
PostavkeMpVrednost	Maloprodajna vrednost bez PDV-a.
PostavkeMpCenaSaPDV	Maloprodajna cena sa PDV-om.
PostavkeMpVrednostSaPDV	Maloprodajna vrednost sa PDV-om.

Za zbirne iznose su predefinisani sledeći obeleživači:

UkupnoDobavljačevaVrednost	Ukupna dobavljačeva vrednost.
UkupnoDobVrednostiUDomValutu	Ukupna dobavljačeva vrednost u domaćoj valuti.
UkupnoVrednostRabat	Ukupna vrednost rabata.
UkupnoVrednostTransport	Ukupna vrednost transporta.
UkupnoVrednostCarina	Ukupna vrednost carine.
UkupnoVrednostUzazniPDV	Ukupna vrednost ulaznog PDV-a.
UkupnoVrednostNeposredniTrosk	Ukupna vrednost neposrednih troškova.
UkupnoNabavnaVrednost	Ukupna nabavna vrednost.
UkupnoVpMarzaVrednost	Vrednost VP marže.
UkupnoVpVrednost	VP vrednost.
UkupnoVpRazlikaUCeniVrednost	Ukupna VP (veleprodajna) razlika u ceni.
UkupnoMpcMarzaVrednost	MP marža.
UkupnoMpcVrednostBezPDV	Maloprodajna vrednost bez PDV-a.
UkupnoMpcRazlikaUCeniVrednost	Ukupna MP razlika u ceni.
UkupnoMpcPDVVrednost	Ukupan iznos PDV-a za maloprodajnu vrednost.
UkupnoMpcVrednost	Maloprodajna vrednost sa PDV-om.

3.27.2.8. Dodatni obeleživači za narudžbine kupaca

DatumNarudzbe	Datum prijema narudžbe, ne mora biti jednak datumu dokumenta.
NarudzbaKontakt	Ime osobe koja je postala narudžbu.
DobavljacTelefon	Telefon dobavljača, ako je upisan u njegove podatke.
VezaPonuda	Broj ponude na koju se vezuje dokument.
VezaPonudaDatum	Datum ponude na koju se vezuje dokument.
PostavkeVezaOtpremnica	Stavka za postavke. Veza na otpremnicu.

3.27.2.9. Dodatni obeleživači za opomene

Osim uobičajenih postavki za opomene možemo koristiti dodatne obeleživače:

OpOznakaZaKnjizenje	Oznaka za knjizenje dokumenta
OpDatumDokumenta	Datum ispisa opomene
OpRokPlacanja	Datum roka plaćanja fakture tj. pojedinačne stavke
OpOstaloZaPlacanje	Iznos fakture tj. postavke

3.27.2.10. Dodatni obeleživači za međuskladišnice

Posebni obeleživači koje možemo koristiti na dokumentima međuskladišnica su:

IzSkladista	Skladište iz kojeg se prenosi artikal
USkladiste	Skladište u koje se prenosi artikal
StavkeMedjuskadNabavnaCena	Nabavna cena postavke
StavkeMedjuskadNabavnaVrednost	Nabavna vrednost postavke (nabavna cena * količina)
StavkeMedjuskadVPCena	Veleprodajna cena postavke
StavkeMedjuskadPPVrednost	Veleprodajna vrednost postavke (VP cena * količina)
StavkeMedjuskadMPCena	Maloprodajna cena postavke
StavkeMedjuskadMPVrednost	Maloprodajna vrednost postavke (MP cena * količina)
SumaMedjuskladKolicina	Ukupna količina postavki međuskladišnice
SumaMedjuskladNabavnaVrednost	Ukupna nabavna vrednost
SumaMedjuskladPPVrednost	Ukupna veleprodajna vrednost
SumaMedjuskladMPVrednost	Ukupna maloprodajna vrednost

3.27.2.11. Dodatni obeleživači za nivacije

StavkeNivelacRazlikaCenaProc	Razlika cene u %
StavkeNivelacStaraCena	Stara cena artikla bez PDV-a
StavkeNivelacStaraVrednost	Stara vrednost artikla bez PDV-a (stara cena * količina)
StavkeNivelacNovaCena	Nova cena artikla bez PDV-a
StavkeNivelacNovaVrednost	Nova vrednost artikla bez PDV-a (nova cena * količina)
StavkeNivelacPdvProc	Stopa PDV-a u %
StavkeNivelacStariPdv	Iznos PDV-a za staru vrednost
StavkeNivelacNoviPdv	Iznos PDV-a za novu vrednost
StavkeNivelacRazlikaCena	Razlika u ceni bez PDV-a
StavkeNivelacRazlikaPdv	Razlika u vrednostima PDV-a
SumaNivelacKolicina	Ukupna količina artikala
SumaNivelacStaraVrednost	Ukupno stara vrednost
SumaNivelacNovaVrednost	Ukupno nova vrednost
SumaNivelacStariPdv	Ukupno stari PDV
SumaNivelacNoviPdv	Ukupno novi PDV
SumaNivelacRazlikaCena	Ukupno razlika u ceni
SumaNivelacRazlikaPdv	Ukupno razlika u PDV-u

3.27.2.12. Obeleživači za radni nalog

Pri izradi šablona za štampu radnih naloga za izbor imamo veliki broj obeleživača, naravno, ne moraju se svi upotrebiti. Obeleživače radnog naloga možemo podeliti u više grupa:

Osnovni podaci radnog naloga:

RNOdgovorniRadnik	Dodeljeno zaposlenom
RNPlaniraniPocetakRada	Datum početka rada
RNPlaniraniZavrsetakRada	Predviđeni datum završetka posla
RNDatumZavrsetka	Datum završetka rada
RNDatumZatvaranja	Datum zatvaranja radnog naloga
RNStatus	Status RN
RNPoslovnaGodina	Poslovna godina
RNSkladisteZaMaterijal	Skladište za ulazni materijal
RNSkladisteZaProizvode	Skladište za izlazne proizvode
RNValuta i RNValuta2	Valuta RN
RNOpisPosla	Opis narudžbe za RN
RNKontaktOsobaKlijenta	Kontakt osoba naručioča
RNMestoRada	Mesto izvršetka posla
RNUkupanIznos i	Ukupan iznos RN
RNUkupanIznos2	

Za postavke radnih naloga koristimo obeleživače slične uobičajenim obeleživačima dokumenata (za račune, avanse...). Obeleživači stavki za RN su drugačiji, jer postoji više elemenata stavki koje treba razdvojiti (materijal, proizvodi, sati).

Za postavke naručenih proizvoda postoje sledeći obeleživači:

StavkeRNNP	Osnovni obeleživač koji se mora pojaviti u drugom redu tabele stavki naručenih proizvoda (prvi red su zaglavja sa ostalim obeleživačima)
StavkeRNNPPozicija	Redni broj pozicije
StavkeRNNPPozicijaSaTackom	Ispis rednog broja pozicije sa tačkom
StavkeRNNPSifraArtikla	Šifra artikla/proizvoda
StavkeRNNPNaziv	Naziv proizvoda
StavkeRNNPOpis	Opis proizvoda
StavkeRNNPNazivSaOpisom	Naziv sa opisom proizvoda
StavkeRNNPKolicina	Količina
StavkeRNNPKolicinaBezDecimala	Količina sa minimalnim brojem decimala

StavkeRNNPJedinicaMere	Jedinica mere
StavkeRNNPSerijskiBrojevi	Serijski brojevi
StavkeRNNPBarKod	Bar kod proizvoda
StavkeRNNPKataloskiBroj	Kataloški broj proizvoda
StavkeRNNPKolicinaVecNaSkladistu	Količina željenog proizvoda koja se već nalazi na skladištu gotovih proizvoda
StavkeRNNPNabCenaMaterijalPoJedinici	Nabavna cena materijala za proizvod
StavkeRNNPNabVrednostMaterijala	Nabavna vrednost materijala (nab. cena * količina)
StavkeRNNPCenaMaterijalaPoJedinici	Cena materijala za proizvod bez PDV-a
StavkeRNNPVrednostMaterijala	Vrednost materijala bez PDV-a
StavkeRNNPCena	Cena proizvoda bez PDV-a
StavkeRNNPVrednost	Vrednost proizvoda bez PDV-a
SumaRNNPKolicina	Ukupna količina proizvoda
SumaRNNPKolicinaVecNaSkladistu	Ukupna količina proizvoda koja je već na skladištu proizvoda
SumaRNNPNabVrednostMaterijala	Ukupna nabavna vrednost materijala
SumaRNNPVrednostMaterijala	Ukupna vrednost materijala
SumaRNNPVrednost	Ukupna vrednost proizvoda

Za postavke nabavljenog materijala postoje sledeći obeleživači:

StavkeRNMM	Osnovni obeleživač stavki nabavljenog materijala
StavkeRNMPozicija	Pozicija
StavkeRNMPozicijaSaTackom	Pozicija sa tačkom
StavkeRNNSifraArtikla	Šifra artikla
StavkeRNNMNaziv	Naziv materijala
StavkeRNNMOpis	Opis materijala
StavkeRNNMNazivSaOpisom	Naziv sa opisom
StavkeRNNMKolicina	Količina
StavkeRNNMKolicinaBezDecimala	Količina bez decimala
StavkeRNNMJedinicaMere	Jedinica mere
StavkeRNNMSerijskiBrojevi	Serijski brojevi
StavkeRNNMBarKod	Bar kod
StavkeRNNMKataloskiBroj	Kataloški broj
StavkeRNNMNabCena	Nabavna cena
StavkeRNNMProdCena	Prodajna cena
SumaRNNMKolicina	Ukupna količina

Za postavke korišćenog materijala postoje sledeći obeleživači:

StavkeRNKM	Osnovni obeleživač stavki
StavkeRNKPozicija	Pozicija
StavkeRNKPozicijaSaTackom	Pozicija sa tačkom
StavkeRNKSifraArtikla	Šifra artikla
StavkeRNKNaziv	Naziv
StavkeRNKOpis	Opis
StavkeRNKNazivSaOpisom	Naziv sa opisom
StavkeRNKMKolicina	Količina
StavkeRNKMKolicinaBezDecimala	Količina bez decimala
StavkeRNKMJedinicaMere	Jedinica mere
StavkeRNKMSerijskiBrojevi	Serijski brojevi
StavkeRNKMBarKod	Bar kod
StavkeRNKMKataloskiBroj	Kataloški broj
StavkeRNKMSifraProizvoda	Šifra proizvoda
StavkeRNKNabCena	Nabavna cena
StavkeRNKNabVrednost	Nabavna vrednost
StavkeRNKMProdCena	Prodajna cena
StavkeRNKMProdVrednost	Prodajna vrednost
SumaRNKMKolicina	Količina
SumaRNKMNabVrednost	Nabavna vrednost
SumaRNKMProdVrednost i	Prodajna vrednost
SumaRNKMProdVrednost2	

Za postavke ispostavljenog materijala koristimo obeleživače:

StavkeRNIM	Osnovni obeleživač stavki
StavkeRNIMPozicija	Pozicija
StavkeRNIMPozicijaSaTackom	Pozicija sa tačkom
StavkeRNIMSifraArtikla	Šifra artikla
StavkeRNIMNaziv	Naziv
StavkeRNIMOpis	Opis
StavkeRNIMNazivSaOpisom	Naziv sa opisom
StavkeRNIMKolicina	Količina
StavkeRNIMKolicinaBezDecimala	Količina bez decimala
StavkeRNIMJedinicaMere	Jedinica mere
StavkeRNIMSerijskiBrojevi	Serijski brojevi

StavkeRNIMBarKod	Bar kod
StavkeRNIMKataloskiBroj	Kataloški broj
StavkeRNIMNabCena	Nabavna cena
StavkeRNIMNabVrednost	Nabavna vrednost
StavkeRNIMProdCena	Prodajna cena bez PDV-a
StavkeRNIMProdVrednost	Prodajna vrednost
StavkeRNIMSkladiste	Skladište
StavkeRNIMVezaOtpremnica	Veza na otpremnicu preko koje je ispostavljen materijal
SumaRNIMKolicina	Ukupna količina
SumaRNIMProdVrednost i	Ukupna prodajna vrednost
SumaRNIMProdVrednost2	

Za postavke radnih sati koristimo obeleživače:

StavkeRNRS	Osnovni obeleživač za stavke
StavkeRNRSPOzicija	Pozicija
StavkeRNRSPOzicijaSaTackom	Pozicija sa tačkom
StavkeRNRSDatum	Datum obračuna radnih sati
StavkeRNRSZaStranku	Stranka za koju se obračunavaju radni sati
StavkeRNRSZaposleni	Zaposleni koji radi na RN
StavkeRNRSVrstaPosla	Oznaka tarife po kojoj će se obračunati sati
StavkeRNRSNapomene	Opis posla
StavkeRNRSSatipPosla	Potraženi sati
StavkeRNRS Cena	Cena po satu bez PDV-a
StavkeRNRS Vrednost	Vrednost bez PDV-a (cena * broj sati)
StavkeRNRS Veza Racun	Veza na račun po kome je fakturisano utrošeno vreme
SumaRNRSSatipPosla	Ukupno sati
SumaRNRS Vrednost i	Ukupna vrednost
SumaRNRS Vrednost2	

3.27.2.13. Primeri šablona za štampanje računa

U ovom poglavlju možete pogledati pripremljene primere šablona (template) za štampanje dokumenata napravljene programom MS Word.

Sve što treba da uradite ako se odlučite za jedan od predloga je:

1. Klikom na datoteku sa šablonom prenesete je na vaš računar.
2. Šablon otvorite programom MS Word i dopunite ga podacima vašeg preduzeća. U tome vam može pomoći objašnjenje rada sa MS Word-om [3.27.2.1].
3. Zatim se prijavite u program i uz pomoć postavki [3.27.1] štampe prenesete [3.27.2] datoteku u program.

3.27.2.13.1 Galerija šablona (template-a)

Pogledajte pripremljene šablone za štampanje dokumenata:

- Jednostavan primer za račun [3.27.2.13.2] - Ovaj primer pokazuje jednostavan šablon za račun.

3.27.2.13.2. Jednostavan primer šablona za račun

Datoteka:

 [RacunJednostavan.dot](#) Primer šablona za štampanje računa.
Veličina: 28.00 kB

Izgled dokumenta na primeru:

KupacUlica PIB:	Račun broj: 2006-00030 Dana: 06.12.2006 Rok plaćanja: 21.12.2006 Datum prometa: 06.12.2006 Tekući račun: 120-123455667-12 Poziv na broj: 05 106305																		
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Sifra artikla</th> <th>Opis</th> <th>Kol.</th> <th>JM</th> <th>Cena bez PDV</th> <th>PDV %</th> <th>Vrednost sa PDV</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>111000000 2</td> <td>HUMANA 1</td> <td>1.00</td> <td>kom</td> <td>635.59</td> <td>18.00</td> <td>750.00</td> </tr> </tbody> </table> <table border="1"> <tr> <td>Ukupno bez PDV:</td> <td>635.59</td> </tr> <tr> <td>Ukupno za plaćanje:</td> <td>750.00</td> </tr> </table>		Sifra artikla	Opis	Kol.	JM	Cena bez PDV	PDV %	Vrednost sa PDV	111000000 2	HUMANA 1	1.00	kom	635.59	18.00	750.00	Ukupno bez PDV:	635.59	Ukupno za plaćanje:	750.00
Sifra artikla	Opis	Kol.	JM	Cena bez PDV	PDV %	Vrednost sa PDV													
111000000 2	HUMANA 1	1.00	kom	635.59	18.00	750.00													
Ukupno bez PDV:	635.59																		
Ukupno za plaćanje:	750.00																		

Slika 90: Izgled računa

3.27.3. Postavke tekstova

Na izdatim dokumentima pored logotipa možemo takođe odrediti tekst koji ćemo preuzeti, a koji će se ispisati u zagлавju dokumenta, kao i ispred i nakon tebele sa postavkama dokumenata.

Postavke za ispis u zaglavju dokumenta

Ravnjanje poruka: ravnjanje po sredini Ispis prvog reda poruka podebljano (bold):

Ravnjanje logotipa: ravnaj levo Širina prostora za logotip: % Povećavanje logotipa: %

Tekst, koji će se ispisati u zaglavju dokumenta:

```
$NAZIV$  
$NASLOV$  
Tel. $TELEFON$, Fax $FAX$
```

Potpuni unos

Slika za zaglavje dokumenta u formatu RTF/PDF

Datoteka .PNG ili .JPG (.JPEG): Browse...
Prenos datoteke

Slika za zaglavje dokumenta u formatu HTML

Datoteka .GIF ali .JPG: Browse...
Prenos datoteke

- **Postavke za ispis u zaglavju dokumenta**

U prazno polje upišemo tekst koji će stajati u zaglavju dokumenta. Isto tako izaberemo da li će se tekst i logotip ispisati na levoj/desnoj strani, odnosno na sredini dokumenta.

Postavke štampanja dokumenata

Vrsta dokumenta: Račun
Jezička varijanta: srpska Mesto trošk.:
Štampanje (templates) Postavke tekstova Zaglavje dokumenta (header) **Podnožje dokumenta (footer)** Dodatne postavke <> >

Postavke za ispis u podnožju dokumenta

Ravnjanje poruka: ravnaj levo Ispis prvog reda poruka podebljano (bold):
Ravnjanje logotipa: ravnaj levo Širina prostora za logotip: % Povećavanje logotipa: %

Tekst koji će se ispisati u u dnu u sredini dokumenta:

Naš račun je 285-2031000000160-15

Potvrdi unos

Slika za podnožje dokumenta

Datoteka .PNG ili .JPG (.JPEG): Browse...
Prenos datoteke

Slika za podnožje dokumenta

Datoteka .GIF ali .JPG: Browse...
Prenos datoteke

• **Postavke za ispis u podnožju dokumenta**

U prazno polje upišemo tekst koji će stajati u podnožju dokumenta. Isto tako izaberemo da li će se tekst i logotip ispisati na levoj/desnoj strani, odnosno na sredini dokumenta.

Postavke tekstova na dokumentu

Tekst, koji će se ispisati na dokumentu gore:	
Tekst, koji će se ispisati na dokumentu dole:	
Tekst, koji će se ispisati na dokumentu dole levo:	
Tekst, koji će se ispisati na dokumentu dole desno:	
Tekst, koji će se ispisati na sredini levo:	
Tekst, koji će se ispisati na sredini desno:	
Tekst, koji će se ispisati na dnu dokumenta levo:	
Tekst, koji će se ispisati na dnu dokumenta desno:	

• Ostali tekstovi

- Upišemo tekst koji će se ispisati na dokumentu gore.
- Upišemo tekst koji će se ispisati na dokumentu dole.
- Upišemo tekst koji će se ispisati na dokumentu dole levo.
- Upišemo tekst koji će se ispisati na dokumentu dole desno.
- Upišemo tekst koji će se ispisati na dokumentu na sredini levo.
- Upišemo tekst koji će se ispisati na dokumentu na sredini desno.

U nastavku teksta možemo takođe upotrebiti način koji nam omogućava da se željeni tekst ispiše automatski. U izboru imamo već određene tekstove, koje moramo ispisati između dva znaka \$ i onda nam program automatski ispiše podatke.

Primer:

\$NAZIV\$, \$TELEFON\$,...

Te reči možemo uključiti u tekst. Mogućnosti se razlikuju od dokumenta do dokumenta, a mogućnosti su prikazane u sledećoj tabeli:

• OPŠTE

\$NAZIV\$	Naziv preduzeća
\$ADRESA\$	Adresa preduzeća
\$MATICNI_BROJ\$	Matični broj
\$PIB\$	Poreski identifikacioni broj
\$PDV_BROJ\$	Identifikacioni broj za PDV
\$TELEFON\$	Telefon
\$MOBILNI_TELEFON\$	Mobilni telefon

\$FAX\$	Fax
\$EMAIL\$	E-mail adresa
\$TR\$	Tekući račun za štampu na računima
\$IBAN\$	IBAN za štampu na računima
\$SWIFT\$	SWIFT za štampu na računima
\$MESTO_ISPOSTAVE\$	Mesto ispostave dokumenta
\$MESTO_PRIJEMA\$	Mesto prijema dokumenta
\$DANAS\$	Današnji datum
\$NOVCANA_VALUTA\$	Novčana valuta države (napr. pre je bilo CSD, a sada RSD)
\$LINExx\$ ili \$CRTAx\$	Ispisuje crtu (—) pri čemu xx predstavlja broj karaktera na kojima je crta ispisana (napr. \$CRTA45\$)

- SPECIFIČNOSTI VEZANE ZA IZDATE DOKUMENTE

\$POZIV_NA_BROJ\$	Pri ispostavljanju izdatih dokumenata automatski se kreira poziv na broj koji se koristi pri plaćanju kao referenca
\$ISPOSTAVIO\$	Naziv korisnika programa koji je ispostavio dokument

- OTPREMNICA

\$DATUM_ISPORUKE\$	Datum isporuke
--------------------	----------------

- RAČUN

\$DATUM_PROMETA\$	Datum prometa
-------------------	---------------

- AVANSNI RAČUN

\$DATUM_PRETPLATE\$	Datum uplate avansa
---------------------	---------------------

- DOSTAVNICA I DOSTAVNI LIST

\$DATUM_PRIJEMA\$	Datum prijema
\$PRIMIO\$	Naziv korisnika korisnika koji je primio (uneo) dokument

3.27.4. Postavke zaglavija dokumenta

- Postavke ispisa u zaglavju dokumenta

1. U prazno polje upišemo tekst koji će stajati u zaglavju dokumenta. Isto tako izaberemo da li će se tekst ispisati na levoj/desnoj strani, odnosno na sredini dokumenta.
2. Takođe možemo poravnati i logotip, čiju veličinu možemo sami odrediti tako što upišemo željenu širinu logotipa u % u odnosu na širinu zaglavja dokumenta i, takođe, koliko puta želimo povećati njegovu veličinu u %, ukoliko smatramo da je previše mala.
3. Ukoliko želimo da se prvi red ispiše podebljano (bold), tu mogućnost štikliramo.

Postavke štampanja dokumenata

Vrsta dokumenta: Račun Mesto trošk.:

Jezička varijanta: srpska Ravnjanje poruka: ravanje po sredini Ispis prvog reda poruka podebljano (bold):

Ravnjanje logotipa: ravnaj levo Širina prostora za logotip: % Povećavanje logotipa: %

Tekst, koji će se ispisati u zaglavju dokumenta:

```
$NAZIV$  
$NASLOV$  
Tel. $TELEFON$, Fax $FAX$
```

Potvrdi unos

Slika za zaglavje dokumenta u formatu RTF/PDF

Datoteka .PNG ili .JPG (.JPEG): Browse... Prenos datoteke

Slika za zaglavje dokumenta u formatu HTML

Datoteka .GIF ali .JPG: Browse... Prenos datoteke

Slika 94: Postavke za zaglavje dokumenta

Zaglavje dokumenta možemo napraviti i tako da se na njemu pokaže slika u formatu .PNG .JPG za formate ispisu RTF/PDF, ili .GIF .JPG za format ispisu HTML.

Slike prenosimo klikom na dugme **Browse...**, a po izboru željene slike postavljamo je na server klikom na dugme **Prenos datoteke**.

Po učitavanju slike na server dobijamo sledeću formu:

Slika za zaglavje dokumenta u formatu RTF/PDF

Datoteka .PNG ili .JPG (.JPEG):

Za izdate dokumente imate trenutno postavljen sledeći logotip u zaglavju dokumenta kod ispisa u formatu RTF/PDF:



Datoteka: CardeaNazivMala.jpg
Širina: 200, Visina: 100, Veličina: 6.13kB

Ako ne želite više ispis logotipa u zaglavju dokumenta kliknite na donje dugme.

Slika 95: Logotip za ispis u formatu RTF/PDF

Učitanu sliku možemo izbrisati dugmetom , ako je više ne želimo na dokumentu.

3.27.5. Postavke podnožja dokumenta

- Postavke za ispis u podnožju dokumenta
- U prazno polje upišemo tekst koji će se ispisati u podnožju dokumenta. Isto tako izaberemo da li će se tekst ispisati na levoj/desnoj strani, odnosno na sredini dokumenta.
 - Možemo poravnati i logotip čiju veličinu takođe možemo sami odrediti tako što upišemo željenu širinu u % u odnosu na širinu podnožja dokumenta i koliko puta u % želimo logotip povećati, ako je premali.
 - Ukoliko želimo da se prvi red ispiše podebljano (bold), tu mogućnost štikliramo.

Postavke štampanja dokumenta

Vrsta dokumenta: Račun Jezička varijanta: srpska Mesto trošk.:

(templates) Postavke tekstova Zaglavje dokumenta (header) **Podnožje dokumenta (footer)** Dodatne postavke < >

Postavke za ispis u podnožju dokumenta

Ravnjanje poruka: ravnaj levo Ispis prvog reda poruka podebljano (bold):

Ravnjanje logotipa: ravnaj levo Širina prostora za logotip: % Povećavanje logotipa: %

Tekst koji će se ispisati u u dnu u sredini dokumenta:

Slika za podnožje dokumenta u formatu RTF/PDF

Datoteka .PNG ili .JPG (.JPEG):

Slika za podnožje dokumenta u formatu HTML

Datoteka .GIF ali .JPG:

Slika 96: Postavke za ispis u podnožju dokumenta

]

U RTF/PDF formatu odlučujemo o podnožju dokumenta tako da se u podnožju dokumenta ispiše grafička ilustracija sa tekstrom, koga određujemo sa datotekom u PNG ili JPEG formatu.

U HTML formatu o podnožju dokumenta odlučujemo tako da se u podnožju dokumenta ispiše grafička ilustracija sa tekstrom, koga određujemo sa datotekom u GIF ili JPG formatu.

Sa klikom na dugme potražimo željenu sliku u svojim dokumentima i izabremo je tako što kliknemo na nju. Zatim ju dodamo u podnožje dokumenta sa klikom na dugme .

Datoteka .PNG ili .JPG (.JPEG):

Za izdate dokumente imate trenutno podešen sledeći logotip u podnožju dokumenta kod ispisa u formatu RTF/PDF:



Datoteka: CardeaNazivMala.jpg
Širina: 200, Visina: 100, Veličina: 6.13kB

Ako ne želite više ispis logotipa u podnožju dokumenta kliknite na donje dugme.

Učitanu sliku možemo izbrisati dugmetom [Briši logotip](#), ako je više ne želimo na dokumentu.

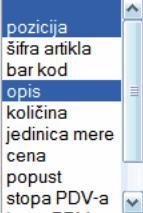
3.27.6. Dodatne postavke štampe

Ova strana nam služi za neke dodatne postavke, koje imaju funkciju pri štampi određenih dokumenata.

Osnovno podešavanje | Postavke za štampanje (templates) | Postavke tekstova | Zaglavje dokumenta (header) | Podnožje dokumenta (footer) | **Dodatne postavke**

Dodatne postavke ispisa

Detaljnost ispisa postavki dokumenta (ukoliko nije izabrana nijedna kolona, upotrebljavaće se uobičajeni/default prikaz kolona):



Za prikaz stavki su izabrane manje od 3 kolone.
! Štampa dokumenta može izgledati nepregledno.

Pomeranje ispisa za centriranje pri štampi na predefinisane formularne:

Horizontalno pomeranje:

Vertikalno pomeranje:

Dodatni logotip:

Datoteka u formatu JPEG(JPG):

Slika 98: Forma dodatnih postavki

Prvi deo forme je vezan za štampu dokumenata kao što je izdati račun. Sastoјi se od jedne liste koja ima mogućnost višestrukog izbora. Imamo mogućnost da izaberemo kolone koje će se prikazivati pri štampi, ili ukoliko nijedna nije izabrana, da ostavimo uobičajenu postavku štampe.

Drugi deo forme nam omogućava horizontalno i vertikalno pomeranje pri štampi na predefinisane obrasce. Primer gde se ovo koristi može biti štampa naloga za plaćanje, gde je u zavisnosti od štampača verovatno potrebno postaviti ova pomeranja.

Treći deo forme se sastoji iz postavke dodatnog logotipa koji koristimo kod putnih naloga.

Po željenoj postavci, pre korišćenja, podatke moramo snimiti klikom na [Pošalji](#).

4. Šifrant za vrste poslova/tarifa i obračun sati

U meniju **Prodaja |Šifarnik |Šifrant poslova/tarifa** se nalazi pregled svih poslova/tarifa koje možemo koristiti za obračun sati. Obračuni sati se kasnije mogu jednostavno preneti na izdati račun i fakturisati.

Ove podatke možemo takođe koristiti pri unosu radnih naloga.

Funkcionalnost koju ovaj modul uključuje:

- Vođenje vrsta poslova/tarifa **[4.1]**
- Vođenje projekata **[4.2]**
- Uređenje i pregled evidencije obračuna sati **[4.3]**
- Pregled i obračun sati **[4.4]** sa prenosom na izdati račun

4.1. Unos, pregled i uređenje šifranta poslova/tarifa

U meniju **Prodaja |Šifarnik |Šifrant poslova/tarifa** se nalazi pregled poslova/tarifa:

Vrsta posla/tarifa - pregled i pretraga		
Oznaka tarife:	Opis vrste posla/tarife:	
Fizikalija	RSD 400.00	Oruk
Ino prog	€ 50.00	
		Pretraga Unos novog

Slika 99: Šifrant poslova/tarifa

Pri unosu i izmeni imamo mogućnost unošenja bitnih podataka, kao što je vidljivo na slici:

Vrsta posla/tarifa - unos podataka

Oznaka tarife: <input type="text" value="test"/>	
Vrednost po satu: <input type="text" value="100.00"/> <input type="button" value="RSD"/>	*
Opis vrste posla/tarife:	
Status: <input type="button" value="Aktivan"/>	
U redu Otkaži	

Slika 100: Unos posla/tarife

Ukoliko se tarife vezuju na projekte, potrebno je urediti i šifrant projekata [4.2].

4.2. Evidencija projekata

Pregled i administracija projekata se vrši u meniju **Finansije |Šifranti i postavke |Projekti**. Pri unosu projekata možemo odrediti i administratore, tj. korisnike koji imaju prava rada na njemu.

Unos podataka o projektu

Oznaka projekta:	
Opis projekta:	
Status: <input type="button" value="Aktivan"/>	
<input type="checkbox"/> Projekat mogu videti svi	
Definišite korisnike, koji mogu administrirati projekt	
Ime korisnika - administratora	Selekcija
1. Radnik Normalis	<input type="checkbox"/>
2. sdfsf fsdfsfs	<input type="checkbox"/>

Slika 101: Unos projekta

Unete projekte možemo koristiti pri evidenciji upotrebe sati [4.3].

4.3. Evidencija utroška vremena

Do opcije dolazimo kroz meni **Prodaja |Utrošak vremena**. Funkcionalnost nam služi za beleženje vremena. Na taj način možemo imati kontrolu utroška vremena prema klijentima, projektima itd. a kasnije iste troškove jednostavno fakturisati.

Evidencija utroška vremena po projektima i strankama

Izveštaj evidencije vremena							2008
Pon	Uto	Sre	Čet	Pet	Sub	Ned	
1	2	3	4	5	6	7	0.00
8	9	10	11	12	13	14	10.00
15	16	17	18	19	20	21	0.00
22	23	24	25	26	27	28	5.00
29	30	1	2	3	4	5	5.00
							Ukupno septembar 2008: 20.00

Datum: Utorak, 23.09.2008
 Zaposleni: Glavni Test d.o.o.
 Projekt: Bruka projekat
 Vrsta posla/tarifa: Fizikalija
 Stranka za koju je rađen posao:
 Radni nalog:
 Potrošeno vremena: hh:mm *
 Opis rada:

#	Projekt	Stranka	Tarifa	Zaposleni	Beleške	Sati	Vrednost	Radni nalog	Br.računa
1.	Bruka projekat	BIT PROJECT	Fizikalija	Janko Janković		5.00	2,000.00	2008-00054	

Ukupno: 5.00 RSD 2,000.00

Slika 102: Evidencija utroška vremena

Na slici su obeležena 3 dela forme (kao i mogućnost izrade izveštaja - levo gore):

1. Kalendar. U ovom delu se nalazi kalendar sa navigacijom. Izbor željenog dana vršimo klikom na njega (ukoliko za dan postoje zabeleženi sati njihov zbir će se videti u kalendaru);
2. Unos vremena. Kada smo izabrali dan na kalendaru, nastavljamo sa unosom posla. Za unos je obavezno da imamo definisan projekat i tarifu (cenu po satu). Unos završavamo klikom na **Potvrdi unos vremena**;
3. Pregled obračunatih sati. Kao što smo već pomenuli, pri izboru dana na kalendaru možemo videti zbirni iznos obračunatih sati. U ovom delu vidimo svaki pojedinačni unos. Ukoliko su sati već obračunati, u ovom delu možemo videti i vezu na račun. Takođe tu se nalazi i mogućnost brisanja i kopiranja stavki.

4.4. Evidencija vremena - pregled i obračun sati

Do opcije dolazimo kroz meni **Prodaja |Pregled i obračun sati**. Dobijamo standardnu formu za pretragu gde zabeležena vremena možemo pregledati po raznim kriterijumima.

Evidencija utroška vremena - pregled i obračun sati

Projekt:	Datum od:	Datum do:	31.03.2009	Vrsta posla/tarifa:	Zaposleni:	Status:	Pretraga		
Stranka:									
#	Projekat	Označi kao obračunato	Tarifa	Zaposleni	Bele	Sati	Vrednost	Br.računa	
3.	Bruka projekat	Označi kao neobračunato	08 Fizikalija	Janko Janković		5.00	2,000.00		
4.	Bruka projekat	Obračunaj i prenesi na izdati račun	08 Fizikalija	Janko Janković		5.00	2,000.00		
5.	Bruka projekat	Izveštaj evidencije vremena	08 Fizikalija	Janko Janković		5.00	2,000.00	2008-00054	
6.	Bruka projekat	BIT PROJECT	23.09.08 Fizikalija	Janko Janković		5.00	2,000.00	2008-00054	

Slika 103: Pregled i obračun sati

Zabeleženi unosi se mogu naći u dva statusa: obračunati (obeleženi zeleno) i neobračunati (obeleženi crveno).

Medu dodatnim opcijama na ovoj strani, nalazi se i opcija **Obračunaj i prenesi na izdati račun**. Ovu opciju koristimo za fakturisanje neobračunatih sati. Po izboru ove opcije dobijamo stranu:

Obračun upotrebe vremena

Izbor računa:	<input checked="" type="radio"/> Ispostavi se novi račun na koji se prenose i obračunavaju svi izabrani redovi.								
	<input type="radio"/> Ispostavi se po jedan račun za svaku stranku, svi izabrani redovi se prenose na koncept računa za tu stranku.								
	<input type="radio"/> Izabrani redovi se prenose na postojeći račun: <input type="text"/>								
Sprecifikacija upotrebe vremena:	detaljno, zajedno sa imenom radnika i opisom posla								
Obračunski interval:	10 minut(a)								
#	Projekt	Stranka	Datum	Tarifa	Zaposleni	Beleške	Sati	Vrednost	
1.	Bruka projekat	10 GIMNAZIJA MIHAJLO PUPIN	02.02.09	Fizikalija	Janko Janković	Rad, rad i samo rad	5.50	2,200.00	<input checked="" type="checkbox"/>
2.	Bruka projekat	BIT PROJECT	02.10.08	Fizikalija	Janko Janković		5.00	2,000.00	<input checked="" type="checkbox"/>

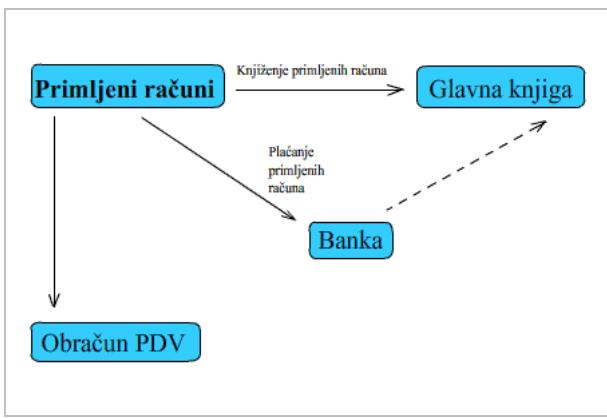
Slika 104: Fakturisanje neobračunatih sati

Na prikazanoj strani biramo stavke koje želimo kao i dodatne opcije za obračun. Samo dodatne opcije su dovoljno opisujuće same za sebe, tako da ih nećemo posebno obrađivati.

Po završenom izboru, fakture ispostavljamo klikom na **Obračunaj i prenesi na izdati račun**.

5. Evidencija primljenih računa

Modul **Nabavka** nam, između ostalog, omogućava unos primljenih računa, avansnih računa i knjižnih odobrenja.

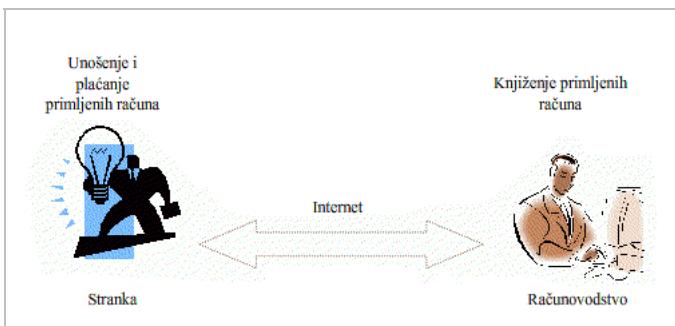


Slika 105: Protok podataka kroz e-račune

Na osnovu primljenih dokumenata moguće je činiti sledeće:

- Knjiženje primljenih računa [5.9], knjižnih odobrenja i avansnih računa.
- Generisanje elektronskih platnih naloga za plaćanje primljenih računa [5.8].
- Pregled otvorenih stavki.
- Vođenje obaveza za refundaciju materijalnih troškova.
- Vođenje evidencije računa plaćenih poslovnom karticom.
- Obračun PDV-a i knjige primljenih računa [9.4].
- Elektronsko arhiviranje [5.10] primljenih računa, knjižnih odobrenja i avansa.

Na primer, ako preduzeće ima spoljno knjigovodstvo, modul omogućava pregled podataka kako preduzeću, tj. stranci tako i računovodstvu. Stranka može samostalno da unosi i plaća primljene račune, a računovodstvo da primljene račune proveri, radi obračun PDV-a i knjiži u glavnu knjigu.



Slika 106: Jedna od mogućih podela rada između stranke i računovodstva

5.1. Pregled i pretraga primljenih računa

Do primljenih računa dolazimo preko menija **Nabavka | Primljeni računi**. Otvori nam se spisak primljenih računa:

Primljeni računi - pregled i pretraga									
Br.dok.: <input type="text"/>	Traži po: <input type="text"/> datum prijema <input type="button"/>	od <input type="text"/> 01.01.2007 <input type="button"/>	do <input type="text"/> <input type="button"/>	Status: <input type="text"/>		<input type="button"/>			
Br. niza: <input type="text"/>	Dobavljač: <input type="text"/>	Način uplate: <input type="text"/>							
Dodatne mogućnosti <input type="button"/>									
<input type="button"/> Traži <input type="button"/> Unos primljenog računa									
Ser. br.	Primljer	Dat. rač	Platiti d	Mesto trc	Dobavljač	Br. dok.	Za uplatu	Već plaćeno	
1.	2007-00002 23.02.07	23.02.07	23.02.07		CENTAR ZA RAZVOJ	454	RSD 200.00	RSD 0.00	<input type="button"/> X <input type="button"/>
2.	2007-00001 23.02.07	23.02.07	28.02.07		CENTAR ZA RAZVOJ	001123	RSD 500.00	RSD 500.00	<input type="button"/> X <input type="button"/>

Slika 107: Pregled i pretraga primljenih računa

Forma sa primljenim računima je u skladu sa standardnom postavkom uređenja dokumenata [2.1]. Primljene račune pretražujemo slično kao i izdate račune [3.2].

5.1.1 Kriterijumi pretrage

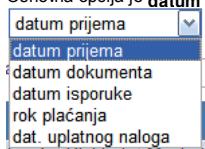
Ako želimo dodatno **izmeniti prikaz** mogu se koristiti kriterijumi sa gornjeg dela strane. Tako primljene račune možemo pretraživati po raznim kriterijumima.

Br. dok.

Ako znamo tačan broj primljenog dokumenta možemo ga ovde upisati.

Traži po

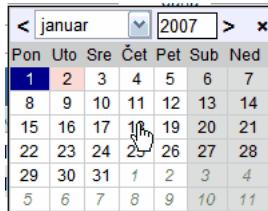
Osnovna opcija je **datum prijema**. Sa klikom na otvara nam se lista za izbor drugih mogućnosti, na primer datum dokumenta...



Od dana-Do dana

U polja upisujemo datume po kojima želimo vršiti pretragu primljenih računa. Sa klikom na aktiviramo **priročni kalendar** iz koga

možemo izabrati datum klikom na njega, kao na slici:



Status

Br. niza

Dobavljač

U padajućem meniju izaberemo status računa koje želimo prikazati.

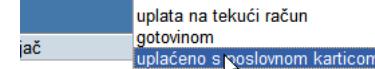
Upišemo serijski broj računa.

U polje upisujemo dobavljača primljenog računa koji tražimo. Dovoljno je da upišemo prva slova, a zatim će se automatski otvoriti lista iz koje možemo da izaberemo dobavljača klikom na ime. Ako u prvom redu liste računar ispisne crtice, to znači da nije pronašao partnera čije ime počinje upisanim karakterima. Dobavljač: Ab

Način uplate:



Način uplate:



Način uplate

Klikom na prikazuje nam se lista sa izborima kao na slici:

R ZA RAZVOJ drugo

Po izboru kriterijuma klikom na **Traži** započinjemo pretragu po kojoj nam računar prikazuje račune koji odgovaraju kriterijumima pretrage.

Primljeni računi - pregled i pretraga

Br.dok.: <input type="text"/>	Traži po: datum prijema <input type="button" value="▼"/>	od <input type="text" value="01.01.2007"/> <input type="button" value="▼"/>	do <input type="text"/> <input type="button" value="▼"/>	Status: <input type="button" value="▼"/>					
Br. niza: 2007-00002	Dobavljač: <input type="text"/>	Način uplate: <input type="button" value="▼"/>							
Dodatne mogućnosti <input type="button" value="▼"/>									
Ser. br.	Primljer	Dat. rač	Platit d	Mesto trc	Dobavljač	Br. dok.	Za uplatu	Već plaćeno	
1.	2007-00002	23.02.07	23.02.07		CENTAR ZA RAZVOJ	454	RSD 200.00	RSD 0.00	

Slika 108: Primer pretrage sa unetim kriterijumima.

Ako račun nije proknjižen u glavnu knjigu [10] program nas na to upozorava malom lamicom pored serijskog broja računa. Program nas upozorava crvenim ispisom računa u 3 slučaja:

- Iznos zaračunatih postavki se ne poklapa sa ukupno unetim iznosom za plaćanje.
- Konto troškova na koji se knjiži postavka primljenog računa nije izabran.
- Dокумент nije plaćen, a prošao je rok za plaćanje

Pri ispisu računa sa desne strane možemo videti dugme , koji možemo koristiti na primer pri ponavljajućem unosu mesečnih računa. Dugme funkcioniše kopiranjem datog računa u novi, pri čemu možemo promeniti samo vrednosti za zagлавje, dok nam postavke ostaju kao i na originalu.

Ako pri pretrazi ne postoji ni jedan račun koji zadovoljava kriterijume računar će nam to i napisati.

Primljeni računi - pregled i pretraga

Br.dok.: <input type="text"/>	Traži po: datum prijema <input type="button" value="▼"/>	od <input type="text" value="01.01.2007"/> <input type="button" value="▼"/>	do <input type="text"/> <input type="button" value="▼"/>	Status: <input type="button" value="▼"/>
Br. niza: 4564	Dobavljač: <input type="text"/>	Način uplate: <input type="button" value="▼"/>		
Nijedan zapisnik se ne slaže sa kriterijumima <input type="button" value="▼"/>				

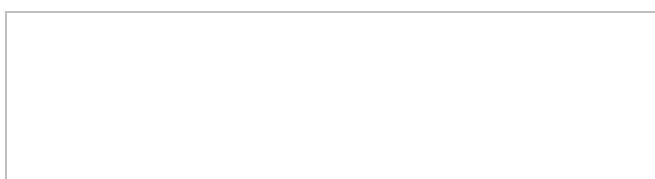
Slika 109: Upozorenje da nije pronađen ni jedan račun koji odgovara kriterijumima.

Na strani **Primljeni računi - pregled i pretraga** nalazi se meni **Dodatne mogućnosti**. U ovom meniju možemo izabrati neku iz opcija prikazanih na slici:

Izbor prve 2 opcije nam omogućava da dokumente štampamo u obliku kakav je na ekranu u prikaz iz pretraživača/Excel. Takođe ako postoje neknjiženi računi ispod će se naći opcija za njihovo knjiženje.

5.1.2 Brisanje primljenih računa

Primljene račune možemo i obrisati klikom na . Po kliku računar nas pita da li smo sigurni da želimo izbrisati račun.



Slika 110: Upozorenje pre brisanja računa.

Klikom na **Ured** račun će se obrisati.

Ako je račun već proknjižen nije ga moguće obrisati, a to će nam reći upozorenje:



Slika 111: Račun nije moguće obrisati.

5.2. Unosna maska primljenih računa

Slika 112: Unosna maska primljenog računa

U unosnu masku, kao što se vidi na gornjoj slici, se unose podaci sa zaglavja računa. Polja koja su označena sa zvezdicom potrebno je obavezno ispuniti, inače program ne može završiti unos.

Poslovna godina	Upišemo godinu knjiženja.
Datum prijema	Upišemo datum prijema računa.
Dobavljač	Dobavljača biramo iz već postojećeg spiska sa klikom na strelicu ili ga sa klikom na dvogled potražimo u našem šifarniku i javnim poslovnim registrima. Ako ga nema ni na spisku, sami ga dodamo [5.7] pritiskom na dugme Unos novog i upišemo podatke o dobavljaču [5.7].
Br. dokumenta	Upišemo broj računa.
Ne ide u PDV	Ukoliko račun ne treba da uđe u obračun PDV-a, koristimo ovu opciju.
Interni obračun PDV	Kao i prethodna i ova opcija je vezana za obračun PDV-a. Koristi se npr. kod uvoza usluga gde se PDV obračunava na specifičan način.
Datum dokumenta	Upišemo datum izdavanja računa.
Platiti do	Upišemo datum roka plaćanja.
Dobava/Usluga (od-do)	Unesemo period na koji je izdat račun. Datum je bitan zbog kasnijeg knjiženja primljenih računa.
Datum plaćanja pri uvozu i naknade poljoprivredniku	
Iznos za uplatu	Upišemo iznos za uplatu. Ako primamo račun iz inostranstva izaberemo potrebnu valutu.
Način uplate	Izaberemo način uplate koji nam odgovara. Izbor načina plaćanja utiče na izbor konta za automatsko knjiženje obaveza za plaćanja računa. Način uplate:
Beleške/opis	Upišemo potrebne beleške koje se odnose na primljeni račun.

Pravilan unos podataka u gornja unosna polja po prijemu računa je bitan radi automatskog knjiženja primljenih računa. Pravilan unos je posebno bitan za **Način plaćanja**. Razlikujemo sledeće načine plaćanja:

- Uplata na tekući račun** - izaberemo ako primljeni račun treba uplatiti na tekući račun [5.8].
- Povrat mat. troškova zaposlenom** - izaberemo ako je zaposleni dao sopstvene pare za preduzeće. Konto na koji se knjiži zavisi od podataka unetih za zaposlenog [14.4].
- Uplaćeno s poslovnom karticom** - biramo ako je račun plaćen poslovnom karticom. Ako je račun plaćen privatnom karticom zaposlenog, označićemo ga kao povrat materijalnih troškova.
- Drugo** - biramo ako je račun plaćan na drugi način (preplata, kompenzacija,...).

Unos podataka potvrđujemo klikom na **U redu**. Potom dobijamo stranu sa podacima računa.

5.3. Pregled primljenog računa

Na strani za pregled primljenog računa možemo menjati već unete podatke, kao i dodavati postavke za račun.

5.3.1 Primer prikaza računa bez postavki:

Datum prijema: 30.12.2008
Br. dokumenta: 1321654
Datum dokumenta: 30.12.2008
Platiti do: 30.12.2008
Datum prometa: 30.12.2008
Mesto troškova:
Veza na primljeni avans: 2008-00010 [+] Više ...

Dobavljač
011 malo
nn bb2
11000 Beograd
PIB: 102492499 [+] Više ...

Dodaj artikal Unos postave prometa Unos prometa

#	Vrsta robe - usluga	Vrednost bez PDV	PDV %	Iznos PDV	Vrednost sa PDV	Iznos ulaznog PDV sa pravom na odbitak	Konto
Nedostaju zaračunate postave dokumental! [+] (kliknite ovde za unos podataka o zaračunatim postavama)							
Ukupno vrednost bez PDV: 0.00 Iznos PDV: 0.00 Ukupna vrednost sa PDV: 0.00 Obaveza prema dobavljaču: 0.00 Za uplatu: RSD 500.00							

Slika 113: Pregled unetog računa bez postavki

Na gornjoj slici vidimo da ne postoje unete postavke prometa. Unos postavki možemo uraditi na dva načina:

- Klikom na Unos prometa, gledaj Unos prometa [5.5]
- Klikom na Unos postave prometa, gledaj Unos postave prometa [5.4]

Takođe na račun možemo uneti i articile klikom na Dodaj artikal, gledaj Dodavanje artikala [5.6].

Kada unesemo postavku-promet, račun će izgledati otprilike ovako:

Datum prijema: 12.03.2007
Br. dokumenta: 123
Datum dokumenta: 12.03.2007
Platiti do: 12.03.2007
Datum prometa: 12.03.2007
Mesto troškova:

Dobavljač
BAS BEOGRAD - RACUNSKI CENTAR
Zeleznicka 4
11000
PIB:

Dodaj artikal Unos postave prometa

#	Vrsta robe - usluga	Vrednost bez PDV	PDV %	Iznos PDV	Vrednost sa PDV	Iznos ulaznog PDV sa pravom na odbitak	Konto
1.	usluga	1,000.00	18%	180.00	1,180.00	Da	602 X
Ukupno vrednost bez PDV: 1,000.00 Iznos PDV: 18% 180.00 Ukupna vrednost sa PDV: 1,180.00 Obaveza za dobavljača: 1,180.00 Za uplatu: RSD 1,180.00							

Slika 114: Pregled primljenog računa

5.3.2 Koje funkcije postoje na ovoj strani?

Na vrhu strane se nalazi standardni glavni red [2.2], koji je opisan u uvodnom poglavlju uputstva.

Na glavni red je dodato dugme . Klikom na njega dobijamo mogućnost da računu pridodamo skeniranu sliku, dokument, te da ih tako elektronski arhiviramo [5.10].

Kod podataka o dobavljaču možemo promeniti dobavljača klikom na .

5.4. Unos postavki primljenog računa

Promeni Snimi

Primljeni račun - ser. br. 2008-00034

Datum prijema: 30.12.2008	Dobavljač
Br. dokumenta: 1321654	011 malo
Datum dokumenta: 30.12.2008	nn bb2
Platiti do: 30.12.2008	11000 Beograd
Datum prometa: 30.12.2008	PIB: 102492499
Mesto troškova:	
Veza na primljeni avans: 2008-00010	[+] Više ...
Dodaj artikal Unos postave prometa Unos prometa	
# Vrsta robe - usluga Vrednost bez PDV PDV % Iznos PDV Vrednost sa PDV Iznos ulaznog PDV sa pravom na odbitak Konto	
Nedostaju zaračunate postave dokumental!	
[+] (kliknite ovde za unos podataka o zaračunatim postavama)	
Ukupno vrednost bez PDV:	0.00
Iznos PDV:	0.00
Ukupna vrednost sa PDV:	0.00
Obaveza prema dobavljaču:	0.00
Za uplatu:	RSD 500.00

Slika 115: Program upozorava da je potrebno uneti postavke računa

Klikom na [Unos postave prometa](#) otvara nam se sledeća strana:

Primljeni račun - ser. br. 2007-00003

Vrsta prometa:	Oporezive nabavke
Iznos ulaznog PDV sa pravom na odbitak:	<input checked="" type="checkbox"/>
Opis robe/usluga:	usluga *
Vrednost bez PDV:	1,000.00 RSD *
Konto:	602
Stopa PDV:	18% *
Iznos PDV:	180.00 RSD
Dat. opr. usl.(PDV):	Unos novog konta
Veza na rezervaciju:	Potraži rezervaciju
U redu Otkaži	

Slika 116: Unos postavke računa

Vrsta prometa	Izaberemo vrstu prometa za obračun PDV-a. Osnovna opcija je Oporezive nabavke . Ako nam ova opcija ne odgovara možemo je promeniti izborom iz liste, klikom na [9.4] . Pravilan izbor je neophodan za tačan obračun PDV-a tj. popunjavanje obrazaca P-RAČ.
Iznos ulaznog PDV sa pravom na odbitak	Označimo da li se PDV odbija ili ne. Unos je takođe bitan za obračun PDV-a.
Opis robe/usluga	Upisujemo opis stavke koja se unosi. Pri knjiženju, ovaj opis će se pojaviti u opisu knjiženja.
Vrednost bez PDV	Upišite vrednost postavke bez PDV-a.
Konto	Unesemo konto na koji će se knjižiti postavka. Unos konta nije obavezan tako da se može ostaviti i za kasnije.
Stopa PDV	Izbor stope PDV-a. Ako je pri vrsti prometa izabrana neoporeziva nabavka i sl. ovaj izbor nema značaja.
Iznos PDV	Podatak upisujemo samo ako se iznos PDV-a na primljenom računu ne poklapa sa iznosom koji program izračuna. Ovo se može dogoditi zbog različitih zaokruživanja.
Dat. opr. usl.(PDV)	Unos je prviđen za primljene račune kod kojih su postavke u različitim periodima.

Unos potvrđujemo klikom na [U redu](#). Ako nema grešaka ponovo nam se pokazuje strana za pregled primljenog računa [5.3].

5.5. Unos prometa primljenog računa (računovodstveni servis)

Računovodstveni unos primljenog računa nam omogućava brz unos primljenog računa koji poseduje veliki broj stavki. Klikom na [Unos prometa](#) otvara nam se strana za unos kao na slici:

P.rač. BAS BEOGRAD - RACUNSKI CENTAR br. 123 - unos PDV i troškova

Osloboden promet

Oslobođene nabavke i nabavke od lica koja nisu obveznici PDV: []

Naknada za uvezena dobra na koja se ne plaća PDV: []

Oporeziv promet

Osnovica 18%: []	PDV 18%: []
Osnovica 8%: []	PDV 8%: []
Osnovica na koju je obračunat PDV koji se može odbiti: []	Iznos prethodnog PDV koji se može odbiti: []
Osnovica na koju je obračunat PDV koji se ne može odbiti: []	Iznos prethodnog PDV koji se ne može odbiti: []

Oporeziv uvoz

Osnovica: [] PDV: []

Naknada poljoprivredniku

Osnovica: [] Iznos naknade od 5%: []

Unos knjiženja za troškove (bez knjiženja PDV i obaveze za dobavljača)

#	Konto	Opis robe/usluga	Duguje	Potražuje
<input type="checkbox"/> 1.	[]			
<input type="checkbox"/> 2.	[]			
<input type="checkbox"/> 3.	[]			

 dodaj  briši  vrh  više  niže  dno

Slika 117: Forma za unos prometa primljenog računa

Na strani se nalaze polja koja predstavljaju kolone iz knjige primljenih računa [9.4] kao i polja za izbor konta na koja će se knjižiti. Moguće je izbor više konta na koja će se knjižiti.

Kada unesemo sve podatke potvrđujemo klikom na čime se vraćamo na pregled primljenog računa.

Primljeni račun snimamo klikom na **Snimi**.

5.6. Dodavanje artikala

Ako smo kliknuli na dugme , otvara nam se strana za dodavanje artikala na račun, kao na sledećoj slici:

Dodavanje artikla na P.rač. BAS BEOGRAD - RACUNSKI CENTAR br. 123

Zbirni iznos na dokumentu bez PDV: **0.00** sa PDV: **0.00**

Poslednji dodati artikl

#	Opis artikla	Kol.	Pop. %
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-

Šifra artikla: [] Reč iz opisa: [] ISBN: [] Bar kod: []

Dobavljač: [] Autor: [] Izdavač: []

Robna marka: [] God.: [] Grupa artikla: [] Status: [] Samo poz.

Stranica: Nazad 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 Napred

#	Kol.	Pop. %	Šifra artikla	Opis artikla	Nab. cena	PDV	Nab. cena sa PDV	JM
1.	1	0.00	<input type="button" value="Dodaj"/> 004G0494	PC-G Sims 2 - Festive Holiday Stuff	-	18%	-	kom
2.	1	0.00	<input type="button" value="Dodaj"/> 007 bas	2312311546dfsfsd fsdfds sdfsf ds	RSD 84.75	18%	RSD 100.01	kom
3.	1	0.00	<input type="button" value="Dodaj"/> 007 bas ...	fsdf	-	18%	-	-
4.	1	0.00	<input type="button" value="Dodaj"/> 021MLJ	21 VENETI MOJ LJUBIMAC	-	8%	-	kom
5.	1	0.00	<input type="button" value="Dodaj"/> 021VKUV	21 VENETI KUVAR	-	8%	-	kom
6.	1	0.00	<input type="button" value="Dodaj"/> 02A0064	KOSHEEN: KOKOPELLI	-	18%	-	kom
7.	1	0.00	<input type="button" value="Dodaj"/> 02A0070	GEORGE MICHAEL: PATIENCE	-	18%	-	kom
8.	1	0.00	<input type="button" value="Dodaj"/> 02A0097	SANTANA: SHAMAN	-	18%	-	kom
9.	1	0.00	<input type="button" value="Dodaj"/> 02A0098	SANTANA: SUPERNATURAL	-	18%	-	kom
10.	1	0.00	<input type="button" value="Dodaj"/> 02A0101	SIMON & GARFUNKEL - GREATEST HITS	-	18%	-	kom
11.	1	0.00	<input type="button" value="Dodaj"/> 02A0104	THE SMITHS: LOUDER THAN BOMBS	-	18%	-	kom

Slika 118: Forma za dodavanje artikala

Artikle možemo tražiti po kriterijumima pretrage: šifra artikla, reč iz opisa, bar kod, izdavač, grupa artikala itd.

Primer pretrage po šifri artikla:

Unesemo šifru artikla i kliknemo na **Traži**. Dobijamo sledeći rezultat:

The screenshot shows a search interface for adding articles. At the top, it says 'Zbirni iznos na dokumentu bez PDV: 0.00 sa PDV: 0.00'. Below that is a table titled 'Poslednji dodati artikl' with columns '#', 'Opis artikla', 'Kol.', and 'Pop. %'. There are three rows in the table, each with a '-' sign. Below the table are input fields for 'Šifra artikla' (004*), 'Reč iz opisa', 'ISBN', 'Bar kod', 'Dobavljač', 'Autor', 'Izdavač', 'Robna marka', 'God.', 'Grupa artikla', and 'Status'. At the bottom, there are buttons for 'Traži', 'Upis novog artikla', and 'Nazad'. A footer table shows a single row with '1' item, '0.00' price, and '004G0494' ID, followed by the article description 'PC-G Sims 2 - Festive Holiday Stuff'. The status shows '- 18%' and '- kom'.

Slika 119: Pretraga artikala po šifri

Kada pronađemo artikal upisujemo količinu i dodajemo ga na račun klikom na dugme **Dodaj**.

U spisku artikala nam se prikazuju artikli koje smo prethodno uneli u **Artikle**. Ukoliko želimo uneti novi artikal to možemo učiniti i sa ove strane klikom na **Unos novog artikla**. Kako se unose podaci za artikal nalazi se u poglavljiju **Unos artikala [12.2.2]**.

5.7. Unos novog dobavljača

Kada unosimo podatke u primljeni račun, moramo uneti i podatke o dobavljaču. Ako dobavljača nema u našem širantu, moramo ga dodati.

Pritisakom na **Unos novog** pokazuje nam se forma za unos podataka o dobavljaču:

The screenshot shows a form for entering partner data. It includes fields for 'Šifra partnera' (500674), 'Firma/Naziv' (10 GIMNAZIJA MIHAJLO PUPIN), 'Prezime,ime kont.osobe', 'Ulica' (PROLETERSKE SOLIDNOS), 'Poštanski broj i mesto' (11000 Beograd), 'Adresni kod', 'Država' (Republika Srbija), 'Telefon' and 'Fax', 'Mobilni telefon' and 'E-mail', 'Pravni oblik' (d.o.o), 'Šifra delatnosti', 'Tip preduzeća' (Nezavisno), 'PIB', 'ID br. za PDV' and 'Obveznik za PDV' (nepoznato), 'Matični br.' and 'Datum osnivanja', 'Homepage', and 'Beleške'. At the bottom are buttons for 'U redu' and 'Otkaži'.

Slika 120: Primer unosa novog partnera

Klikom na **U redu** potvrđujemo unos i pokazuje nam se sledeća strana:

Partner Podaci o tekućim računima Poslovni dogovori

Šifra partnera: 500674
Firma/Naziv: 10 GIMNAZIJA MIHAJLO PUPIN
Kontaktna osoba:
Pravni oblik: d.o.o.
Ulica: PROLETERSKE SOLIDARNOSTI 1 A
Poštanski broj i mesto: 11000 Beograd
Država: Republika Srbija
Adresni kod:
Telefon: Fax:
Mobilni telefon: E-mail:
PIB:
ID br. za PDV: nepoznato
Matični br.:
Šifra delatnosti:
Tip preduzeća: Nezavisno
Datum osnivanja:
Homepage:
Beleške:

Slika 121: Potvrđen unos novog partnera

Klikom na potvrdimo i snimimo podatke u naš šifrant partnera i automatski se vraćamo na unos primljenog dokumenta [5.2].

5.8. Plaćanje primljenih računa

Ukoliko za plaćanje računa koristimo elektronsko bankarstvo program nam može pojednostaviti rad. Iz primljenog računa se mogu generisati nalozi za plaćanje. Ukoliko je za opciju načina plaćanja izabrano plaćanje na tekući račun, pojavljuje se opcija za plaćanje računa, a ukoliko je već plaćen možemo ponovo generisati nalog za plaćanje. Račun će prikazati veze na naloge preko kojih je plaćan.

Datum prijema: 06.11.2012

Br. dokumenta: 3244-1
Datum dokumenta: 06.11.2012
Platiti do: 06.11.2012
Datum prometa: 06.11.2012
TR: 165-0000000007-75
Poziv: 99
Mesto troškova:
Veza na primljeni avans: 2012-00003 [+]

Dobavljač

A.D. BEOGRADSKA INDUSTRIJA PIVA
BULEVAR VOJVODE PUTNIKA 5
11000 Beograd
PIB: 100000856 [+]

Primljeni račun - ser. br. 2012-00023

Dodaj artikal	Unos postave prometa	Plaćanja...	Knjiženje	Ispostavi iz dokumenta				
#	Vrsta robe - usluga	Označi račun kao plaćen	Vrednost bez PDV	PDV %	Iznos PDV	Vrednost sa PDV	Iznos ulaznog PDV sa pravom na odbitak	Konto
1	sdfs	Ponovi uplatu računa	100,000.00	20%	20,000.00	120,000.00	Da	0238
Dodaj u registar osnovnih sredstava...								
Ukupno vrednost bez PDV: 100,000.00 Iznos PDV: 20% 20,000.00 Ukupna vrednost sa PDV: 120,000.00 Obaveza prema dobavljaču: 120,000.00 Za uplatu: RSD 120,000.00 Plaćano dana 06.08.2012: 47 200.00 Plaćano dana 14.12.2012: 120 000.00 Ostatak za plaćanje: -47,200.00								

Uplatiti na TR br. 165-0000000002997-75 poziv na br. 99

Račun platio Glavni Test d.o.o. dana 14.12.2012 13:13:39
Uplatni nalog u iznosu 120,000.00 RSD s valutom 14.12.2012

[+] Prikaži obračunan PDV

Slika 122: Pregled primljenog računa sa plaćanjem

Po izboru opcije za plaćanje otvara nam se forma sa platnim nalogom na kojem su popunjeni podaci uneti u primljenom računu:

Plaćanje primljenog računa: A.D. BEOGRADSKA INDUSTRIGA PIV - Račun br. 3244-1

Izaberite ili neka se nalog za uplatu smesti u jednog od već otvorenih paketa uplata, ili neka se za taj uplatni nalog otvoriti novi poseban paket uplata.

Uplatni nalog neka se smesti u paket:
338: 160-00000... na

Uplatni nalog smesti u novo otvoreni paket uplata.
Račun uplatioca: 160-00000... 62
Opis paketa:

Uplatioc

Naziv: Glavni Test d.o.o.
Sedište/
Mesto: Bulevar dugačkih naziva b 11070 Novi Beograd
Broj računa/
Referenca: 160-0000000015722-52 00 433000-2012-00023 *

Primalac

Naziv: A.D. BEOGRADSKA INDUSTRIGA PIV
Sedište/
Mesto: BULEVAR VOJVODE PU 11000 Beograd
Broj računa/
Referenca: 165-000000002997-75 99
[+] Formatiraj referencu za javne prihode

Opis: Račun br. 3244-1 *
Iznos: 120,000.00 RSD * Valuta: 21.01.2013
Šifra plaćanja: 221

[Nazad](#) [Dodaj uplatni nalog](#)

Slika 123: Forma za unos naloga za plaćanje primljenog računa

Pritisom na dugme [Dodaj uplatni nalog](#) generiše se nalog za plaćanje. Veza će se videti na primljenom računu, a generisani nalog je vidljiv i iz modula pregleda naloga za plaćanje [7.1].

5.9. Masovno knjiženje prikazanih primljenih računa

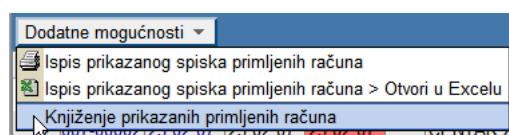
Žuta sijalica pored računa nas upozorava da račun **nije knjižen**. Crveno obeleženo polje se može pojaviti u slučajevima koji su opisani na strani pretrage [5.1].

Primljeni računi - pregled i pretraga

Br.dok.:	Traži po:	datum prijema	od dana:	do dana:	Status:				
Br. niza:	Dobavljač:	Način uplate:							
Dodatne mogućnosti Traži Unos primljenog računa									
Ser. br.	Primljen	Dat. rač.	Platiti do	M	Dobavljač	Br. dok.	Za uplatu	Već plaćenc	Ostatak za
1. 2007-00003	12.03.07	12.03.07	12.03.07		BAS BEOGRAD	123	RSD 1,180.00	RSD 1,180.00	RSD 0.00
2. 2007-00002	23.02.07	23.02.07	23.02.07		CENTAR ZA RAZVOJ	454	RSD 200.00	RSD 0.00	RSD 200.00
3. 2007-00001	23.02.07	23.02.07	28.02.07		CENTAR ZA RAZVOJ	001123	RSD 500.00	RSD 500.00	RSD 0.00

Slika 124: Upozorenja kod pregleda primljenih računa

Masovno knjiženje primljenih računa vršimo klikom na [Dodatne mogućnosti](#), pri čemu nam se otvara meni u kome biramo **Knjiženje prikazanih primljenih računa**:



Po kliku, program nam ispisuje račune iz spiska koji se mogu knjižiti kao na slici:

Knjiženje primljenih računa

Izaberite primljene račune, koje želite knjižiti

Ser. br.	Primljen	Dat. rač.	Platiti do	Dobavljač	Br. dok.	Za uplatu
1. 2007-00001	23.02.07	23.02.07	28.02.07	CENTAR ZA RAZVOJ	001123	RSD 500.00
2. 2007-00003	12.03.07	12.03.07	12.03.07	BAS BEOGRAD	123	RSD 1,180.00

[Nazad](#) [Knjiženje izabranih računa](#)

Slika 125: Izbor primljenih računa za knjiženje

Klikom na dugme [Knjiženje prikazanih računa](#) potvrđujemo da želimo proknjižiti izabrane račune. Po kliku pokazuje nam se strana sa nalogom za knjiženje na koji su proknjiženi izabrani računi.

Nalog za knjiženje br. (nov)											
Datum knj.: 13.03.2007 Knjižio::				Datum razd.: 12.03.2007 Beleške: primljeni računi				Status: Otvoren			
Dodaj knjiženje											
#	Konto	Partner	Duguje	Potražuje	Dokument	MT	Period	Dat.dok.	Rok uplate	Tekst	
<input type="checkbox"/> 1	433	CENTAR ZA RAZVOJ	500.00	PR2007-00001		23.02.07	23.02.07	28.02.07	prim. rač. št. 001123		
<input type="checkbox"/> 2	602	CENTAR ZA RAZVOJ	500.00	PR2007-00001		23.02.07	23.02.07	28.02.07	Pomoć u znanju		
<input type="checkbox"/> 3	433	BAS BEOGRAD - RACUNSKI CENTAR	1,180.00	PR2007-00003		12.03.07	12.03.07	12.03.07	prim. rač. št. 123		
<input type="checkbox"/> 4	602	BAS BEOGRAD - RACUNSKI CENTAR	1,000.00	PR2007-00003		12.03.07	12.03.07	12.03.07	usluga		
<input type="checkbox"/> 5	270	BAS BEOGRAD - RACUNSKI CENTAR	180.00	PR2007-00003		12.03.07	12.03.07	12.03.07	prim. rač. br. 123		
Ukupno RSD: 1,680.00 1,680.00											

Slika 126: Automatsko knjiženje primljenih računa na nalog za knjiženje

Klikom na snimamo nalog u program i time smo proknjižili primljene račune.

Knjiženje primljenih računa, kao što je prikazano, vrši se automatski. Po izboru konta za obaveze dobavljača kao i za PDV koriste se postavke automatskog knjiženja [10.1.3]. Pri izboru konta za troškove koristi se konto koji je unet na primljeni račun.

5.10. Arhiviranje primljenih računa

Program nam omogućava da primljene račune arhiviramo u elektronski arhiv. U glavnom redu nalazi se dodatno dugme koje kada kliknemo dobijamo stranu za uvoz slike u program.

Uvoz slikovne datoteke

Primljenom dokumentu možete dodati sliku (skeniran dokument) i tako elektronsko arhivirate primljenu dokumentaciju. Izaberite datoteku sa skeniranim dokumentom i kliknite na polje za prenos datoteke.

Datoteka .GIF ali .JPG: [Browse...](#)

[Prenos datoteke](#)

Slika 127: Pretraga datoteke sa slikom

Klikom na željenu sliku možemo pronaći na našem računaru. Kada pronađemo željenu sliku potvrđujemo klikom na dugme [Prenesi datoteku](#), kao na slici:

Uvoz slikovne datoteke

Primljenom dokumentu možete dodati sliku (skeniran dokument) i tako elektronsko arhivirate primljenu dokumentaciju. Izaberite datoteku sa skeniranim dokumentom i kliknite na polje za prenos datoteke.

Datoteka .GIF ali .JPG: [Browse...](#)

[Prenos datoteke](#)

Slika 128: Prenos datoteke u elektronski arhiv

Kada potvrdimo uvoz datoteke sa slikom pri prikazu primljenog računa nam se prikazuje mogućnost **Prikaži skeniran dokument**, kao na slici:

Primljeni račun - ser. br. 2007-00001							
Prikaži skeniran dokument							
Datum prijema: 10.03.2007	Dobavljač						
Br. dokumenta: 4545	BEOPETROL d.d.						
Datum dokumenta: 06.03.2007	Kralja Milana 1						
Platiti do: 06.03.2007	11000 Beograd						
Datum prometa: 06.03.2007	Srbija i Crna gora						
Mesto troškova:	PIB:						
Dodaj artikal Unos postave prometa Plaćanja...							
#	Vrsta robe - usluga	Vrednost bez PDV	PDV %	Iznos PDV	Vrednost sa PDV	Iznos ulaznog PDV sa pravom na odbitak	Konto
1.	Usluga	100.00	0%	0.00	100.00	Da	(Nedostaje)
 Ukupno vrednost bez PDV: 100.00							
Iznos PDV: 0.00							
Ukupna vrednost sa PDV: 100.00							
Obaveza za dobavljača: 100.00							
Za uplatu: RSD 100.00							

Slika 129: Prikaz primljenog dokumenta sa mogućnošću "Prikaži skeniran dokument"

Klikom na ovu mogućnost skeniran dokument će se pokazati na ekranu.

5.11. Pregled i pretraga primljenih knjižnih odobrenja

Pregled primljenih knjižnih odobrenja dobijamo kroz meni [Nabavka](#) | [Primljena knjižna odobrenja](#).

Pregled i pretraga je ista kao pretraga za primljene račune [5.1].

5.12. Unos primljenih knjižnih odobrenja

Primljeno knjižno odobrenje - unos osnovnih podataka

Poslovna godina:	<input type="text" value="2007"/>	* Br. niza:	<input type="text" value="2"/>	*
Datum prijema:	<input type="text" value="13.03.2007"/>		Mesto troškova:	<input type="text"/>
Dobavljač:	<input type="text"/>			<input type="button" value="Unos novog"/>
Br. dokumenta:	<input type="text"/>		*	<input type="checkbox"/> Ne ide u PDV <input type="checkbox"/> Interni obračun PDV
Datum dokumenta:	<input type="text"/>			*
Platiti do:	<input type="text"/>			*
Roba/Usluga (od):	<input type="text"/>			* do: <input type="text"/>
Iznos za uplatu:	<input type="text"/>	RSD	*	Vred. s PDV: <input type="text"/>
Beleške/opis:	<input type="text"/>			
	zaokruživanje u parama: <input type="checkbox"/>			

Slika 130: Unosna forma za primljeno knjižno odobrenje

Primljena knjižna odobrenja unosimo na isti način kao i primljene račune. Knjižna odobrenja se vezuju na primljene račune tako da u programu mora postojati primljeni račun na kojeg se knjižno odobrenje vezuje.

5.13. Pregled i pretraga primljenih avansnih računa

Pregled primljenih avansnih računa dobijamo kroz meni **Nabavka** | **Primljeni avansni računi**.

Pregled i pretraža je ista kao pretraža za primljene račune [5.1].

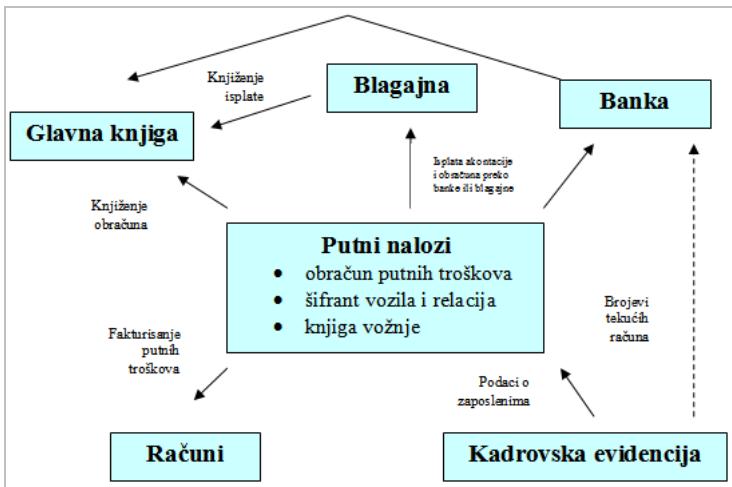
6. Putni nalozi

Modul putnih naložki nudi sledeću funkcionalnost:

- Izradu i evidenciju putnih naloga, obračun putnih naloga sa dnevnicama i prevozom za Srbiju i inostranstvo.
 - Mogućnost da zaposleni definisan kao korisnik može za sebe izraditi putni nalog, odštampati ga i dati na proveru, potpis i isplatu akontacije.
 - Mogućnost da zaposleni ima uvid u svoje putne naloge.
 - Isplata putnih naloga preko tekućeg računa ili blagajne.
 - Korisnička prava na više nivoa, u skladu sa potrebnim poslovnim procesom.
 - Šifrant službenih vozila i relacija.
 - Mogućnost vođenja knjige vožnje.
 - Mogućnost pisanja izveštaja sa službenog puta kao priloga putnom nalogu.
 - Mogućnost postavke izgleda za štampu putnih naloga.
 - Mogućnost obračuna dnevica za više država na jednom putnom nalogu.
 - Automatska kontrola unetih podataka i obračun putnih troškova.
 - Automatski uvoz kurseva stranih valuta i visini propisanih dnevница.
 - Ispis izveštaja putnih naloga po vozilu, zaposlenom, statusu...

- Izvoz podataka u tabele (OpenOffice, MS Excel).
- Automatsko zatvaranje putnih naloga.

Modul putnih naloga je integriran sa ostalim modulima programa, pa tako nudi automatsko knjiženje kao i isplatu preko banke ili blagajne.



Slika 131: Povezanost sa drugim modulima programa

6.1. Pregled i pretraga putnih naloga

Pregled putnih naloga nalazimo u meniju **Putni nalozi |Putni nalozi**. Za pregled dobijamo standardnu formu sa parametrima pretrage, dokumentima i mogućnošću dodavanja novog putnog naloga.

Br. PN	MT	Datum	Zaposleni	Od dan:	Do dan:	Datum i	Putovanje u/na	Okupno troš.
1/2010		02.07.10	Janko Janković	28.06.10	30.06.10	26.11.10	ksdlijfk	RSD -49,302,0
2/2009		23.12.09	Janko Janković	10.12.09	20.12.09	23.12.09	sloveniju u saradnji sa partnerom	RSD -4.851,36

Slika 132: Pregled putnih naloga

Putne naloge možemo pretraživati po većem broju kriterijuma.

Osim standarnog pregleda dokumenata možemo izabrati pregled prema kalendaru (zalistak **Kalendar**), kao i kombinaciju kalendarja i vezanih dokumenata (zalistak **Putni nalozi i povezani dokumenti**).

Među dodatnim opcijama se nalazi:

- Štampa prikazanog spiska
- Štampa prikazanih putnih naloga sa njihovim obračunima
- Masovno knjiženje putnih naloga

Novi putni nalog započinjemo klikom na **Otvaranje novog putnog naloga**.

6.2. Novi putni nalog

Pri izradi putnog naloga najpre nam se prikazuje forma za popunjavanje osnovnih podataka.

Ispravka putnog naloga

Mesto troškova:	<input type="text"/>
Broj naloga:	2/2010 *
Datum:	08.12.2010 <input type="button" value="..."/>
Zaposleni:	Petrović Petar (0099) <input type="button" value="..."/>
Putovanje u/na:	Budimpeštu
Svrha putovanja:	Malo radi više kupuj.
Veza na dokument, odluku:	<input type="text"/> Po nalogu direktora
Putne troškove plaća:	firma (firma, fiz. lice...)
Putovanje će trajati od dana:	09.12.2010 <input type="button" value="..."/> * sat: <input type="text"/>
do dana:	15.12.2010 <input type="button" value="..."/>
Visina dnevnice:	<input checked="" type="radio"/> dnevница za Srbiju u iznosu <input type="text"/> 1.000.00 RSD <input type="button" value="..."/> <input checked="" type="radio"/> dnevница za inostranstvo Madarska-za sva mesta <input type="button" value="..."/> u visini <input type="text"/> 65.00 EUR <input type="button" value="..."/>
Procenat povišenja odnosno sniženja dnevnicu:	<input type="text"/> 0 <input type="checkbox"/> isplata dnevница nije odobrena
Za putovanje se odobrava upotreba:	<input checked="" type="checkbox"/> Vozilo vlastito vozilo zaposlenog <input type="button" value="..."/> <input type="checkbox"/> Saputnik u automobilu <input type="checkbox"/> Avion
	<input type="checkbox"/> Voz/autobus <input type="checkbox"/> Taxi
	<input type="checkbox"/> drugo: <input type="text"/>

Slika 133: Unos osnovnih podataka putnog naloga

Mesto troškova	Za putni nalog možemo vezati mesto troškova
Broj naloga	Sistem automatski dodeljuje brojve putnih naloga (moguće definisanje preko postavke brojača)
Datum	Datum izrade putnog naloga
Zaposleni	Zaposleni za kojeg je putni nalog
Putovanje u/na	Odredište, tj. opis puta. Ukoliko putovanje nije direktno može pisati npr. Beograd-Novi Sad-Zagreb-Sarajevo-Beograd
Svrha putovanja	Opis putovanja
Veza na dokument, odluku	Po odluci ili dokumentu (može sadržati broj dokumenta)
Putne troškove plaća	Ko snosi putne troškove
Putovanje od/do	Datum i vreme polaska i dolaska
Visina dnevnice	Biramo državu putovanja i prema tome program može izračunati dnevnice. Ovaj izbor će se koristiti pri automatskom obračunu putnog naloga. Ukoliko postoje dnevnice za više država taj podatak je neophodno naknadno upisati pri obračunu.
Procenat povišenja odnosno sniženja dnevnicu	Slično kao i za izbor dnevnicu.
Upotreba vozila	Izbor vozila, tj. načina putovanja.

Po potvrdi unosa, ukoliko nema grešaka dobijamo stranu sa dodatnim mogućnostima.

Promeni Snimi Štampanje Putni nalog br. 2/2010

Mesto troškova: 001
 Datum: 08.12.2010
 Ime, prezime i adresa Petar Petrović
 osobe, koja putuje: Danteova 14
 11000 Beograd
 Putovanje u/na: Budimpeštu
 Svrha putovanja: Malo radi više kupuj.
 Veza na dokument, Po nalogu direktora
 odluku:
 Putne troškove plaća: firma
 Putovanje će trajati od dana: 09.12.2010
 do dana: 15.12.2010
 Visina dnevnice: EUR 65.00
 Za putovanje se vlastito vozilo zaposlenog
 odobrava upotreba:

Obračun putnih troškova

Za unos podataka o dnevnicama, kilometražama, putnim troškovima, primljinom novcu i ostalim dodacima na putnom nalogu kliknite dugme ispod. Za ispravljanje unešenih podataka izaberite link na prikazane podatke, a za brisanje unešenih podataka kliknite na krstić, koji se nalazi na desnoj strani svake kolone u tabeli sa podacima.

Predplata Dnevnice Kilometraža Drugi troškovi Izveštaj

Zabeleži iznos akontacije
 Isplata akontacije preko banke na TR
 Isplata akontacije preko blagajne

Slika 134: Pregled PN i unos ostalih podataka

Sa ove strane možemo uneti iznos akontacije, a zatim odštampati putni nalog.

Sa iste strane se po zavšetku puta mogu uneti svi troškovi (dnevnice, putarine, ostali troškovi), a zatim napraviti obračun putnih troškova. Takođe je moguće dodati izveštaj sa puta.

6.3. Automatsko zatvaranje putnih naloga

Funkcija automatskog zatvaranja putnih naloga služi kako za samo zatvaranje tako i za slanje obaveštenja zaposlenima (ukoliko imaju unete e-mail adrese) da će putni nalozi biti zatvoreni.

Pri pokretanju obrade možemo izabrati broj dana po kojem će se putni nalozi zatvoriti i broj dana do slanja obaveštenja zaposlenima.

Funkcija je dostupna kroz meni **|Putni nalozi |Izveštaji |Automatsko zatvaranje poslatih putnih naloga po definisanom roku za obračun putnih troškova.**

7. Banka

Modul **banka** je namenjen izradi naloga za plaćanje za prenos u banku kao i uvozu elektronskih izvoda iz banke i automatskom knjiženju prometa na nalog za knjiženje.

Funkcije koje poseduje modul **banka** su:

- Unos i pretraga paketa [7.3] sa uplatnim nalozima.
- Integracija sa drugim modulima programa (plaćanje primljenih računa...).
- Izvoz i prenos [7.4] paketa sa nalozima za plaćanje u aplikacije za elektronsko bankarstvo.
- Elektronski uvoz izvoda [7.6] prometa na tekućem računu.
- Pregled i arhiviranje prometa na TR.
- Automatsko knjiženje [7.7] prometa u glavnu knjigu.

7.1. Prikaz paketa sa nalozima za plaćanje

Paket naloga za uplatu možemo dobiti njegovim izborom sa strane **|Banka |Nalog za plaćanje**:

Prikaz paketa uplata br. 1 - Zatvoren

Korisnik: IT consulting Gorišek d.o.o. Nastanak: 20.07.2006 12:11:40
 Svota uplata: RSD 500.00 Br. uplatnih naloga: 1
 Račun uplatioca: 120-123-23 11 / intesa Opis paketa: proba

Unos uplatnih naloga	Zatvori paket uplata			
Primalac uplate	Opis	Račun/Referenca	Iznos	Val./Vrsta pos.
ANIMA Preduzece za arhitektonsko projektovanje, predstavu i uplata	180-0 [REDACTED] 0-65	RSD 500.00	20.03.2007	X A3012
Viline vode 47 11000 Beograd	00			

Slika 135: Nalog za uplatu

7.2. Unos vaših tekućih računa

Pre unosa uplatnih naloga potrebno je uneti podatke o vašim tekućim računima.

Ako nismo još uneli naš tekući račun dobijemo sledeću poruku:

Uplatni računi - pregled i pretraga

Na ovoj stranici možete uneti podatke za uplate sa tekućeg računa vašeg preduzeća na druge račune. Paket uplata, koji kreirate možete u elektronskom obliku uvoziti u e-banking aplikaciju vaše banke

Pre nego što počnete sa unosom i generisanjem uplata potreban je broj tekućeg računa vašeg preduzeća. Kliknite na donje dugme za upis tekućeg računa vašeg preduzeća. Brojeve tekućih računa vašeg preduzeća možete upisati ili promeniti na stranici Moj profil/Podaci o preduzeću.

Unos transakcijskog računa firme

Slika 136: Obaveštenje da je potrebno uneti TR

Po pritisku na dugme **Unos transakcijskog računa firme** dobijamo sledeću stranu:

Unos broja transakcijskog računa

Molimo vas, da pre unosa uplatnog naloga unesete još broj tekućeg računa vašeg preduzeća. Sledeći put kada unosite uplatni nalog ovaj podatak ne morate ponovo unositi u program.

#	Banka	Broj računa	Referenca	Opis
<input type="checkbox"/> 1. intesa		100-51114003-0-69		

dodaj **brisi** **vrh** **više** **niže** **dno**

Potvrdi unos

Slika 137: Unos broja TR

Po unosu TR firme možemo nastaviti sa unosom naloga.

7.3. Unos uplatnih naloga

Program je namenjen unosu uplatnih naloga koji potom idu u banku na obradu.

Naloge za plaćanje pretražujemo kao i ostale dokumente po sledećim kriterijumima:

Uplatni računi - pregled i pretraga

Datum od: Datum do: Opis paketa/uplate: Status:

Prikaz: paketa s uplatnim nalozima uplatnih naloga

Traži **Otvaranje novog paketa uplata**

Br.	Račun uplatioca	Br.nal.	Iznos	Nastanak	Opis paketa
1	100-51114003-0-69	1	1000000000000000000	2022-01-01 15:07	

Slika 138: Pregled i pretraga naloga za plaćanje

Datum od/do	Upišemo vremenski period u kome želimo tražiti pakete uplata.
Opis paketa/uplate	Upišemo opis paketa uplata koji želimo pronaći, tj. deo teksta koji smo upisali u opis pri izradi paketa.
Status	Možemo birati između otvorenog i zatvorenog paketa uplata.
Prikaz	Izaberemo da li želimo prikaz paketa sa nalozima za uplatu ili prikaz pojedinačnih uplatnih naloga. Nalozi se pri izradi grupišu u pakete uplatnih naloga.

Klik na dugme **Otvaranje novog paketa uplata** omogućava nam da započnemo unos novog paketa uplata.

Otvara nam se forma za izbor tekućeg računa, ili njegov ručni unos, na koji se odnosi paket kao i opis paketa.

Slika 139: Unosna forma za novi paket

Ukoliko je izabran tekući račun isplatioca, a ne ručni unos, sva polja uplatioca će biti automatski popunjena i njihovo menjanje nije omogućeno. To znači da se pri unosu uplatnih naloga unose samo podaci o primaocu.

Klikom na **Unos uplatnih naloga** otvara nam se sledeća strana:

Unos uplatnih naloga

Paket: 3 -
Br. uplatnih naloga: 0 Svota uplata: 0.00

Uplatioc

Naziv:

Sedište/
Mesto:

Broj računa/
Referenca: *

Primalac

Naziv:

Sedište/
Mesto:

Broj računa/
Referenca: *

Opis: *

Iznos: EUR * Valuta: *

Vrsta posla: *

Dodaj uplatni nalog **Prekini unos**

Slika 140: Unosna forma uplatnog naloga

Unos podataka potvrđujemo klikom na [Dodaj uplatni nalog](#).



U toku unosa naziva primaoca vrši se automatska pretraga baze tako da se, ukoliko primalac već postoji u sistemu, svi njegovi podaci automatski popune. Za pretragu baze možemo koristiti i ikone dvogleda sa prikazane strane.

7.4. Izvoz uplatnih naloga

Program omogućava izvoz uplatnih naloga u druge programe. Formati za izvoz se konstantno dopunjaju i mogu se prilagoditi za konkretnu banku (trenutno su podržani formati za Halcom, Pexim, Raiffeisen). U sistemu se može vršiti i uvoz [7.6] naloga za plaćanje.

Izvoz je moguć sa strane za pregled i pretragu, kao i iz konkretnog paketa uplata.

Uplatni računi - pregled i pretraga

Datum od:	Datum do:	Opis paketa/uplate:	Status:			
Prikaz: <input checked="" type="radio"/> paketa s uplatnim nalozima <input type="radio"/> uplatnih naloga						
Traži Otvaranje novog paketa uplata						
Br.	Račun uplatioca	Br.nal.	Iznos	Nastanak	Opis paketa	
1	-ručni unos računa uplat	0	RSD 0.00	26.03.07 12:44		
2	160- 500100020-69	1	RSD 500.00	06.03.07 15:37	Drugi pak	

Slika 141: Izvoz iz pregleda i pretrage

Prikaz paketa uplata br. 2 - Zatvoren

Korisnik: IT consulting Gorišek d.o.o.	Nastanak: Datoteka TKDIS.TXT
Svota uplata: RSD 500.00	Br. uplatnih naloga: 1
Račun uplatioca: 160- 500100020-69 / intesa	Opis paketa: Drugi pak
Ponovo otvor paket za promene	
Primalac uplate	Opis Račun/Referenca Iznos Val./Vrsta pos.
BALKAN INTERNATIONAL DISTRIBUTION COUNCIL DOO DRUSTVO ZA LOG	plat. 165-4 509-22 RSD 500.00 06.03.2001
ZMAJ JOVINA 3/1 11000 Beograd	00 A301

Slika 142: Izvoz iz pregleda paketa sa nalozima

Izvoz se vrši klikom na [.](#)

7.5. Uvoz uplatnih naloga

Program omogućava uvoz uplatnih naloga iz tabelarnog fajla. Kao i kod drugih uvoza možemo koristiti razne formate (Excel, CSV, ODS...).

Fajl biramo preko standardne forme za uvoz. Na donjoj slici možemo videti obrazac i kolone koje se u njemu ispisuju.

НАЛОГ ЗА ПРЕНОС		
дужник - налогодавац 1. 2. 3.	шифра плаћача 8.	валута износ = 10.
сврха плаћања 4.	рачун дужника - налогодавца 11.	
поверилац - прималац 5. 6. 7.	брой модела 12.	позив на број (задужење) 13.
печат и потпис налогодавца	брой модела 15.	рачун повериоца - примаоца 14.
место и датум пријема	позив на број (одобрење) 16.	
	датум валуте 17.	<input type="checkbox"/> хитно
Образац бр. 3		

Slika 143: Obrazac naloga za uplatu

Potreban redosled kolona u datoteci je sledeći:

1. Naziv uplatioca
2. Adresa uplatioca
3. Grad uplatioca
4. Opis - svrha plaćanja
5. Naziv primaoca
6. Adresa primaoca
7. Grad primaoca
8. Šifra plaćanja
9. Valuta plaćanja (RSD)
10. Iznos
11. Broj računa uplatioca
12. Model uplatioca/zaduženja
13. Poziv na broj uplatioca/zaduženja
14. Broj računa primaoca
15. Model primaoca/odobrenja
16. Poziv na broj primaoca/odobrenja
17. valuta

Primer datoteke za uvoz uplatnih naloga:

 PaymentPackageImport.xls
Veličina: 14.00 kB

7.6. Uvoz izvoda prometa TR

Program nam omogućava automatski uvoz izvoda TR. Zbog različitih formata koje banke koriste uvoz se razlikuje od banke do banke. Ovu funkcionalnost dobijamo preko menija **|Banka |Uvoz prometa**.

Uvoz pregleda prometa na tekućem računu

Na ovoj stranici možete elektronski uvoziti izvode prometa na vašem tekućem računu.

Uvoz započinjete izborom banke za koju želite uvesti izvod.

Hypo Alpe Adria

► [Hypo XML](#)

Intesa

► [Intesa XML](#)

► [Intesa TXT](#)

Raiffeisen

► [Raiffeisen XML](#)

► [Raiffeisen XML \(devizni\)](#)

► [Raiffeisen TXT](#)

Komercijalna

► [Komercijalna XML](#)

► [Komercijalna TXT \(i COV\)](#)

Piraeus

► [Piraeus XML](#)

Societe Generale

► [Societe TXT \(i COV\)](#)

► [Societe XML](#)

► [Societe XML \(devizni\)](#)

Volksbank

► [Volksbank XML](#)

Čačanska

► [Čačanska TXT](#)

Erste

► [Erste CSV \(ili TXT\)](#)

KBC

► [KBC XML](#)

UniCredit

► [UniCredit WEB](#)

► [UniCredit STA \(ili TXT - MT940\)](#)

► [UniCredit TXT \(i COV\)](#)

NLB

► [NLB XML](#)

Uprava za trezor

► [Uprava za trezor TXT](#)

Slika 144: Uvoz prometa TR

Ako se vaša banka ne nalazi u datom spisku kontaktirajte nas radi implementacije.

- Hypo Alpe Adria
 - Hypo XML [7.6.1] - uvoz iz XML datoteke.

7.6.1. Hypo Alpe Adria XML uvoz



7.7. Automatsko knjiženje prometa TR

Knjiženje izvoda vršimo sa strane pregleda izvoda kojoj pristupamo kroz meni **|Banka |Promet/Izvod|** i izborom željenog izvoda. Zatim kliknemo na dugme **[Knjiženje]**, kao na slici:

Slika 146: Pregled izvoda i knjiženje

Na nalog se knjiže pojedinačni iznosi sa izvoda. Prometi se knjiže sa datumom jednakim datumu izvoda.

8. Blagajna

Modul **blagajna** je namenjen poslovanju preduzeća sa gotovinom. Program omogućava:

- unos, evidenciju i pregled blagajničkih prijema,
 - unos, evidenciju i pregled blagajničkih izdataka,
 - ispis blagajničkog dnevnika **[8.5.1]**,
 - automatsko knjiženje **[8.4]** blagajničkih prijema, izdataka.

Program omogućava vođenje većeg broja blagajni. Takođe moguć je rad sa dinarskim kao i sa deviznim blagajnama.

Za svaku blagajnu moguće je odrediti korisnike programa koji joj imaju pristup. Jedna blagajna može imati više korisnika, takođe i jedan korisnik može raditi na više blagajni.

Modul **blagajna** povezan je sa glavnom knjigom [10] i omogućava direktno knjiženje [8.4].

Na početku je potrebno uneti blagajnu u šifrant blagajni [8.1].

8.1. Šifrant blagajni

U šifrant blagajni unosimo sve blagajne preduzeća. Ako na pr. ima više organizacionih jedinica, za svaku se može definisati posebna blagajna, pa time i evidencija prometa i prava korisnika.

Pre unosa prve blagajne program nam piše sledeću poruku:

Blagajničko poslovanje	
<p>Za unos in izdavanje blagajničkih prihoda i troškova morate upisati oznaku vaše blagajne odnosno više blagajna u šifrant blagajna.</p> <p>Kliknite donje dugme za unos podataka u šifrant blagajna.</p>	
Unos nove blagajne	

Slika 147: Poruka da ne postoji definisana blagajna

Priskom na [Unos nove blagajne](#) otvara nam se strana za unos blagajne.

Unos nove blagajne

Oznaka:	<input type="text" value="Osnovna"/> *	
Mesto troškova:	<input type="text" value="001"/> *	
Konto:	<input type="text" value="120252"/> *	
Vrsta blagajne:	<input type="text" value="dinarska blagajna"/> *	
Početno stanje:	<input type="text" value="10,000.00"/> RSD	<input type="text"/> EUR
		<input type="text"/> USD
Beleške:	<input type="text"/>	

Slika 148: Unosna forma blaqqajne

Forma sadrži sledeća polja:

Oznaka	Unosimo željenu oznaku blagajne.
Mesto troškova	Biramo mesto troškova [10.1.4] za koje se vezuje data blagajna. Na isto će se vezivati svi prometi date blagajne.
Konto	Biramo konto koje će se koristiti za knjiženje blagajne.
Vrsta blagajne	Biramo da li je u pitanju dinarska ili devizna blagajna.
Početno stanje	Upisujemo početno stanje blagajne.
Beleške	Upisujemo dodatni tekst vezan za blagajnu.

U tabeli **Referent blagajne** označavamo korisnike koji imaju pristup blagajni. Korisnik koji poseduje pravo uređenje šifranta blagajni [13.8.2.3] ima automatski pristup svim blagajnama. Svi ostali korisnici koji imaju korisničko pravo pregled blagajničkih dokumenata [13.8.2.2] i unos i izdavanje blagajničkih dokumenata [13.8.2.1] mogu raditi samo na blagajnama za koje su čekirani kao referenti.

8.2. Pregled i pretraga blagajničkih prijema i izdataka

Program omogućava različite kriterijume pretrage blagajničkih prometa. Ova opcija nam je dostupna iz menija **Blagajna |Prihodi/Troškovi**.

The screenshot shows a search interface for invoices. At the top, there are fields for 'Br.dok.' (Document number), 'Dat. dok. od:' (Date from), 'do:' (Date to), 'Blagajna: Osnovna' (Bank: Main), 'Partner:' (Partner), 'Mesto trošk.:', and 'Status:'. Below these are radio buttons for 'Vrsta dok.:' (Invoice type): 'blagajnički prihodi', 'blagajnički izdaci', and 'prihodi i troškovi'. A dropdown menu 'Dodatne mogućnosti' (Additional options) is open. Below the search area is a table with columns: Br. dok., Blagajna, Datum, Mesto, Prezime,ime/Naziv. Two rows are visible: one for '2/2007' dated '09.03.2007' from '21 VENETI' and another for '2/2007' dated '13.03.2007' from 'A.D. BEOGRADSKA INDUSTRIJA PIVA'.

Slika 149: Forma za pretragu blagajničkih prometa

Br.dok.	Ako znamo tačan broj dokumenta koji želimo pronaći možemo koristiti ovu opciju.
Dat. dok. od/do	Period za koji vršimo pretragu.
Blagajna	U slučaju da imamo definisan veći broj blagajni moći ćemo ih birati iz spiska.
Partner	Izbor partnera.
Mesto trošk.	Izbor mesta troškova.
Status	Izbor statusa dokumenta.
Vrsta dok.	Možemo vršiti pretragu samo prihoda ili troškova.

8.3. Unos i izdavanje blagajničkih prometa

Na strani pregleda i pretrage [8.2] klikom na **Unos novog prihoda** ili **Unos novog izdataka** otvaraju se vrlo slične forme sa naravno različitim funkcijama. Opisaćemo unos blagajničkog izdataka, dakle otvara nam se strana:

The screenshot shows the 'Blagajnički prihod' form. It includes fields for 'Mesto troškova:' (Expense location), 'Datum:' (Date) set to '26.03.2007', and a section 'Uplatio je' (Paid by) with fields for 'Prezime,ime/Naziv:' (Name), 'Ulica:' (Street), 'Poštanski broj i mesto:' (Post code and city), and 'Država:' (Country) set to 'Republika Srbija'. At the bottom are buttons for 'U redu' (Edit) and 'Otkaži' (Cancel).

Slika 150: Unos novog prihoda

Po unosu parametara potvrđujemo klikom na **U redu** i dobijamo stranu:

The screenshot shows the 'Blagajnički prihod' form with the following data: 'Uplatio je' (Paid by) is '011 INFO.COM', 'Blagajnički prihod br. (koncept)' (Income statement number (concept)) is '11000 Beograd', 'Blagajna:' (Bank) is 'Osnovna', 'Mesto troškova:' (Expense location) is '011 INFO.COM', 'Datum:' (Date) is '26.03.2007', and 'Kontakt:' (Contact) is '11000 Beograd'. Below this is a table with columns: #, Opis (Description), Konto (Account), Način uplate (Payment method), Iznos (Amount). One row is shown: '1. povraćaj' (Return) with 'gotovina' (cash) as the payment method and '500.00' as the amount. The total 'Zajedno (RSD):' is '500.00'.

Slika 151: Unos blagajničkog prihoda

Nove stavke dodajemo klikom na **Dodaj stavku**.

8.4. Knjiženje blagajne

Knjiženje blagajne nam je dostupno iz menija **Dodatne mogućnosti |Knjiženje blagajne** sa strane pregleda i pretrage [8.2] blagajničkog prometa.

Slika 152: Opcija knjiženja blagajne iz pregleda prihoda i izdataka

Program nam prikazuje spisak svih blagajničkih dnevnika koji još nisu knjiženi. Knjiženje započinjemo klikom na **|Knjiži>>**.

Slika 153: Prikaz salda i izbor blagajničkih dnevnika koji nisu knjiženi

Po izboru tj. kliku na **|Knjiži>>** dobijamo stranu za kontiranje i kontrolu:

Slika 154: Kontiranje blagajničkih dokumentata

Pri unosu konta ne unosimo konto blagajne koji je određen pri definisanju blagajne [8.1]. Kada smo uneli i proverili sve konte klikom na **|Knjiži|** prikazuje nam se nalog za knjiženje sa podacima blagajničkih dokumenata.

Slika 155: Nalog za knjiženje blagajne

Po kliku na **|Snimi|** snimamo dati nalog i vraćamo se na izbor dokumenata za knjiženje tako da možemo nastaviti sa knjiženjem.

8.5. Blagajnički izveštaji

Poglavlje opisuje izveštaje koji se mogu dobiti u modulu **Blagajna**.

8.5.1. Blagajnički dnevnik

Izveštaj je opisan pod odeljkom finansija, blagajnički dnevnik [8.5.1].

8.6. Unos dnevnih promena na blagajni

Pregled i pretraga dnevnih izvoda se vrši kao i kod drugih dokumenata.

Rekapitulacija dnevnih izdataka - pregled i pretraga

Br.dok.: <input type="text"/>	Dat.dok. od: <input type="text"/>	do: <input type="text"/>			
<input type="button" value="Traži"/> <input type="button" value="Unos novog izdatka"/>					
Blagajna	Broj dnevnika	Datum	Gotovina	Ček	Kartice
Osnovna	1	01.03.2007	118.00	0.00	0.00

Slika 156: Pregled i pretraga dnevnih promena

Klikom na Unos novog izdatka otvara nam se strana:

Rekapitulacija dnevnih izdataka - unos podataka

Broj dnevnika: <input type="text" value="1"/>	Datum: <input type="text" value="01.03.2007"/> *
Dnevni izdatak	
Gotovina: <input type="text" value="118.00"/>	Ček: <input type="text" value="0.00"/>
Kartice: <input type="text" value="0.00"/>	
Obračunati PDV	
Potr. po stopi 8%: <input type="text"/>	Potr. po stopi 18%: <input type="text"/>
Por. obaveza po stopi 8%: <input type="text"/>	Por. obaveza po stopi 18%: <input type="text"/>
Protok gotovine preduzeće/preduzetnik: <input type="text" value="118.00"/>	
<input type="button" value="U redu"/> <input type="button" value="Otkaži"/>	

Slika 157: Unos novog izdatka

Unos podataka potvrđujemo klikom na U redu.

Rekapitulacija dnevnih izdataka za dan 01.03.2007

Blagajna: Osnovna	
Broj dnevnika: 1 Datum: 01.03.2007	
Dnevni izdatak	
Gotovina: 118.00	Ček: 0.00
Kartice: 0.00	
Obračunati PDV	
Potr. po stopi 8%: <input type="text"/>	Potr. po stopi 18%: <input type="text"/>
Por. obaveza po stopi 8%: <input type="text"/>	Por. obaveza po stopi 18%: <input type="text"/>
Protok gotovine preduzeće/preduzetnik: 118.00	
<input type="button" value="Ispostava blag. prihoda"/> <input type="button" value="Knjiženje"/>	

Slika 158: Prikaz dnevnog izdatka

8.7. Knjiženje dnevnih prometa

Kada smo uneli novi dnevni promet [8.6] možemo ga proknjižiti na nalog klikom na Knjiženje.

Blagajna: Osnovna
Broj dnevnika: 1 Datum: 01.03.2007

Dnevni izdatak

Gotovina: 118.00 Ček: 0.00 Kartice: 0.00

Obračunati PDV

Potr. po stopi 8%: Potr. po stopi 18%:
Por. obaveza po stopi 8%: Por. obaveza po stopi 18%:

Protok gotovine preduzeće/preduzetnik: 118.00

Ispostava blag. prihoda

Dokument je knjižen na: **Nalog za knjiženje br. 27**

#	Konto	Partner	Duguje	Potražuje	Dokument	MT	Period	Dat.dok.	Rok update	Dat. PDV	Tekst
1.	243		118.00	1	001	01.03.07	01.03.07	01.03.07	01.03.07	01.03.07	Dnevni izdatak
2.	243		118.00	1	001	01.03.07	01.03.07	01.03.07	01.03.07	01.03.07	Dnevni izdatak
ZAJEDNO			118.00	118.00							

Slika 159: Proknjižen dnevni promet

9. Obračun PDV

Obračun PDV-a je posebna obrada podataka, namenjena izradi periodičnih (mesečnih, tromesečnih...) obračuna poreza na dodatu vrednost. Obračun PDV-a ima sledeće mogućnosti:

- Obračun PDV-a se može ponavljati.
- Obračun PDV-a omogućava popravke ranije pogrešno obračunatih obračuna.
- Obrada garantuje da je svaki dokument obračunat tačno jednom.

9.1. Priprema obračuna PDV

Osnova za obračun PDV-a su sledeći dokumenti:

- izdati računi,
- izdati avansni računi,
- izdata knjižna odobrenja,
- izdata knjižna zaduženja,
- primljeni računi,
- primljeni avansni računi,
- primljena knjižna odobrenja,
- evidencija dnevnih prometa po blagajnama.

Obračun PDV-a pokrećemo iz menija **Finansije | Glavna knjiga | Obračun PDV**.

Pokretanje izveštaja i obrađa Status paketnih obrada

Obračun PDV

Unesite period za kojeg ćete napraviti obračun PDV:

Period od: 01.04.2007 * Period do: 30.04.2007 *

Pokret obračuna PDV **Ponoviti zadnji obračun** **Brisanje zadnjeg obračuna**

Dosadašnji obračuni PDV-ja

Period od	Period do	Status obračuna	Obračun pokretao	Početak obrade	Završetak obrade	Br. ponavljanja
01.03.2007	31.03.2007	obrađa zatvorena - otvoren	IT consulting Gorišek d.o.o.	14.03.2007 15:17:39	14.03.2007 15:17:40	0
01.02.2007	28.02.2007	obrađa ponovo završena - otvoren	IT consulting Gorišek d.o.o.	09.03.2007 11:12:07	09.03.2007 11:12:09	1

Slika 160: Pokretanje obračuna PDV-a

Pri pokretanju obračuna imamo 2 mogućnosti:

- Pokrenemo obračun za novi period,
- Ponovimo obračun za zadnji obračunski period. Funkciju za ponovno pokretanje koristimo pri ispravki nekih računa, kao i kod ručnog dodavanja kolona u poreske knjige.

Kada je obračun PDV-a napravljen dobijamo mogućnost ispisa obrazaca PPPDV [9.2], I-RAČ [9.3] i P-RAČ [9.4].

9.2. Obrazac PPPDV: Uređenje i unos podataka

Obrazac PPPDV se automatski popuni pri svakom obračunu PDV-a. Obrazac se popunjava na osnovu knjige primljenih i knjige izdatih računa.

Po pokretanju obračuna PDV-a dobijamo sledeću stranu, sa ovim obrascem:

PDV-O		I-RAČ	P-RAČ	Obrazac PDV za obračun poreza na dodatnu vrednost za period: 01.03.2007 - 31.03.2007	
Promeni		Štampanje			
Ponovi obračun isnosa sa PDV		Zaključi obračun	Knjiženje		
Iznos naknade bez PDV					
1. PROMET DOBARA I USLUGA					
1. Promet dobara i usluga koji je oslobođen PDV sa pravom na odbitak prethodnog poreza	001				
2. Promet dobara i usluga koji je oslobođen PDV bez prava na odbitak prethodnog poreza	002				
3. Promet dobara i usluga po opštoj stopi	003	33,020	103	5,944	
4. Promet dobara i usluga po posebnoj stopi	004	6,438	104	515	
5. ZBIR (1 + 2 + 3 + 4)	005	39,458	105	6,459	
2. PRETHODNI POREZ					
6. Prethodni porez plaćen prilikom uvoza	006			106	
7. PDV naknada plaćena poljoprivredniku	007			107	
8. Prethodni porez osim prethodnog poreza sa red. br. 6 i 7	008	1,000	108	180	
9. ZBIR (6 + 7 + 8)	009	1,000	109	180	
3. PORESKA OBAVEZA					
10. Iznos PDV u poreskom periodu		110		6,279	
11. Povraćaj				Ne	
				(obavezno zaokružiti opciju)	
Pod krivičnom i materijalnom odgovornošću izjavljujem da su podaci u prijavi potpuno tačni					
PIB savetnika: 95985352 JMBG savetnika:					
Mesto: Datum: 15.03.2007					

Slika 161: Izmena i pregled obrasca PPPDV

Prikazani obrazac moguće je promeniti klikom na [Promeni](#). Program ima ugrađene logičke kontrole koje će prijaviti grešku, ako je ista nastala pri unosu. Promene pamtimo sa [Uredi](#).

Za štampanje obrasca kliknemo na dugme [Štampanje](#) iz glavnog reda.

Slika 162: Odštampani obrazac

Kao što se vidi štampa se vrši na originalnom obrascu, spremnom za predaju.

9.3. Obrazac I-RAČ: Knjiga izdatih računa

Obrazac I-RAČ se automatski popuni pri obračunu PDV-a na osnovu sledećih dokumenata:

- izdati računi,
 - izdati avansni računi,
 - izdata knjižna odobrenja,
 - evidencija dnevnih izveštaja [8.7] blagajne,
 - izdati računa za turističke rezervacije.

Do obrasca I-RAČ možemo stići preko zalistka **I-RAČ** po obračunu PDV-a. Pokazuje nam se strana:

Knjiga izdatih računa - pregled i pretraga						
Br.dok.:	Tip knjiženja:					
#	Dat.knj.	Broj	Dat.dok.	Firma	Ukupna vrednost	
1	05.03.07	2007-00060	05.03.07	- NEPOZNATI KUPAC -	11,372.32	X
2	06.03.07	2007-00061	06.03.07	BETA PRESS	12,924.45	X
3	08.03.07	2007-00062	08.03.07	- NEPOZNATI KUPAC -	1,676.18	X
4	08.03.07	2007-00063	08.03.07	BIBLIOTEKA GRADA BEOGRADA	481.44	X
5	09.03.07	AV2007-00002	09.03.07	10 GIMNAZIJA MIHAJLO PUPIN	5,900.00	X
6	12.03.07	2007-00064	12.03.07	- NEPOZNATI KUPAC -	13,561.77	X

Slika 163: Knjiga izdatih računa - pregled i pretraga postavki u obrascu I-RAČ

Gornja strana se sastoji iz 3 dela:

- glavni red sa dugmetom za štampu obrasca I-RAČ,
- obrazac sa kriterijumima za pretragu,
- stavke dobijene prema zadatim kriterijumima.

9.3.1 Izmena tj. unos dodatnih redova u knjigu izdatih računa

Unos novog reda možemo ostvariti klikom na čime dobijamo sledeću stranu:

Knjiga izdatih računa-uređivanje						
Kupac						
Naziv i glavni ured:				ID br. za PDV:		
Dokument						
Broj:	*	Dat. dokumenta:	*			
Dat.knjiženja: *						
OPOREZIV PROMET						
Ukupna naknada sa PDV:						
Osnova (po stopi 18%):	PDV:	Osnova (po stopi 8%):	PDV:			
OSLOBODEN PROMET						
Oslobođen promet sa pravom na odbitak:						
Oslobođen promet bez prava na odbitak:						
Promet u inostranstvu za koji bi postojalo pravo:						
Promet u inostranstvu za koji ne bi postojalo pravo:						

Slika 164: Unosna forma za unos u knjigu izdatih računa

U polja unosimo sledeće podatke:

- Kupac

Naziv i glavni ured	Unosimo ime i adresu kupca. Klikom na možemo kupca izabrati iz šifranta partnera.
ID br. za PDV	Upisujemo identifikacioni broj za PDV.
• Dokument	
Broj	Upisujemo broj dokumenta koji unosimo.
Dat. dokumenta	Upisujemo datum dokumenta.
Dat. knjiženja	Upisujemo datum knjiženja.

- Oporeziv promet, Oslobođen promet - U polja unosimo vrednosti koje odgovaraju kolonama kod knjige izdatih računa.

Unos potvrđujemo klikom na .

Po dodavanju ili izmeni stavki potrebno je ponovo pokrenuti obračun PDV-a, da bi se promene prenele na obrazac PPPDV

9.4. Obrazac P-RAČ: Knjiga primljenih računa

Unos-pregled za knjigu primljenih računa je po istom principu kao i za knjigu izdatih računa [9.3]. Po kliku na zalistak dobijamo sledeću stranu:

PDV-O P-RAC P-RAC

Štampanje ▾ Knjiga primljenih računa - pregled i pretraga

Br.dok.: [] Tip knjiženja: [] Mesto trošk.: []

Traži Nova postava

#	Dat.knj.	Primljen	Br. dok.	Dat.dok.	Firma	Ukupna vrednost
1	12.03.07	12.03.07	2007-00003	12.03.07	BAS BEOGRAD - RACUNSKI CENTAR	1,180.00 X

Slika 165: Knjiga primljenih računa - pregled i pretraga

Račune možemo pretraživati po broju dokumenta, tipu knjiženja i mestu troškova.

Klikom na [Nova postava](#) možemo dodati novi red u knjigu primljenih računa.

Knjiga primljenih računa-uređivanje

Dobavljač

Naziv i glavni ured: [] * ID br. za PDV: []

Dokument

Broj: [] * Datum dokumenta: [] *
 Datum prijema: [] * Dat. knjiženja: [] *

Dat. plać. pri uvozu i naknade poljop.: []

Mesto troškova: []

INTERNI OBRAČUN PDV

Iznos u stranoj valuti: [] Kurs: []

Iznos PDV 18%: []

Iznos PDV 8%: []

OPOREZIV PROMET

Ukupna naknada sa PDV: []

Naknada bez PDV (na koju je obračunat PDV koji se može odbiti): []

Ukupan iznos obračunatog prethodnog PDV: []

Iznos prethodnog PDV koji se može odbiti: [] Iznos prethodnog PDV koji se ne može odbiti: []

Iznos prethodnog PDV koji se može odbiti 18%: [] Iznos prethodnog PDV koji se može odbiti 8%: []

OSLOBOĐEN PROMET

Osobođene nabavke i nabavke od lica koja nisu obveznici PDV: []

Naknada za uvezena dobra na koja se ne plaća PDV: []

Uvoz

Osnovica: [] Iznos PDV 18%: []

Naknada poljoprivredniku

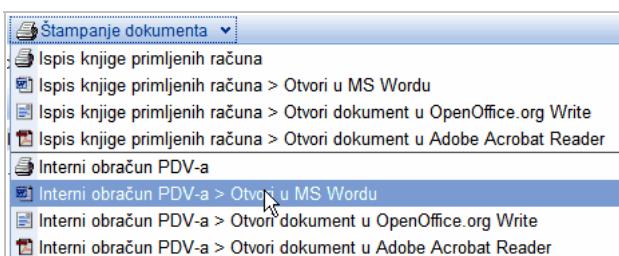
Osnovica: [] Iznos naknade od 5%: []

[U redu](#) [Otkaži](#)

Slika 166: Unosna forma za knjigu primljenih računa

Unosna polja se ispunjavaju isto kao kod knjige izdatih računa [9.3]. Unos potvrđujemo klikom na [Uredu](#).

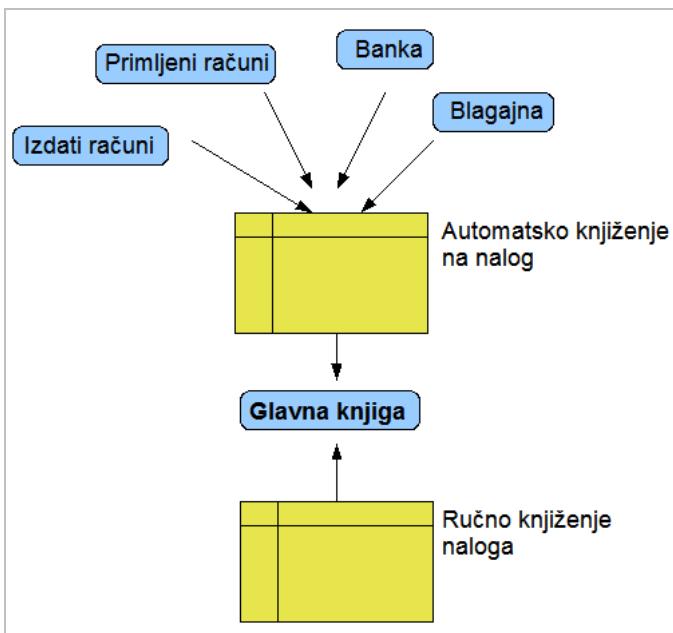
Specifičnost predstavlja unos podataka za interni obračun PDV-a. PDV koji se ovde unese ulazi u obrazac PPPDV na polje 106 i na polje 103. Takođe stavke koje su unete sa ovim podacima videće se pri štampi internog obračuna PDV-a iz menija štampe:



Slika 167: Meni za štampanje sa pregleda P-RAC

10. Glavna knjiga

Modul Finansije (glavna knjiga) za knjigovodstvo je povezan sa drugim modulima programa čime nam omogućava automatsko i ručno knjiženje, pregled konto kartica [10.3] kupaca - dobavljača, pregled otvorenih stavki i mogućnost izrade raznih izveštaja [10.8] koji se koriste u računovodstvu. Moduli su povezani tako da za svako knjiženje možemo videti dokument prema kome je knjiženo.



Slika 168: Povezanost modula programa

Šta nam omogućava glavna knjiga?

Ručno knjiženje	Pri ručnom knjiženju na nalog program nam pokazuje stavke kao i saldo naloga.
Automatsko knjiženje	Na osnovu postojećih dokumenata (izdati računi [3], primljeni računi [5], izvodi-promet na TR [7] itd.) program omogućava automatsko knjiženje dokumenata na nalog. Pri automatskom knjiženju se poštuju postavke automatskog knjiženja [10.1.3] iz vašeg kontnog plana [10.1.2].
Pregled naloga	U modulu glavna knjiga možemo pretraživati i pregledati [10.2.1] izradene naloge.
Zatvaranje stavki	Modul omogućava ručno [10.4.1] i automatsko zatvaranje [10.9.1] otvorenih stavki u odnosu na izabran konto i poslovni partnera.
Izveštaji	Imamo mogućnost izrade raznih izveštaja [10.8].
Zaključivanje godine	Omogućeno je automatsko zatvaranje konta [10.2.10], kao i zaključivanje prethodne poslovne godine i otvaranje nove.
Arhiviranje naloga	Sa prelaskom u novu poslovnu godinu [10.1.1] imate mogućnost pregleda prethodne kao i izrade izveštaja (konto kartice [10.8.10], saldo konto kartice [10.8.11]) za prethodno poslovanje.

10.1. Postavke glavne knjige

10.1.1. Postavke poslovnih godina

U postavkama poslovnih godina možemo podešiti funkcionalnosti kao što su:

- primarna valuta knjiženja u glavnu knjigu,
- početak i kraj poslovne godine,
- način kako se za bilančni računaju početna stanja...

Postavke poslovnih godina su dostupne preko menija **|Finansije |Šifranti i postavke |Poslovne godine|**.

Postavke knjiženja po poslovnim godinama					
Poslovna godina	Poč. pos. god.	Kraj pos. god.	Novčana valuta	Način obračuna početnog stanja	Status podataka
2008	01.01.2008	31.12.2008	RSD	početni nalog iz zaključene prošle godine	izmena podataka je dozvoljena
2007	01.01.2007	31.12.2007	RSD	početni nalog iz zaključene prošle godine	izmena podataka je dozvoljena
2006	01.01.2006	31.12.2006	RSD	početni nalog iz zaključene prošle godine	izmena podataka je dozvoljena

Slika 169: Pregled postavki poslovnih godina

Klikom na poslovnu godinu dobijamo sledeću stranu:

Postavke knjiženja poslovne godine	
Poslovna godina: 2007	
Poč. pos. god.: <input type="text" value="01.01.2007"/> *	
Kraj pos. god.: <input type="text" value="31.12.2007"/> *	
Novčana valuta: <input type="button" value="RSD"/>	
Način obračuna početnog stanja: <input type="button" value="početni nalog iz zaključene prošle godine"/>	
Status podataka: <input type="button" value="izmena podataka je dozvoljena"/>	
<input type="button" value="U redu"/> <input type="button" value="Otkaži"/>	

Slika 170: Postavke poslovne godine

Na formi vidimo sledeća polja:

Poslovna godina	Podatak se ne može menjati i pokazuje nam o kojoj poslovnoj godini je reč.
Poč. pos. god.	Unos datuma početka poslovne godine.
Kraj pos. god.	Unos datuma kraja poslovne godine.
Novčana valuta	Izaberemo valutu u kojoj će se knjižiti na glavnu knjigu.
Način obračuna početnog stanja	Odlučimo da li se početno stanje za godinu izračunava iz početnog(-ih) naloga, ili iz salda prethodne godine. Izračunavanje na osnovu salda prethodne godine je moguće samo ako obe poslovne godine imaju izabrano istu novčanu valutu.
Status podataka	Odlučimo da li su podaci poslovne godine (nalozi i knjižena) otvoreni za izmene. Po arhiviranju poslovne godine, izmene više nisu moguće.

10.1.2. Kontni plan

U kontni plan unosimo sva konta koja koristimo za knjiženje. Program već poseduje određena konta koja se koriste za automatsko knjiženje. Ova konta se koriste ako u postavkama automatskog knjiženja [10.1.3] nije određeno drugačije.

Do kontnog plana dolazimo preko menija **|Finansije |Šifranti i postavke |Kontni plan**.

Pri unosu novog konta dobijamo sledeću stranu:

Slika 171: Forma za unos ili izmenu konta

Br. konta	Šifra konta (maksimalno 15 cifara).
Opis	Opis konta.
Opis na Engleskom	Opis konta na engleskom jeziku. Ovaj opis se može koristiti kod ispisa bilansa [10.8.3] na engleskom jeziku.
Opis na Nemačkom	Opis konta na nemačkom jeziku. Ovaj opis se može koristiti kod ispisa bilansa [10.8.3] na nemačkom jeziku.
Status	Konto možemo označiti kao neaktivan, čime zabranjujemo knjiženje na taj konto.
Vrsta konta/Sintetički konto	Biramo da li je konto analitički ili sintetički. Ako je konto sintetički, na njega nije moguće knjižiti, a prikazivaće se samo kao opis grupe konta pri bruto bilansu.
Vrsta konta/Obavezan unos partnera	Ovu opciju koristimo ako je za konto obavezno knjiženje po partnerima. Na taj konto knjiženje nije moguće ako se ne izabere partner.
Vrsta konta/Knjiženje u stranoj valuti	Ovu opciju biramo ako je kod konta moguće knjiženje u stranoj valuti.
Vrsta konta/Saldokonto	Ovu opciju koristimo, ako želimo mogućnost ručnog zatvaranja stavki [10.4.1] na kontu odnosno vođenje saldokonta.
Početno stanje	Upišemo početno stanje. Preporuka je da se umesto ovoga koristi početni nalog.
Veza partner	Ako se konto koristi samo za jednog partnera, onda to možemo ovdje odrediti. Ovo nije neophodno jer se izborom prethodno pomenutih opcija konto može koristiti za knjiženje po partnerima.
Ulazni PDV za troškove	Unosimo da li se pri knjiženju primjenjenih računa PDV odbija ili ne.

Po unosu bar jednog konta prikazuje nam se strana za pregled i pretragu:

Prikaz kontnog plana		
Šifra konta:	Opis konta:	
Dodata mogućnosti ▾	Traži	Unos novog konta
<hr/>		
Br. konta	Vrsta konta	Opis
120252	analitički	Osnovna blagajna
202	analitički	Kupci u zemlji
241	analitički	Tekuci racuni
24199	analitički	Tekuci racuni
270	analitički	PDV u primljenim fakturama po opštoj stopi
433	analitički	Dobavljac u zemlji

Slika 172: Prikaz kontnog plana

Ako je konto neaktivno pored njega će se prikazati crveni krug:

Prikaz kontnog plana		
Šifra konta:	Opis konta:	
Dodatne mogućnosti		Traži
Br. konta	Vrsta konta	Opis
120252	analitički	Osnovna blagajna
202	analitički	Kupci u zemlji
241	analitički	Tekuci racuni
24199	analitički	Tekuci racuni
270	analitički	PDV u primljenoj fakturama na opštoj strani

Slika 173: Prikaz kontog plana sa neaktivnim kontom

Na vrhu strane se nalaze polja za pretragu i to:

Šifra konta	Unosimo broj konta za pretragu. Moguće je koristiti znak *, ako želimo prikaz svih konta neke grupe (primer: 4*).
Opis konta	Tekst iz opisa konta koji želimo pronaći.

Klikom na **Traži** dobijamo rezultat za unetu pretragu. Klikom na **Unos novog konta** možemo novi konto dodati u konti plan, što je opisano iznad.

Klikom na **X** brišemo konto iz kontog plana. Možemo brisati samo konta na koja nije knjiženo. Ako je na konto knjiženo, ta knjiženja je potrebno preneti na drugi konto [10.1.2.3]. Alternative brisanju konta su:

- Izmena broja konta. Sva knjiženja će se automatski vezati za novi broj.
- Označimo konto kao neaktivan. Sva prethodna knjiženja će postojati, a buduća neće biti omogućena.

Strana za pregled konta poseduje i dodatne funkcionalnosti pod:

Dodatne mogućnosti
Ispis prikazanog kontnog plana
Ispis prikazanog kontnog plana > Otvori u Excelu
Prenos knjiženja sa jednog konta na drugi...
Izvoz kontnog plana
Uvoz kontnog plana
Uvoz kontnog plana iz Excela

Slika 174: Dodatne mogućnosti kod kontog plana

Preporučene kontne planove takođe možete preuzeti iz primera [10.1.2.4].

10.1.2.1. Uvoz kontog plana iz XML datoteke

Funkcija za uvoz kontog plana omogućava prenos kontnog plana između preduzeća. Funkcija se nalazi među dodatnim opcijama strane pregleda kontnog plana.

Uvoz kontnog plana iz datoteke XML

XML datoteka sa kontnim planom:

Odlučite šta da se desi u slučaju da ne postoji konto sa definisanim brojem u kontnom planu?

Napravi se novi konto sa podacima iz datoteke.

Konto iz datoteke se ignoriše i ne uvozi u kontni plan

Odlučite šta da se desi u slučaju da u kontnom planu već postoji konto sa definisanim brojem?

Iz datoteke se uvozi opis konta.

Iz datoteke se uvoze postavke konta (saldoconto, obavezan unos partnera, ...)

Iz datoteke se uvoze postavke za unos PDV.

Slika 175: Uvoz kontog plana iz XML datoteke

Pri uvozu kontog plana možemo odrediti opcije koje će se koristiti.

Preporučene kontne planove takođe možete preuzeti iz primera [10.1.2.4].

10.1.2.2. Uvoz kontog plana iz Excela

Funkciju za uvoz kontog plana upotrebljavamo za prenos kontnog plana između preduzeća. Funkcija se nalazi među dodatnim opcijama strane pregleda kontnog plana.

Pri uvozu kontog plana iz Excela možemo koristiti veći broj formata:

- Format CSV
- Format Tab delimited
- XLS (MS Excel)
- XLSX (MS Excel 2007)
- ODS (OpenOffice Calc)



Preporučene kontne planove takođe možete preuzeti iz primera [10.1.2.4].

Pri snimanju u CSV/Tab formatu je obavezno kodiranje na Windows 1250 tj. Win Latin 2.

Primer datoteke u formatu Tab delimited:

KontniNacrtTabDelimited.tab
Veličina: 0.59 kB

Primer datoteke u formatu CSV:

KontniNacrt.csv
Veličina: 0.64 kB

Datoteke za uvoz treba da imaju sledeći redosled kolona:

1. Broj konta
2. Opis konta
3. Status konta (0 - neaktivan, 1 - aktivran)
4. Vrsta konta (da li je sintetički) - D ili N
5. Vrsta konta (obavezan unos partnera) - D ili N
6. Vrsta konta (dozvoljeno knjiženje u stranoj valutu) - D ili N
7. Vrsta konta (saldoconto) - D ili N
8. Opis konta na engleskom
9. Opis konta na nemačkom



Ostali podaci se moraju uneti ručno.

Strana sa opcijama za uvoz koju dobijamo je:

Uvoz kontnog plana iz Excela

Izaberite datoteku: [Browse...](#)

Odlučite šta da se desi u slučaju da ne postoji konto sa definisanim brojem u kontnom planu?

Napravi se novi konto sa podacima iz datoteke.
 Konto iz datoteke se ignoriše i ne uvozi u kontni plan

Odlučite šta da se desi u slučaju da u kontnom planu već postoji konto sa definisanim brojem?

Iz datoteke se uvozi opis konta.
 Iz datoteke se uvoze postavke konta (saldoconto, obavezan unos partnera, ...)
 Iz datoteke se uvoze postavke za unos PDV.

[Uvezi podatke](#) [Otkaži](#)

Slika 176: Uvoz kontnog plana iz Excela

10.1.2.3. Prenos knjiženja na drugi konto

Funkcija se nalazi među dodatnim opcijama strane pregleda kontnog plana. Po kliku na opciju dobijamo sledeću stranu:

Izaberite period, trenutni i ciljni konto

Poslovna godina: *

Trenutni konto: *

Ciljni konto: *

Prenos knjiženja u periodu od: Do:

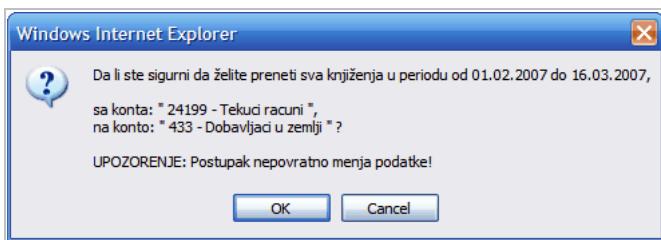
[U redu](#) [Otkaži](#)

Slika 177: Prenos knjiženja sa trenutnog na ciljni konto

Po izboru ponuđenih opcija operaciju izvršavamo klikom na [U redu](#).

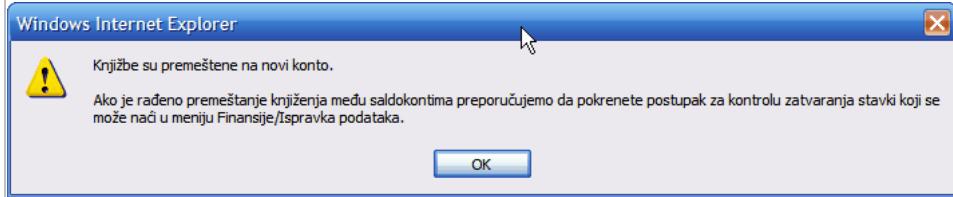
Program ne omogućava prebacivanje između običnih konta i saldoakonta.

Pre prenosa, program će nas još jednom upozoriti u vezi postupka:



Slika 178: Zadnje upozorenje pre prenosa knjiženja.

Po prenosu program nam savetuje da proverimo postupak, pogotovo ako se radilo o prebacivanju sa jednog na drugi saldokonto.



Slika 179: Obaveštenje po izvršenom prenosu konta

10.1.2.4. Primeri preporučenih kontnih planova

Na ovoj strani mogu se pronaći preporučeni kontni planovi spremni za uvoz u program.

Preporučeni 3-cifreni konti plan za preduzeća i zadruge u CSV formatu:

KontaPreduzeca.csv
Veličina: 23.54 kB

Preporučeni-puni 6-cifreni konti plan za preduzeća i zadruge u XML formatu:

ChartOfAccounts.xml
Veličina: 661.75 kB

Uvoženje kontnog plana može trajati i više od 20s, zbog veličine datoteke i količine konta koja se dodaju.

10.1.3. Postavke konta za automatsko knjiženje

U programu je omogućeno automatsko knjiženje dokumenata na osnovu zakona Republike Srbije.

Za knjiženje program interna koristi preporučeni konti plan. Za prilagođenje pravila automatskog knjiženja na konti plan [10.1.2] vaše firme, potrebno je odrediti preslikavanje iz internog kontnog plana programa u kontni plan vaše firme.

Tome služi strana za postavke automatskog knjiženja do koje stižemo preko menija **|Finansije |Šifranti i postavke |Postavke aut.knj..** Po izboru klase konta prikazuje nam se strana:

Ciljni konto	Opis odnosno namena konta	Int.br.
	Primljeni avansi, depoziti i kaucije	430
433	Dobavljac u zemlji	433
	Dobavljac u inostranstvu	434
470	PDV po izdatim fakturama po opštoj stopi	470
471	PDV po izdatim fakturašima po posebnoj stopi	471
472	PDV po primljenim avansima po opštoj stopi	472
473	PDV po primljenim avansima po posebnoj stopi	473
	PDV po osnovu raz.obracunatog PDV i prethodnog PDV	479

Sačuvaj

Slika 180: Postavke autmatskog knjiženja

U kolonu **Ciljni konto** upisujemo konto iz našeg kontnog plana. Time će se pri automatskom knjiženju umesto preporučenog koristiti naš konto.

Izmene pamtimо klikom na **Sačuvaj**, koje se nalazi na dnu strane.

10.1.4. Šifrant mesta troškova

U šifrant mesta troškova dodajemo novo tako što na strani **|Finansije |Šifranti i postavke |Mesta troškova** kliknemo na **[Dodavanje mesta troškova]** čime dobijamo sledeću stranu:

Unos/promena podataka o mestu troškova

Šifra:	*
Opis:	*
Status:	Aktivan
Deo ulaznog PDV koji se može odbiti, na primljenim računima (%):	

Referenti za mesto troškova

Referent	Izbor
1. test test	<input type="checkbox"/>

U redu **Otkazi**

Slika 181: Unos mesta troškova

Šifra	Unesemo oznaku mesta troškova.
Opis	Dodatni opis.
Status	Izaberemo da li je mesto troškova aktivno ili ne. Ako je neaktivno na njega nije moguće knjižiti.
Deo ulaznog PDV-a koji se može odbiti na primljenim računima	Ako postoji poseban deo koji se odbija pri knjiženjima primljenih računa za to mesto troškova, to ćemo i upisati, u protivnom program će računati 100%.
Referenti za mesto troškova	U spisku biramo referenta koji će imati pravo rada sa mestom troškova.

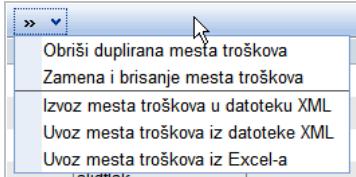
Kada smo uneli mesta troškova dobićemo listu kao na sledećoj slici. Ako je mesto neaktivno to će se pokazati crvenom oznakom pored njegove šifre.

Šifrant troškovnih mesta

Šifra:	Opis:
Dodatne mogućnosti ▾	
Traži Dodavanje mesta troškova	
Šifra	Opis
001	Osnovno
002	Pomoćno

Slika 182: Spisak mesta troškova

Pod dodatnim opcijama možemo pronaći i brisanje duplicitnih unosa mesta troškova, kao i izvoz/uvoz mesta troškova.



Slika 183: Dodatne mogućnosti

10.1.5. Šifrant vrsta naloga

Šifrant vrsta naloga dobijamo iz menija **|Finansije |Šifranti i postavke |Vrste naloga**. Vrste naloga možemo koristiti za dodatnu podelu naloga, kao što se vidi na primeru:

Unos nove vrste naloga

Šifra:	I-1
Opis:	Izvodi od dobre banke
Status:	Aktivan

U redu **Otkazi**

Slika 184: Unos nove vrste naloga

Pregled vrsta naloga

Šifra:	Opis:
Traži Nova vrsta naloga	
Šifra	Opis
I-1	Izvodi od dobre banke
I-2	Izvodi od loše banke

Slika 185: Pregled vrsta naloga

10.1.6. Postavke numerisanja dokumenata

Program nam omogućava različita numerisanja dokumenata. Do ove opcije stižemo kroz meni **|Finansije |Šifranti i postavke |Podešavanje brojača**. Pokazuje nam se strana:

Postavite numerisanje dokumenata - pregled i pretraga

Vrsta dokumenta:	Poslovna godina:	<input type="button" value="Traži"/>	<input type="button" value="Novi brojač"/>
Vrsta dokumenta Nalog za knjiženje	Poslovna godina MT 2007	Sledeći broj dok.	1

Slika 186: Pregled i pretraga postavki brojača

Klikom na **Novi brojač** dobijamo sledeću stranu za definisanje brojača:

Postavite numerisanje dokumenata

Vrsta dokumenta: Nalog za knjiženje	<input style="width: 15px; height: 15px; vertical-align: middle;" type="button" value="?"/>
Poslovna godina: 2007 *	
Tip naloga: promet TR RSD	
Vrsta naloga: I-1	
Sledeći broj dok.: 1 *	
Formula za ispis broja:	
<input type="button" value="U redu"/> <input type="button" value="Otkaži"/>	

Slika 187: Unos novog brojača



Opcije koje dobijamo na izbor mogu se razlikovati u zavisnosti od vrste dokumenta za koji se pravi brojač.

Formulu za ispis broja određujemo po pravilima za numerisanje **[10.1.6.2]**.

10.1.6.1. Postavke numerisanja naloga za knjiženje

Podešavanje numerisanja naloga za knjiženje nalazimo u meniju **|Moj profil |Podaci o preduzeću**. Dobijamo mogućnost izbora između više opcija:

Numerisanje naloga:	isto za sve godine	<input style="width: 15px; height: 15px; vertical-align: middle;" type="button" value="?"/>
brojeva put.nalozima:	isto za sve godine	<input style="width: 15px; height: 15px; vertical-align: middle;" type="button" value="..."/>
Način knjigovodstva:	jedno po godini	<input style="width: 15px; height: 15px; vertical-align: middle;" type="button" value="..."/>
Dokument za knjiženje	po internom tipu i godini	<input style="width: 15px; height: 15px; vertical-align: middle;" type="button" value="..."/>
Broj put.nalozima	po vrsti naloga i godini	<input style="width: 15px; height: 15px; vertical-align: middle;" type="button" value="..."/>

Slika 188: Postavka numerisanja naloga

- | | |
|----------------------------------|--|
| Isto za sve godine | Mogućnost numerisanja bez obzira na poslovnu godinu. |
| Jedno po godini | Izaberemo ako želimo da se numeriše u odnosu na svaku poslovnu godinu. |
| Po internom tipu i godini | Ako želimo da se numerisanje odnosi na tip naloga i godinu. |
| Po vrsti naloga i godini | Ako želimo da se numerisanje odnosi na vrstu naloga i godinu. |



Kada smo unos potvrdili klikom na **Potvrdi unos** moramo se ponovo prijaviti u program!

Kada smo ovo uradili dodajemo brojače **[10.1.6]** za naloge za knjiženje kako želimo.

10.1.6.2. Postavke formule za brojač

Formulu za ispis broja možemo sami oblikovati upotrebom prikazanih rezervisanih simbola:

Generalne postavke:

#N# - Početni broj koji smo upisali za tekuću poslovnu godinu. Broj karaktera N označava veličinu broja koji će se koristiti za ispis (npr. N=1, NNN=001).

#NS# - Početni broj sa onolikim brojem cifara kolika je njegova celobrojna veličina.

#L# ili #L1# - Zadnja cifra poslovne godine (npr. 2).

#LL# - Zadnje dve cifre poslovne godine (npr. 02).

#LLLL# ili #LS# - Poslovna godina sa četiri cifre (npr. 2012).

Dodatane postavke naloga za knjiženje:

#TEM_TIP# - Šifra tipa naloga.

#TEM_VRSTA# - Šifra vrste naloga.

Dodatane postavke za sastavnice:

#ART# - Šifra artikla.

Dodatne postavke za dokumente prodaje (računi, ponude, avansi...):

#STM# - Šifra vezanog mesta troškova. Ova postavka se može koristiti i na drugim dokumentima gde postoji vezano mesto troškova.

#DDV_KNIGA# - Šifra vezane PDV knjige.

#DAT_DOK_L# - Zadnja cifra godine iz datuma dokumenta.

#DAT_DOK_LL# - Zadnje dve cifre godine iz datuma dokumenta.

#DAT_DOK_LLLL# - Godina iz datuma dokumenta.

#DAT_DOK_M# - Redni broj meseca iz datuma dokumenta kao jedna ili dve cifre.

#DAT_DOK_MM# - Redni broj meseca iz datuma dokumenta kao dve cifre.

#DAT_DOK_D# - Redni broj dana u mesecu iz datuma dokumenta kao jedna ili dve cifre.

#DAT_DOK_DD# - Redni broj dana u mesecu iz datuma dokumenta kao dve cifre.

#SIF_PART# - Šifra vezanog partnera.



Kao što se vidi sve oznake se upisuju između 2 znaka #.

Pri pisaju formule ne moramo koristiti samo rezervisane simbole, možemo koristiti i naše znake. Naše znake pišemo između 2 apostrofa. Sastavljanje više simbola vršimo znakom +. Primer nekih mogućnosti dat je u donjoj tabeli.

Primer za poslovnu godinu 2006 i redni broj 1:

#N# biće 1

#N#+''+#L# biće 1-2006! Vidimo, da je naš dodati simbol iskorišćen kao veza između 2 predefinisana.

#N#+#LL# biće 106

#NNNNN# biće 00001. Za redni broj 12, bilo bi 00012. Ako je redni broj veći od br. N-ova ispisaće se redni broj bez nula.

10.2. Ručno knjiženje u glavnu knjigu

10.2.1. Pregled i pretraga naloga

Naloge možemo pretraživati po raznim kriterijumima. Takođe za naloge imamo i dodatne mogućnosti. Do naloga stižemo kroz meni **Finansije |Nalozi**.

The screenshot shows the 'Nalozi - pregled i pretraga' (Tasks - Overview and Search) window. At the top, there are search filters: 'God.' (Year) set to 2007, 'Broj.' (Number), 'Tip.' (Type), 'Status.' (Status), 'Od datuma:' (From date), 'Do datuma:' (To date), 'Vrsta naloga:' (Type of task), and 'Beleške:' (Notes). Below these are 'Dodatne mogućnosti' (Additional options) and a list of actions: 'Ispis spiska naloga', 'Ispis spiska naloga > Otvori u Excelu', 'Masovno zatvaranje naloga', 'Masovno štampanje prikazanih dokumenata', 'Masovno štampanje prikazanih dokumenata > Otvori u MS Wordu', 'Masovno štampanje prikazanih dokumenata > Otvori dokument u OpenOffice.org Write', 'Masovno štampanje prikazanih dokumenata > Otvori novi dokument u Adobe Acrobat Reader', 'Izvoz podataka/knjiženja u XML datoteku', 'Masovno brisanje naloga', and 'Označi naloge kao prenešene'. The main area displays a table of tasks with columns: 'ID', 'Datum racuna', 'Datum', 'Opis', 'Status', and 'Uradjen'. The table contains three entries:

ID	Datum racuna	Datum	Opis	Status	Uradjen
10	promet TR RSD	07.03.07	12.02.07	IT consultir	Izpisek TR 160...
9	promet TR RSD	06.03.07	06.03.07	IT consultir	Pl. paket št. 2: ...
8	promet TR RSD	05.03.07	05.03.07	IT consultir	Iznisek TR 160...

Slika 189: Pregled i pretraga naloga za knjiženje

10.2.2. Prikaz i uređenje naloga

Sa klikom na nalog sa strane pregleda i pretrage naloga [10.2.1], otvara nam se strana sa prikazom naloga:

Slika 190: Prikaz naloga

Iz gornje slike se vidi da je nalog otvoren, što znači da još uvek nije prenet u glavnu knjigu.

Klikom na **Dodaj knjiženje** možemo uneti novo knjiženje [10.2.3].

Klikom na **Zatvaranje i prenos u glavnu knjigu**. Nalog zatvaramo i prenosimo u glavnu knjigu.

Klikom na **>>** otvaraju nam se dodatne mogućnosti vezane za nalog i to:

- Spajanje knjiženja [10.2.9] po kontu, mestu troškova i partneru,
- Zatvaranje konta ili grupe konta [10.2.10] sa protivknjiženjem salda na uneti datum. Funkciju koristimo pri izradi završnog računa ili bilansa,
- Označena knjiženja možemo preneti na drugi nalog,
- Označena knjiženja možemo obrisati,
- Mogućnost izrade novog storno naloga za dati nalog.

Klikom na dugme u glavnom redu dobijamo mogućnost izvoza/uvoga naloga, za komunikaciju sa drugim programima. Više o uvozu možete naći ovde [10.13].

Zatvoreni nalog možemo ponovo otvoriti klikom na **Ponovno otvaranje naloga za knjiženje**.

Nalog možemo kopirati, sa svim njegovim stavkama, uz pomoć dugmeta u glavnom redu.

10.2.3. Unos i izmena knjiženja na otvorenom nalogu

Knjiženje unosimo ili menjamo putem forme:

Slika 191: Unos knjiženja na nalog

U naslovu forme su upisani podaci o nalogu na koji se knjiži. Forma sadrži sledeća polja:

Konto	Izbor ili upis konta. Unos je obavezan.
Mesto troškova	Izbor mesta troškova.
Partner	Izaberemo partnera na koga knjižimo. Unos je obavezan, ako je konto tako definisan u kontnom planu [10.1.2]. Partnere možemo pretraživati klikom na Pretraži .
Duguje/Potražuje	Iznos upisujemo ili u jedno ili u drugo polje.
Iznos u stranoj valuti/Kursna lista	Ova polja je moguće popuniti ako je konto tako definisan u kontnom planu [10.1.2].
Tekst	Upisujemo tekst koji opisuje knjiženje.
Dokument	Upisujemo označu dokumenta na osnovu kojeg knjižimo.
Vezni dokument	Upisujemo vezni dokument na koji se vezuje knjiženje. Ukoliko postoji dokument knjižen na istog partnera, konto i sa istim iznosom, moći ćemo ga izabrati iz liste klikom na .
Period	Upišemo datum za period u koji knjižimo. Podatak je bitan za izradu bilansa.
Dat. dokumenta	Upisujemo datum dokumenta koji se knjiži. Ako ne upišemo program će uzeti isti datum kao za period.
Rok uplate	Upišemo rok uplate dokumenta. Ako ne upišemo program će uzeti isti datum kao za period.
Dat. PDV	Opisujemo datum koji označava poreski period pod koji podpada dokument. Ako ne upišemo program će uzeti isti datum kao datum dokumenta.

Na formi se još nalaze dugmići sa funkcijama za [Unos novog konta](#) i [Unos novog partnera](#).

Unos podataka potvrđujemo sa [U redu](#).

10.2.4. Izmena podataka naloga

Podatke na nalogu menjamo klikom na [Promeni](#) u glavnom redu, čime dobijamo sledeću stranu:

Slika 192: Izmena podataka naloga

Poslovna godina Unos poslovne godine naloga. Unos je obavezan.

Br. naloga Broj naloga. Unos je obavezan.

Tip Izbor tipa naloga.

Vrsta naloga Ako je definisano možemo izabrati vrstu naloga [10.1.5].

Datum knj. Unesemo datum knjiženja. Unos je obavezan.

Datum razd. Unesemo datum perioda. Unos je obavezan.

Beleške Tekst koji opisuje dati nalog.

Izmenu potvrđujemo sa [U redu](#).

10.2.5. Koja je razlika između otvorenog i zatvorenog naloga?

Program nam omogućava da menjamo samo otvorene naloge. Otvoren nalog ne mora da bude u ravnoteži (saldo=0).

Kada je nalog završen i u ravnoteži, zatvaramo ga i prenosimo u glavnu knjigu.

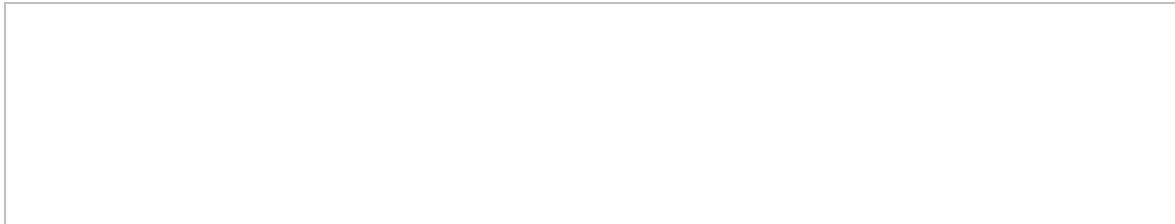
Ukratko:

- **Otvoren nalog** je radna verzija dokumenta koji unosimo i menjamo.
- **Zatvoren nalog** je nalog na kome nisu moguće izmene. Možemo zatvoriti samo naloge koji su u ravnoteži.

Pri izboru naloga za automatsko knjiženje (knjiženje računa, avansa...) prikazuju se samo otvoreni nalozi.

10.2.6. Brisanje - ponovno otvaranje naloga

Ako je nalog zatvoren klikom na dobijamo poruku:



Slika 193: Forma za ponovno otvaranje naloga

Klikom na [Ponovno otvori nalog za knjiženje](#), nalog je otvoren, a potom ga možemo i obrisati.

10.2.7. Stornacija knjiženja i izrada storno naloga

Program poseduje mogućnost izrade storno naloga. Ovu mogućnost možemo naći kod pregleda naloga [10.2.2] pod dodatnim mogućnostima, kao i kod brisanja naloga [10.2.6].

Izborom mogućnosti **Stornacija knjiženja i izrada storno naloga** dobijamo stranu kao za izradu novog naloga:

Nalog za knjiženje br. 20

Poslovna godina:	2007	* Br.naloga:	20
Tip:	ostalo		
Vrsta naloga:			
Datum knj.:	16.03.2007		
Datum razd.:	16.03.2007	<input checked="" type="checkbox"/> sva knjiženja sa istim datumom razdoblja	
Beleške:			

[U redu](#) [Otkaži](#)

Slika 194: Izrada storno naloga

Izradu potvrđujemo sa [Uredu](#).



Nalog moramo snimiti, ako želimo da ostane u bazi.

10.2.8. Promena partnera, mesta troškova... na knjiženjima kod zatvorenih naloga

Za izmene bilo kog tipa nalog se mora otvoriti.

10.2.9. Kako sakupimo više knjiženja za isti konto u jedno zbirno knjiženje?

Pri automatskom knjiženju [10.1.3] program svaku stavku knjiži posebno, kao jedno knjiženje u nalogu.

Pogotovo pri prenosu naloga u druge programe [10.11], javlja se potreba za manje detaljnog knjiženju. Program nam pruža ovu funkciju kroz [|>> |Spajanje knjiženja i knjiženje iznosa po kontu, partneru i mestu troškova](#). Dobijamo sledeću stranu:

Spajanje knjiženja

Postupak spajanja knjiženja će spojiti sva knjiženja na istom kontu, za isto mesto troškova i partnera te za jednu stranu knjiženja, i nadomestiti će ih sa samo jednim knjiženjem. Da li želite nastaviti?

Konto	Opis	Br.knjiženja
202	Kupci u zemlji	2
470	PDV po izdatim fakturama po opštoj stopi	2

Dodatne mogućnosti spajanja knjiženja:

- Spajanje knjiženja po partnerima. Već knjiženo na istog partnera će se združiti u jedno.
- Spajanje knjiženja po mestu troškova. Već knjiženo za isto mesto troškova će se spojiti u jedno.
- Spajanje knjiženja po dugovnoj strani.
- Spajanje knjiženja po potražnoj strani.

[U redu](#) [Otkaži](#)

Slika 195: Parametri spajanja knjiženja

U gornjem delu strane vidimo konta za koja postoji veći broj knjiženja. Klikom na biramo za koji konto želimo spojiti knjiženja.

Dodatne mogućnosti su uobičajeno čekirane. Ako želimo možemo odčekirati određenu opciju i rezultat će biti u skladu sa time.

Klikom na [Uredu](#) dobijemo nalog na kome će knjiženja biti združena na osnovu prethodnih parametara.

10.2.10. Završni račun i zatvaranje konta

Funkcija iz menija [|>> |Zatvaranje grupe konta sa protivknjiženjima](#) može biti korisna pri izradi završnog računa. Po kliku dobijamo sledeću stranu:

Zatvaranje konta ili grupe konta

Unesite broj konta ili grupe konta kao i period za koji želite zatvarati konte. Knjižice se saldi na kontima na izabrani datum.

Konto(i):	4*	*
Saldo na dan:	12.03.2007	*
Period za koji se knjiži:	12.03.2007	*

Dodatne mogućnosti zatvaranja konta odnosno grupe konta:

- Pri proračunu salda se koriste samo zatvoreni nalozi.
- Knjiženje salda odnosno zatvaranje po partnerima.
- Knjiženje salda odnosno zatvaranje po mestima troškova.

[U redu](#) [Otkaži](#)

Slika 196: Zatvaranje konta

Označke polja su sledeće:

Konto(i)	Unesemo broj, ili brojeve konta koje želimo zatvoriti. Na pr. ako želimo zatvoriti sva konta klase 2 i 5 upisaćemo 2*,5* .
Saldo na dan	Unesemo datum na koji zatvaramo konta. Pri izradi završnog računa upisujemo zadnji datum poslovne godine 31.12.2006 .
Period za koji se knjiži	Datum koji se vezuje za obračun PDV-a.
<input checked="" type="checkbox"/> Pri proračunu salda se koriste samo zatvoreni nalozi	U ovom slučaju se neće uzeti u obzir otvoreni nalozi.
<input checked="" type="checkbox"/> Knjiženje salda odnosno zatvaranje po partnerima	Ova opcija će računati salde po partnerima, pa na osnovu toga napraviti protiv knjižbe, po partnerima.
<input checked="" type="checkbox"/> Knjiženje salda odnosno zatvaranje po mestima troškova	Ovom opcijom protivknjiženja će biti podeljena po mestima troškova.



Program omogućava da se ujedno vrši zatvaranje i po partnerima i po mestima troškova

10.2.11. Prenos knjiženja na drugi nalog

Kod pregleda naloga pored svake stavke imamo mogućnost da je čekiramo, a zatim u dodatnim mogućnostima izaberemo opciju **|>>| Prenos knjiženja na drugi nalog** čijim izborom dobijamo sledeću stranu:

Prenos označenih knjiženja na drugi nalog.

Izaberite na koji od otvorenih naloga želite preneti izabrana knjiženja.

Otvaranje novog naloga za knjiženje [Izaberi >>](#)

Izbor postojećeg otvorenog naloga za knjiženje

Br.nal.	Tip	Datum knj.	Datum razd.	Knjižio:	Beleške	Duguje	Potražuje	
18	primljeni računi	13.03.2007	12.03.2007	IT consulting Gorišek d.o		1,180.00	1,180.00	Izaberi >>
16	blagajna	09.03.2007	09.03.2007	IT consulting Gorišek d.o	Blagajna Osnovna 09.03.2007	500.00	500.00	Izaberi >>
15	blagajna	09.03.2007	09.03.2007	IT consulting Gorišek d.o	Blagajna Osnovna 09.03.2007	5,000.00	5,000.00	Izaberi >>
12	izdati računi	08.03.2007	08.03.2007	IT consulting Gorišek d.o		1,676.18	1,676.18	Izaberi >>
10	promet TR RSD	07.03.2007	12.02.2007	IT consulting Gorišek d.o	Izpisek TR 160-	5,299.44	5,299.44	Izaberi >>

Slika 197: Izbor naloga na koji želimo preneti označena knjiženja

Na strani možemo birati između 2 opcije:

1. Prenos na **nov nalog**
2. Prenos na **otvoreni nalog** koji izaberemo iz spiska.

Izbor vršimo klikom na **Izberi >>**.

10.2.12. Masovno zatvaranje naloga

Na strani za pregled i pretragu naloga [10.2.1] pod menjem **|Dodatne mogućnosti** možemo izabrati opciju **Masovno zatvaranje naloga**. Klikom na ovu opciju dobijamo stranu za izbor naloga koje želimo zatvoriti:

Nalozi - masovno zatvaranje								
Br.nal.	Tip	Vrsta naloge	Datum knj.	Datum razd.	Knjižio:	Beleške	Duguje	Potražuje
1	izdati računi		30.01.07	29.01.07	IT consulting Gorišek d.o		8,950.60	8,950.60
2	izdati računi		23.02.07	21.02.07	IT consulting Gorišek d.o		11,960.62	11,960.62
5	izdati avansi		23.02.07	23.02.07	IT consulting Gorišek d.o		90.00	90.00
6	izdata knjižna zaduženja		23.02.07	23.02.07	IT consulting Gorišek d.o		1,475.00	1,475.00
7	promet TR RSD		26.02.07	26.02.07	IT consulting Gorišek d.o	Pl. paket št. 1: 160-5100100090620-69 - Probni 1	60,000.00	60,000.00
9	promet TR RSD		06.03.07	06.03.07	IT consulting Gorišek d.o	Pl. paket št. 2: 160-5100100090620-69 - Drugi pak	500.00	500.00
10	promet TR RSD		07.03.07	12.02.07	IT consulting Gorišek d.o	Izpisek TR 160-5100100090620-69 z dne 12.02.2007	5,299.44	5,299.44
12	izdati računi		08.03.07	08.03.07	IT consulting Gorišek d.o		1,676.18	1,676.18
15	blagajna		09.03.07	09.03.07	IT consulting Gorišek d.o	Blagajna Osnovna 09.03.2007	5,000.00	5,000.00

Označi sve Poništi sve označeno Zatvaranje i prenos u glavnu knjigu Nazad

Slika 198: Prikaz naloge koje želimo zatvoriti

Sa donje leve strane nalaze nam se 2 dugmeta kojima možemo označiti ili odznačiti sve naloge. Postupak završavamo klikom na [Zatvaranje i prenos u glavnu knjigu](#).

10.2.13. Masovno brisanje naloge

Postupak je isti kao kod masovnog zatvaranja naloge [10.2.12].



Nalozi će se izbrisati nepovratno.

10.3. Prikaz i ispis kontnih kartica

Do kontnih kartica dolazimo kroz meni [Finansije |Konto kartice](#). Konto kartice možemo pretraživati po raznim kriterijumima, što se vidi iz slike:

Prikaz kontnih kartica - unos kriterijuma za prikaz

God.: 2007	Konto (i): 202	Partner:	Dokument:	Mesto trošk.:							
Po datumu: Period od 01.01.2007 do dana: Status naloge: Približan iznos:											
Tekst: Stranica knjiženja: Status: Strana valuta: Prikaži u valuti: RSD											
Prikaz konto kartice											
Konto	Br.nal.	Partner	Duguje	Potražuje	Dokument	MT	Period	Dat.dok.	Rok uplate	Tekst	Saldo
202	1	10 GIMNAZIJA MIHAJLO PUPIN	2,067.36		RA2007-00012		29.01.07	29.01.07	13.02.07		2,067.36
202	1	ADACTA EXECOM	6,883.24		RA2007-00010		29.01.07	29.01.07	13.02.07		8,950.60
202	2	AGENA D.O.O.	11,960.62		RA2007-00057	002	21.02.07	21.02.07	08.03.07		20,911.22
202	6	ADF	1,475.00		KZ2007-00001		23.02.07	23.02.07	10.03.07		22,386.22
202	12	10 GIMNAZIJA MIHAJLO PUPIN	1,676.18		RA2007-00062		08.03.07	08.03.07	23.03.07		24,062.40
202	17	BIBLIOTEKA GRADA BEOGRADA	535.72		RA2007-00063		08.03.07	08.03.07	23.03.07		24,598.12

Slika 199: Kriterijumi za prikaz i ispis konto kartice

God.	Izbor poslovne godine.
Konto(i)	Upišemo konto, ili više konta za koja želimo ispis. Konta možemo i pretraživati klikom na . Više konta možemo upisivati kao na pr. 202001,202002. Ispis kartice za grupu konta možemo dobiti kao 202*. Možemo praviti i kombinacije 12001,202*,470*.
Partner	Upišemo naziv partnera. Partnere možemo i pretraživati uz pomoć . Ako ne upišemo ništa program će dati ispis za sve partnere.
Dokument	Korišćenjem posebnog parametra ## izabraćemo knjiženja bez partnera.
Mesto troš.	Upišemo dokument ili izaberemo sa liste.
Po datumu	Izaberemo po kom kriterijumu datuma će se vršiti pretraga.
Od dana/Do dana	Upišemo željeni period, ako je potrebno.
Status naloge	Izbor da li želimo pretragu svih naloge ili samo na pr. zatvorenih.
Približan iznos	Upišemo iznos knjiženja. Tolerancija je 1%.
Tekst	Upišemo tekst koji se nalazi u opisu. Moguće je koristiti džoker znake, na pr. *.
Stranica knjiženja	Ako želimo možemo pretraživati samo dugovnu ili potražnu stranu.
Status	Pretražujemo sve, samo zatvorena knjiženja, ili samo otvorena knjiženja. Detaljnije pod zatvaranje stavki [10.4.1].
Strana valuta	Prikaz knjiženja vezanih na stranu valutu.
Prikaži u valuti	Izbor valute za prikaz kartice.

Po unosu kriterijuma prikaz dobijamo klikom na dugme [Prikaz konto kartice](#).

10.4. Obaveze i potraživanja od kupaca, dobavljača i ostalih partnera

Poglavlje opisuje saldokonte.

10.4.1. Ručno zatvaranje otvorenih postavki

Ručno zatvaranje otvorenih stavki upotrebljavamo za međusobno zatvaranje otvorenih stavki u primerima kada automatsko zatvaranje stavki [10.9.1] ne funkcioniše (iznosi se ne poklapaju, nedostaje vezni dokument, plaćanje iz više delova...). Ručno zatvaranje otvorenih stavki nam omogućava da označimo knjiženja koja želimo zatvarati, a zatim ih zatvorimo protivknjiženjem ili preknjižavanjem na drugi konto. Funkcionalnost je omogućena samo za konta koja su u kontnom planu [10.1.2] označena kao saldokonta.



Kao što je već napomenuto na strani se prikazuju samo otvorena saldokonta, jer je koristimo za zatvaranje.
Drugim rečima svi unosi koji su ranije zatvoreni se neće prikazati na ovoj strani, ali će se prikazati pri štampi saldokonto kartica.

Funkcija ručnog zatvaranja stavki nam je dostupna iz menija **|Finansije |Saldokonto kart.**. Izborom ove opcije dobijamo sledeću stranu:

Slika 200: Ručno zatvaranje otvorenih stavki

Otvorene stavke zatvaramo po sledećem principu:

1. Izaberemo konto i partnera, parametre prikaza saldokonto kartice.
2. Označimo knjiženja koja zatvaramo.
3. Kliknemo na **Zatvor označene** za zatvaranje označenih knjiženja.
 1. Ako je saldo označenih knjiženja nula, možemo nastaviti sa daljim radom (izabrane stavke će se odmah zatvoriti).
 2. Ako saldo nije nula, moramo još uneti podatke za preknjižavanje dobijene razlike [10.4.2].



Istu stranu možemo koristiti i za zatvaranje deviznih konta. Zbog kursnih razlika, pri zatvaranju deviznih konta saldo u devizama mora biti nula. Detaljnije objašnjenje možete naći na strani preknjižavanja dobijene razlike [10.4.2].

Pri zatvaranju stavki pomažu nam funkcije sa donje slike:

- Primer kad je saldo izabranih stavki jednak nula:

Slika 201: Saldo izabranih stavki je nula

- Primer kada saldo izabranih stavki nije jednak nuli:

Prikaz i zatvaranje otvorenih stavki

God.: 2007 Konto: 202* - Kupci u zemlji Partner: BIBLIOTEKA GRADA BEOGRADA (2000)

Dokument: Približan iznos: Mesto trošk.: ISO kod valute: RSD

Po datumu: Period od dana: do dana: Tekst: Stranica knjiženja:

Traži Označi sve Poništi sve označeno Zatvor označene

Duguje:	Potražuje:	Saldo:					
Dat.dok.	Period	Rok uplate	MT	Br.nal.	Dokument	Tekst	Duguje
<input checked="" type="checkbox"/> 23.02.07	23.02.07	23.02.07			19		535.72
<input type="checkbox"/> 08.03.07	08.03.07	23.03.07			17	RA2007-00063	-535.72

Ako je saldo izabranih knjiženja nije jednak nuli polje je crveno, u suprotnom je zeleno

Red sa automatskim pokazivanjem suma. Za saldo koji nije nula, red je crven, u protivnom je zelen

Slika 202: Saldo izabranih stavki nije jednak nula

Ručno zatvaranje nije potrebno raditi, ukoliko je moguće odraditi automatsko zatvaranje stavki [10.9.1].

Ukoliko radimo sa deviznim saldokontima i na kraju perioda imamo određeni saldo, verovatno je potrebno odraditi preračun kursnih razlika [10.9.2].

10.4.2. Ručno zatvaranje otvorenih postavki - preknjižavanje

Do ove strane dolazimo kada sa strane pregleda saldokonta [10.4.1] izaberemo stavke koje želimo zatvoriti i kliknemo na **Zatvor označene**, a saldo u valuti knjiženja nije jednak nula.

Zatvaranje

Knjiženje na nalog za knjiženje br. - novi -

Konto: 563000 * Mesto troškova: Partner: AS FIINNIAL CENTER CICA LJUBINA 15 11000 Beograd

Duguje: Potražuje: 267.12 RSD

Iznos u stranoj valuti: 0.00 EUR Kurs: Preračunaj u RSD

Tekst: Ručno zatvaranje

Dokument: Vezni dokument: Period: 31.12.2008 * Dat dokumenta: Rok uplate: Dat. PDV: Unos novog konta Unos novog partnera

Knjiženje kontra stavke za ravnjanje naloga

Knjiženje stavki na nov nalog za knjiženje

Izbor nalog

Broj: Od datuma: Do datuma: Tip:

Izbor postojećeg naloga na koji želimo dodati stavke knjiženja

Pretraga

Strana: Nazad 1 2 3 4 5 Napred

Br.nal.	Tip	Datum knj.	Datum razd.	Knjižio	Beleške	Duguje	Potražuje
158	primljeni avansi	30.12.2008	30.12.2008	Glavni Test d.o.o.		18.00	18.00
157	primljeni avansi	30.12.2008	05.01.2008	Glavni Test d.o.o.		18.00	18.00
156	promet TR RSD	25.12.2008	04.11.2008	Glavni Test d.o.o.	Izvod TR 340-11000906-07 od dana 04.11.2008	418,942.00	418,942.00
155	primljeni računi	25.12.2008	05.12.2008	Glavni Test d.o.o.		1,180.00	1,180.00

Slika 203: Ručno zatvaranje otvorenih stavki

Na slici možemo videti da nam je ponuđena forma za knjiženje stavke. Stavka koju knjižimo je kontra stavka na stavku koja služi za zatvaranje. To znači da će program automatski generisati stavku sa potrebnim iznosom i kontom za zatvaranje izabranih stavki, a nama ponuditi unos kontra stavke, da bi dobijeni nalog bio u ravnoteži.

Automatska stavka za zatvaranje se generiše sa iznosom koji se dobije tako što se saberi sve izabrane stavke koje želimo zatvoriti. Ukoliko je u pitanju devizni konto i postoje iznosi u stranoj valuti (po principu jedan konto - jedna strana valuta) u polje iznos u stranoj valuti će se uneti suma svih iznosa u stranoj valuti.

Zbog opisane funkcionalnosti zatvaranje deviznih konta će pravilno raditi samo u slučaju da je saldo u stranoj valutu nula, ukoliko to nije slučaj, mora se ručno proknjižiti razlika u stranoj valuti, a zatim izvršiti zatvaranje (čime će se generisati još 2 stavke koje u stvari predstavljaju kursnu razliku).

Ukoliko zatvaramo devizni konto i iznos u stranoj valuti je nula, program će nam automatski ponuditi konto za knjiženje kursnih razlika.

Pri zatvaranju deviznih konta, sve stavke knjiženja moraju biti unete sa deviznim iznosima u istoj valuti. Najlakše možemo videti da li je ovo ispunjeno ukoliko na pregledu saldokonta izaberemo prikaz u stranoj valuti (za devizni konto je pravilno da postoji izbor 2 valute, domaće - RSD i strane - npr. EUR). Ukoliko iznos u stranoj valuti nije unet na neko knjiženje, program će nas upozoriti karakterom * pored valute (u celom programu, ovo je pravilo

koje označava da je iznos preračunat - nije originalno unet), primer: EUR*.

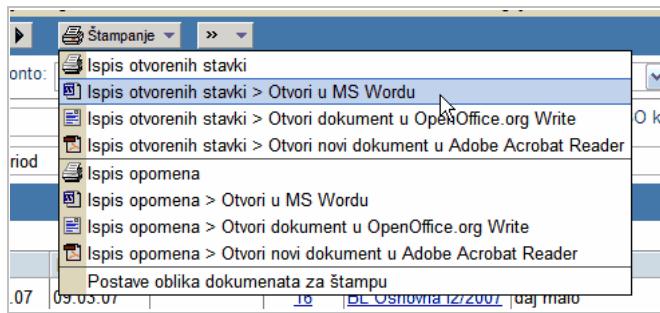
Nakon klika na **[Ured]**, generišeće se 2 stavke na novom nalogu, ili na postojećem ako smo ga izabrali iz pregleda sa dna strane. Prikaz će nas vratiti na pregled saldokonta, a na njemu se više neće nalaziti stavke koje smo birali, jer smo ih zatvorili, zajedno sa upravo generisanom stavkom.

Ručno zatvaranje nije potrebno raditi, ukoliko je moguće odraditi automatsko zatvaranje stavki **[10.9.1]**.

Ukoliko radimo sa deviznim saldokontima i na kraju perioda imamo određeni saldo, verovatno je potrebno odraditi preračun kursnih razlika **[10.9.2]**.

10.4.3. Ispis obrasca otvorenih stavki

Obrazac sa otvorenim stavkama nam je dostupan sa saldokonto kartice iz opcija za štampu.



Slika 204: Štampa obrasca otvorenih stavki

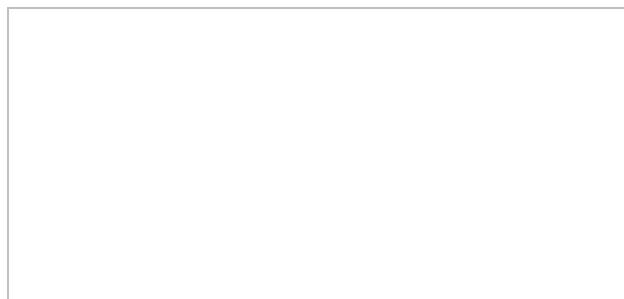
Dobijamo obrazac:

Br.	Dokument	Datum dokumenta	Rok update	Otvoreni iznos
1.	RA2007-00010	29.01.2007	13.02.2007	6,883.24
			Ukupno:	6,883.24

Slika 205: Obrazac otvorenih stavki

10.4.4. Ispis opomena

Opomene možemo izdati iz saldokonto kartica, iz menija za štampu.



Slika 206: Štampa opomena

Dobijamo obrazac:

ADACTA EXECOM BUL. MIHAJLA PUPINA 3/24 11000 Beograd		, dana 19.03.2007		
OPOMENA				
Br.	Dokument	Datum dokumenta	Rok update	Otvoreni iznos
1.	RA2007-00010	29.01.2007	13.02.2007	6.883.24
			Ukupno:	6,883.24

Slika 207: Opomena

10.5. Prikaz brzog bruto bilansa

Po izboru opcije **|Finansije |Bruto bilans** otvara nam se strana za prikaz brzog bruto bilansa. Bilans možemo praviti po više kriterijua:

God.	Izbor poslovne godine za koju radimo bilans.
Period od/do	Vremenski period za izradu bilansa.
Status naloga	Možemo izabrati status naloga [10.2.5] koje želimo da uzmemo u obzir.
Mesto trošk.	Izbor mesta troškova.

Po unetim kriterijumima kliknemo na **Prikaz bilansa** i dobijamo sledeći prikaz:

Prikaz brzog bruto bilansa												
God.: 2007	Period od: 01.01.2007	Period do: 19.03.2007	Status naloga:	Mesto trošk.:	Prikaz bilansa							
Dodatake mogućnosti												
Broj svih knjiženja u periodu: 66		Sredstva: 4,663.50		Obaveze po izvoru sredstava: 4,140.94								
Konto	Prethodno stanje		Tekuće stanje		Ukupni promet		Saldo					
	Duguje	Potražuje	Duguje	Potražuje	Duguje	Potražuje	Duguje	Potražuje				
+ 1 Osnovna blagajna	0.00	0.00	5,000.00	5,500.00	5,000.00	5,500.00	0.00	500.00				
+ 2 Kupci u zemlji	0.00	0.00	92,823.35	96,964.29	92,823.35	96,964.29	41,658.50	45,799.44				
+ 4 Dobavljac u zemlji	0.00	0.00	67,739.44	30,987.06	67,739.44	30,987.06	42,185.62	5,433.24				
+ 6 Prihodi od prodaje robe na domace	0.00	0.00	1,169.49	32,758.37	1,169.49	32,758.37	0.00	31,588.88				

Slika 208: Prikaz bruto bilansa

Dobijeni prikaz možemo raščlanjivati klikom na '+' ispred imena konta:

Prikaz brzog bruto bilansa												
God.: 2007	Period od: 01.01.2007	Period do: 19.03.2007	Status naloga:	Mesto trošk.:	Prikaz bilansa							
Dodatake mogućnosti												
Broj svih knjiženja u periodu: 66		Sredstva: 4,663.50		Obaveze po izvoru sredstava: 4,140.94								
Konto	Prethodno stanje		Tekuće stanje		Ukupni promet		Saldo					
	Duguje	Potražuje	Duguje	Potražuje	Duguje	Potražuje	Duguje	Potražuje				
+ 1 Osnovna blagajna	0.00	0.00	5,000.00	5,500.00	5,000.00	5,500.00	0.00	500.00				
- 2 Kupci u zemlji	0.00	0.00	92,823.35	96,964.29	92,823.35	96,964.29	41,658.50	45,799.44				
202 Kupci u zemlji	0.00	0.00	56,983.71	31,164.85	56,983.71	31,164.85	25,818.86	0.00				
- 24 Tekuci racuni	0.00	0.00	35,629.13	65,799.44	35,629.13	65,799.44	15,629.13	45,799.44				
241 Tekuci racuni	0.00	0.00	35,629.13	65,799.44	35,629.13	65,799.44	15,629.13	45,799.44				
24199 Tekuci racuni	0.00	0.00	15,629.13	0.00	15,629.13	0.00	15,629.13	0.00				
270 PDV u primljenim fakturama po	0.00	0.00	210.51	0.00	210.51	0.00	210.51	0.00				
+ 4 Dobavljac u zemlji	0.00	0.00	67,739.44	30,987.06	67,739.44	30,987.06	42,185.62	5,433.24				
+ 6 Prihodi od prodaje robe na domace	0.00	0.00	1,169.49	32,758.37	1,169.49	32,758.37	0.00	31,588.88				

Slika 209: Raščlanjen prikaz bruto bilansa

10.6. Bilansni izveštaji

Program nam omogućava da na osnovu kontnog plana **[10.1.2]** izradimo bilansne izveštaje.

Bilansne izveštaje pravimo uz pomoć formula **[10.6.1.6]** i podataka iz glavne knjige (broj knjiženja, saldo na kontu...)

10.6.1. Primeri izrade bilansa

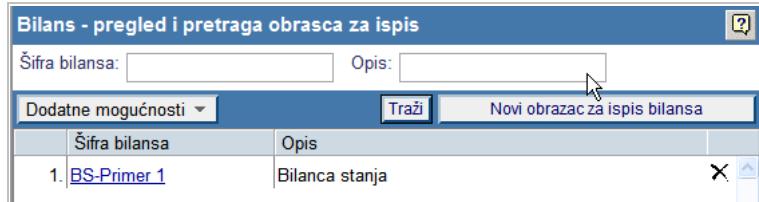
Funkcionalnost sa strane **Finansije | Bilans iz postave** omogućava nam izradu bilansa. Možemo definisati veći broj bilansa. Ako prvi put pokrećemo ovu stranu i nemamo definisan ni jedan bilans, imamo izbor 2 opcije:

- [Novi obrazac za ispis bilansa](#), ovom opcijom dobijamo stranu za unos podataka za novi bilans **[10.6.1.3]**.
- [Uvoz obrasca bilansa](#), čime možemo uvoziti postavke bilansa **[10.6.1.2]**.

 Pri izradi bilansa mogu pomoći već spremni primeri standardnih bilansa **[10.6.1.7]** (bilans stanja...).

10.6.1.1. Pregled i pretraga postavki bilansa

Na strani za pregled i pretragu možemo videti postavke bilansa koje su u bazi podataka za naše preduzeće. Takođe možemo izraditi novu postavku bilansa **[10.6.1.3]**.



The screenshot shows a search interface for financial statements. At the top, there are fields for 'Šifra bilansa' (Statement ID) and 'Opis' (Description), and a button 'Traži' (Search). Below the search bar is a dropdown menu 'Dodatne mogućnosti' (Additional options) with a sub-option 'Novi obrazac za ispis bilansa' (New template for statement printing) highlighted in blue. A table below lists one entry: '1. BS-Primer 1' under 'Šifra bilansa' and 'Bilanca stanja' under 'Opis'.

Slika 210: Pregled i pretraga postavki za bilanse

Postavke otvaramo klikom na njihovu šifru.

Pod menjem [Dodatne mogućnosti](#) imamo mogućnost uvoza postavki iz datoteke XML ili iz programa Pantheon **[10.6.1.2]**.

10.6.1.2. Uvoz postavki bilansa

Opcija za uvoz postavki bilansa nalazi se na strani pregleda i pretrage **[10.6.1.1]** pod [Dodatne mogućnosti](#).

Bilanse uvozimo iz 2 formata:

- Uvoz iz XML datoteke, koje možemo videti među primerima **[10.6.1.7]**.
- Uvoz postavke iz drugih programa (Pantheon...).



The screenshot shows the 'Uvoz podataka' (Import data) window. It has two main sections: 'Uvoz iz XML' (Import from XML) and 'Uvoz iz programa Pantheon' (Import from Pantheon program). In the 'Uvoz iz XML' section, there is a field 'Datoteka XML:' with a 'Browse...' button and a 'Uvezi podatke' (Import data) button. In the 'Uvoz iz programa Pantheon' section, there are two fields: 'Datoteka sa podacima o postavki bilansa (na pr. Bilans.DB):' with a 'Browse...' button and a 'Uvezi podatke' button, and 'Datoteka sa pozicijama postavki bilansa (na pr. Pozicije.DB):' with a 'Browse...' button and a 'Uvezi podatke' button.

Slika 211: Uvoz postavki bilansa

10.6.1.2.1 Uvoz postavki bilansa iz XML datoteke

Ovu mogućnost koristimo ako smo ranije izvezli postavku iz programa. Ovo možemo učiniti iz menija u glavnom redu pri prikazu bilansa:



Slika 212: Izvoz podataka u XML

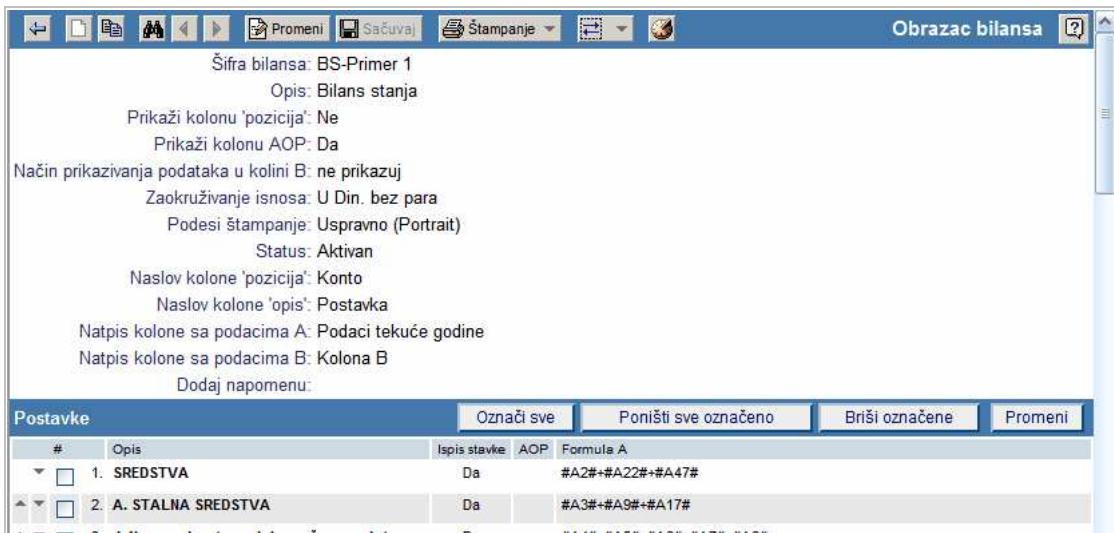
10.6.1.2.2 Uvoz postavki bilansa iz Pantheon-a

Za uvoz nam trebaju 2 datoteke ekstenzije DB.

Datoteke pronađazimo klikom na [Browse...](#), a zatim ih uvozimo sa [Uvezi podatke](#).

10.6.1.3. Uređenje postavki za ispis bilansa

U unosu formu možemo unositi nove podatke ili menjati već postojeće.



Slika 213: Unos nove postavke za ispis bilansa

Šifra bilansa	Upisujemo šifru koja će nam označavati dati bilans.
Opis	Upisujemo opis bilansa.
Prikaži kolonu 'pozicija'	Biramo da li će se ova kolona videti pri štampi.
Prikaži kolonu AOP	Prikaz kolone AOP.
Način prikazivanja podataka u kolini B	Prikaz podataka u koloni B. Kolona B se uglavnom koristi za ispis prethodne godine.
Zaokruživanje isnosa	Izaberemo kakvo zaokruživanje želimo. Imamo mogućnosti:
	<ul style="list-style-type: none"> • U Din. sa parama, • U Din. bez para, • U hiljadama dinara.
Podesi štampanje	Da li želimo uspravnu ili položenu stranu za štampu.
Status	Određujemo da li je bilans aktivan ili ne. Ako je bilans aktivan može se koristiti iz menija Finansije Izveštaji . Korisnici koji nemaju pravo izrade bilansnih postavki ne mogu izraditi bilanse na osnovu neaktivnih postava.
Naslov kolone 'pozicija'	Upišemo naslov ove kolone.
Naslov kolone 'opis'	Upišemo naslov ove kolone.
Natpis kolone sa podacima A	Upišemo naslov ove kolone.
Natpis kolone sa podacima B	Upišemo naslov ove kolone.
Dodaj napomenu	U ovo polje je moguće dodati napomenu koja će se ispisati pri izradi bilansa.

Pri izmenama postavku moramo snimiti da bi se promene zapamtile.

10.6.1.4. Pregled stavki bilansa

Na strani za uređenje postavki bilansa [10.6.1.3] opisane su generalna podešavanja. Stavke, redovi bilansa, pokazani su u donjem delu slike i mogu se:

- menjati-unositi [10.6.1.5] klikom na **'Promeni'**,
- **'Označi sve'**, označavamo sve stavke,
- **'Poništi sve označeno'**, odčekiramo sve čekirane stavke,
- **'Briši sve označene'**, brišemo sve označene stavke.

10.6.1.5. Unos stavki bilansa

Kada na strani pregleda bilansa [10.6.1.1] kliknemo na **'Promeni'**, u donjem delu strane, dobijamo stranu:

Unos stavke za obrazac bilansa 

#	Opis	Ispis stavke	Boldispisstavka	AOP	Formula A
1.		<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>		
2.		<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>		
3.		<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>		
4.		<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>		
5.		<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>		
6.		<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>		
7.		<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>		
8.		<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>		
9.		<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>		
10.		<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>		

5
Dodaj stavku
[U redu](#)
[Otkaži](#)

Slika 214: Unos stavki za bilans

Opis	Upisujemo opis date stavke.
Ispis stavke	Označimo ako stavka treba da se prikaže pri štampi.
Bold ispis stavke	Označimo ako ispis treba da bude podebljan.
AOP	Upis za kolonu AOP.
Formula A	U ovu kolonu upisujemo formule za izračunavanje kolone A.

U donjem leđu nalazi se dugme **Dodaj stavku** kojim možemo brzo dodati upisani broj stavki.

10.6.1.5.1 Moguće greške pri unosu stavki za postavke bilansa

Pri unosu stavki može doći do sledećih grešaka o kojima će nas program obavestiti:

- **Referenca na stavku ne postoji:** Postavka sa zadatom pozicijom ne postoji,
- **Ciklična referenca:** Ciklične reference na stavke nisu moguće. Stavka ne sme referencirati stavku koja ima referencu na nju,
- **Izraz ne sme počinjati operatorom:** Formule ne smeju počinjati operatorom,
- **Nedostaje "J":** Program poručuje da izraz nije uravnotežen. Postoji "[" koja nije zatvorena,
- **Nedostaje ")":** Program poručuje da izraz nije uravnotežen. Postoji "(" koja nije zatvorena,
- **Izraz se ne sme završavati operatorom:** Kao što ne sme počinjati tako se i ne sme završavati operatorom,
- **Nepoznat znak, operater:** Znak koji smo uneli nije dozvoljen za formulu,
- **Nedostaje operand:** U formuli nedostaje operand (konstanta ili promenjiva),
- **Nedostaje operator:** U formuli nedostaje operator +,-,*,/.
- **Nedostaje izraz u zagradama:** Unos () nije dozvoljen,
- **Nepravilna sintaksa uslova:** Pravilna sintaksa uslova je "[uslov;jestelspunjen]nijelispunjeno",
- **Netačna oznaka promenjive:** Dozvoljene oznake promenjive su K ,D ,S ,P ,O ,A ,B,
- **Nepoznata greška:** Program nas obaveštava da se desila greška koju ne prepoznae.

10.6.1.6. Formule bilansa

U formulama možemo koristiti:

- **Konstante**

U formulama možemo koristiti brojeve. Negativne brojeve moramo pisati u zagradi.

Primeri:

5; 23; 12.4; (-34)

- **Promenjive**

Promenjivima se referenciramo na konta glavne knjige ili na druge postavke bilansa.

Svaka promenjiva se sastoji od **početnog znaka #**, **znaka za vrstu promenjive (K, D, S, P, O, A, B)**, **reference i završnog znaka #**.

- Dozvoljeni znaci za vrstu promenjive su:
 - **K** - potražni promet konta u periodu,
 - **D** - dugovni promet konta u periodu,
 - **P** - potražni saldo konta na dan kog nešemo za kraj perioda. Razlika potražnog i dugovnog prometa,
 - **O** - dugovni saldo konta na dan kog nešemo za kraj perioda. Razlika dugovnog i potražnog prometa na kontu,
 - **S** - ukupni saldo konta sa absolutnim vrednostima na dan koji smo uneli za kraj perioda. Iznos je absolutna vrednost razlike između dugovnog i potražnog salda na kontu,
 - **N** - broj knjiženja na kontu u periodu,
 - **A** - referenca na red u koloni A bilansa,
 - **B** - referenca na red u koloni B bilansa.
- Referenca na broj konta (K,D,P,O,S,N) ili poziciju stavke (A,B).

Moguća je upotreba **posebnih-džoker znakova %,_[]** koji mogu zameniti više vrednosti:

- % - zamena nijednog ili više znakova

Primer:

- 4% - svi brojevi koji počinju sa 4 (4, 433, 430520...)
-  %5 - svi brojevi koji se završavaju sa 5 (125, 78785...)
- %1% - svi brojevi koji u sebi sadrže 1 (1000, 34123, 321...)

- _ - zamena nijednog ili tačno jednog znaka

Primer:

-  1_ - broj od jedne ili dve cifre koji počinje sa 1 (11, 15, 19...)
- 1__ - broj od jedne, dve ili tri cifre koji počinje sa 1 (1, 11, 14, 123...)

- [] - služi za nabranjanje mogućnosti

Primer:

-  12[3,4,5] - može biti 123, 124 ili 125
- 1[2,3]% - odgovara svim brojevima koji počinju sa 12 ili 13

Primeri promenjivih:

-  1. K2021# - dugovni promet konta 2021
- 1. S4100# - absolutni saldo konta 4100
- 1. D11%# - iznos potražnog prometa svih konta koji počinju sa 11

• Logički izrazi

Logičke izraze upotrebljavamo ako je potrebno prikazati različite vrednosti sa obzirom na uslov.

Sintaksa: [uslov;jestelispunjeno]nijeispunjeno

"uslov" ima sledeći oblik:

izraz1 - logički operator - izraz2

logički operator: <,>,=

jestelispunjeno je izraz koji će se prikazati ako je uslov ispunjen,**nijeispunjeno** je izraz koji će se prikazati ako uslov nije ispunjen.

Ako želimo više uslova možemo ih nizati:[uslov1;jestelispunjeno1][uslov2;jestelispunjeno2]...[uslovN;jestelispunjenoN]nijeispunjenoN]...

Primeri logičkih izraza:

- [#A123#+23<20:10]20
Ako je vrednost izraza #A123#+23 manja od 20, logički izraz dobija vrednost 10, u suprotnom 20
- [#K1200##D1100##A1#:123]#A2#
Ako je vrednost izraza #K1200##D1100# jednaka vrednosti 1. stavke kolone A, logički izraz dobija vrednost 123, u suprotnom dobija vrednost 2. stavke kolone A.
- [#K123#<100:123][#K123#=100:123]321
Ako je vrednost izraza #K123# manja ili jednaka 100, logički izraz ima vrednost 123, inače 321

Primer upotrebe formula:

- 12+([#A1#<10:100]-(-10))-10
Rezultat formule je u zavisnosti od vrednosti prvog reda kolone A. Ako je ta vrednost manja od 10, formula dobija vrednost 12+100-10=102, u suprotnom vrednost 12-10-10=-8

• Funkcije

Funkcije upotrebljavamo radi izvršenja određene radnje nad parametrom.

Sintaksa: fun(param)

Moguće funkcije:

ABS	Apsolutna vrednost promenjive
NEG	Vraća vrednost promenjive ukoliko je manja od nule, u suprotnom nulu
POZ	Vraća vrednost promenjive ukoliko je pozitivna, u suprotnom nulu
ROUND2	Vrednost promenjive zaokružena na dve decimale

Primeri funkcija:

- $\text{ABS}(-20)=\text{ABS}(20)=20$
- $\text{NEG}(-10)=-10$
- $\text{NEG}(10)=0$
-  • $\text{POZ}(-10)=0$
- $\text{POZ}(10)=10$
- $\text{ROUND2}(5)=5$
- $\text{ROUND2}(5.541)=5.54$
- $\text{ROUND2}(5.545)=5.55$

10.6.1.7. Primeri postavki bilansa

Na dатој страни можете пронаћи примере за стандардне билансне извештаје.

Date примере можете употребити тако што их увозите у програм [10.6.1.2].

10.6.1.7.1 Primeri postavki bilansa za preduzeća i zadruge

 BilansStanja.xml Veličina: 23.86 kB	Bilans stanja
 BilansStanjaEN.xml Veličina: 24.75 kB	Bilans stanja na engleskom
 BilansUspeha.xml Veličina: 18.42 kB	Bilans uspeha
 BilansUspehaEN.xml Veličina: 18.21 kB	Bilans uspeha na engleskom
 TokoviGotovine.xml Veličina: 25.72 kB	Izveštaj o tokovima gotovine
 StatAneks.xml Veličina: 25.47 kB	Statistički aneks

10.6.1.7.2 Primeri postavki bilansa za budžetske korisnike

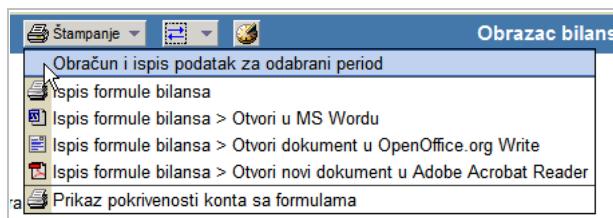
 BudzObr1BilStanja.xml Veličina: 115.53 kB	Obrazac br. 1 - Bilans stanja
 BudzObr2BilPrihRas.xml Veličina: 170.21 kB	Obrazac br. 2 - Bilans prihoda i rashoda

10.6.2. Izrada bilansa

Za izradu bilansa iz napravljene postavke imamo dve mogućnosti:

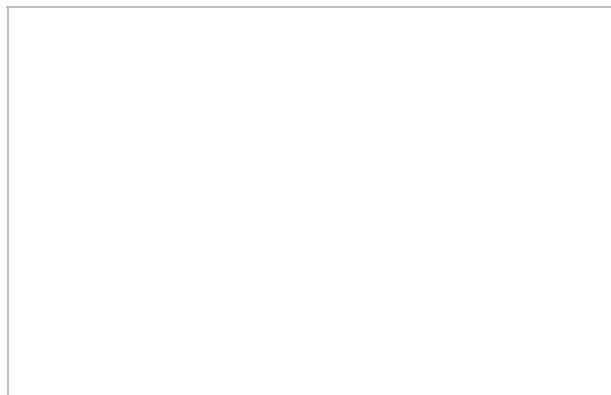
- Direktno iz pregleda postavke bilansa

Kada se nalazimo na strani sa postavkom bilansa pod menijem štampanja možemo izabrati kako želimo štampati bilans:



Slika 215: Štampa bilansa

Po izboru prikazane opcije, otvara nam se strana za pokretanje izvешtaja:



Slika 216: Pokretanje izvешtaja bilansa iz postave

Unosna polja sadrže sledeće podatke:

Poslovna godina	Poslovna godina za izveštaj.
Period od/do	Period za koji se radi izveštaj.
Drugi period od/do	Period koji se odnosi na prikaz kolone B izveštaja, ako postoji.
Obrazac bilansa	Izbor između napravljenih postavki bilansa.
Mesto troškova	Bilans možemo izraditi uzimajući samo podatke vezane za određeno mesto(a) troškova.
Valuta	Valuta u kojoj će se izveštaj izraditi.
Konto(i)	Izbor konta. Bilans će se izraditi uzimajući u obzir samo naloge na kojima se nalaze upisana konta.
Izbor tipova naloga za knjiženje	Slično prethodnoj opciji. Uzimaju se samo knjiženja sa naloga određenog tipa (bitno za izveštaj o tokovima gotovine).
Tip datoteke	Tip datoteke u koju želimo snimiti izveštaj.

Izveštaj pokrećemo sa [Upali](#).

- Sa strane "Izveštaji"

Sa strane [Finansije |Glavna knjiga |Izveštaji](#), možemo izabrati opciju bilans iz postave, kao na slici:



Po izboru dobijamo već gore pomenutu formu za pokretanje izveštaja.

10.7. Obračun PDV

Obračun PDV [9] se nalazi u posebnom poglavljtu, a u programu je dostupan kroz meni [Finansije |Obračun PDV](#).

10.8. Izveštaji, ispisi, bilansi

Na strani [Finansije |Izveštaji](#) imamo pristup raznim izveštajima:

- **Obrane**
 - Automatsko zatvaranje otvorenih stavki [\[10.9.1\]](#)
 - Preračun kursnih razlika [\[10.9.2\]](#)
 - Prenos salda poslovne godine u početni nalog nove poslovne godine [\[10.9.3\]](#)
- **Zaduženja/Obaveze**
 - Saldo po partnerima i kontima [\[10.8.1\]](#)
 - Ispis otvorenih stavki na dan [\[10.8.2\]](#)
- **Bilansi i poslovni rezultati**
 - Bruto bilans [\[10.8.3\]](#)
 - Analitički bruto bilans sa sumama po razredima [\[10.8.3\]](#)
 - Bilans iz postave [\[10.6.1\]](#)
 - Ispis realizacije za period po mesecima [\[10.8.17\]](#)
 - Ispis realizacije za period po mestima troškova [\[10.8.18\]](#)
- **PDV**
 - Knjiga izdatih računa [\[10.8.4\]](#)
 - Knjiga primljenih računa [\[10.8.6\]](#)
 - Interni obračun PDV-a [\[10.8.5\]](#)
- **Blagajna**
 - Blagajnički dnevnik [\[10.8.7\]](#)
 - Blagajnički dnevnik za knjiženje [\[10.8.8\]](#)
- **Knjiženja**
 - Dnevnik knjiženja (zatvoreni nalozi) [\[10.8.9\]](#)
 - Ispis kontnih kartica [\[10.8.10\]](#)
 - Ispis saldakonta kartica [\[10.8.11\]](#)
 - Ispis dnevnika unosa u glavnu knjigu [\[10.8.12\]](#)
 - Statistika broja knjiženja po mesecima i strankama [\[10.8.13\]](#)
- **Popisi i obaveze**
 - Štampanje IOP obrazca [\[10.8.14\]](#)
 - Štampanje opomena [\[10.8.15\]](#)
- **Drugi izveštaji**
 - Promet partnera po kontima [\[10.8.16\]](#)
 - Promet po mestima troškova [\[10.8.19\]](#)
- **Osnovna sredstva**

Izveštaji vezani za osnovna sredstva.

10.8.1. Saldo po partnerima i kontima

Izveštaj koristimo ako želimo ispis prometa i konačni saldo konta po partnerima ili sumarno za više konta. Po pokretanju izveštaja dobijamo sledeću stranu:

Pokretanje izveštaja: Saldo po partnerima i kontima

Poslovna godina:	2007		
Konto(i):	<input type="text"/>		
Period od:	<input type="text"/>	Period do:	<input type="text"/>
Datum dokum. od:	<input type="text"/>	Datum dokum. do:	<input type="text"/>
Datum knjiženja od:	<input type="text"/>	Datum knjiženja do:	<input type="text"/>
Postave treba platiti do dana:	<input type="text"/>		
Ispis partnera bez prometa:	<input type="checkbox"/>		
Ispis partnera sa nultim saldom:	<input type="checkbox"/>		
Tip datoteke:	Adobe PDF		

Upali **Otkazi**

Slika 218: Unos parametara za ispis salda po partnerim i kontima

Poslovna godina	Izbor poslovne godine izveštaja.
Konto(i)	Izaberemo ili upišemo konto. Moguće je upis više konta kao i korišćenje džoker znakova. Primer upisa 1200,16*,17* znači konto 1200 i sva konta koja počinju sa 16 i 17.
Period od/do	Ako želimo preračun samo na osnovu knjiženja iz određenog perioda upišemo ga ovdje.
Datum dokumenta od/do	Ako želimo preračun na osnovu datuma dokumenta koji se vezuje na knjiženje možemo upisati u ova polja.
Datum knjiženja od/do	Ako želimo preračun samo na osnovu knjiženja iz određenog perioda upišemo ga ovdje. Kod knjiženja možemo primetiti da mogu postojati različiti datumi ovih parametara.
Postavke treba platiti do dana	Koristimo ako želimo obračunati samo sa knjiženjima čiji je rok plaćanja do određenog datuma.
Ispis partnera bez prometa	Za ispis partnera bez cifara vezanih za njih.
Ispis partnera sa nultim saldom	Ako želimo da se prikažu i partneri čiji je saldo nula.
Tip datoteke	Standardan izbor datoteke za prikaz.

Po pokretanju dobijamo izveštaj:

Saldo po partnerima i kontima						
Sifra	Firma/Naziv	Adresa	PIB	Duguje	Potrduje	Saldo
100054-21 VENETI	Zarka Bokina 93, 11000			500,00	0,00	500,00
200489 Abako	Ilje Kolovica 48, 34000 Kragujevac			15.000,00	10.000,00	5.000,00
509884 ADACTA EXECOM	BUL. MHAJLA PUPA/NA 3/24, 11000	503070525		6.883,24	0,00	6.883,24
200005 ADF	Jovana Subotica 18, 21000			1.475,00	0,00	1.475,00
500713 AGENA D.O.O.	Brace Ribičnikar 63, 21000 Novi Sad	100005117		11.960,62	0,00	11.960,62
				Ukupno	56.983,74	31.164,85
						25.818,86

Slika 219: Ispis salda po partnerima i kontima

10.8.2. Ispis otvorenih stavki na dan

Ovim izveštajem dobijamo ispis otvorenih stavki za partnera i na određeni dan, na određenom saldokontu [10.1.2]. Dobijamo spisak grupisan po dokumentima i partnerima. Po pokretanju izveštaja dobijamo sledeću stranu:

Pokretanje izveštaja: Ispis otvorenih stavki na dan

Poslovna godina:	2007
Konto:	202* - Kupci u zemlji
Dat. otv. stavki:	01.01.2007
Datum:	20.03.2007
Tip datoteke:	Adobe PDF

Upali **Otkazi**

Slika 220: Pokretanje izveštaja

Poslovna godina	Izbor poslovne godine.
Konto	Izbor saldokonta.
Dat. otv. stavki	Sve otvorene stavke pre ovog datuma biće prikazane sumarno.
Datum	Biramo datum za koji želimo gledati otvorene stavke. Ako su neke stavke bile otvorene, a zatvorene su posle ovog datuma, pokazaće se u izveštaju.
Tip datoteke	Standardan izbor.

Po izradi izveštaja dobijamo:

Iznos otvorenih stavki za konto 202 na dan 20.03.2007						
Br nai.	Period	Dokument	Dat.dok.	Rok uplata	Iznos dokumenta	Otvoreni iznos
16	09.03.2007	BL Osnovna (2/2007)	09.03.2007	09.03.2007	500,00	500,00
Ukupno:	21 VENETI				500,00	500,00
		Parta Bokuna 93, 11000				
21	19.03.2007		19.03.2007	19.03.2007	5,000,00	5,000,00
Ukupno:	Abako				5,000,00	5,000,00
		Ilie Kolovica 48, 34000 Kragujevac				
1	29.01.2007	RA2007-00010	29.01.2007	13.02.2007	6.883,24	6.883,24
Ukupno:	ADACTA EXECOM				6.883,24	6.883,24
		BUL. MIHAJLA PUPINA 3/24, 11000 Beograd				
6	23.02.2007	KZ2007-00001	23.02.2007	10.03.2007	1.475,00	1.475,00
Ukupno:	ADF				1.475,00	1.475,00
		Jovana Subotica 18, 21000				
2	21.02.2007	RA2007-00057	21.02.2007	08.03.2007	11.960,62	11.960,62
Ukupno:	AGENA D.O.O.				11.960,62	11.960,62
		Brace Ribnikar 63, 21000 Novi Sad				
ZAJEDNO:		25.818,86				

Slika 221: Izgled izveštaja

10.8.3. Bruto bilans

Izveštaj koristimo za ispis analitičkog i sintetičkog bruto bilansa. Po pokretanju dobijamo stranu:

Pokretanje izveštaja: Bruto bilans

Poslovna godina:	2007		
Period od:	01.01.2007	Period do:	
Mesto troškova:			
Status naloga:			
Ispiši konte bez knjiženja:	<input type="checkbox"/>		
Ispis analitičkog bilansa:	<input type="checkbox"/>		
Jezička varijanta:	srpska		
Tip datoteke:	Adobe PDF		
<input type="button" value="Upali"/> <input type="button" value="Otkazi"/>			

Slika 222: Unos parametara za bruto bilans

Poslovna godina	Izbor poslovne godine.
Period od/do	Period za koji radimo bruto bilans. U izveštaj ulaze sva knjiženja iz ovog perioda.
Mesto troškova	Izbor mesta troškova.
Status naloga	Možemo birati da li će se raditi, na primer, samo na osnovu zatvorenih naloga.
Ispiši konte bez knjiženja	Ako želimo da se na analitičkom bruto bilansu ispišu samo konta bez iznosa.
Ispis analitičkog bilansa	Izaberemo ako želimo izradu analitičkog bruto bilansa, u suprotnom će se izraditi sintetički bruto bilans.
Jezička varijanta	Možemo izabrati jezik na kome će se ispisati bruto bilans.
Tip datoteke	Standardan izbor.

Po izradi možemo dobiti izveštaj:

Analitički bruto bilans sa sumama po razredima												
FirmaST consulting Gonšek d.o.o. Sedište: PIB:05985352 Za period:01.01.2007.												
Konto	Opis	Duguje	Početno stanje	Potražuje	Promet	Duguje	Početni promet	Potražuje	Duguje	Saldo	Potražuje	Ukupna razlika
100252 Osnovna blagajna		0,00	0,00	5.000,00	5.000,00	0,00	5.000,00	5.000,00	0,00	500,00	-500,00	
Klasa - 1												
202 Kupci u zemlji		0,00	0,00	5.000,00	5.000,00	0,00	5.000,00	5.000,00	0,00	500,00	-500,00	
241 Tekući racuni		0,00	0,00	20.000,00	65.799,44	20.000,00	65.799,44	0,00	45.799,44	-45.799,44		
24199 Tekući racuni		0,00	0,00	15.629,13	20.000,00	0,00	15.629,13	20.000,00	0,00	4.370,87	-4.370,87	
270 PDV u primjenjenim fakturama po opštoj stopi		0,00	0,00	-475,93	0,00	0,00	-475,93	0,00	0,00	475,93	-475,93	
Klasa - 2												
		0,00	0,00	92.136,91	116.964,29	92.136,91	116.964,29	25.818,86	50.646,24	-24.827,38		
433 Dobavljaci u zemlji		0,00	0,00	65.799,44	103,82	0,00	65.799,44	103,82	0,00	65.695,62		
470 PDV po izdatim fakturama po opštoj stopi		0,00	0,00	710,00	4.997,24	710,00	4.997,24	0,00	4.287,24	-4.287,24		
471 PDV po izdatim fakturama po poslovnoj stopi		0,00	0,00	240,00	396,00	240,00	396,00	0,00	156,00	-156,00		
472 PDV po primjenjenim avansima po opštoj stopi		0,00	0,00	-3.813,98	990,00	-3.813,98	990,00	0,00	4.803,56	-4.803,56		
473 PDV po primjenjenim avansima po poslovnoj stopi		0,00	0,00	990,00	0,00	990,00	0,00	990,00	0,00	990,00		
Klasa - 4												
		0,00	0,00	63.925,88	6.487,06	63.925,88	6.487,06	66.685,62	9.246,80	57.438,82		
602 Prihodi od prodaje robena domaćem tržištu		0,00	0,00	1.169,45	32.204,37	0,00	1.169,45	32.204,37	0,00	31.034,88	-31.034,88	
612 Prihodi od proizvodova i usluga domaćem tržištu		0,00	0,00	0,00	564,00	0,00	0,00	564,00	0,00	564,00	-564,00	
Klasa - 6												
		0,00	0,00	1.169,45	32.758,37	1.169,45	32.758,37	0,00	31.588,88	-31.588,88		

Slika 223: Bruto bilans

10.8.4. Knjiga izdatih računa

Izveštaj koristimo za ispis knjige izdatih računa. Po pokretanju izveštaja dobijamo stranu:

Pokretanje izveštaja: Knjiga izdatih računa

Izaberite opciju ispisa za mesto troškova (npr. procenat odbitka)

Mesto troškova:

Izaberite vid podataka za izradu knjige za PDV.

Ispis na osnovu zaključenog obračuna PDV.
Obračun PDV: Obračun PDV za period od 01.03.2007 do 31.03.2007

Evidencijski zapis bez izrade obračuna na osnovu izdatih, primljenih dokumenata.
Period od: 01.01.2007 Period do:

Tip datoteke: Adobe PDF

Upali Otkazi

Slika 224: Unos parametara za izradu knjige izdatih računa

Knjigu izdatih računa dobijamo na dva načina.

10.8.4.1 Ispis na osnovu obračuna PDV-a

Po zaključivanju obračuna PDV-a [9] se automatski određuju svi dokumenti za knjigu izdatih računa koje nije moguće menjati. To znači da možemo dobiti knjigu izdatih računa za svaki obračuna PDV-a koji smo radili i biti sigurni da se podaci poklapaju.

10.8.4.2 Evidencijski zapis knjige izdatih računa

Ovaj način prikaza knjige izdatih računa se izrađuje na osnovu dokumenata koji potpadaju u zadati period i nema povezanosti sa obračunima PDV-a. Tj. ako smo na pr. neki račun dodali sa datumom za koji je period već obračunat PDV, u prvoj opciji taj račun se ne bi prikazao, a u drugoj bi.

Po završetku izrade dobijamo izveštaj:

Knjiga izdatih računa

Red br. red.	Datum izdavanja	RAČUN I LI DRUGI DOKUMENT		KUPAC	PIB ili JMBG	Ukupna naknada sa PDV	DOLGOVREDAN PROMET			OPREZNI PROMET			Ukupan prethodnog PDV-a (tačka 6.)	Promet dobra u uslugu i pravom na prevoz i bavljenje odobrani prethodnog ponesa bez PDV (=tačka 14)		
		Broj računa	Datum izdavanja računa (ili datuma izdavanja dokumenta)				Ukupna naknada sa PDV	Dolgodobeni promet sa prethodnog ponesa (tačka 14) prema Zakonu (ili drugim osobljenim promet	Dolgodobeni promet bez prethodnog ponesa (tačka 15) prema Zakonu (ili drugim osobljenim promet	PROMET U REGISTRANTU	POTOŠTA OD 1%	POTOŠTA OD 5%	Osnovica (tačka 2.)	Iznos PDV (tačka 5.)	Osnovica (tačka 4.)	Iznos PDV (tačka 6.)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1.	05.03.07	2007-03-0061	25.02.07	- NEFRONIT KUPAC -		11.170,22				8.936,76	1.842,22	745,85	96,96	1.702,16	9.702,16	9.702,16
2.	05.03.07	2007-03-0061	25.02.07	BESTA EXPRESS		12.324,45				10.212,14	1.848,36	743,30	96,96	1.719,54	11.215,91	11.215,91
3.	05.03.07	2007-03-0062	25.02.07	- NEFRONIT KUPAC -		1.871,18				1.420,46	285,88			1.126,46	1.220,46	1.220,46
4.	06.03.07	2007-03-0063	06.02.07	BESTO DODATA		481,44				408,96	78,44			408,96	408,96	408,96
5.	06.03.07	2007-03-0063	06.02.07	BESTO DODATA		6.950,00				5.035,00	900,00			5.035,00	6.035,00	6.035,00
6.	12.03.07	2007-03-0062	12.02.07	- NEFRONIT KUPAC -		13.981,71				10.981,81	1.235,26	4.950,00	996,00	11.912,51	11.912,51	11.912,51
				SUMA:	45.916,16				35.219,86	6.942,61	6.837,82	116,00	34.487,86	36.487,86		

Slika 225: Knjiga izdatih računa

10.8.5. Interni obračun PDV-a

Pokretanje izveštaja za interni obračun je isto kao i za knjigu izdatih računa [10.8.4].

Po izradi izveštaja dobijamo:

Interni obračun PDV-a																			
Firma: Glavni Test d.o.o. Sedište: m/b, 11000 Beograd PIB: 19598535 Za period: 01.01.2008-28.02.2009																			
Red br. red.	Dodatak Vrednost iznos naknade za izdavanje dokumenta	Broj računa	Datum izdavanja računa (ili datuma izdavanja dokumenta)	RAČUN I LI DRUGI DOKUMENT		DOBACI/LAC	Ukupna naknada sa PDV (tač. 14)	Dolgodobeni naknade i iznos naknade za izdavanje dokumenta (tač. 12+14)	Naknada za iznos naknade za izdavanje dokumenta (tač. 15)	Naknada za iznos naknade za izdavanje dokumenta (tač. 16)	Ukupan iznos naknade za izdavanje dokumenta (tač. 17)	Iznos prethodnog PDV-a za može odbiti	Iznos prethodnog PDV koji se može odbiti	Ukupan iznos naknade za izdavanje dokumenta (tač. 18)	Ukupan iznos naknade za izdavanje dokumenta (tač. 19)	Ukupan iznos naknade za izdavanje dokumenta (tač. 20)	Ukupan iznos naknade za izdavanje dokumenta (tač. 21)	Ukupan iznos naknade za izdavanje dokumenta (tač. 22)	Ukupan iznos naknade za izdavanje dokumenta (tač. 23)
				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		
1.	05.03.07	2007-03-0061	25.02.07	011-0001-0001-0001	1000,00		1000,00		1000,00		1000,00		1000,00		1000,00		1000,00		
2.	16.03.07	2007-03-0070	16.02.07	20-10-0000	1000,00		1000,00		1000,00		1000,00		1000,00		1000,00		1000,00		

Slika 226: Interni obračun PDV-a

10.8.6. Knjiga primljenih računa

Pokretanje izveštaja za knjigu primljenih računa je isto kao i za knjigu izdatih računa [10.8.4].

Po izradi izveštaja dobijamo:

Knjiga primljenih računa																	
Firma: FimedT consulting Goršek d.o.o. Sedište: PIB: 95985352 Za period: 01.01.2007-31.03.2007																	
Red br. red.	DATUM	RAČUN I LI DRUGI DOKUMENT		DOBACI/LAC	Ukupna naknada sa PDV (tač. 14)	Dolgodobeni naknade i iznos naknade za izdavanje dokumenta (tač. 12+14)	Obravni naknade i iznos naknade za izdavanje dokumenta (tač. 15)	Naknada za iznos naknade za izdavanje dokumenta (tač. 16)	Ukupan iznos naknade za izdavanje dokumenta (tač. 17)	Iznos prethodnog PDV-a za može odbiti	Iznos prethodnog PDV koji se može odbiti	Ukupan iznos naknade za izdavanje dokumenta (tač. 18)	Ukupan iznos naknade za izdavanje dokumenta (tač. 19)	Ukupan iznos naknade za izdavanje dokumenta (tač. 20)	Ukupan iznos naknade za izdavanje dokumenta (tač. 21)	Ukupan iznos naknade za izdavanje dokumenta (tač. 22)	Ukupan iznos naknade za izdavanje dokumenta (tač. 23)
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1.	05.03.07	2007-03-0061	25.02.07		1000,00				1000,00								
2.	05.03.07	2007-03-0062	25.02.07		1000,00				1000,00								
3.	05.03.07	2007-03-0063	25.02.07		1000,00				1000,00								
4.	05.03.07	2007-03-0064	25.02.07		1000,00				1000,00								
5.	05.03.07	2007-03-0065	25.02.07		1000,00				1000,00								
6.	05.03.07	2007-03-0066	25.02.07		1000,00				1000,00								
7.	05.03.07	2007-03-0067	25.02.07		1000,00				1000,00								
8.	05.03.07	2007-03-0068	25.02.07		1000,00				1000,00								
9.	05.03.07	2007-03-0069	25.02.07		1000,00				1000,00								
10.	05.03.07	2007-03-0070	25.02.07		1000,00				1000,00								
11.	05.03.07	2007-03-0071	25.02.07		1000,00				1000,00								
12.	05.03.07	2007-03-0072	25.02.07		1000,00				1000,00								
13.	05.03.07	2007-03-0073	25.02.07		1000,00				1000,00								
14.	05.03.07	2007-03-0074	25.02.07		1000,00				1000,00								
15.	05.03.07	2007-03-0075	25.02.07		1000,00				1000,00								
16.	05.03.07	2007-03-0076	25.02.07		1000,00				1000,00								
17.	05.03.07	2007-03-0077	25.02.07		1000,00				1000,00								
18.	05.03.07	2007-03-0078	25.02.07		1000,00				1000,00								
19.	05.03.07	2007-03-0079	25.02.07		1000,00				1000,00								
20.	05.03.07	2007-03-0080	25.02.07		1000,00				1000,00								
21.	05.03.07	2007-03-0081	25.02.07		1000,00				1000,00								

IT consulting Gorišek d.o.o.					
Blagajnički dnevnik tog dana 09.03.2007					
Blagajna: Osnovna Br. dnevnika: 1/2007					
Serijski broj	Br. dok.	Tekst	Način uplate	Prihodi RSD	Izdaci RSD
1.	1/2007	Dadoše	kreditna kartica	5.000,00	
2.	1/2007	Oteli	gotovina	5.000,00	
3.	2/2007	daj malo	gotovina		500,00
			Zajedno RSD:	5.000,00	5.500,00
			Prethodnii saldo RSD:	10.000,00	
			Novi saldo RSD:	9.500,00	
Overio:		Preuzeo:	Blagajnik:		

Slika 229: Izgled blagajničkog dnevnika

10.8.8. Blagajnički dnevnik za knjiženje

Pokretanje izveštaja je isto kao za blagajnički dnevnik [8.5.1]. Po izradi dobijamo izveštaj:

IT consulting Gorišek d.o.o.					
Blagajnički dnevnik tog dana 09.03.2007					
Blagajna: Osnovna Br. dnevnika: 1/2007					
Serijski broj	Nalog br.	Tekst	Prihodi RSD	Izdaci RSD	Konto duguje Konto potražuje
1.		Dadoše	5.000,00		120252
2.	15	Oteli		5.000,00	120252
3.	16	daj malo		500,00	120252
		Zajedno RSD:	5.000,00	5.500,00	
		Prethodnii saldo RSD:	10.000,00		
		Novi saldo RSD:	9.500,00		
Overio:		Preuzeo:	Blagajnik:		

Slika 230: Izgled blagajničkog dnevnika

10.8.9. Dnevnik knjiženja

Izveštaj koristimo za ispis dnevnika knjiženja.

Pokretanje izveštaja: Dnevnik knjiženja			
Poslovna godina:	2007		
Nalog za knjiženje od:	<input type="text"/>	Nalog za knjiženje do:	<input type="text"/>
Period od:	<input type="text"/>	Period do:	<input type="text"/>
Datum knjiženja od:	<input type="text"/>	Datum knjiženja do:	<input type="text"/>
Nalog za knjiženje-prikaži pojedinično:	<input checked="" type="checkbox"/>		
Tip datoteke:	Adobe PDF		
<input type="button" value="Upali"/> <input type="button" value="Otkazi"/>			

Slika 231: Unos kriterijuma za dnevnik knjiženja

Poslovna godina	Izbor poslovne godine.
Nalog za knjiženje od/do	Brojevi naloga za koje želimo dnevnik knjiženja.
Period od/do	Unesemo period za koji želimo dnevnik knjiženja.
Datum knjiženja od/do	Unesemo period za koji želimo dnevnik knjiženja. Svako knjiženje ima više datuma koji ne moraju biti isti.
Nalog za knjiženje-prikaži pojedinačno	Odznačimo ako ne želimo da se ispiše dnevnik knjiženja za svaki nalog pojedinačno.
Tip datoteke	Standardan izbor.

Dobijeni rezultat je sledeći izveštaj:

Dnevnik knjiženja							
Preduzeće: IT consulting Gorišek d.o.o.							
Nalog:							
Vrsta iznosa: RSD							
#	Nalog	Datum	Konto	Subjekat	Vezni dok.	Duguje	Potražuje
1.	13	09.03.2007	472	10 GIMNAZIJA MIHAJLO PUPIN	AR2007-00002		900,00
2.	13	09.03.2007	473	10 GIMNAZIJA MIHAJLO PUPIN	AR2007-00002	900,00	
				Svega:		900,00	900,00

Slika 232: Dnevnik knjiženja

10.8.10. Ispis kontnih kartica

Izveštaj koristimo za ispis kontne kartice kao i za ispis većeg broja kontnih kartica odjednom. Po izboru izveštaja dobijamo sledeću stranu:

The dialog box contains the following fields:

- Poslovna godina: 2008
- Konto(i): [dropdown]
- Mesto troškova: [dropdown]
- Ispiši konte bez prometa:
- Period od: 01.01.2009 * Period do: 20.02.2009 *
- Valuta: RSD
- Za partnera: [dropdown]
- Prikaz na položenoj strani (detaljnije):
- Sortiraj po zatvaranju:
- Tip datoteke: OpenOffice.org Write (ODF)
-

Slika 233: Parametri za izradu konto kartice

Poslovna godina	Izbor poslovne godine.
Konto(i)	Unos ili izbor konta. Dozvoljen je unos više konta, kao i upotreba posebnih-džoker znakova. Primer: 12011,23*,1*.
Mesto troškova	Izbor mesta troškova.
Ispiši konte bez prometa	Ispisaće se sva analitička konta koja podpadaju pod uneti kriterijum.
Period od/do	Vremenski interval izrade izveštaja.
Valuta	Izveštaj možemo izraditi u više valuta.
Za partnera	Moguća je izrada za određenog partnera.
Prikaz na položenoj strani (detaljnije)	Izveštaj sadrži veći broj kolona.
Sortiraj po zatvaranju	Sortiranje se vrši po zatvaranju stavki, u protivnom sortiranje je po datumu.
Tip datoteke	Standardni izbor.

Kao rezultat dobijamo izveštaj:

Konto kartica

Firma:IT consulting Gonšek d.o.o.						
Šedište:						
PIB:95985352						
Konto:202						
Za period:01.01.2007-05.05.2007						
Datum ispis:20.03.2007 14:11:07						
Korisnik:IT consulting Gonšek d.o.o. (ADMIN)						
Konto:202 - Kupci u zemlji						
Datum	Br.nal.	MT	Partner	Dokument	Tekst	Duguje
29.01.07	1		10 GIMNAZIJA MIHAJLO PUPIN	RA2007-00012		2.067,36
29.01.07	1		ADACTA EXECOM	RA2007-00010		6.883,24
21.02.07	2	002	AGENA D.O.O.	RA2007-00057		11.960,62
23.02.07	6		ADF	KZ2007-00001		1.475,00
23.02.07	19	002	10 GIMNAZIJA MIHAJLO PUPIN	bla		100,00
23.02.07	19		BIBLIOTEKA GRADA BEOGRADA			535,72
08.03.07	12	002	10 GIMNAZIJA MIHAJLO PUPIN	RA2007-00062		1.676,18
08.03.07	17		BIBLIOTEKA GRADA BEOGRADA	RA2007-00063		535,72
09.03.07	15		Abako	BL Osnovna II/2007	Oteli	5.000,00
09.03.07	16		21 VENETI	BL Osnovna I/2/2007	daj malo	500,00
12.03.07	17		10 GIMNAZIJA MIHAJLO PUPIN	RA2007-00064		13.561,77
19.03.07	5	002	10 GIMNAZIJA MIHAJLO PUPIN	RA2007-00062	Ročno zapiranje	3.223,82
19.03.07	18		10 GIMNAZIJA MIHAJLO PUPIN	RA2007-00012	Ročno zapiranje	15.629,13
19.03.07	20		Abako		Ročno zapiranje	5.000,00
19.03.07	20		Abako		Ročno zapiranje	5.000,00
19.03.07	21		Abako		Ročno zapiranje	5.000,00
19.03.07	21		Abako		Ročno zapiranje	5.000,00
Ukupno konto: 202						
Prethodno stanje: 0,00 0,00						
Promet do: 0,00 0,00						
Promet u periodu: 56.983,71 26.164,85						
Promet ukupno: 56.983,71 26.164,85						
Saldo: 30.818,86 0,00						

Slika 234: Ispis kontne kartice

10.8.11. Ispis saldakonto kartica

Izveštaj upotrebljavamo za ispis pojedinačnih saldakonto kartica, kao i za ispis većeg broja odjednom.

Pokretanje izveštaja: Ispis saldakonto kartica

God.: 

Konto(i):  
 sva saldokonta

Ispiši konte bez prometa:

Period od:  * Period do:  *

Status: 

Valuta: 

Partner:  Zatraži

Mesto troškova: 

Prikaz na položenoj strani (detaljnije):

Tip datoteke: 

Slika 235: Unos parametara za izradu saldokonto kartica

Parametri za izbor su skoro identični kao kod konto kartica **[10.8.10]**, a specifičnosti su:

sva saldokonta	Izborom ove opcije izveštaj se generiše za sva saldokonta.
Status	Mogu se prikazati samo otvorene, zatvorene, ili i jedne i druge stavke.

Saldakonto kartice

Firma:IT consulting Gorišek d.o.o.

Sedište:

PIB:95985352

Konto:202

Status:Sve

Za period:01.01.2007-05.05.2007

Datum ispis-a:20.03.2007 14:25:11

Korisnik:IT consulting Gorišek d.o.o. (ADMIN)

Konto:202 - Kupci u zemlji

Partner:10 GIMNAZIJA MIHAJLO PUPIN

Sifra partnera:500674

PIB:

Period	Dat.dok	Dat.knj.	Rok update	Br.nal.	MT	Dokument	Vezni dok.	Tekst	Duguje	Potražuje
23.02.07-23.02.07/13.03.07-23.02.07	19		002					bla	100,00	
08.03.07-08.03.07/23.03.07	12	002				RA2007-00062			1.676,18	
19.03.07-19.03.07		5	002			RA2007-00062		Rično zapiranje	3.223,82	

Prethodno stanje: 0,00 0,00

Ukupno konto: 202

Promet do: 0,00 0,00

Partner: 10 GIMNAZIJA MIHAJLO PUPIN

Promet u periodu: 5,000,00 0,00

Promet ukupno: 5,000,00 0,00

Saldo: 5,000,00 0,00

Slika 236: Ispis saldokonto kartice

10.8.12. Ispis dnevnika unosa u glavnu knjigu

Uz pomoć ovog izveštaja možemo dobiti knjiženja u određenom periodu. Izveštajem možemo dobiti na primer knjiženja za poslovnu godinu 2006 koja su unošena u 2007 godini. Ispis možemo dobijati po korisnicima i vremenskim intervalima. Izveštaj može biti koristan pri traženju grešaka, kao i pri izradi završnog računa.

Pokretanje izveštaja: Dnevnik snimanja u glavnu knjigu

Period od:	<input type="text" value="01.01.2007"/>		Period do:	<input type="text" value="20.03.2007"/>	
Knjiženja uneta od dana:	<input type="text"/>		do dana:	<input type="text"/>	
Korisnik:	<input type="text"/>				
Tip datoteke:	<input type="text" value="MS Excel"/>				

Slika 237: Forma za pokretanje izveštaja

Ispis dnevnika unosa u glavnu knjigu										
Firma: IT consulting Goršek d.o.o.										
Sedište:										
PIB:	95985352									
Za period:	01.01.2007-30.03.2007									
Datum ispisac:	20.03.2007 14:32:13									
Kontakt:	IT consulting Goršek d.o.o. (ADAM)									
Konto	Bri razloga	Partner	Dodatak	Prijava	Dokument					Total
202	1	10 GIMNAZIJA MIHAJLO PUPIN	2,067,36		RA2007-00012	29.01.2007	29.01.2007	30.01.2007		
202	1	ADACTA:EXECOM	6,883,24		RA2007-00010	29.01.2007	29.01.2007	30.01.2007		
802	1	10 GIMNAZIJA MIHAJLO PUPIN	1,765,59		RA2007-00012	29.01.2007	29.01.2007	30.01.2007		
802	1	ADACTA:EXECOM	5,735,75		RA2007-00010	29.01.2007	29.01.2007	30.01.2007		
470	1	10 GIMNAZIJA MIHAJLO PUPIN	316,58		RA2007-00012	29.01.2007	29.01.2007	30.01.2007		
812	1	ADACTA:EXECOM	100,00		RA2007-00010	29.01.2007	29.01.2007	30.01.2007		
470	1	ADACTA:EXECOM	1,046,99		RA2007-00010	29.01.2007	29.01.2007	30.01.2007		
433	10		169,44		TR2007-003	12.02.2007	12.02.2007	07.03.2007	Odluči TR, HYPO ALPE-ADRIA BANKA BEDO-11000BEOGRAD - 221	
									NARODNI ZA USLUGI PROM. 01.02.07- 10.02.07	
									Odluči TR, POREŠKA UPRAVA PRIBRODA 253 UPLATA TEKSI-IH PRIBRODA	
									Promet odluči iz TR	
433	10		5,130,00		TR2007-003	12.02.2007	12.02.2007	07.03.2007		
241	10		5,299,44		TR2007-003	13.02.2007	13.02.2007	07.03.2007		
802	2	AGENZA D.O.O.	10,132,00		RA2007-00057	21.02.2007	21.02.2007	21.02.2007		
470	2	AGENZA D.O.O.	1,824,50		RA2007-00057	21.02.2007	21.02.2007	21.02.2007		
202	2	AGENZA D.O.O.	11,960,82		RA2007-00057	21.02.2007	21.02.2007	23.02.2007		
202	19	10 GIMNAZIJA MIHAJLO PUPIN	100,00			23.02.2007	23.02.2007	11.03.2007	SLIK	
270	22	BETA PRESS	-686,44		PK2007-00001	23.02.2007	23.02.2007	19.03.2007	prim. Inj. od. br. 8797	
472	22	BETA PRESS	-3,813,15		PK2007-00001	23.02.2007	23.02.2007	19.03.2007	okupu	
433	22	BETA PRESS	-450,00		PK2007-00001	23.02.2007	23.02.2007	19.03.2007	prim. Inj. od. br. 8797	
202	19	BIBLIOTEKA GRADA BEOGRADA	536,72			23.02.2007	23.02.2007	19.03.2007		

Slika 238: Gotov izveštaj

10.8.13. Statistika broja knjiženja po mesecima i strankama

Za pokretanje ovog izveštaja možemo koristiti mogućnosti:

Pokretanje izveštaja: Statistika broja knjiženja po mesecima i strankama

Po datumu: Period

Datum od: 01.01.2007 Datum do: 20.03.2007

Korisnik:

Firma:

Tip datoteke: Adobe PDF

Upali Otkaži

Slika 239: Parametri izveštaja

Statistika broja knjiženja po mesecima i strankama					
#		januar	februar	mart	ZAJEDNO
1.	IT consulting Gorišek d.o.o.	7	29	31	67
2.	test 2	0	0	0	0
3.	test d.o.o	0	0	0	0
ZAJEDNO		7	29	31	67

Slika 240: Gotov izveštaj

10.8.14. Štampanje IOP obrazca

U obrascu za ispis otvorenih postavki dobijamo sve otvorene stavke za konto do datuma koji unesemo.

Ovakav ispis koristimo za ispis svih partnera, dok za svakog partnera možemo ispisati IOP iz saldokonto kartica [10.4.1].

Pokretanje izveštaja: Štampanje IOS obrasca

Poslovna godina: 2007

Konto:

Datum: 20.03.2007

Tip datoteke: Adobe PDF

Upali Otkaži

Slika 241: Forma za pokretanje obrasca IOP

IT consulting Gorišek d.o.o.

Tel. , Fax

ISPIŠ OTVORENIH STAVKI

Konto: 202* - Kupci u zemlji
dana 20.03.2007

Br.	Dokument	Datum dokumenta	Rok update	Otvoreni iznos
1.	KZ2007-00001	23.02.2007	10.03.2007	1,475.00
			Ukupno:	1,475.00

Slika 242: Gotov obrazac

10.8.15. Štampanje opomena

Za izradu opomena važe sva pravila kao za izradu IOP obrasca [10.8.14].

ADF Jovana Subotica 18 21000	, dana 20.03.2007
OPOMENA	

Br.	Dokument	Datum dokumenta	Rok uplate	Otvoreni iznos
1.	KZ2007-00001	23.02.2007	10.03.2007	1,475.00
			Ukupno:	1,475.00

Slika 243: Dobijena opomena

Pri štampi opomene se možemo koristiti postavkama za štampu [3.27.3]. Možemo koristiti i dodatna obeležja:

\$DATUM_PREGLEDA\$	Datum na koji radimo opomene (iz pokretanja izveštaja)
\$DATUM_UPLENTE\$	Datum do kog su uzete u obzir primljene uplate
\$VALUTA\$	Rok za plaćanje, u odnosu na datum pregleda
\$VALUTA_DANAS\$	Rok za plaćanje, u odnosu na datum štampanja
\$BROJ_DANA\$	Broj dana roka za plaćanje

Rok za plaćanje se računa na osnovu atributa uobičajenog roka za plaćanje sa postavke preduzeća. Ukoliko nije određeno, uzima se vrednost 8.

10.8.16. Promet partnera po kontima

Izveštaj nam pokazuje sumarni iznos knjiženja za partnera po kontima i u određenom periodu.

Slika 244: Unos parametara

Promet partnera po kontima															
Firma:	IT consulting Gorišek d.o.o.														
Sedište:															
PIB:	95985352														
Konto:	202														
Partner:	011 INFO.COM														
Sifra partnera:	200 184														
Promet u periodu:	01.01.2007-05.05.2007														
Datum ispisa:	20.03.2007 15:02:51														
Korisnik:	IT consulting Gorišek d.o.o. (ADMIN)														
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th>Konto</th> <th>Opis</th> <th>Duguje</th> <th>Potražuje</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td style="text-align: right;">0.00</td> <td style="text-align: right;">0.00</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: center;">Ukupan promet u periodu:</td> <td style="text-align: right;">0.00</td> <td style="text-align: right;">0.00</td> </tr> </tbody> </table>				Konto	Opis	Duguje	Potražuje			0.00	0.00	Ukupan promet u periodu:		0.00	0.00
Konto	Opis	Duguje	Potražuje												
		0.00	0.00												
Ukupan promet u periodu:		0.00	0.00												

Slika 245: Gotov izveštaj

10.8.17. Ispis realizacije za period po mesecima

Izveštaj nam pokazuje realizaciju (razliku između prihoda i rashoda) po mesecima. Po kliku na izveštaj dobijamo stranu:

Pokretanje izveštaja: Ispis realizacije za period po mesecima

Poslovna godina:	2008				
Period od:	01.01.2009	*	Period do:	23.02.2009	*
Formula za obračun prihoda:	#K6%#				*
Formula za obračun rashoda:	#D5%#				*
Mesto troškova:	<input type="button" value="..."/>				
Valuta:	RSD				
Tip datoteke:	OpenOffice.org Write (ODF)				

Napravi **Otkazi**

Slika 246: Forma izveštaja

Poslovna godina	Izbor poslovne godine za izveštaj.
Period od-do	Izbor perioda za izradu izveštaja.
Formula za obračun prihoda- rashoda	Unos formule za proračun. Formulu unosimo po definiciji formula za bilanse [10.6.1.6].
Mesto troškova	Izbor mesta troškova.
Valuta	Izveštaj je moguće izraditi u većem broju valuta.



Ovaj izveštaj je moguće dobiti i kao fragment prve strane [2.9] u formi grafikona.

10.8.18. Ispis realizacije za period po mestima troškova

Izveštaj je sličan kao i realizacija po mesecima [10.8.17], jedina razlika je što se grupisanje vrši po mestima troškova.

10.8.19. Promet po mestima troškova

Izveštaj nam daje detaljan uvid u promet konta po mestima troškova. Sastoji se iz nekoliko delova koje ćemo posebno opisati. Za pokretanje izveštaja dobijamo sledeću formu:

Pokretanje izveštaja: Promet po mestima troškova

Poslovna godina:	2008				
Konto(i):	<input type="button" value="..."/>				
Mesto troškova:	*	*	<input type="checkbox"/> U sumu uključi sva mesta troškova koja počinju istim prefiksom		
Period od:	01.01.2009	*	Period do:	23.02.2009	*
Valuta:	RSD				
Tip datoteke:	OpenOffice.org Write (ODF)				

Napravi **Otkazi**

Slika 247: Forma za pokretanje izveštaja

Poslovna godina	Izbor poslovne godine podataka za izveštaj.
Konto(i)	Konta koja će ući u izveštaj.
Mesto troškova	Uobičajeno je da u izveštaj ulaze sva mesta troškova (*). Izbor možemo ograničiti po želji.
U sumu uključi sva mesta troškova koja počinju istim prefiksom	Specifičnost ove opcije možemo uporediti sa definicijom konta i izradom bruto bilansa [10.8.3]. Primer: Mesto troškova sa šifrom 011 podпадa pod mesto troškova 01. Ovom opcijom određujemo da li u sumu pod 01 ulazi vrednost za 011.
Period od-do	Period za izradu izveštaja.
Valuta	Izveštaj je moguće izraditi u više valuta.
Tip datoteke	Standardan izbor formata.

Po izradi izveštaja možemo jasno razdvojiti 2 dela, sumarni i detaljni, što se vidi iz slike:

Promet konta * na mestima troškova * u periodu od 01.01.2008 do 31.12.2008

Firma: GlavniTest d.o.o.
Sedište: nn bb, 11000 Beograd
PIB: 19598535
Konta: *
Mesta troškova: *
Za period: 01.01.2008-31.12.2008
Datumispisa: 23.02.2009 10:10:10
Korisnik: GlavniTest d.o.o. (ADMIN)

Standardno zaglavlje izveštaja

Ukupan promet na mestu troškova

Sumarni podaci po mestima troškova i kontima, uključujući STM koja počinju istim prefiksom

MT	Mesto troškova Opis konta	Duguje	Potražuje	Saldo
001	Osnovno	895.30	595.30	300.00
1340	Rota u prometu na malo	300.00	0.00	300.00
202000	Kupol u zemlji	100.00	100.00	0.00
203000	Kupol u inozemstvu	50.00	0.00	50.00
2215	OSTALA POTRAŽIVANJA OD ZAPOSLENIH	100.00	0.00	100.00
243000	BLAGAJNA	327.30	0.00	327.30
270000	PDV U PRIMLJENIM FAKTURAMA PO OSNOVNO STOPI	18.00	0.00	18.00
433	Dobavljaci u zemlji	0.00	118.00	-118.00
470000	PDV izdani fakturama proba	0.00	18.00	-18.00
471	PDV u zadanim fakturama po posebnoj stopi	0.00	15.50	-15.50
5110	TROŠKOVI MATERIJALA ZA IZRADU	0.00	50.00	-50.00
612100	PRHOD OSLOBOJDEN. PDV-A	0.00	293.80	-293.80
081005	Projekat bla bla dugaaacki opis	0.00	400.00	-400.00
4330	DOBAVLJACI U ZEMLJI	0.00	400.00	-400.00

Ukupan promet na kontu, za STM

Detaljni podaci knjiženja po STM i kontima

MT	001 - Osnovno	Datum	Dokument	Duguje	Potražuje	Saldo
Konto	612100 - PRHOD OSLOBOJDEN PDV-A					
Ukupno	612100 - PRHOD OSLOBOJDEN PDV-A	21.03.2008 1/2008		293.80	-293.80	
Ukupno	001 - Osnovno			895.30	595.30	300.00

Slika 248: Izgled gotovog izveštaja

10.9. Obrane i obračuni

10.9.1. Automatsko zatvaranje otvorenih stavki

Obradu koristimo za automatsko zatvaranje otvorenih stavki i drugih obaveza na saldokontima. Obrada upoređuje otvorene stavke na saldokontima i pronalazi uzajamno poklapanje između dokumenata i plaćanja. U isto vreme sve dokumente koji se vezuju na data knjiženja, takođe označava kao zatvorene (plaćene).

Po izboru izveštaja dobijamo sledeću stranu:

Pokretanje izveštaja: Automatsko zatvaranje otvorenih stavki

Poslovna godina:	2008
Konto:	...
Partner:	...
Dodatne mogućnosti:	<input type="checkbox"/> Zatvoriti otvorene stavke sa više plaćanih delova. <input type="checkbox"/> Zatvoriti sve preostale otvorene stavke ako je konačni saldo nula. <input type="checkbox"/> Zatvaranje deviznih konta po valutama i kursnoj razlici (zatvaranje se vrši samo ako je saldo 0. Kursne razlike će se proknjižiti na novi nalog za knjiženje) Konto za knjiženje pozitivne kursne razlike: _____ Konto za knjiženje negativne kursne razlike: _____ <input type="checkbox"/> Zatvoriti stavke čiji zbir nije nula, ali je manji od: _____ Konto za pozitivne parske razlike: _____ Konto za negativne parske razlike: _____
Ukoliko želite zatvarati devizna konta automatskim preračunom kursnih razlika, a postoje ručni unosi kursnih razlika, morate izabrati i gornje opcije zatvaranja iz više plaćanih delova, jer će u protivnom program ponovo izračunati kursnu razliku i zatvoriti stavke sa novonastalom stavkom. Stavka koja je predstavljala ručan unos kursnih razlika ostaće otvorena! Za ovakve slučajevе potrebitno je izabrati sve opcije prilikom zatvaranja.	
<input type="button" value="Napravi"/> <input type="button" value="Otkaži"/>	

Slika 249: Unos parametara za automatsko zatvaranje stavki

Poslovna godina	Izbor poslovne godine za koju radimo.
Konto	Upišemo ili izaberemo saldokonto na kojem želimo vršiti obradu.
Partner	Izaberemo partnera za koga će se raditi zatvaranje stavki. Ako ostavimo prazno polje obrada će se izvršiti za sve partnere.
Zatvoriti otvorene stavke sa više plaćanih delova	Ako označimo ovu mogućnost program će otvorene stavke zatvarati tako da se iznosi delimičnih plaćanja poklapaju sa knjiženjima tako da je saldo 0 (npr: račun plaćen iz više puta).
Zatvoriti sve preostale otvorene stavke ako je konačni saldo nula	Ovom opcijom program će, ako je saldo otvorenih stavki na partneru jednak nuli jednostavno zatvoriti sve stavke.
Zatvaranje deviznih konta po valutama i kursnoj razlici(sa izborom konta za kursnu razliku)	Ukoliko se konto vodi u devizama, zbog različitog kursa deviza, saldo u domaćoj valuti teško može biti 0, ali saldo u devizama jeste nula. Da bi se devizne stavke zatvorile, potrebna je izrada stavke sa kursnom razlikom. Konto za kursnu razliku upisujemo u odgovarajuća polja. Knjiženja kursne razlike se beleže na poseban nalog za knjiženje koji se automatski generiše.
Zatvoriti stavke čiji zbir nije nula, ali je manji od	Opcija veoma slična prethodnoj. Služi nam za zatvaranje saldokonta sa beznačajnom razlikom. Generisana knjiženja se takođe beleže na posebnom nalogu za knjiženje.

Po završenoj obradi postavke koje su ostale otvorene moramo ručno zatvoriti [10.4.1].



Na samoj strani postoji opis funkcionalnosti koji nam pomaže u izradi.

10.9.2. Preračun kursnih razlika

Obradu koristimo za automatski preračun kursnih razlika. Pri obradi se generiše novi nalog za knjiženje sa stavkama kursne razlike. Kod automatskog zatvaranja otvorenih stavki [10.9.1] imamo sličnu funkcionalnost za devizna konta, preračunava se kursna razlika u slučaju da je saldo nula.

Slika 250: Forma za preračun kursnih razlika

Poslovna godina	Izbor poslovne godine
Izračunaj kursne razlike na dan	Pri obradi se uzimaju sva knjiženja zaključno sa ovim datumom
Konto	Izbor konta za koji računamo kursne razlike (devizni konto). Ukoliko ovo polje ostane prazno razlike će se preračunati za sva devizna konta.
Partner	Kursne razlike možemo proračunati za određenog partnera. Ukoliko ovo polje ostane prazno razlike će se preračunati za sve partnere.
Konto za knjiženje pozitivne kursne razlike	Biramo željeni konto
Konto za knjiženje negativne kursne razlike	Biramo željeni konto.

Na generisanom nalogu za knjiženje za svaki konto (i partnera u slučaju saldokonta) imamo 2 reda. Prvi red je proračunata kursna razlika, a kontra stavka je isti iznos koji se knjiži na datim kontom, sa deviznim iznosom jednakim nula.

10.9.3. Prenos salda poslovne godine u početni nalog nove poslovne godine

Pre nego što prenesemo saldo prošle u novu godinu potrebno je da odredimo način računanja početnog naloga [10.1.1].

Po kliku na ovaj izveštaj dobijamo stranu:

Slika 251: Unos kriterijuma za prenos salda prošle godine

Nova poslovna godina	Izaberemo godinu za koju unosimo početno stanje.
Konto(i) koje želite preneti (pustite prazno za sve konte)	Konta koje želimo preneti ili prazno za sva.
Konto za negativne izračunate razlike	Izaberemo konto na koji će se preneti negativne kursne razlike.
Konto za pozitivne izračunate razlike	Izaberemo konto na koji će se preneti pozitivne kursne razlike.
Minimalni saldo na saldokontu za prenos u početni nalog nove godine	Upisujemo iznos ograničenja.

Po unosu izveštaj pokrećemo sa [Napravi](#).

10.10. Ispravke i kontrole podataka

Do ove funkcije stižemo iz menija **Finansije |Uvoz i ispr. |Ispravka podataka**. Tu možemo naći funkcije za masovnu proveru unetih dokumenata, kao i za promenu podataka.

Prikazane funkcije su dostupne samo korisniku sa pravom Finansije: ispravka podataka [13.8.2.4].

U prikazanom meniju se nalaze sledeće funkcionalnosti:

- Novi brojevi naloga za knjiženje [10.10.1]
- Kontrola usklađenosti naloga [10.10.2]
- Kontrola zatvaranja stavki [10.10.3]
- Konverzija analitičkih konta u sintetičke [10.10.4]
- Kontrola knjiženja računa za period [10.10.5]
- Masovni prenos knjiženja iz jednog na drugi konto [10.10.6]
- Izveštaj o upotrebi programa u periodu po korisnicima [10.10.7]

10.10.1. Novi brojevi naloga za knjiženje

Kao što i na samoj strani izveštaja piše, obrada menja redne brojeve naloga za knjiženje prema datumu naloga.



Obrada vrši sortiranje isključivo redno, što znači da ako je brojač podešen prema tipu ili vrsti naloga, ta funkcionalnost neće biti ispoštovana.

10.10.2. Kontrola usklađenosti naloga

Ova funkcionalnost predstavlja izveštaj, a ne obradu, što znači da ne menja podatke. Po izradi, dobijamo izveštaj sa popisom naloga koji nisu u ravnoteži.

10.10.3. Kontrola zatvaranja stavki

Obrada vrši izmenu podataka mogućim otvaranjem zatvorenih stavki. Moguća je automatska provera za sve firme računovodstvenog servisa. Do grešaka kod zatvaranja generalno ne bi trebalo da dolazi, zbog same logike programa, a ova funkcija nam omogućava jednostavnu proveru podataka.

10.10.4. Konverzija analitičkih konta u sintetičke

Obrada pretvara sva konta na kojima nije bilo knjiženja u sintetička.

10.10.5. Kontrola knjiženja računa za period

Obrada vrši kontrolu knjiženja računa u periodu i ne menja podatke. Po završetku obrade generiše se izveštaj. Kao parametar unosimo period koji proveravamo. Provera se vrši za račune i knjiženje odobrenja, na način da se knjiženja vezana za dokument upoređuju sa automatskom izradom naloga za knjiženje za isti dokument. Upoređuju se iznosi, a ne konta na koja je knjiženo.



Pošto se porede samo knjiženja vezana za dokument, to znači da ukoliko smo pri knjiženju računa obrisali neki red, a neki red dodali ručno, može se desiti da se izgubi referenca između knjiženja i računa, pri čemu će program za te račune prijaviti grešku.

10.10.6. Masovni prenos knjiženja iz jednog na drugi konto

Obradu podataka koristimo kada želimo prebaciti veliki broj knjiženja sa jednog na drugi konto.

Slika 252: Forma izveštaja

Od parametara za obradu unosimo period i konta. Konta za prebacivanje možemo dodati klikom na **dodaj novi red**.

10.10.7. Izveštaj o upotrebi programa u periodu po korisnicima

Izveštaj kreiramo za određeni period, a postoji i mogućnost generisanja za sve firme u okviru računovodstvenog servisa.

Na završenom izveštaju možemo videti prijave korisnika, kompjuter sa kog su prijavljeni, trajanje veze, kao i određene promene koje su napravili (broj unetih računa, knjiženja...).

Iako izveštaj pruža veliki broj detalja, ne mora značiti da je on 100% tačan. Korisnik može napustiti program bez odjave, pri čemu sesija može trajati još 30min. Takođe sve promene koje korisnik može napraviti u programu se ne moraju odraziti u ovom izveštaju.

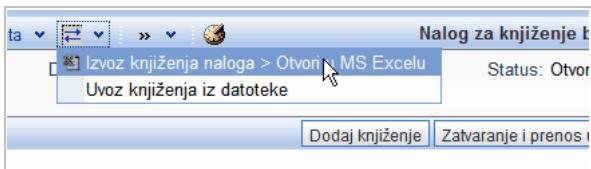
10.11. Izvoz naloga u druge programe

Program omogućava razmenu podataka sa drugim računovodstvenim programima. Svaki nalog iz glavne knjige je moguće izvoziti u Excel fajl. Ta datoteka se može dalje uvoziti u program koji podržava format koji ćemo opisati.

10.11.1 Postupak izvoza naloga u Excel datoteku

Za izvoz datoteke sa nalogom korinik mora imati pravo zatvaranja naloga [13.8.2.6].

Nalog izvozimo sa pregleda naloga, kao na slici:



Slika 253: Izvoz naloga u Excel fajl

Po kliku na ovu opciju operativni sistem nas pita gde da snimi datoteku.

10.12. Uvozi podataka iz drugih programa

Program nudi mogućnost automatskog uvoza podataka iz drugih programa, pa time i mogućnost prelaska sa drugog programa na e-račune.

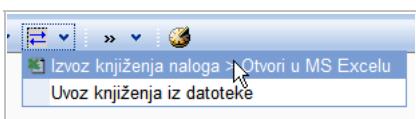
Trenutno je implementirano više uvoza, ali zbog specifičnosti rešenja potreban je dodatni kontakt u vezi konkretnog primera.

10.13. Uvoz knjiženja iz Excela

Opcija uvoza knjiženja može biti veoma korisna pri otvaranju novog preduzeća i unosu početnog stanja.

Da bismo uvezli podatke moramo spremiti listu u nekom od popularnih programa (Excel ili Calc) i zatim je uvesti u e-račune.

Do definicije kolona možemo doći eksportom (iz istog menija iz koga uvozimo):



Slika 254: Meni za export/import podataka

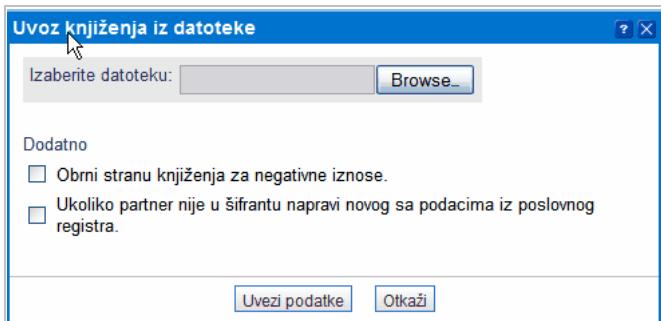
Dobijeni fajl je u formatu:

A	B	C	D	E	F	G	H
Konto	Partner	Duguje	Potražuje	Tekst	Dokument	Vezni dokument	MT
270000		18.00		prim. av.	PA2008-00010		
430000	dobra firma		18.00	prim. av.	PA2008-00010		

Prvih 5 kolona je obavezno

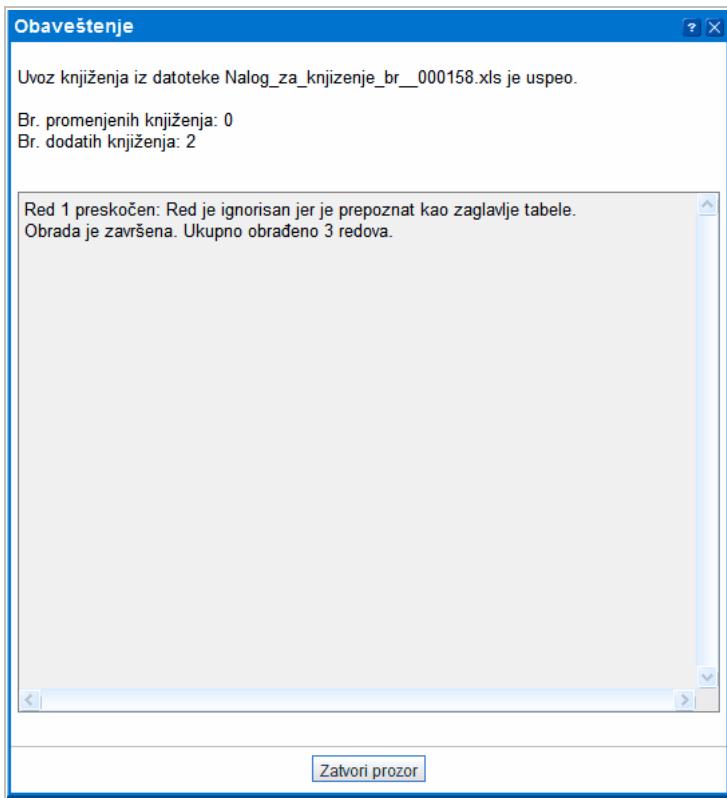
Slika 255: Format exportovanog fajla

Fajl možemo uvoziti u formatima Excel, Open Office, Csv, Tab delimited. Važno je jedino to da su kolone u pravilnom redosledu.



Slika 256: Forma za uvoz

Po završenom uvozu dobijamo stranu sa detaljima uvoza:



Slika 257: Forma sa detaljima uvoza

Ukoliko neki redovi nisu dobri, možemo ih popraviti, a zatim ponovo uvesti samo te redove.



Na jedan nalog možemo uvoziti najviše 30,000 knjiženja. Ukoliko imamo veći broj knjiženja moramo ih raspodeliti na više naloga.

Struktura datoteke za uvoz je:

1. šifra konta
2. naziv partnera
3. iznos duguje
4. iznos potražuje
5. tekst (opis)
6. dokument
7. vezni dokument
8. šifra mesta troškova
9. datum perioda (knjiženja)
10. datum dokumenta
11. datum plaćanja
12. šifra partnera
13. PIB subjekta
14. ID subjekta
15. iznos u stranoj valuti
16. valuta iznosa u stranoj valuti
17. ID reda
18. ID tipa vezanog objekta
19. ID vezanog objekta

10.14. Boje stavki knjiženja

Zavisno od načina unosa, pri automatskom i ručnom formirajući naloga, boje kojima su stavke knjiženja označene se razlikuju i označavaju sledeće:

1. **Plava** označava knjiženja ručno uneta ili ispravljena iz automatskih. Boja je ista kao i kod ostalih uobičajenih linkova u programu.
2. **Zelena** se prikazuje kod automatskih knjiženja gde je program zaključio da je knjiženje skoro sigurno pravilno.
3. **Oker** se prikazuje kod automatskih knjiženja gde program sa manjim procentom može zaključiti pravilnost knjiženja.
4. **Lila** boja se prikazuje kod knjiženja sa još manjim procentom utvrđene tačnosti.
5. **Crvena** se prikazuje kod knjiženja za koja je program skoro siguran da nisu tačna. Ponuđen je uobičajeni konto koji je potrebno zameniti pravilnim.

Boje knjiženja služe za lakšu i bržu vizuelnu kontrolu automatskog knjiženja i ne utiču na funkcionisanje programa u drugom smislu.

11. Osnovna sredstva

Poglavlje se odnosi na vođenje osnovnih sredstava u okviru programa e-računi. Osnovna sredstva se vode u posebnoj evidenciji, mogu se vezivati na primljene račune, vršiti obračune amortizacije i knjižiti iste. Takođe postoje i izveštaji vezani za osnovna sredstva.

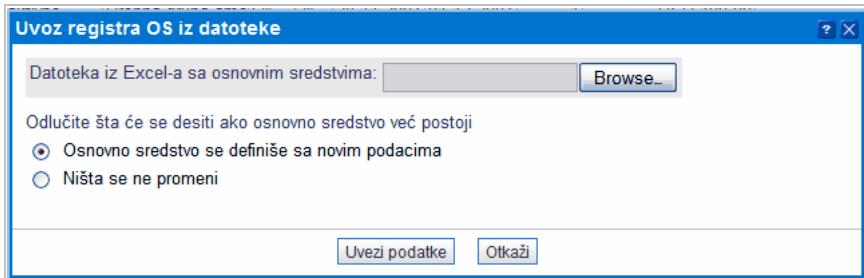
11.1. Uvoz osnovnih sredstava iz Excela

Osnovna sredstva možemo uvoziti iz većeg broja formata (xls,xlsx,ods,csv...). Do opcije uvoza dolazimo preko menija **|Finansije |Registar osn. sred. |Dodatne mogućnosti |Uvoz registra OS iz datoteke**.

Registar osnovnih sredstava - pregled i pretraga										
Inv. broj:	Naziv:	Količina:	Mesto troškova:							
Nabavna vrednost:	Datum nabave:	Status:								
1. 456	Masovno brisanje OS	aktivno	Probna grupa amo	6% - 5%	20.11.2007	01.12.2007	1	RSD 782,148.00		
2. AG1	Prva grupa	aktivno	Probna grupa amo	6% - 5%	01.01.2007	01.01.2007	1	RSD 50,000.00		

Slika 258: Pregled i unos OS

Otvara nam se forma za izbor datoteke:



Slika 259: Forma za uvoz osnovnih sredstava

Na prikazanoj strani imamo opciju izbora šta da se dogodi ukoliko osnovno sredstvo sa istim inventarnim brojem već postoji: OS se može osvežiti podacima iz datoteke ili ignorisati.

Struktura fajla po kolonama je sledeća:

1. Inventarna šifra
2. Naziv
3. Količina
4. Nabavna vrednost
5. Amortizacijska osnova (upisuje se samo ako je različita od nabavne vrednosti)
6. Datum nabave
7. Datum aktivacije
8. Šifra grupe amortizacije
9. MRS stopa vezana za grupu amortizacije
10. Šifra mesta troškova
11. Neodpisana vrednost (vrednost OS koja se još mora amortizirati)
12. Datum na koji se vezuje neodpisana vrednost (podatak je vezan za prethodni, pa mora biti unesen ukoliko je uneta neodpisana vrednost)
13. Konto nabave dugovno
14. Konto amortizacije dugovno
15. Konto amortizacije potražno
16. Datum likvidacije
17. Dobavljač
18. Nalazište



Prvih 9 kolona je obavezno, tj. prvih 7 i osma ili kolona 9.

Primer fajla za uvoz:

OSprimer.xls
Veličina: 13.50 kB

11.2. Registr osnovnih sredstava

Do forme pregleda i pretrage OS dolazimo preko menija **Finansije | Registr osn. sred.**. Dobijamo uobičajenu formu za pretragu, gde osnovna sredstva možemo pretraživati po različitim kriterijumima.

Klikom na **[Novo osnovno sredstvo]** otvara nam se forma za unos OS:

Unos osnovnog sredstva

Inv. broj:	<input type="text" value="1"/> *		
Povećanje vrednosti za OS:	<input type="text"/>	Združivanje za OS:	<input type="text"/>
Naziv:	<input type="text"/> *		
Količina:	<input type="text" value="1"/> *		
Nabavna vrednost:	<input type="text"/>	RSD	* Nepovratna sr.: <input type="text"/>
Amortizaciona osnovica (ukoliko nije jednaka nabavnoj vrednosti):	<input type="text"/>	RSD	<input type="text"/>
Datum nabave:	<input type="text"/>	Datum aktiviranja:	<input type="text"/>
Datum likvidacije:	<input type="text"/>	Datum izrade:	<input type="text"/>
Uzrok:	<input type="text"/> Prodajna vrednost: <input type="text"/>		
Amortizacijska grupa:	Probna grupa amortizacije - 6% - 5% <input type="button" value="Dodaj"/>		
<input type="checkbox"/> Potpun otpis u startu	<input type="checkbox"/> Povećana stopa amortizacije		
Konto nabavke - dugovno:	<input type="text"/>		
Konto amortizacije - dugovno:	<input type="text"/>		
Konto amortizacije - potražno:	<input type="text"/>		
Nalazište:	<input type="text"/>		
Odgovorna osoba:	<input type="text"/>		
Mesto troškova:	<input type="text"/>		
Status:	aktivno <input type="button"/>		
Naziv dobavljača:	<input type="text"/>		
Br. dok. dobavljača:	<input type="text"/>		
Serijski broj OS:	<input type="text"/>		
Godina izrade:	<input type="text"/>	<input type="text"/>	
Neotpisana vrednost OS pri prenosu podataka:	<input type="text"/>		
Preostala vrednost OS na datum prenosa podataka:	<input type="text"/>		
<input type="button" value="U redu"/> <input type="button" value="Otkaži"/>			

Slika 260: Unos osnovnog sredstva

Inv. broj	Inventurni broj osnovnog sredstva. Osnovna sredstva mogu automatski dobijati brojeve ukoliko je podešen brojač.
Povećanje vrednosti za OS	OS se može vezati za drugo OS koje povećava njegovu vrednost.
Združivanje za OS	OS se može spojiti sa drugim OS. Slično kao i prethodna opcija, ovo utiče na obračun amortizacije.
Naziv	Naziv OS
Količina	Količina
Nabavna vrednost	
Nepovratna sr.	Iznos nepovratnih sredstava (ne može se amortizovati)
Amortizaciona osnovica	Iznos na koji se računa amortizacija. Ukoliko nije unet uzima se nabavna vrednost.
Datum nabave	
Datum aktiviranja	
Datum likvidacije	
Datum izrade	
Uzrok	
Prodajna vrednost	
Amortizacijska grupa	Grupa nam određuje procente amortizacije po kojima će se vršiti obračun amort. za OS
Potpun otpis u startu	
Povećana stopa amortizacije	
Konto nabavke - dugovno	Ukoliko ne želimo uobičajeni
Konto amortizacije - dugovno	Ukoliko ne želimo uobičajeni
Konto amortizacije - potražno	Ukoliko ne želimo uobičajeni
Nalazište	
Odgovorna osoba	
Mesto troškova	
Status	Amortizacija se obračunava samo za aktivna OS
Naziv dobavljača	
Br. dok. dobavljača	OS može biti vezano na primljeni račun čiji broj se može naći ovde
Serijski broj OS	Ukoliko se vode serijski broevi
Godina izrade	
Neotpisana vrednost OS pri prenosu podataka	Vezano za uvoz podataka
Datum od kog se obračunava amortizacija	Vezano za uvoz podataka
Preostala vrednost OS na datum prenosa podataka	Vezano za uvoz podataka

11.3. Šifrant grupa amortizacije

Do forme pregleda i pretrage grupa amortizacije dolazimo preko menija **|Finansije |Šifranti i postavke |Am. grupe**. Dobijamo uobičajenu formu za pretragu:

Šifra	Izvoz u XML fajl	God. stopa am. MF	God. stopa am. po	Status	
1. am1	Uvoz iz XML fajla nm.importDesc	15.00		Aktivan	X
2. am2	OsnovnoSredstvo.form.importDesc	20.00		Aktivan	X
3 AMG1	Prohna gruna amortizacije	6.00	5.00	Aktivan	X

Slika 261: Pregled i unos grupa amortizacije

Od dodatnih mogućnosti postoji uvoz/izvoz grupe preko XML fajla. Klikom na **Nova grupa** otvara nam se forma za unos grupa amortizacije:

Unos amortizacijske grupe

Šifra:	*
God. stopa am. MRS(%):	*
God. stopa am. poreska(%):	*
Opis:	
Status:	Aktivan

U redu Otkaži

Slika 262: Unos grupe amortizacije

Šifra	Jedinstveni identifikator amortizacione grupe.
God. stopa am. MRS(%)	Godišnja stopa amortizacije u procentima za obračun po MRS-u.
God. stopa am.	Godišnja stopa amortizacije u procentima za poreski obračun.
Opis	Dodatni opis
Status	Za OS možemo vezivati samo aktive grupe.

12. Skladište

Modul **Skladište** nudi sledeću funkcionalnost:

- Stanje zaliha [12.6].
- Kartice artikala [12.7].
- Izrada i pregled otpremnica [12.3.2] - iz menija **|Prodaja |Otpremnice**.
- Izrada i pregled dostavnica [12.4.2] - iz menija **|Nabavka |Dostavnice**.
- Pregled i izradu međuskadišnica [12.9].
- Pregled i izradu niveliacija [12.10].
- Pregled i izradu popisa robe [12.8].
- Unos i evidenciju skladišta [12.1].
- Unos [12.2.2] i evidenciju artikala [12.2.1], kao i grupa artikala.
- Izradu raznih izveštaja [12.5].
- Pokretanje obrada podataka - obračun FIFO [12.11].

12.1. Pregled i pretraga skladišta

Pregled i pretraga skladišta je dostupno iz menija **|Skladište |Skladišta**.

Po izboru nam se otvara sledeća strana:

Oznaka	Status	
1. Skladište1	Aktivan	X
2. Skladište2	Aktivan	X

Slika 263: Spisak svih skladišta

Klikom na skladište otvara nam se strana za unos podataka za to skladište, kao na slici:

Unos podataka o skladištu [?](#)

Oznaka:	<input type="text" value="Sklad. Alata"/>
Opis:	<input type="text"/>
Tip skladišta:	<input type="button" value="Veleprodajno"/>
Način vrednovanja zaliha:	<input type="button" value="vrednovanje po nabavnoj ceni"/>
Tip otpremnica:	<input type="button" value="samo količine"/>
Mesto troškova:	<input type="button"/>
Poslovna jedinica:	<input type="button" value="0000 - Beograd"/>
Blagajna:	<input type="button"/>
Status:	Aktivan <input type="button"/> <input type="checkbox"/> označi kao osnovno skladište
Mesto ispostave za dokumente vezane na skladište:	<input type="text"/>
Opis poslovne jedinice:	<input type="text"/>

Slika 264: Podaci o skladištu

Oznaka	Upišemo oznaku skladišta. Unos je obavezan.
Opis	Upišemo dodatni opis za to skladište.
Tip skladišta	Definiše tip skladišta (maloprodajno/veleprodajno). Ova opcija nam je korisna kod ispostavljanja računa, jer se vezuje na opciju tipa računa (veleprodajni/maloprodajni), pa time i na cenu sa artikla koja se koristi (VP/MPC).
Način vrednovanja zaliha	Vrednovanje zaliha može biti po maloprodajnim ili nabavnim cenama. Ukoliko se koristi po nabavnim, onda se metod obračuna određuje na postavci preduzeća (Moj profil/Podaci o preduzeću). Moguće opcije su FIFO ili prosečne cene (metod AVCO). Uobičajena postavka je metod FIFO.
Tip otpremnica	Otpremnice mogu biti samo količinske ili i vrednosne. Ukoliko se koriste vrednosne, na njima se može definisati cena i popust kao na fakturama i ostalim dokumentima.
Mesto troškova	Skladištu možemo pridružiti i mesto troškova [10.1.4] , za koje se opet mogu vezati drugi podaci.
Poslovna jedinica	Izbor poslovne jedinice
Blagajna	Veza na blagajnu se koristi u slučaju POS klijenta (maloprodaja).
Status	U meniju možemo izabrati status skladišta. Aktivna se mogu koristiti.
Označi kao osnovno skladište	Pri izradi novih dokumenata koji se vezuju na skladište (računi, otpremnice...) pojavlje se skladište označeno kao osnovno.
Mesto ispostave za dokumente vezane na skladište	Mesto koje će se pojaviti pri izradi otpremnica vezanih za skladište, ukoliko nije definisano, uzima se osnovno mesto ispostave sa definicije firme.
Generiši POS identifikator	Ako korisnik koristi aplikaciju za maloprodaju, putem POS identifikatora se ona može povezati sa web aplikacijom. Više o vezivanju maloprodaje možete videti ovde [16] .

Podatke potvrđujemo klikom na .

12.2. Artikli

Do artikala dolazimo preko menija [|Skladište |Artikli](#).

Funkcionalnost koja je ugrađena u modul je:

- Unos artikala [\[12.2.2\]](#).
- Pregled i pretraga artikala [\[12.2.1\]](#) po kriterijumima.
- Dodatna mogućnost za uvoz artikala iz Excela [\[12.2.5\]](#).

12.2.1. Pregled i pretraga artikala

Po izboru [|Skladište |Artikli](#) prikazuje nam se strana za **pregled i pretragu artikala** po kriterijumima, što možemo videti na slici:

Šifra artikla:	Reč iz opisa:	ISBN:	Bar kod:			
Dobavljač:	Autor:	Izdavač:				
Robna marka:	God.:	Grupa artikla:	Status:			
<input type="checkbox"/> Samo pozitivne z						
Dodatne mogućnosti ▾						
Traži		Upis novog artikla				
Šifra artikla	Opis artikla	JM	Cena bez PDV	PDV %		
1. 004G0494	PC-G Sims 2 - Festive Holiday Stuff kom		RSD 1,293.37	18%		
2. 007 bas	2312311546dfsfsd fsdfsfs dskom		RSD 127.12	18%		
3. 007 bas ...	fsdf	-	RSD 0.00	18%		
4. 021MLJ	21 VENETI MOJ LJUBIMAC	kom	RSD 193.80	8%		
5. 021VKUV	21 VENETI KUVAR	kom	RSD 550.00	8%		
6. 02A0064	KOSHEEN: KOKOPELLI	kom	RSD 1,259.00	18%		
7. 02A0070	GEORGE MICHAEL: PATIENCE	kom	RSD 1,259.00	18%		
8. 02A0097	SANTANA: SHAMAN	kom	RSD 1,259.00	18%		
9. 02A0098	SANTANA: SUPERNATURAL	kom	RSD 111.93	18%		
10. 02A0101	SIMON & GARFUNKEL - GREATE	kom	RSD 876.00	18%		
11. 02A0104	THE SMITHS: LOUDER THAN BO	kom	RSD 799.00	18%		
12. 02A0125	JUSTIN TIMBERLAKE: JUSTIFIED	kom	RSD 1,259.00	18%		
13. 02A0131	CHRONIC: SUGE KNIGHT REPRES	kom	RSD 1,189.00	18%		

Slika 265: Forma za pregled i pretragu artikala

Forma za pregled i pretragu [2.1] je standardna, kao i kod ostalih modula.

Ako kliknemo na šifru artikla otvara nam se strana sa podacima o tom artiklu.

Osnovni podaci	Cenovnik	Zaliha
	Artikl (004G0494)	
Šifra artikla: 004G0494		
Naziv artikla: PC-G Sims 2 - Festive Holiday Stuff		
Opis artikla: PC-G Sims 2 - Festive Holiday Stuff		
Jedinica mere: kom		
Osnovna grupa artikla:		
Pod grupa artikla:		
Robna marka: EA		
Garancija : 0 godina		
Godina izdanja/proizvodnje: 2005		
ISBN: 000		
Bar kod: 5030930052904		
Dobavljač: 011 INFO.COM 11000 Beograd		
Autor: 10 GIMNAZIJA MIHAJLO PUPIN PROLETERSKE SOLIDARNOSTI 1 A 11000 Beograd		
Izdavač: 21 VENETI Parka Bokuna 93 11000		
Da biste promenili u novčanu valutu Narodna Banka Srbije - srednji kurs računa koristite kurs valuta:		
Vrsta prodaje: prodaja robe - zalihe se evidentiraju		
Konto za knjiženje prihoda od prodaje domaćim kupcima:		
Konto za knjiženje prihoda od prodaje stranim kupcima:		
Konto za knjiženje nabavke:		
Dodatne mogućnosti		
Promena cene je dozvoljena: Ne		
Promena opisa je dozvoljena: Ne		
Dozvoljena je promena stope PDV: Ne		
Artikal se može prodati: Da		
Upotreba serijskih brojeva: Da		

Slika 266: Podaci o artiklu

Ako podatke želimo promeniti to možemo učiniti klikom na dugme **Promeni** koje se nalazi u glavnom redu. Otvara nam se maska za unos tj. promenu artikla [12.2.2] kao na slici:

Osnovni podaci Cenovnik Zaliba

Unos podataka o prodajanom proizvodu

Šifra artikla:	004G0494 *
Naziv artikla:	PC-G Sims 2 - Festive Holiday Stuff *
Opis artikla:	PC-G Sims 2 - Festive Holiday Stuff
Jedinica mere:	kom *
Upotreba cenovnika:	<input type="radio"/> Ne Nabavna cena: <input type="text"/> <input type="checkbox"/> sa PDV <input type="radio"/> Maloprodajna cena: <input type="text" value="0.00"/> * <input type="checkbox"/> sa PDV <input type="radio"/> Veleprodajna cena: <input type="text"/> <input type="checkbox"/> sa PDV ISO kod valute: RSD <input type="button" value="Pretraži"/> Stopa PDV: 18% <input type="button" value="Pretraži"/>
Osnovna grupa artikla:	<input type="radio"/> Da Osnovna valuta: RSD <input type="button" value="Pretraži"/>
Robna marka:	EA
Garancija :	0 <input type="button" value="Pretraži"/> meseci
Godina izdanja/proizvodnje:	2005
ISBN:	000
Bar kod:	5030930052904
Dobavljač:	011 INFO.COM 11000 Beograd
Autor:	10 GIMNAZIJA MIHAJLO PUPIN PROLETERSKE SOLIDARNOSTI 1 A 11000 Beograd
Izdavač:	21 VENETI Parka Bokuna 93 11000
Da biste promenili u novčanu valutu računa koristite kurs valuta:	<input type="text" value="Narodna Banka Srbije - srednji kurs"/> <input type="button" value="Pretraži"/>
Vrsta prodaje:	<input type="text" value="prodaja robe - zalihe se evidentiraju"/> <input type="button" value="Pretraži"/>
Dodatne mogućnosti:	<input type="checkbox"/> Promena cene je dozvoljena <input type="checkbox"/> Promena opisa je dozvoljena <input type="checkbox"/> Dozvoljena je promena stope PDV <input checked="" type="checkbox"/> Artikal se može prodati <input checked="" type="checkbox"/> Upotreba serijskih brojeva
Konto za knjiženje prihoda od prodaje domaćim kupcima:	<input type="text"/>
Konto za knjiženje prihoda od prodaje stranim kupcima:	<input type="text"/>
Komerčijalno tehnički uslovi odnosno drugi tekst, koji se mora ispisati na dnu dokumenta:	<input type="text"/>

U redu **Otkaži**

Slika 267: Strana za unos artikla

Kada unesemo željene podatke kliknemo na **U redu** i promene će se snimiti.

12.2.2. Unos podataka o artiklu

Unos novog artikla možemo uraditi sa forme za pregled i pretragu artikala [12.2.1] klikom na dugme **Unos novog artikla**, čime otvaramo stranu:

Osnovni podaci Cenovnik Zaliba

Unos podataka o prodajanom proizvodu

Šifra artikla:	004G0494 *
Naziv artikla:	PC-G Sims 2 - Festive Holiday Stuff *
Opis artikla:	PC-G Sims 2 - Festive Holiday Stuff
Jedinica mere:	kom *
Upotreba cenovnika:	<input type="radio"/> Ne Nabavna cena: <input type="text"/> sa PDV <input type="checkbox"/> <input checked="" type="radio"/> Da Maloprodajna cena: <input type="text" value="0.00"/> * sa PDV <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/> sa PDV Veleprodajna cena: <input type="text"/> ISO kod valute: RSD <input type="button" value="Pretraži"/> Stopa PDV: 18% <input type="button" value="Pretraži"/>
Osnovna grupa artikla:	<input type="text"/>
Pod grupa artikla:	<input type="text"/>
Robna marka:	EA
Garancija :	0 meseci
Godina izdanja/proizvodnje:	2005
ISBN:	000
Bar kod:	5030930052904
Dobavljač:	011 INFO.COM 11000 Beograd
Autor:	10 GIMNADA MIHAJLO PUPIN PROLETERSKE SOLIDARNOSTI 1 A 11000 Beograd
Izdavač:	21 VENETI Parka Bokuna 93 11000
Da biste promenili u novčanu valutu računa koristite kurs valuta:	<input type="text"/> Narodna Banka Srbije - srednji kurs <input type="button" value="Pretraži"/>
Vrsta prodaje:	<input type="text"/> prodaja robe - zalihe se evidentiraju <input type="button" value="Pretraži"/>
Dodatne mogućnosti:	<input type="checkbox"/> Promena cene je dozvoljena <input type="checkbox"/> Promena opisa je dozvoljena <input type="checkbox"/> Dozvoljena je promena stope PDV <input checked="" type="checkbox"/> Artikel se može prodati <input checked="" type="checkbox"/> Upotreba serijskih brojeva
Konto za knjiženje prihoda od prodaje domaćim kupcima:	<input type="text"/>
Konto za knjiženje prihoda od prodaje stranim kupcima:	<input type="text"/>
Komerčijalno tehnički uslovi odnosno drugi tekst, koji se mora ispisati na dnu dokumenta:	<input type="text"/>

U redu **Otkaži**

Slika 268: Unos artikla

Šifra artikla	U polje upišite željenu šifru artikla. Unos je obavezan.
Naziv artikla	U polje upišite naziv artikla. Unos je obavezan.
Opis artikla	Može sadržati dodatni opis artikla.
Jedinica mere	Upis jedinice mere koja se koristi za artikal. Vrednost se može i izabrati iz liste.
Upotreba cenovnika	Izbor da li će se za artikal koristiti cenovnik. Ako je to slučaj kliknete na Da , u protivnom na Ne .
Nabavna cena	Unosite nabavnu cenu artikla. Ako je cena sa Pdv-om čekirajte opciju pored polja.
Maloprodajna cena	Unosite maloprodajnu cenu artikla. Ako je cena sa PDV-om čekirajte opciju pored polja.
Veleprodajna cena	Unos veleprodajne cene artikla. Ako je cena sa PDV-om čekirajte opciju pored polja.
ISO kod valute	Izbor valute za cenu artikla.
Stopa PDV	Izbor stope PDV-a za artikal.
Osnovna valuta	Izbor osnovne valute artikla, koja će se koristiti pri izradi cenovnika.
Osnovna grupa artikla	Izbor osnovne grupe artikla.
Pod grupa artikla	Izbor sekundarne grupe artikla.
Robna marka	Unos robne marke artikla.
Garancija	Izbor, ili unos, broja meseci, kolika je garancija za dati artikal.
Godina izdanja/proizvodnje	Unos godine.
ISBN	Unos ISBN označke za artikal.
Bar kod	Unos bar koda.
Dobavljač	Unos dobavljača za dati artikal. Klikom na Pretraži možemo pretraživati šifartnik partnera.
Autor	Unos autora za dati artikal. Klikom na Pretraži možemo pretraživati šifartnik partnera.
Izdavač	Unos izdavača datog artikla. Klikom na Pretraži možemo pretraživati šifartnik partnera.
Da biste promenili u novčanu	Izbor kursa za preračun valuta.

valutu računa koristite kurs
valuta

Dodatne mogućnosti	U ovom delu se mogu čekirati dodatne mogućnosti vezane za artikal.
Konto za knjiženje prihoda od prodaje domaćim kupcima	Izbor/upis konta za knjiženje prihoda od prodaje domaćim kupcima.
Konto za knjiženje prihoda od prodaje stranim kupcima	Izbor/upis konta za knjiženje prihoda od prodaje stranim kupcima.
Konto za knjiženje nabavke	Izbor/upis konta za knjiženje nabavke.
Komercijalno tehnički uslovi odnosno drugi...	U polje možemo upisati neki dodatni tekst vezan za artikal, koji će se ispisivati na dokumentima.

Po završetku, unos pamtimо klikom na [U redu](#).

12.2.3. Cenovnik

Za artikle kojima je u opisu stavljenio da koriste cenovnike, pomenute pregledamo tj. pravimo u zalistku **Cenovnik**, koji možemo videti u vrhu forme, iznad glavnog reda. Otvara nam se sledeća strana:

Važeći period	Nabavna cena	Maloprodajna cena	Veleprodajna cena	Stopa PDV
30.11.2006 - 20.02.2007	-	RSD 1,250.00	-	18%
21.02.2007 - 04.03.2007	-	RSD 1,293.37	-	18%
05.03.2007 -	-	RSD 1,000.00	RSD 1,293.37	18%

Slika 269: Cenovnici za artikal

Ukoliko želimo dodati novi cenovnik, to činimo klikom na [Dodaj novi cenovnik](#), čime otvaramo sledeću stranu:

Važeći od	Važeći do	Nabavna cena	Maloprodajna cena	Veleprodajna cena	ISO kod valute	Stopa PDV
					RSD	0%

Slika 270: Unos novog cenovnika

Unešene podatke pamtimо klikom na [U redu](#).

12.2.4. Zalihe artikla

Za uneti artikal možemo voditi evidenciju zaliha, ako je to omogućeno pri unosu artikla [12.2.2]. Do pregleda zaliha dolazimo klikom na zalistak **Zaliha**, posle čega dobijamo stranu kao na slici:

Zalihe za za prodajni artikl: 004G0494											
Transakcije od:		Do dana:									
Skladište: Skladište1 - Osnovno skladište											
Tip transakcije: <input type="radio"/> primalac <input type="radio"/> ispručilac <input checked="" type="radio"/> svi											
#	Datum	Dokument	Kupac / dobavljač	Kol.	JM	Tekuće zalihe					
					Početne zalihe:	10.00					
1.	31.01.2007	Otpremnica br. 2007-00019		-1.00	kom	9.00					
2.	31.01.2007	Otpremnica br. 2007-00021		-1.00	kom	8.00					
3.	31.01.2007	Otpremnica br. 2007-00022		-1.00	kom	7.00					
4.	08.02.2007	Dostavnica br. 2007-00002	A.D. BEOGRADSKA INDUSTRIJA PIVA	5.00	kom	12.00					
5.	08.02.2007	Dostavnica br. 2007-00005	ALEXANDRIA STUDIO	1.00	kom	13.00					
6.	08.02.2007	Dostavnica br. 2007-00006	011 INFO.COM	15.00	kom	28.00					
7.	08.02.2007	Dostavnica br. 2007-00007	011 INFO.COM	45.00	kom	73.00					
8.	08.02.2007	Dostavnica br. 2007-00008	011 INFO.COM	45.00	kom	118.00					
9.	09.02.2007	Dostavnica br. 2007-00010	011 INFO.COM	45.00	kom	163.00					
10.	09.02.2007	Dostavnica br. 2007-00011	10 GIMNAZIJA MIHAJLO PUPIN	55.00	kom	218.00					
11.	09.02.2007	Dostavnica br. 2007-00012	10 GIMNAZIJA MIHAJLO PUPIN	100.00	kom	318.00					
12.	09.02.2007	Dostavnica br. 2007-00013	ADD MODULAR	55.00	kom	373.00					

Slika 271: Pregled i pretraga dostavnica i otpremnica za artikal

Na strani možemo vršiti pretragu i pregled dostavnica i otpremnica vezanih za dati artikal i skladište, kao i trenutne zalihe u skladištu.

12.2.5. Uvoz artikala iz Excela

Ako želimo uvesti veliki broj artikala, čije podatke već imamo u elektronskom obliku, to možemo učiniti preko opcije **Uvoz artikala iz datoteke**, koja se nalazi u meniju **|Dodatne mogućnosti |Uvoz artikala iz datoteke** na strani pregled i pretraga artikala [12.2.1].



Datoteka mora biti u pravilnom formatu.

Excel, kao i program OpenOffice Calc, poseduju mogućnost izvoza tabela u tekstualni fajl. Tabela treba da bude sa kolonama (redni brojevi predstavljaju redne brojeve kolona):

1. Šifra artikla.
2. Naziv artikla.
3. (MPC)Maloprodajna cena sa PDV-om.
4. (VPC)Veleprodajna cena bez PDV-a.
5. Nabavna cena.
6. Valuta artikla.
7. Jedinica mera.
8. Stopa PDV-a.
9. Bar kod.
10. Kataloški broj.
11. Šifra dobavljača.
12. Naziv dobavljača.
13. Vrsta artikla (0-prodaja usluga, 1-prodaja robe/zalihe se ne vode, 2-prodaja robe/zalihe se evidentiraju, 3-prodaja licenci, 4-materijal, 5-poluproizvod, 6-proizvod).
14. Šifra primarne grupe artikla.
15. Dozvoljena je izmena cene (1=DA,0=NE).
16. Dozvoljena je izmena opisa (1=DA,0=NE).
17. Dozvoljena je izmena stope PDV-a (1=DA,0=NE).
18. Artikal se prodaje (1=DA,0=NE).
19. Upotreba serijskih brojeva (1=DA,0=NE).
20. Opis artikla.
21. Naziv artikla - engleski.
22. Opis artikla - engleski.
23. Naziv artikla - nemački.
24. Opis artikla - nemački.
25. Šifra sekundarne grupe artikla.
26. Robna marka.
27. Konto prihoda od prodaje domaćim kupcima.
28. Konto prihoda od prodaje stranim kupcima.
29. Konto za knjiženje nabavke.
30. Šifra mesta troškova.
- 31-34. Dodatni atributi artikla opciono definisani na preduzeću.

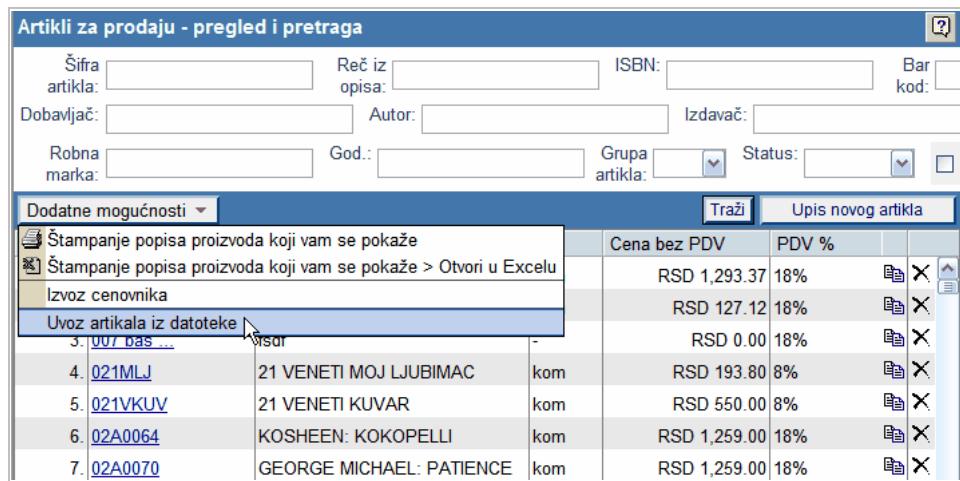
U program možemo uvoziti podatke samo iz formata **TAB delimited** i **CSV**.

Izaberemo meni **|File |Save As...**, zatim izaberemo za tip datoteke CSV i za kodnu stranu Windows 1250 tj. Win Latin 2.

Primer datoteke u formatu CSV:

 Artikli.csv
Veličina: 0.78 kB

Evo prve uvoza artikala iz datoteke:



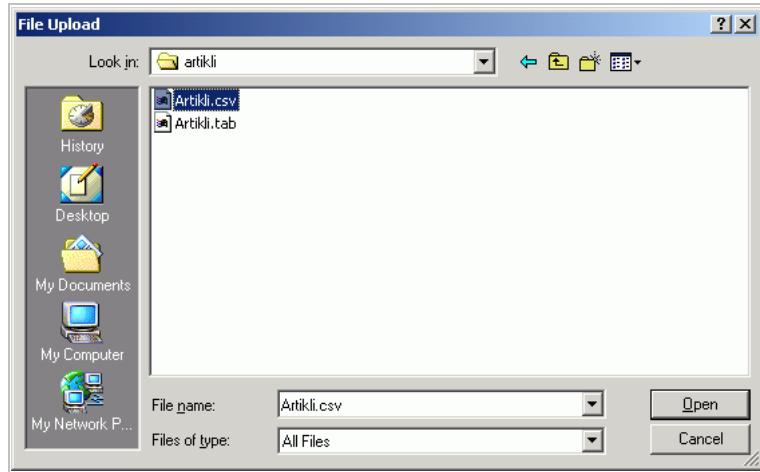
Slika 272: Izbor uvoza artikala iz menija dodatnih mogućnosti

Po izboru ove opcije otvara nam se strana za izbor datoteke sa dodatnim mogućnostima:



Slika 273: Strana za uvoz artikala

Kada izaberemo željene opcije kliknemo na dugme [Browse...](#), te izaberemo željenu datoteku.



Slika 274: Pretraga datoteka

Na kraju uvoz izvršimo klikom na dugme [Uvezi podatke](#).

12.3. Otpremnice

Do otpremnica možemo stići preko menija [Skladište |Otpremnice](#). Možemo unositi nove otpremnice [12.3.2], a preko menija [Dodatne mogućnosti](#) možemo štampati spisak otpremnica.

12.3.1. Pregled i pretraga otpremnica

Preko menija [Skladište |Otpremnice](#) stižemo do strane sa spiskom otpremnica.

Izdate otpremnica- pregled i pretraga

Br. otpremnice:	<input type="text"/>	Kupac:	<input type="text"/>
Otpremnica izdata od:	01.01.2007 <input type="button" value="..."/>	do dana:	<input type="text"/> <input type="button" value="..."/>
Serijski br.:	<input type="text"/>		
Dodatne mogućnosti		Traži	Izrada nove otpremnice
br. dost.	Dat. dok.	Kupac	
1. 2007-00091	14.03.07		<input type="button"/> <input type="button"/> <input type="button"/> <input type="button"/>
2. 2007-00090	12.03.07	BETA PRESS	<input type="button"/> <input type="button"/> <input type="button"/> <input type="button"/>
3. 2007-00089	12.03.07		<input type="button"/> <input type="button"/> <input type="button"/> <input type="button"/>
4. 2007-00088	09.03.07	10 GIMNAZIJA MIHAJLO PUPIN	<input type="button"/> <input type="button"/> <input type="button"/> <input type="button"/>
5. 2007-00087	09.03.07	10 GIMNAZIJA MIHAJLO PUPIN	<input type="button"/> <input type="button"/> <input type="button"/> <input type="button"/>
6. 2007-00086	09.03.07		<input type="button"/> <input type="button"/> <input type="button"/> <input type="button"/>
7. 2007-00085	08.03.07		<input type="button"/> <input type="button"/> <input type="button"/> <input type="button"/>
8. 2007-00084	06.03.07	BETA PRESS	<input type="button"/> <input type="button"/> <input type="button"/> <input type="button"/>
9. 2007-00083	05.03.07		<input type="button"/> <input type="button"/> <input type="button"/> <input type="button"/>
10. 2007-00082	02.03.07		<input type="button"/> <input type="button"/> <input type="button"/> <input type="button"/>
11. 2007-00081	02.03.07		<input type="button"/> <input type="button"/> <input type="button"/> <input type="button"/>
12. 2007-00080	28.02.07		<input type="button"/> <input type="button"/> <input type="button"/> <input type="button"/>

Slika 275: Pregled i pretraga otpremnica

Otpremnica tražimo po istom principu, samo drugačijim kriterijumima, relevantnim za otpremnice.

12.3.2. Izrada nove otpremnice

Sa strane za pregled i pretragu otpremnica [12.3.1] možemo, pritiskom na dugme [Izrada nove otpremnice](#) napraviti novu otpremnicu. Po kliku na ovo dugme dobijamo sledeću stranu:

Oprenmica br. (koncept)

<input type="button"/> <input type="button"/> <input type="button"/> <input type="button"/> <input type="button"/> <input type="button"/> Promeni <input type="button"/> Sačuvaj	Kupac - ispis u zaglavlju dokumenta		Promeni
		, dana 14.03.2007 Datum isporuke: 14.03.2007 Narudžbenica:	
JMBG: <input type="text"/>			
Jezička varijanta:			
Dodaj artikal			
Br.		Artikl	Kol.
-	-	-	-

Slika 276: Nova otpremnica

Klikom na dugme [Dodaj artikal](#) na otpremnicu dodajemo artikal iz skladišta na koji se vezuje otpremnica. Otvara nam se spisak artikala koje možemo dodati na otpremnicu.

Dodavanje artikla na Otpremnica br. (koncept)

Poslednji dodati artikl								
#	Opis artikla	Kol.						
-	-	-						
-	-	-						
-	-	-						
Šifra artikla:	<input type="text"/>	Reč iz opisa:	<input type="text"/>	ISBN:	<input type="text"/>	Bar kod:	<input type="text"/>	
Dobavljač:	<input type="text"/>	Autor:	<input type="text"/>	Izdavač:	<input type="text"/>			
Robna marka:	<input type="text"/>	God.:	<input type="text"/>	Grupa artikla:	<input type="button"/>	Status:	<input type="button"/>	
<input checked="" type="checkbox"/> Samo pozitivne								
Traži Upis novog artikla Nazad								
#	Kol.	Šifra artikla	Opis artikla	MP cena	PDV	MP cena sa PDV	Zalihe	JM
1.	1	Dodaj 004G0494	PC-G Sims 2 - Festive Holiday Stuff	RSD 1,122.88	18%	RSD 1,324.00	2,149.00	kom
2.	1	Dodaj 021MLJ	21 VENETI MOJ LJUBIMAC	RSD 193.80	8%	RSD 209.30	2,031.00	kom
3.	1	Dodaj 021VKUV	21 VENETI KUVAR	RSD 550.00	8%	RSD 594.00	5.00	kom
4.	1	Dodaj 02A0064	KOSHEEN: KOKOPELLI	RSD 1,259.00	18%	RSD 1,485.62	49.00	kom
5.	1	Dodaj 02A0070	GEORGE MICHAEL: PATIENCE	RSD 1,259.00	18%	RSD 1,485.62	19.00	kom
6.	1	Dodaj 02A0097	SANTANA: SHAMAN	RSD 1,259.00	18%	RSD 1,485.62	1.00	kom
7.	1	Dodaj 02A0098	SANTANA: SUPERNATURAL	RSD 111.93	18%	RSD 132.08	10.00	kom

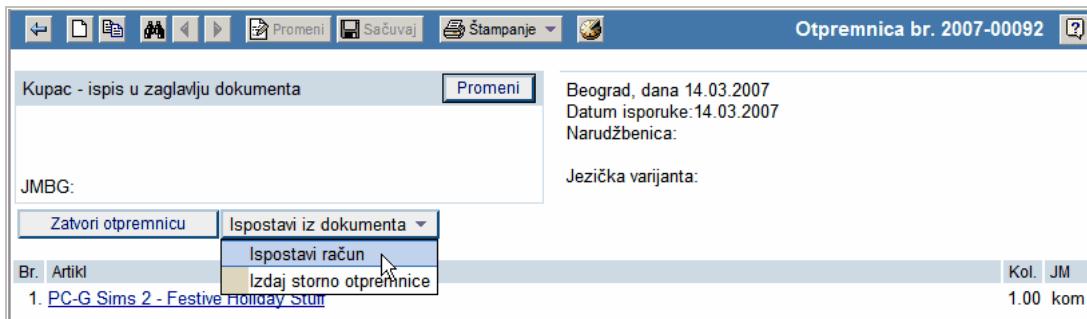
Slika 277: Dodavanje artikala na otpremnicu

Artikle dodajemo klikom na dugme [Dodaj](#), koje se nalazi pored imena željenog artikla. Na otpremnicu se vraćamo klikom na dugme [Nazad](#).

Otpremnicu snimimo.

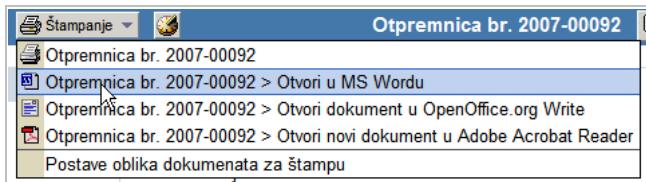
Kada su na otpremnicu dodati svi željeni artikli završavamo je klikom na dugme [Izdaj otpremnicu](#).

Kada je otpremnica ispostavljena iz nje možemo izdati račun, ili storno otpremnice. Račun ispostavljamo klikom opcije, kao na slici:



Slika 278: Ispostavljanje računa iz otpremnice

Otpremnicu možemo odštampati preko menija |Štampanje| kao na slici:



Slika 279: Štampa otpremnice

12.4. Dostavnice

Do dostavnica možemo stići preko menija |Skladište| |Dostavnice|. Možemo unositi nove dostavnice [12.4.2], a preko menija |Dodatne mogućnosti| možemo štampati spisak dostavnica.

12.4.1. Pregled i pretraga dostavnica

Preko menija |Skladište| |Dostavnice| stižemo do strane za pretragu dostavnica:

Izdate dostavnice - pregled i pretraga			
Br.dok.:	Dobavljač:		
Dat.dok. od: 01.01.2007	do:		
Serijski br.:			
Dodatne mogućnosti			
Br. dostavnice	Dat.dok.	Dobavljač	
1. 2007-00032	14.03.07	ADF	Detalji Uredi Obriši
2. 2007-00031	14.03.07	AGENA D.O.O.	Detalji Uredi Obriši
3. 2007-00030	13.03.07	10 GIMNAZIJA MIHAJLO PUPIN	Detalji Uredi Obriši
4. 2007-00029	12.03.07	AEFFEPRO ITALIA	Detalji Uredi Obriši
5. 2007-00028	06.03.07	BIT 011	Detalji Uredi Obriši
6. 2007-00027	05.03.07	A.D. BEOGRADSKA INDUSTRija PIVA	Detalji Uredi Obriši
7. 2007-00026	21.02.07	A.D. BEOGRADSKA INDUSTRija PIVA	Detalji Uredi Obriši
8. 2007-00025	20.02.07	3D-IO D.O.O.	Detalji Uredi Obriši
9. 2007-00024	19.02.07	ACMER-M	Detalji Uredi Obriši
10. 2007-00023	19.02.07	XXX firma	Detalji Uredi Obriši
11. 2007-00022	16.02.07	XXX proba 2	Detalji Uredi Obriši

Slika 280: Pregled i pretraga dostavnica

Otpremnice tražimo po istom principu, samo drugaćijim kriterijumima, relevantnim za otpremnice.

12.4.2. Izrada nove dostavnice

Sa strane pregled i pretraga dostavnica [12.4.1], klikom na dugme |Izrada nove dostavnice|, pravimo novu dostavicu. Prikazuje nam se strana:

Dostavnica br: (koncept) - Unos podataka za zaglavlje dostavnice

Mesto:	<input type="text"/>	*	
Datum dostavnice:	<input type="text" value="14.03.2007"/>	<input type="button" value="..."/>	*
Datum prijema:	<input type="text" value="14.03.2007"/>	<input type="button" value="..."/>	*
Dobavljač:	<input type="text"/>	<input type="button" value="..."/>	<input type="button" value="Unos novog"/>
Br. primljene otpremnice:	<input type="text"/>		
Datum primljene otpremnice:	<input type="button" value="..."/>		
Narudžbenica:	<input type="text"/>		
Mesto troškova:	<input type="button" value="..."/>		
Skladište:	Skladište1 - Osnovno skladište		
Jezička varijanta:	<input type="button" value="..."/>		
Upišite tekst, koji će se ispisati na dnu dokumenta:			
<input type="button" value="Nazad"/> <input type="button" value="Napred"/>			

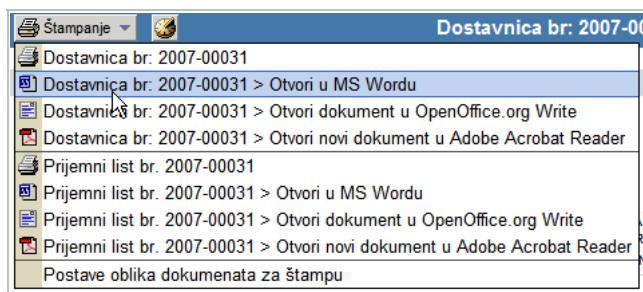
Slika 281: Izrada nove dostavnice

Unos podataka potvrđujemo klikom na **Napred**.

Klikom na dugme **Dodaj artikl** na dostavnici dodajemo artikle za skladište na koje se vezuje dostavnica. Otvara nam se forma za unos kalkulacije artikla [12.4.3].

Kada su na dostavnici dodati svi željeni artikli završavamo je klikom na dugme **Izdaj dostavnici**.

Dostavnici možemo odštampati preko menija **|Štampanje** kao na slici:



Slika 282: Štampa otpremnice

12.4.3. Kalkulacija artikla

Kalkulacija artikla služi sa formiranjem cena artikla, kako nabavne (bitne za obračun FIFO), tako i prodajnih, obračunavajući maržu na nabavnu cenu. Kalkulacije se javljaju kod unosa dostavnica, kao i kod unosa artikala.

Postavka prijema - unos količine i kalkulacije cene

Šifra artikla:	02A0097		
Naziv artikla:	SANTANA: SHAMAN		
Količina:	1 kom	Radni nalog:	<input type="button" value="Unos novog"/>
Dobavljačeva cena:	125.00 RSD	Vrednost:	125.00 RSD
Cena u dom. val.:	125.00 RSD	Vrednost u dom. val.:	125.00 RSD
Rabat dobavljača:	14.29 %	Iznos rabata:	17.8625 RSD
Transport:	10 %	Iznos transporta:	10.7137 RSD
Carina:	6.67 %	Iznos carine:	7.1461 RSD
Ulagani PDV:	18% RSD	Iznos ulagani PDV-a:	19.2848 RSD
Neposredni troškovi:	16.67 %	Ukupno neposredni troškovi:	17.8598 RSD
Nabavna cena: 142.8571 RSD		Nabavna vrednost: 142.8571 RSD	
Razlika u ceni:	28.5714 RSD	Marža:	20 %
Veleprodajna cena:	171.4285 RSD		
Razlika u ceni:	42.8571 RSD	Marža:	30 %
Neto malop. cena:	185.7142 RSD		
PDV:	18% RSD	Iznos PDV-a:	33.4286 RSD
Maloprodajna cena:	219.1428 RSD	Vrednost:	219.1428 RSD
<input type="button" value="U redu"/> <input type="button" value="Dodaj i nastavi"/> <input type="button" value="Serijski brojevi"/> <input type="button" value="Beleške"/> <input type="button" value="Otkaži"/>			

Slika 283: Unos kalkulacije artikla

Forma se sastoji od više celina koje su odvojene separatorima. Opisacemo ih od vrha ka dnu:

- Deo sa opisom artikla i količinom;
- Unos dobavljače cene po kojoj nabavljamo artikal i zavisnih troškova koji utiču na formiranje nabavne cene;
- Nabavna cena i vrednost (nabavna cena * količina);
- Formiranje veleprodajne cene. Cenu formiramo ili unosom marže ili fiksнog iznosa razlike u ceni;
- Formiranje maloprodajne cene. Funkcioniše po istom principu kao i formiranje veleprodajne cene (cena bez PDV-a). Po formiranju cene se dodaje PDV i time dobijamo maloprodajnu cenu.

12.5. Izveštaji

Modul omogućava sledeće izveštaje:

- Cenovnik artikala [12.5.1]
- Stanje zaliha artikala [12.5.2]
- Izveštaj o prodaji artikala za period [12.5.3]
- Spisak najbolje prodavnih artikala [12.5.4]
- Inventornu listu za popis zaliha [12.5.5]

12.5.1. Ispis cenovnika artikala

Ako želimo ispisati cenovnik artikala, to možemo ostvariti iz menija **|Skladište | Izveštaji |Ispis cenovnika artikala**. Otvara nama se sledeća strana:

Pokretanje izveštaja i obrada

Pokretanje izveštaja: Izvoz cenovnika artikala

Na dan:	15.03.2007 <input type="button" value=""/>
ISO kod valute:	RSD <input type="button" value=""/>
Prikaz poslednjih cena	
<input type="checkbox"/> Nabavna cena	<input checked="" type="checkbox"/> Maloprodajna cena
<input type="checkbox"/> Veleprodajna cena	
Tip datoteke:	HTML <input type="button" value=""/>
<input type="button" value="Upali"/> <input type="button" value="Otkaži"/>	

Slika 284: Unos parametara za izveštaj

Po izradi dobijamo izveštaj koji izgleda ovako:

Cenovnik važi od dana 15.03.2007

Grupa artikala	Robna marka	Naziv artikla	Opis artikla	Garancija	Maloprodaj
001	bka	jhkjhkh ččžšđ		0	RS
0011	bka	jhkjhkh ččžšđ		0	RS
0011	drdff	fsdf	sdfss	0	RS
	2M	VELIKI PRONALASCI	VELIKI PRONALASCI		RSD
	2M	Podvodni Svet	Podvodni Svet		RSD
	2M	SVET DINOSAURUSA	SVET DINOSAURUSA		RSD
	2M	SVETSKA CIJENA	SVETSKA CIJENA		RSD

Slika 285: Cenovnik artikala

12.5.2. Stanje zaliha artikala

Stanje zaliha artikala možemo dobiti preko menija **|Skladište |Izveštaji |Stanje zaliha artikala|**. Prikazuje nam se strana:

Pokretanje izveštaja i obrada Status paketnih obrada
Pokretanje izveštaja: Stanje zaliha artikala [?] Skladište: Skladište1
Način vrednovanja zaliha: Po nabavnoj ceni Datum: 15.03.2007
Tip datoteke: HTML Upali Otkaži

Slika 286: Unos parametara za pokretanje izveštaja

Izveštaj pokrećemo klikom na **Upali**.

Po završetku obrade dobijamo izveštaj koji izgleda ovako:

Stanje zaliha artikala

Firma: IT consulting Gorišek d.o.o.
Sedište:
PIB: 95985352
Datum ispisa: 15.03.2007 10:21:20
Način vrednovanja Po nabavnoj ceni
zaliha:
Skladište: Skladište1 - Osnovno skladište

Šifra artikla	Naziv artikla	Količina na zalihamu	Cena	Vrednost
004G0494	PC-G Sims 2 - Festive Holiday Stuff	2,148.00	1,000.00	2,148,000.00
021MLJ	21 VENETI MOJ LJUBIMAC	2,031.00	-	-
021VKUV	21 VENETI KUVAR	5.00	-	-
02A0064	KOSHEEN: KOKOPELLI	49.00	-	-
02A0070	GEORGE MICHAEL: PATIENCE	19.00	-	-
02A0097	SANTANA: SHAMAN	1.00	-	-
02A0098	SANTANA: SI IPERNATI IRAI	10.00	-	-

Slika 287: Stanje zaliha artikala

12.5.3. Izveštaj o prodaji za period

Izveštaj o prodaji artikala za određeni period možemo naći u **|Skladište |Izveštaji |Prodaja artikala za period|**. Otvara nam se strana za unos parametara za izveštaj.

Pokretanje izveštaja i obrada Status paketnih obrada Završeni izveštaji
Pokretanje izveštaja: Prodaja artikala za period [?] Datum od: 01.03.2007 Do: 15.03.2007
Skladište: Mesto troškova: Prikaži samo artikle za koje se vode zalihe:
Način prikaza: bez PDV-a Tip datoteke: Adobe PDF Upali Otkaži

Slika 288: Pokretanje izveštaja prodaje artikala

Datum od: Do:	Upisujemo period za koji želimo napraviti izveštaj. Unos podataka je obavezan.
Skladište	Izaberemo skladište koje želimo. Ako ne izaberemo skladište, napraviće se izveštaj za sva skladišta.
Mesto troškova	Izaberemo mesto troškova. Ako polje ostavimo prazno u obzir će biti uzeta sva mesta troškova.
Prikaži samo artikle za koje se vode zalihe	Pošto pri definisanju artikla [12.2.2] možemo odrediti da li se vode zalihe za artikal, možemo čekirati ovu opciju.
Način prikaza	Iz liste biramo koje će kolone sadržati izveštaj.
Tip datoteke	Standardan izbor za format datoteke izveštaja.

Obradu započinjemo klikom na **Upali**.

Primeri izveštaja:

Vrednost prodaje artikala za period od 01.03.2007 do 15.03.2007

Firma: IT consulting Gorišek d.o.o.

Sedište:

PIB: 95985352

Br.	Šifra artikla	Naziv artikla	Količina	Vred. bez PDV
1.	004G0494	PC-G Sims 2 - Festive Holiday Stuff	6.00	7,760.22
2.	007 bas	2312311546dfsfsd fsdfds sdfsfs ds	4.00	495.77
3.	007 bas ...	fsdf	2.00	0.00
4.	021MLJ	21 VENETI MOJ LJUBIMAC	2.00	387.60
5.	021VKUV	21 VENETI KUVAR	12.00	6,050.00
6.	02A0064	KOSHEEN: KOKOPELLI	3.00	3,651.10
7.	02A0070	GEORGE MICHAEL: PATIENCE	3.00	3,651.10
8.	02A0097	SANTANA: SHAMAN	3.00	3,651.10
9.	02A0098	SANTANA: SUPERNATURAL	2.00	223.86
10.	02A0101	SIMON & GARFUNKEL - GREATEST HITS	3.00	2,540.40
11.	02M0073	DVD K.D. LANG: LIVE BY REQUEST	2.00	2,808.20
12.	02M0322	DVD FLEETWOOD MAC: TANGO IN THE NIGHT	1.00	1,330.20
ZAJEDNO:			43.00	32,549.55

Slika 289: Primer izveštaja sa vrednosti prodaje bez PDV-a

Vrednost prodaje artikala za period od 01.03.2007 do 15.03.2007

Firma: IT consulting Gorišek d.o.o.

Sedište:

PIB: 95985352

Br.	Šifra artikla	Naziv artikla	Količina	Iznos sa PDV-om
1.	004G0494	PC-G Sims 2 - Festive Holiday Stuff	6.00	9,157.07
2.	007 bas	2312311546dfsfsd fsdfds sdfsfs ds	4.00	585.00
3.	007 bas ...	fsdf	2.00	0.00
4.	021MLJ	21 VENETI MOJ LJUBIMAC	2.00	418.60
5.	021VKUV	21 VENETI KUVAR	12.00	6,534.00
6.	02A0064	KOSHEEN: KOKOPELLI	3.00	4,308.30
7.	02A0070	GEORGE MICHAEL: PATIENCE	3.00	4,308.30
8.	02A0097	SANTANA: SHAMAN	3.00	4,308.30
9.	02A0098	SANTANA: SUPERNATURAL	2.00	264.16
10.	02A0101	SIMON & GARFUNKEL - GREATEST HITS	3.00	2,997.67
11.	02M0073	DVD K.D. LANG: LIVE BY REQUEST	2.00	3,313.68
12.	02M0322	DVD FLEETWOOD MAC: TANGO IN THE NIGHT	1.00	1,569.64
ZAJEDNO:			43.00	37,764.72

Slika 290: Primer izveštaja sa vrednosti prodaje sa PDV-om

12.5.4. Spisak najbolje prodavnih artikala

Spisak najbolje prodavnih artikala dobijamo iz [|Skladište |Izveštaji |Top lista prodaje](#).

Otvara nam se strana:

Pokretanje izveštaja i obrada | Status paketnih obrada

Pokretanje izveštaja: Top lista prodaje

Datum od:	01.03.2007	Do:	15.03.2007
Skladište:	<input type="button" value="▼"/>		
Mesto troškova:	<input type="button" value="▼"/>		
Prikaži samo artikle za koje se vode zalihe:	<input type="checkbox"/>		
Izveštaj bez vraćene robe:	<input type="checkbox"/>		
Način prikaza:	bez PDV-a		
Broj artikala u listi:	50		
Procenat od ukupne prodaje:	100		
Tip datoteke:	Adobe PDF		
<input type="button" value="Upali"/> <input type="button" value="Otkaži"/>			

Slika 291: Unos parametara izveštaja

Datum od: Do: Period za koji želimo izveštaj. Unos je obavezan.

Skladište Izbor skladišta.

Mesto troškova Izbor mesta troškova.

Prikaži samo artikle za koje se vode zalihe. Čekiramo da li želimo ili ne.

Izveštaj bez vraćene robe Čekiramo ako želimo izveštaj koji ne uzima u obzir robu koja je naknadno vraćena.

Način prikaza Iz liste biramo način na koji će se prikazati izveštaj, prikaz kolona.

- Broj artikala u listi** Upisujemmo koji broj najbolje prodavnih artikala da se prikaže.
Procenat od ukupne prodaje Upisujemo koji procenat prodaje treba da čine prikazani artikli (0-100).
Tip datoteke Izbor tipa datoteke za prikaz.

Po izradi izveštaja dobijamo ovakav prikaz:

Top lista 50 najprodavanijih artikala za period od 01.03.2007 do 15.03.2007

Firma: IT consulting Gorišek d.o.o.
Sedište:
PIB: 95985352

Br.	Šifra artikla	Naziv artikla	Količina	Vred. bez PDV	Procenat od prodaje (%)
1.	004G0494	PC-G Sims 2 - Festive Holiday Stuff	6.00	7,760.22	23.84
2.	021VKUV	21 VENETI KUVAR	12.00	6,050.00	18.59
3.	02A0064	KOSHEEN: KOKOPELLI	3.00	3,651.10	11.22
4.	02A0070	GEORGE MICHAEL: PATIENCE	3.00	3,651.10	11.22
5.	02A0097	SANTANA: SHAMAN	3.00	3,651.10	11.22
6.	02M0073	DVD K.D. LANG: LIVE BY REQUEST	2.00	2,808.20	8.63
7.	02A0101	SIMON & GARFUNKEL - GREATEST HITS	3.00	2,540.40	7.80
8.	02M0322	DVD FLEETWOOD MAC: TANGO IN THE NIGHT	1.00	1,330.20	4.09
9.	007 bas	2312311546dfsfsd fsdfds sdfsfs ds	4.00	495.77	1.52
10.	021MLJ	21 VENETI MOJ LJUBIMAC	2.00	387.60	1.19
11.	02A0098	SANTANA: SUPERNATURAL	2.00	223.86	0.69
12.	007 bas ...	fsdf	2.00	0.00	0.00
ZAJEDNO:			43.00	32,549.55	100.00

Slika 292: Najbolje prodavani artikli

Artikli su sortirani po vrednosti prodaje.

12.5.5. Inventurni list za popis zaliha

Do ovog izveštaja stižemo kroz meni **[Skladište | Izveštaji | Inventurni list]**. Izveštaj se kreira na osnovu ranije unesenih početnih zaliha [12.2.4] kao i svih dostavnica [12.4] i otpremnica [12.3] koje su ispostavljene. Pokazuje nam se strana:

Pokretanje izveštaja i obrada | Status paketnih obrada
Pokretanje izveštaja: Inventorni list

Datum za ispis na listu: 15.03.2007

Skladište:

Uključiti i serijske brojeve

Tip datoteke: Adobe PDF

Upali **Otkazi**

Slika 293: Parametri za izradu izveštaja

Kreira se izveštaj, koji možemo štampati, pa potom proveriti da li se stanje zaliha poklapa sa stanjem u programu koje se pokazuje u dnu izveštaja, što vidimo sa slike:

Inventorni list na dan 15.03.2007					
Firma: IT consulting Gorišek d.o.o.					
Sedište:					
PIB: 95985352					
Datum ispisa: 15.03.2007 10:52:42					
Skladište: Skladište1 - Osnovno skladište					
Šifra artikla	Naziv artikla	JM	Zalihe	Cena	Vrednost
004G0494	PC-G Sims 2 - Festive Holiday Stuff	kom			
021MLJ	21 VENETI MOJ LJUBIMAC	kom			
021VKUV	21 VENETI KUVAR	kom			
02A0064	KOSHEEN: KOKOPELLI	kom			
02A0070	GEORGE MICHAEL: PATIENCE	kom			
02A0097	SANTANA: SHAMAN	kom			
...

Slika 294: Inventorni list

12.6. Stanje zaliha

Na ovoj strani možemo videti količinsko stanje robe. Moguće je vršiti pretragu po većem broju kriterijuma:

- Datum - izborom ovog kriterijuma možemo videti stanje robe u bilo kom trenutku.
- Skladište - možemo videti stanje zbilo po svim skladištima, ali i stanje po pojedinačnim skladištima, što je veoma bitno.

Kao i kod većine strana pregleda imamo mogućnost izvoza prikazanih podataka putem ikona sa leve strane.

Stanje zaliha - pregled i pretraga

#	Šifra artikla	Opis artikla	JM	Zalihe
1.	000001	xxx sa MPC	-	3
2.	00004G0494	PC-G Sims 2 - Festive Holiday Stuff	kom	1,911
3.	007 bas	2312311546dfsds fsdfsds	kom	38
4.	007 bas ...	fsdf	-	20
5.	021MLJ	21 VENETI MOJ LJUBIMAC	kom	2,408
6.	02A0064	KOSHEEN: KOKOPELLI	kom	3
7.	02A0070	GEORGE MICHAEL: PATIENCE	kom	1
8.	02A0098	SANTANA: SUPERNATURAL	kom	19
9.	02A0101	SIMON & GARFUNKEL - GREATEST HITS	kom	51
10.	02A0104	THE SMITHS: LOUDER THAN BOMBS	kom	1
11.	02A0146	BLUES LOVE SONGS	kom	1
12.	02A0147	BRAZILIAN LOVE SONGS	kom	98
13.	02A0167	THE DOORS: STRANGE DAYS	kom	7
14.	02A0183	PRIMAL SCREAM: DIRTY HITS	kom	1

Slika 295: Stanje zaliha

12.7. Kartice artikala

Na ovoj strani možemo videti sva kretanja robe, kako količinski tako i vrednostno. Možemo vršiti i pretraagu po različitim kriterijumima.

Svaki red predstavlja jednu stavku za jedan artikal na nekom dokumentu koji se bavi kretanjem robe (dostavnice, otpremnice, nivacije, popisi...). Zavisno od izbora kriterijuma, neke kolone se neće prikazivati, tako da ako izaberemo samo određeni tip dokumenta, neće se prikazivati kolone zaliha i vrednost, jer nemaju smisla. Ukoliko se zaliha i vrednost prikazuju i postoje dokumenti preko prikazanog kriterijuma, prvi red u listi će biti početno stanje, t.i. zbir svog prethodnog stanja.

Na slici ispod možemo videti kretanje robe u 2009. godini u skladištu 2. Obratite pažnju da red početnih zaliha daje vrednost robe na dan 31.12.2008.

Kartice artikala - pregled i pretraga

Šifra/Bar/Opis:	Grupa artikla:	<input data-bbox="1344 1012 1369 1019" type="button" value="?"/>											
Skladište:	Skladište2	Transakcije od:	01.01.2009	<input type="button" value="..."/>	do dana:	<input type="button" value="..."/>							
Partner:	<input type="button" value="..."/>	Dokument:	<input type="button" value="..."/>	Tip transakcije:	<input type="button" value="..."/>								
<input data-bbox="96 1053 130 1060" type="button" value="Novi"/> <input data-bbox="130 1053 155 1060" type="button" value="Uredi"/> <input data-bbox="155 1053 182 1060" type="button" value="Obriši"/>						Pretraga							
#	Datum	Artikl	Dokument	Kupac / dobavljač	JV	Prim	Otp.I	Zaliha	Cena	Prijem	Otpren	Vrednost RSD	
			Početne zalihe					-399				422,871.41	
2.	27.01.09	02A0097	Dostavnica br. 2009-00001	011 "INFO".COM	kom	1		-398	142.86	142.86		423,014.27	

Slika 296: Kartice artikala

12.8. Popisi robe

Popis robe nam može služiti za presek stania u magacinu, kao i za unos početnih zaliha kod novih korisnika. Kao i kod ostalih dokumenata postoje strane za pretraagu kao i za unos.

Popis robe je specifičan dokument, jer ukoliko imamo veliki broj artikala i ukoliko vodimo zalihe po FIFO metodi, pre izrade popisa je potrebno uraditi obračun FIFO, a po otvaranju novog popisa dokument je snimljen u bazu (kod drugih dokumenata unos u bazu se postiže klikom na dugme [Snimi](#).)

12.8.1. Popisi robe - pregled i pretraga

Do strane dolazimo kroz meni **|Sklađište |Popisi robe**. Forma koju dobijamo je standardna forma za pregled dokumenata. Možemo vršiti pretragu po raznim kriterijumima, izvoziti listu u različitim formatima, kao i vršiti dodatne akcije, kao što su masovno knjiženje i štampanje.

Popisi robe - pregled i pretraga

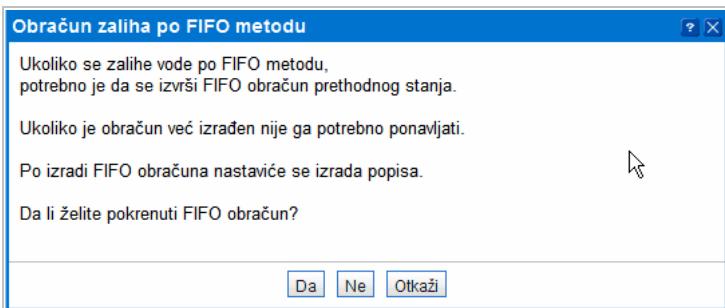
Br. dok.:	Dat.dok. od:	01.01.2009	do:		Status:	
Opis:	Skladište:					
<input type="button" value="Pretraga"/> <input type="button" value="Nov popis"/>						

Knjiženje prikazanih izdatih računa

#	Br. dok.	Opis	Dat.dok.
1.	(ko) Masovno štampanje prikazanih dokumenata	3.01.2009	
2.	(koncept) Skladište1 - Osnovno skladište (POS pr)	12.01.2009	
3.	2009-00001 Skladište1 - Osnovno skladište (POS pr)	13.01.2009	

Slika 297: Pregled i pretraga popisa robe

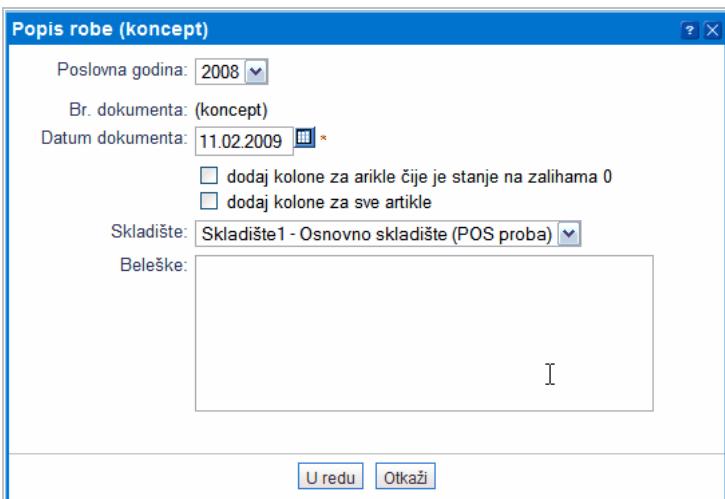
Nov popis započinjemo klikom na dugme **Nov popis** posle čega dobijamo formu sa pitanjem da li želimo da pokrenemo obračun FIFO:



Slika 298: Pokretanje obračuna FIFO

Ukoliko želimo da se odradi obračun FIFO, izabratemo opciju Da, a ukoliko ne želimo, tj. sigurni smo da je obračun već odraden, možemo izabrati opciju Ne. Opcijom otkaži odustajemo od izrade popisa.

Po zavrssetku obrade FIFO, ili odmah ukoliko se ne pokreće, dobijamo prozor za izradu popisa:



Slika 299: Izrada novog popisa

Poslovna godina	Izbor poslovne godine u koju dokument spada.
Br. dokumenta	Dok se popis ne ispostavi/zaključi dokument je u statusu koncepta. Ovo polje ne možemo menjati.
Datum dokumenta	Biramo željeni datum za izradu popisa. Logično je da je to i datum kada popis vršimo fizički, tj. današnji datum.
dodaj kolone za artikle čije je stanje na zalihamu 0	Ako se ova opcija izabere dodaju se i artikli čije je stanje 0. Artikli čije stanje na zalihamu nije 0 se uvek dodaju.
stanje na zalihamu 0	
dodaj kolone za sve artikle	Ova opcija se razlikuje od prethodne jer ako je neki artikal nabavljen, pa onda prodat, njegovo stanje je 0, ali je postojalo kretanje robe, što obuhvata prethodnu opciju; ali ako je samo definisan iz pregleda artikala i želimo da se pojavi na popisu, onda nam je potrebna ova opcija(početno stanje).
Skladište	Izbor skladišta za koje se radi popis.
Beleške	Dodatan opis vezan za dokument, koji nam može pomoći u daljem radu, kao i pretrazi.

12.8.2. Izmena popisa - unos vrednosti

Po izradi popisa dobijamo stranu sa artiklima kao na slici:

Br. niza	Šifra artikla	Opis artikla	JM	Knjižena količina	Popisna količina	Razlika u količinama
1.	000001	xxx sa MPC	-	3	3	0
3.	0004G0494	PC-G Sims 2 - Festive Holiday Stuff	kom	2,034	2,034	0
11.	007 bas ...	fsdf	-	20	20	0
13.	021MLJ	21 VENETI MOJ LJUBIMAC	kom	2,908	2,908	0

Slika 300: Pregled i izmena dokumenta popisa

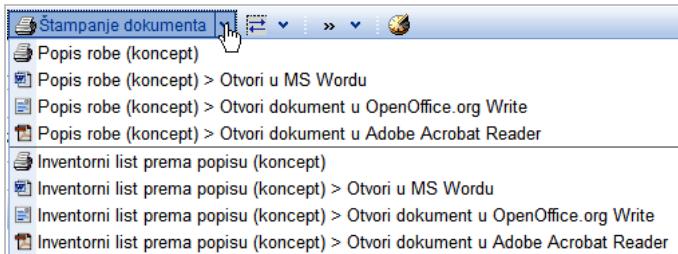
Zbog velikog broja artikala koji se mogu naći na popisu strana sadrži i polja za pretragu i dugme za pretraživanje (slično kao kod strana za pregled dokumenata).

Za svaki prikazani artikal možemo promeniti količinu ukoliko je potrebno i unos potvrđiti jednim od dugmića na dnu strane (potvrđi, potvrđi i pređi na drugu stranu). Artikle možemo i dodavati ukoliko nisu na popisu (ukoliko nisu na popisu znači da im je stanje 0). Po zavrssetku izrade popisa zaključujemo ga klikom na [Zaključi popis](#), posle čega dobija broj i nalazi se u bazi kao validan dokument kretanja robe (pojavljuje se i na karticama artikala itd.).

U meniju za štampanje dokumenta možemo naći 2 opcije:

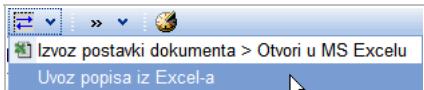
- Štampanje popisa - samog dokumenta sa popisnim razlikama

- Štampanje inventornog lista - pre unosa novih količina možemo odštampati ovaj dokument, koji će nam pomoći u fizičkom popisu skladišta



Slika 301: Opcije za štampu

Pošto je popis komplikovan dokument koji može imati veći broj redova po artiklu, a takođe određuje i vrednost robe, teško je da se sve opcije prikažu na web strani. Zbog ovoga imamo meni za komunikaciju export/import pomoću koga možemo popis izvesti u Excel (ili već koju aplikaciju koristimo za upravljanje listama), dodati izmene vezane za vrednost, količinu, ili dodatne redove (ukoliko koristimo FIFO); a zatim uesti te podatke nazad u popis.



Slika 302: Izvoz i uvoz podataka

Dokument popisa sadrži i dodatne opcije i to su:

- Ponovni preračun vrednosti prema dokumentima

Pošto je moguće napraviti i druge dokumente koji logički nisu u skladu sa popisom (npr. posle popisa napraviti dostavnicu sa ranijim datumom), popis na kasnijem pregledu neće svesti stanje na nulu, pre prikazivanja novog stanja (vrednost koju vidimo u koloni knjižena količina). Opcija služi za ispravku kod ovakvih problema.

- Preračunaj pozitivne redove

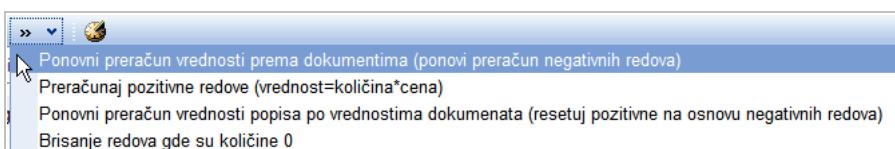
Opcija je zaostavština ranije funkcionalnosti gde su korisnici mogli da definišu i cenu i vrednost, zbog čega je bilo moguće uneti pogrešne iznose. Obrada će preračunati vrednost zaliha tako da bude cena*količina, kako mora i biti.

- Ponovni preračun popisa po vrednostima dokumentata

Ukoliko smo napravili veći broj izmena koje želimo da vratimo na prethodno stanje možemo se služiti ovom opcijom. To je isto kao da smo ceo popis obrisali, a onda ga ponovo izradili.

- Brisanje redova gde su količine 0

Na popisu se mogu nalaziti samo artikli čija je ranija količina, ili sadašnja, različita od nule. Ukoliko su obe količine nula, dobijamo upozorenje o grešci. Ovo se može lako desiti ako smo izabrali opciju dodavanja svih artikala pri izradi popisa. Da ne bi svaki artikal pojedinačno brisali, po završetku unosa svih ostalih, pokrenemo ovu opciju.



Slika 303: Dodatne opcije

12.9. Međuskladišnice

Međuskladišnice su dokumenti koji nam služe za prebacivanje robe iz jednog skladišta u drugo. To je interni dokument u okviru firme i praktično zamenjuje par dokumenata otpremnika/dostavnica.



Pristup dokumentima međuskladišnica je moguć samo ako firma ima definisana barem 2 skladišta.

12.9.1. Pregled i pretraga međuskladišnica

Pregledu međuskladišnica pristupamo preko menija **|Skladište |Međuskladišnice**. Dobijamo uobičajenu formu za pretragu što se može videti sa slike:

The screenshot shows a search form for managing warehouses. It includes fields for searching by name, date range, and warehouse type, along with buttons for search and refresh.

Slika 304: Pregled međuskladišnica

Izradu nove međuskladišnice započinjemo klikom na dugme **[Nova međuskladišnica]**.

12.9.2. Unos i izmena međuskladišnica

Po unosu nove međuskladišnice dobijamo sledeću stranu:

Dat.dokumenta: 12.02.2009 Iz skladišta: Skladište2 - drugo Status: koncept
Beleške: U skladište: Skladište1 - Osnovno skladište (POS proba)

#	Šifra artikla	Opis artikla	JM	Količina
-	-	-	-	-

Kontrolna količina: 0

Slika 305: Nova međuskladišnica

Bitno je da definisemo osnovne postavke dokumenta. Do njih dolazimo klikom na [Promeni](#) i otvara nam se sledeća forma:

Međuskladišnica br. (koncept)

Poslovna godina: 2008
Br. dokumenta: (koncept)
Datum dokumenta: 12.02.2009
U skladište: Skladište1 - Osnovno skladište (POS proba)
Iz skladišta: Skladište2 - drugo
Beleške:

[U reda](#) [Otkaži](#)

Slika 306: Forma sa osnovnim podacima

Poslovna godina	Izbor poslovne godine dokumenta.
Br. dokumenta	Broj dokumenta ne možemo menjati, program ga dodeljuje sam po zatvaranju međuskladišnice.
Datum dokumenta	Datum dokumenta, preporučljiv je datum izrade tj. današnji.
U skladište	Skladište u koje prebacujemo robu.
Iz skladišta	Skladište iz koga prebacujemo robu.
Beleške	Dodatan opis koji nam može pomoći u pregledu i pretrazi dokumenata.

Kada smo završili sa izmenama potvrđujemo sa [U redu](#). Zatim možemo dodavati artikle na međuskladišnicu. Ovo vršimo klikom na [Dodaj artikal](#), posle čega nam se otvara forma za unos artikala:

Dodavanje artikla na Međuskladišnica br. (koncept)

Bar kod: _____
Opis artikla: _____
Šifra/Bar/Opis: 00
Količina u skladištu (Skladište1): _____
Količina u skladištu (Skladište2): _____
Količina za prebacivanje: _____

[U redu](#) [Dodaj i nastavi](#) [Otkaži](#)

Slika 307: Dodavanje artikala na međuskladišnicu

Biramo artikal koji želimo, posle čega vidimo i njegovo trenutno stanje u oba magacina. Jedini parametar koji možemo uneti je količina za prebacivanje. Dugme [Dodaj i nastavi](#) nam služi za brži unos artikala, pošto forma posle dodavanja ostaje otvorena. Kada smo dodali artikal imamo mogućnost zatvaranja međuskladišnice, čime ona dobija broj i na stanju zaliha možemo videti promenu.

Dat.dokumenta: 12.02.2009 Iz skladišta: Skladište2 - drugo Status: koncept
Beleške: U skladište: Skladište1 - Osnovno skladište (POS proba)

#	Šifra artikla	Opis artikla	JM	Količina
1.	007 bas	2312311546dfsfds fsdfds sdfsf ds	kom	38 X

Kontrolna količina: 38

Slika 308: Zatvaranje međuskladišnice

12.10. Nivelacija

Nivelacije su dokumenti kojima menjamo cene artikala koje prodajemo. Do ove funkcionalnosti dolazimo kroz meni [Skladište |Nivelacija](#).

Po izradi nivelacije menjaju se i cene na artiklima, što možemo videti na definiciji artikla.

12.10.1. Pregled i pretraga niveliacija

Pregled niveliacija se vrši iz menija **Skladište | Nivelacije**. Dobijamo standardnu formu za pretragu. Dodavanje nove niveliacije dobijamo klikom na dugme **Nova niveliacija**.

Slika 309: Pregled niveliacija

12.10.2. Unos i izmena niveliacije

Po unosu niveliacije otvara nam se forma vidljiva sa donje slike. Izmenu osnovnih podataka dobijamo preko dugmeta **Promeni**, nove artikle dodajemo preko **Dodaj artikal**.

Slika 310: Unos/izmena niveliacije

Slika 311: Dodavanje artikla na niveliaciju

Pri dodavanju novog artikla na niveliaciju prvo biramo artikal, a zatim mu menjamo cenu. Cenu možemo promeniti direktno upisom u polje, ili klikom na **Kalkulacija**, pri čemu se otvara forma kalkulacije, gde imamo mogućnost izgrađivanja cene po parametrima (procenat marže, razlika u ceni, itd.).

Slika 312: Forma kalkulacije

Po dodavanju artikala, niveliciju zaključujemo klikom na [Zatvori niveliciju](#).

12.11. Pokretanje obračuna FIFO

Pokretanje obračuna FIFO možemo izvesti iz menija [|Skladište |Obrane |Obračun nabavki po FIFO metodu vrednovano po nabavnoj ceni](#). Obračun FIFO nam služi da bi se pravilno obračunala nabavna vrednost prodlate robe, što nam je neophodno ukoliko se skladište vodi po nabavnim cenama i FIFO metodu. Metode koje su podržane u programu se vide sa definicije skladišta [12.1]. Pri pokretanju obrade imamo opciju generisanja izveštaja. Ona nam označava da li želimo da po završenoj obradi otvorimo pregled rezultata (izveštaj je inače dostupan iz menija [|Skladište |Izveštaji](#)).

The screenshot shows a software interface for generating a report. At the top, there are three tabs: 'Pokretanje izveštaja i obrada' (selected), 'Status paketnih obrada', and 'Završeni izveštaji'. Below the tabs, the title 'Pokretanje paketnih obrada: Obračun nabavki po FIFO metodu vrednovano po nabavnoj ceni' is displayed. A descriptive text states: 'Obraća će napraviti obračun vrednosti robe po nabavnoj ceni po metodi FIFO. Obrada na sve otpremnice postavlja pravilnu nabavnu cenu po FIFO metodi. Obrada se pokreće bez dodatnih parametara, jer se mora izraditi za sve periode unosa i sva skladišta.' There is a checked checkbox labeled 'generisanje izveštaja:'. At the bottom right are 'Napravi' and 'Otkaži' buttons.

Slika 313: Pokretanje FIFO obračuna

Obrada postavlja nabavnu vrednost za sve dokumente izlaza robe (otpremnice, međuskladišnice, nivelicije, popis) na osnovu ulaznih vrednosti (dostavnice, međuskladišnice, popis). Izmenjena utiče na sve dokumente od zadnjeg popisa. Dokumenti mogu biti izmenjeni i ukoliko su zaključeni i knjiženi.

Kako se izmene rade od zadnjeg popisa za skladište, popis može služiti kao dokument kojim ćemo periodično, nakon knjiženja i provera, zaključiti stanje robe tako da se više ne može menjati.

Takođe treba обратити пажњу на логику рада обрачуна FIFO. Ukoliko se promeni vrednost primljene robe, npr. dostavnica, to znači da će se vrednost robe za sve kasnije otpremnice promeniti sa обрачуном FIFO. Posledično to može značiti da ukoliko se menja dostavnica koja je knjižena, nije potrebno samo nju rasknjižiti, nego i sve otpremnice vezane na tu robu, jer ni knjiženje za njih nije pravilno, ukoliko se knjiži po nabavnim vrednostima.

12.12. Pokretanje obračuna AVCO

Pokretanje obračuna AVCO možemo izvesti iz menija [|Skladište |Obrane |Obračun nabavki po AVCO metodu \(prosečna cena\) vrednovano po nabavnoj ceni](#). Obračun AVCO nam služi da bi se pravilno obračunala nabavna vrednost prodlate robe, što nam je neophodno ukoliko se skladište vodi po nabavnim cenama i AVCO metodu. Metode koje su podržane u programu se vide sa definicije skladišta [12.1]. Pri pokretanju obrade imamo opciju generisanja izveštaja. Ona nam označava da li želimo da po završenoj obradi otvorimo pregled rezultata (izveštaj je inače dostupan iz menija [|Skladište |Izveštaji](#)).

The screenshot shows a software interface for generating a report. At the top, there are three tabs: 'Pokretanje izveštaja i obrada' (selected), 'Status paketnih obrada', and 'Završeni izveštaji'. Below the tabs, the title 'Pokretanje paketnih obrada: Obračun nabavki po AVCO metodu (prosečna cena) vrednovano po nabavnoj ceni' is displayed. A descriptive text states: 'Obraća će napraviti obračun vrednosti robe po nabavnoj ceni po metodi AVCO (prosečne cene).'. Below this, it says: 'Obrada na sve otpremnice i ostale dokumente robe postavlja pravilnu nabavnu cenu po AVCO metodi.' There is a checked checkbox labeled 'generisanje izveštaja:'. At the bottom right are 'Napravi' and 'Otkaži' buttons.

Slika 314: Pokretanje AVCO obračuna

Obrada postavlja nabavnu vrednost za sve dokumente izlaza robe (otpremnice, međuskladišnice, nivelicije, popis) na osnovu ulaznih vrednosti (dostavnice, međuskladišnice, popis). Izmena utiče na sve dokumente od zadnjeg popisa. Dokumenti mogu biti izmenjeni i ukoliko su zaključeni i knjiženi.

Kako se izmene rade od zadnjeg popisa za skladište, popis može služiti kao dokument kojim ćemo periodično, nakon knjiženja i provera, zaključiti stanje robe tako da se više ne može menjati.

Takođe treba обратити пажњу на логику рада обрачуна AVCO. Ukoliko se promeni vrednost primljene robe, npr. dostavnica, to znači da će se vrednost robe za sve kasnije otpremnice promeniti sa обрачуном AVCO. Posledično to može značiti da ukoliko se menja dostavnica koja je knjižena, nije potrebno samo nju rasknjižiti, nego i sve otpremnice vezane na tu robu, jer ni knjiženje za njih nije pravilno, ukoliko se knjiži po nabavnim vrednostima.

13. Poslovni partneri

Modul **Partner** omogućava nam pregled i administraciju partnera kroz širant partnera koji u zavisnosti od vrste partnera i korisničkih prava datog korisnika može biti administracija:

- partnera firme (kupci, dobavljači itd.)
- zaposlenih
- korisnika
- preduzeća-preplatnika...

13.1. Pregled i pretraga partnera

Stranu za pregled i pretragu partnera možemo dobiti iz [|Partner |Partneri](#). Po izboru dobijamo stranu:

Partneri - pregled i pretraga

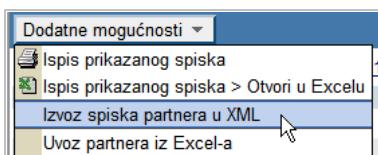
Prezime,ime/Naziv:	PIB:	Šifra part.:
Poštanski broj i mesto:	Br. zast.:	Korisnik:
Tip: <input checked="" type="radio"/> svi <input type="radio"/> korisnik <input type="radio"/> zaposleni <input type="radio"/> zastupnik <input type="radio"/> ponuđač <input type="radio"/> org.jedinica <input type="radio"/> mandant <input type="checkbox"/> Traži po svim mandantima		
Dodatne mogućnosti		Traži Novi partner
Stranica: Nazad 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 Napred		
Šifra	Prezime,ime/Naziv	Adresa
1. 200184	011 INFO.COM	Dat rođ./osn.
2. 200184	011 INFO.COM	11000 Beograd

Slika 315: Pregled i pretraga partnera

U gornjem delu strane imamo standardna polja za upis parametara za pretragu. Neka polja-izbori su relevantni u odnosu na korisnička prava [13.8.2] datog korisnika.

Pretragu po unetim parametrima vršimo klikom na dugme **Traži**.

Na strani možemo videti i dugme sa dodatnim opcijama:



Slika 316: Dodatne mogućnosti

Iz slike vidimo da postoji mogućnost ispisa spiska prikazanih partnera (HTML, Excel, XML), kao i uvoza partnera iz Excela.

Novog partnera unosimo klikom na dugme **Novi partner**.

13.2. Prikaz izabranog partnera

Po izboru partnera prikazuje nam se strana:

Partner Podaci o tekućim računima Poslovni dogovori

Šifra partnera: 500674	Firma/Naziv: 10 GIMNAZIJA MIHAJLO PUPIN				
Kontaktna osoba:					
Pravni oblik: d.o.o	Ulica: PROLETERSKE SOLIDARNOSTI 1 A				
Poštanski broj i mesto: 11000 Beograd					
Država: Republika Srbija					
Adresni kod:					
Telefon:	Fax:				
Mobilni telefon:	E-mail:				
PIB:					
ID br. za PDV: nepoznato	Matični br.:				
Šifra delatnosti:					
Tip preduzeća: Nezavisno					
Datum osnivanja:					
Homepage:					
Beleške: baš firma					
Adresa uručenja					
Prodavac	Agencija	Ponuđač proizvoda	Organizator	Korisnik	Preplatnik

Slika 317: Prikaz partnera

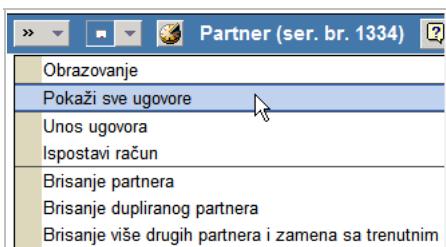
Na datoј strani vidimo prikaz partnera kao i mogućnost nekih dodatnih opcija.

Pri vrhu strane možemo izabrati prikaz podataka o poslovnom partneru, njegovim tekućim računima i poslovnim dogovorima vezanim za partnera.

Podatke o partneru možemo menjati klikom na **Promeni**.

Pod menjem **Stampanje** imamo mogućnost različitih ispisa.

Pri pregledu računa posebne funkcionalnosti imamo pod:



Slika 318: Prikaz dodatnih mogućnosti

Iz ovog menija su nam dostupne mogućnosti kao što su izdavanje računa [3] partneru i brisanje partnera [13.7].

U donjem delu strane imamo više dugmića kojima partnera možemo dodeliti nekoj posebnoj grupi partnera. Takođe klikom na [Adresa uručenja](#) možemo uneti adresu uručenja za datog partnera.

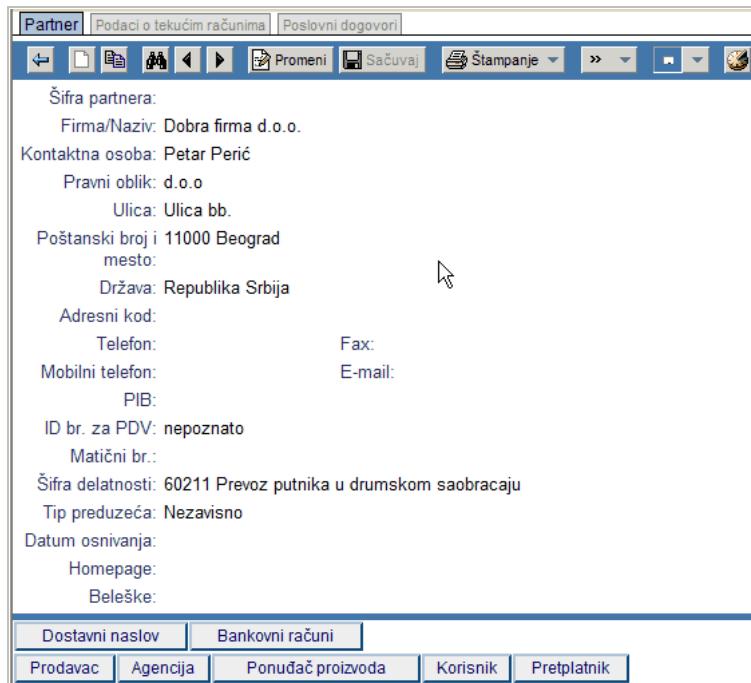
13.3. Unos novog partnera

Unos novog partnera je opisan pod unosom novog dobavljača [5.7].

 Polja za unos partnera se razlikuju u odnosu na to da li se radi o pravnom ili fizičkom licu.

13.4. Unos podataka o bankovnim računima partnera

Kada smo izabrali partnera za koga želimo uneti podatke o bankovnim računima dobijamo stranu koja izgleda otprilike ovako:



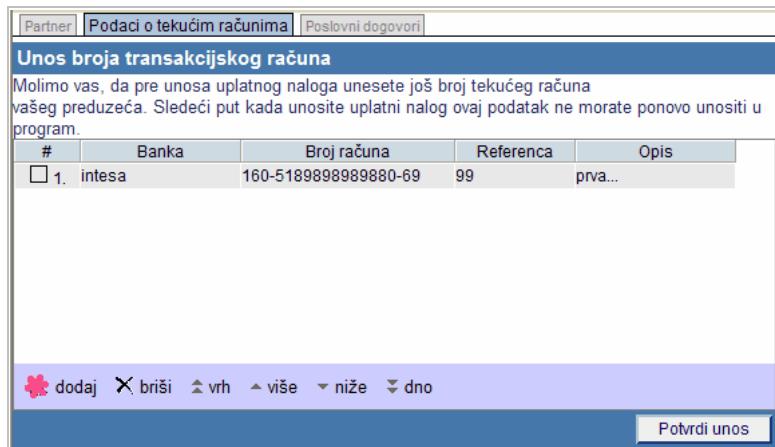
Šifra partnera:
Firma/Naziv: Dobra firma d.o.o.
Kontaktna osoba: Petar Perić
Pravni oblik: d.o.o
Ulica: Ulica bb.
Poštanski broj i mesto:
Država: Republika Srbija
Adresni kod:
Telefon: Fax:
Mobilni telefon: E-mail:
PIB:
ID br. za PDV: nepoznato
Matični br.:
Šifra delatnosti: 60211 Prevoz putnika u drumskom saobraćaju
Tip preduzeća: Nezavisno
Datum osnivanja:
Homepage:
Beleške:

Dostavni naslov | Bankovni računi

Prodavac | Agencija | Ponuđač proizvoda | Korisnik | Preplatnik

Slika 319: Podaci o partneru

Ukoliko želimo uneti podatke o bankovnim računima trebamo kliknuti na zalistak **Podaci o tekućim računima** čime nam se prikazuje strana za unos podataka koja izgleda ovako:



Unos broja transakcijskog računa

Molimo vas, da pre unosa uplatnog naloga unesete još broj tekućeg računa vašeg preduzeća. Sledeći put kada unosite uplatni nalog ovaj podatak ne morate ponovo unositi u program.

#	Banka	Broj računa	Referenca	Opis
<input type="checkbox"/> 1.	intesa	160-5189898989880-69	99	prva...

dodaj briši vrh više niže dno Potvrdi unos

Slika 320: Podaci o bankovnim računima partnera

Podatke unosimo klikom na polje u tabeli. Primer se može videti iz donje slike:

Slika 321: Unos podataka u tabelu

Na dnu tabele se nalazi red dugmića za manipulaciju sa podacima u tabeli.

Podatke koje unesemo u tabelu snimamo klikom na dugme **Potvrdi unos**.

13.5. Pregled i pretraga poslovnih dogovora

Stranu dobijamo iz prikaza partnera [13.2] klikom na:

Slika 322: Spisak poslovnih kontakata sa partnerom

Na strani možemo videti dosadašnje kontakte sa strankom, a svaki od njih možemo pregledati klikom na isti.

13.6. Unos poslovnog dogovora

Novi poslovni dogovor možemo uneti iz strane za prikaz partnera [13.2] klikom na:

Time dobijamo sledeću stranu:

Slika 324: Unos novog poslovnog dogovora

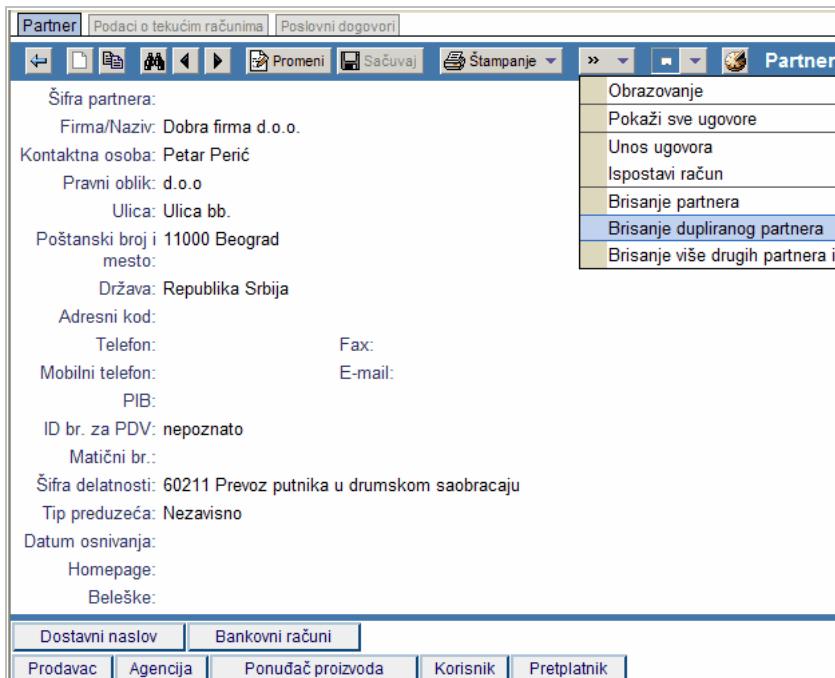
Na dobijenoj strani možemo zabeležiti datum i vreme kontakta, kao i tekst koji ga opisuje.

Unos snimamo klikom na **U redu**.

13.7. Brisanje dupliranih partnera

U toku upotrebe programa može se desiti da iz različitih razloga u šifrant partnera unesemo određenog partnera više od jednom. Takvi duplirani unosi mogu izazvati, na primer, netačan prikaz dugovanja i potraživanja u glavnoj knjizi.

Iz programa možemo ovakav duplirani unos ispraviti upotrebom funkcije za odstranjivanje dupliranih partnera. Funkcija je dostupna korisnicima sa korisničkim pravom brisanja partnera [13.8.2.5]. Funkcija vam omogućava da izbrisete dupliranog partnera i u isto vreme preusmerite sve dokumente i knjiženja vezana na partnera koji se briše, na onog koji ostaje u šifrantu.



Slika 325: Funkcija za brisanje dupliranog partnera

Po kliku na **Brisanje dupliranog partnera** pokazuje se druga strana na kojoj se može izabrati drugi partner na koga će biti preusmereni svi podaci koji su vezani na partnera koji se briše.

This screenshot shows a 'Novi partner' (New partner) selection screen. It contains the same partner details as the previous screenshot, plus additional fields: Datum osnivanja, Homepage, and Beleške. Below these is a section titled 'Preusmeri referenci' (Transfer references) which contains a list of existing partners: 'Kontaktna Petar Perić', 'Pravni oblik: d.o.o', 'Poštanski broj i 11000 Beograd', 'Država: Republika Srbija', 'Adresni kod', 'Telefon: Fax:', 'Mobilni telefon: E-mail:', 'PIB', 'ID br. za PDV: nepoznato', 'Matični br.', 'Šifra delatnosti: 60211 Prevoz putnika u drumskom saobraćaju', 'Tip preduzeća: Nezavisno', 'Datum osnivanja', 'Homepage', and 'Beleške'. At the bottom, there is a 'Novi partner' (New partner) input field containing 'miki mikic' and a 'Pretraži' (Search) button. A 'Nazad' (Back) button is also present.

Slika 326: Izbor partnera za prenos referenci

Po izboru partnera na kojeg želimo preneti dokumente i knjiženja možemo još jednom proveriti podatke koji će se izbrisati.

Stari partner			
Šifra partnera:			
Firma/Naziv:	Dobra firma d.o.o.		
Kontaktna osoba:	Petar Perić		
Pravni oblik:	d.o.o.		
Ulica:	Ulica bb.		
Poštanski broj i mesto:	11000 Beograd		
Država:	Republika Srbija		
Adresni kod:			
Telefon:	Fax:		
Mobilni telefon:	E-mail:		
PIB:			
ID br. za PDV:	nepoznato		
Matični br.:			
Šifra delatnosti:	60211 Prevoz putnika u drumskom saobraćaju		
Tip preduzeća:	Nezavisno		
Datum osnivanja:			
Homepage:			
Beleške:			
Novi partner			
Šifra partnera:	Mesto troškova: -		
Ime i prezime:	mikic miki		
Datum rođenja:			
Pol:	muškarac		
JMBG:			
Bračni status:	nepoznato		
ID br. za PDV:	nepoznato		
Adresa:	sdfsdf 11000 Beograd		
PIB:			
Adresni kod:	Država: Vatikan grad država		
Telefon:	Fax:		
Mobilni telefon:	E-mail:		
Zanimanje:			
Beleške:			
Nazad	Pretraži drugog	Zameni stari -> novi	Briši starog i zameni stari -> novi

Slika 327: Potvrda izbora novog i brisanja starog partnera

Kada ste proverili podatke oba izabrana partnera možete se odlučiti za 2 mogućnosti:

1. Klikom na [Zameni stari -> novi](#) svi dokumenti i knjižbe se usmeravaju na novog partnera, stari se ne briše.
2. Klikom na [Briši starog i zameni stari -> novi](#) svi dokumenti i knjižbe se usmeravaju na novog partnera, a zatim se stari partner briše iz šifranta.

13.8. Administracija korisnika i dodeljivanje pristupa programu

Poglavlje opisuje rad sa korisničkim podacima kao i prava pristupa tj. funkcije programa omogućene tim pravima.

13.8.1. Kako proveravamo zašto se korisnik ne može prijaviti u program?

Prijava u program može biti zabranjena iz sledećih razloga:

- Korisnik unosi pogrešno korisničko ime ili lozinku
- Korisnik unosi lozinku velikim slovima, a treba malim ili obrnuto. Lozinka se mora upisati onako kako je definisana.
- Korisnik je pri netačnom unosu lozinke pogrešio više od 6 puta. Program tada automatski blokira pristup. Ponovno aktiviranje pristupa može izvesti administrator korisnika, koji ima prava dodeliti korisnički pristup.

Dalji postupak opisuje kako pronalazimo korisnika i proveravamo prava pristupa.

13.8.1.1 Kako pronaći korisnika?

Korisnika pronalazimo kao i svakog drugog partnera, sa tom razlikom da u polju **Tip** označimo da se pretraga odnosi na korisnike. Osim pretrage po imenu i prezimenu imamo mogućnost pretrage po korisničkom imenu, tako što u polje **Korisnik** unesemo korisničko ime, a zatim kliknemo na [Traži](#).

Partneri - pregled i pretraga				
Prezime,ime/Naziv:	PIB:	Šifra part.:		
Poštanski broj i mesto:	Br. zast.:	Korisnik: test		
Tip: <input type="radio"/> svi <input checked="" type="radio"/> korisnik <input type="radio"/> zaposleni <input type="radio"/> zastupnik <input type="radio"/> ponuđač <input type="radio"/> org.jedinica <input type="radio"/> mandant <input type="checkbox"/> Traži po svim				
Dodatne mogućnosti ▾		Traži Novi partner		
Korisničko ime	Prezime,ime/Naziv	Adresa	Korisnik je član grupe	Status pristupa
1. TEST	Test Testić	neznana bb, 11000 Beograd		korisnik se može prijaviti u program

Slika 328: Pretraga korisnika

Kada pronađemo korisnika kliknemo na njega i prikazuju nam se svi njegovi podaci.

e računi On-line poslovni programi

Firma: IT consulting | Engleski | Slovenački
Caričić 120

Partner Rezervacije Ugovori Računi Skladište Putni nalozi Banka Blagajna Plate Finansije Izvještaji

Šifra partnera:
Firma/Naziv:
Kontaktna osoba: Testić Test
Pravni oblik: druga organizacija
Ulica: neznana bb
Poštanski broj i 11000 Beograd
mesto:
Država: Republika Srbija
Adresni kod:
Telefon: Fax:
Mobilni telefon: E-mail: info@e-racuni.com
PIB:
ID br. za PDV: nepoznato
Matični br.:
Šifra delatnosti:
Tip preduzeća:
Datum osnivanja:
Homepage:
Beleške:

Korisnik

Izbriši Promeni

Korisničko ime: TEST
Jezik: Srpski
Status pristupa: korisnik se može prijaviti u program

Korisnik je član grupe: -

Korisnička prava: Partner: samo traženje i pregled partnera
Partner: unos i promene partnera
Računi: pregled izdanih računa, ponuda, knjižnih odobrenja, ...
Računi: izdavanje računa, ponuda, knjižnih odobrenja, ...

Slika 329: Prikaz podataka o partneru

13.8.1.2 Kako proverimo korisnički pristup?

Korisnički pristup vidimo u polju **Status pristupa**. Na primer ako piše **prijava u program onemogućena** kliknemo na dugme **Promeni** sa gornje slike. Prikazuje nam se sledeća strana:

Korisničko ime: TEST
Jezik: Srpski
Status pristupa: korisnik se može prijaviti u program
Korisnički posrednik: klasični izgled

Sa izborom dole navedenih korisničkih prava možete korisniku definisati koje funkcije programa može koristiti i kojim podacima ima pristup.

Korisnik je član grupe:

Partner Turizam Ugovori Prodaja Izveštaji Banka Putni nalozi Zarade Računi

U redu Otkaži

Slika 330: Prikaz podataka o korisniku

Na ovoj strani možemo izmeniti status pristupa kao i korisnička prava.



Po unosu izmena kliknemo na dugme **U redu**, a zatim na

13.8.2. Korisnička prava

U poglavljiju su opisana korisnička prava i funkcije koje ta prava omogućavaju.

Korisnik programa može koristiti sve funkcije koje su mu dodeljene putem korisničkih prava.

13.8.2.1. Blagajna: Pregled i izdavanje blagajničkih prijema/izdataka

Korisnici sa ovim pravom imaju omogućene sledeće funkcije:

- Korisnika je moguće odrediti za referenta blagajne,
- Izdavanje i pregled blagajničkih prijema/izdataka,
- Pristup dokumentima na svim blagajničkim mestima gde je dodeljen za referenta u šifrantu blagajni [8.1].

13.8.2.2. Blagajna: Pregled ulaza/izlaza

Korisnicima sa ovim pravom su omogućene sledeće funkcije:

- Korisnika je moguće odrediti za referenta blagajne,
- Pretraga, pregled, prikaz i štampa blagajničkih prijema-izdataka,
- Pristup dokumentima na svim blagajničkim mestima gde je dodeljen za referenta u šifrantu blagajni [8.1].

13.8.2.3. Blagajna: Administracija šifranta blagajne

Korisnici sa ovim pravom mogu unositi i menjati šifrant blagajničkih mesta.

Funkcije koje omogućava pravo su:

- unos blagajničkih mesta,
- izmena podataka u šifrantu blagajničkih mesta,
- brisanje blagajničkih mesta,
- dodavanje, izmena referenata blagajne,
- pregled izdatih blagajničkih dokumenata na **svim** blagajničkim mestima.

13.8.2.4. Finansije: Ispravka podataka

Korisniku sa ovom funkcijom dostupna je funkcionalnost pokretanja posebnih obrada za ispravku podataka [10.10].

13.8.2.5. Partner: brisanje partnera

Ovo pravo nam omogućava sledeće funkcije:

- brisanje partnera,
- brisanje dupliranih partnera.

13.8.2.6. Finansije: Zatvaranje i knjiženje naloga

Korisnik koji poseduje ovo pravo može vršiti sledeće funkcije:

- zatvaranje naloga,
- izvoz naloga u ASCII fajl,
- ponovo otvaranje naloga.

13.9. Uvoz partnera iz datoteke

Program nam omogućava da uvezemo podatke o poslovnim partnerima iz tekstualne datoteke.

Datoteku koju ćemo uvoziti moramo urediti sa sledećim kolonama:

1. Šifra partnera.
2. Naziv firme.
3. Ime kontakta.
4. Prezime kontakta.
5. Ulica.
6. Poštanski broj.
7. Grad-mesto.
8. Telefon.
9. Fax.
10. PIB.
11. Matični broj.
12. Šifra kupca.
13. Šifra mesta troškova vezanog za kupca.
14. Šifra Dobavljača.
15. Šifra mesta troškova vezanog za dobavljača.
16. Bankovni račun.
17. E-mail.
18. Homepage.
19. Mobilni telefon.
20. Tip partnera (1-muškarac/fizičko lice, 2-žena/fiz. lice, 3-nepoznato/fiz. lice, 5-druga organizacija, 6-preduzetnik, 7-d.o.o, 8-a.d, 9-komanditno društvo, 10-podružnica, 11-direkcija, 12-poslovna jedinica, 13-odeljenje, 14-obrazovna ustanova, 15-državna ustanova, 16-dobrotvorna organizacija, 17-budžetsko, 18-ortačko društvo, 19-društveno, 20-javno preduzeće, 21-zadruga, 22-strano predstavništvo).
21. Šifra države.
22. Beleške/dodatni opis.

Ukoliko se vrši uvoz sa strana kupaca kolone 14. i 15. predstavljaju uobičajeni popust i uobičajeni rok za plaćanje. Ukoliko se radi o uvozu sa strane dobavljača kolone 12. i 13. se ignorišu.

Možemo uvoziti samo podatke u formatu **CSV** i **Tab delimited**, koji postoji u Excelu kao i u OpenOffice Calc-u.

Iz menija **|File |Save as...** izaberemo snimanje u tekstualnu datoteku. Za format kodne strane (charset) izaberemo CP1250

13.9.1 Primer datoteke CSV:

 Partneri.csv
Veličina: 0.47 kB

13.10. Pregled i unos kupaca

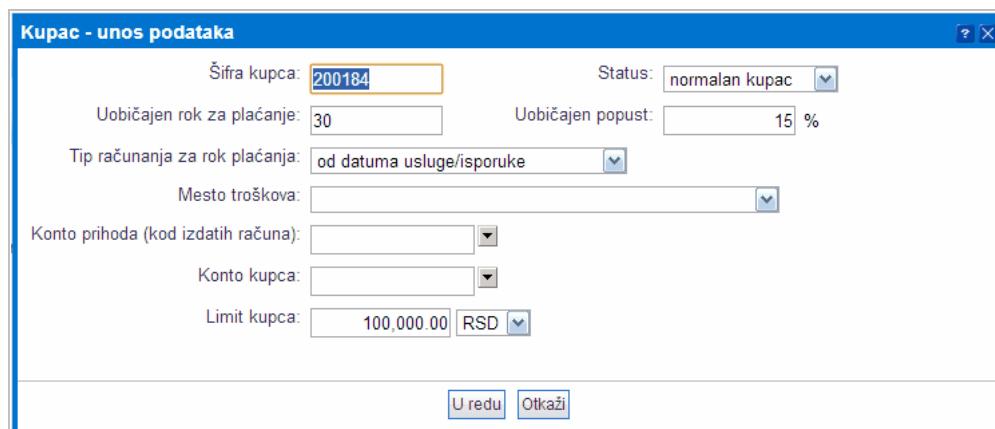
Forma za pregled kupaca je veoma slična pregledu svih partnera [13.1]. Razlika je u tome što prikazuje samo partnere koji su definisani kao kupci. Na strani se nalazi i dodatna opcija za uvoz kupaca.



#	Šifra	Uvoz podataka o kupcima iz datoteke	Naziv	Ulica	Poštanski broj i mesto
1.	200184	011 "INFO".COM		Blebekova 12	11000 Beograd
2.	500674	10 GIMNAZIJA MIHAJLO PUPIN		PROLETERSKE SOLIDARNOSTI 1	11000 Beograd
3.	100054	24 VENETI		Zemaljska palata 02	11000

Slika 331: Pregled kupaca

Unos novog kupca je identičan unosu novog partnera [13.3], uz razliku da nam se odmah pruža mogućnost unosa specifičnih parametara kupca, koje ćemo detaljnije opisati.



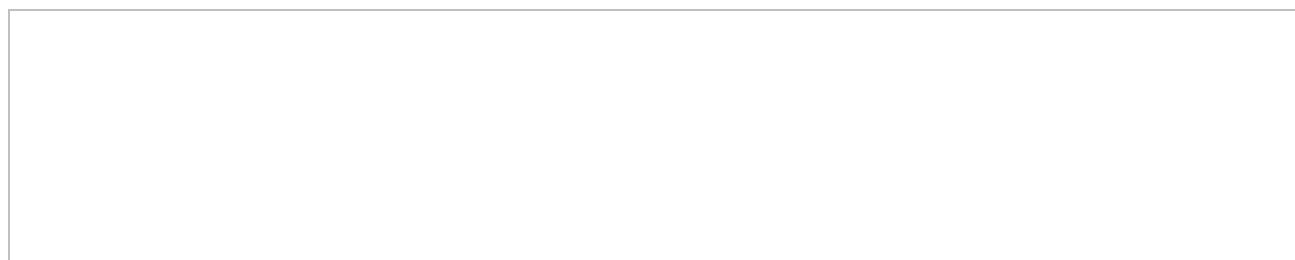
Šifra kupca:	<input type="text" value="200184"/>	Status:	<input type="text" value="normalan kupac"/>
Uobičajeni rok za plaćanje:	<input type="text" value="30"/>	Uobičajeni popust:	<input type="text" value="15"/> %
Tip računanja za rok plaćanja:	<input type="text" value="od datuma usluge/isporuke"/>		
Mesto troškova:	<input type="text"/>		
Konto prihoda (kod izdatih računa):	<input type="text"/>		
Konto kupca:	<input type="text"/>		
Limit kupca:	<input type="text" value="100,000.00"/>	RSD	<input type="text"/>
<input type="button" value="U redu"/> <input type="button" value="Otkaži"/>			

Slika 332: Unos podataka o kupcu

Šifra kupca	Kupcima možemo dodeljivati posebne šifre, koje se razlikuju od šifre partnera.
Status	Opcija je predviđena za lakšu pretragu i upravljanje kupcima. Sadrži opcije: normalan kupac, na crnoj listi, dugoročan partner, više ne postoji.
Uobičajeni rok za plaćanje	Unos vrednosti u danima (npr. 10). Ova opcija će automatski postaviti vrednost pri fakturisanju kupcu.
Uobičajeni popust	Unos u procentima (0-100). Kao i prethodna, opcija će automatski postaviti vrednost pri fakturisanju kupcu.
Tip računanja za rok plaćanja	Opcija je vezana za uobičajeni rok za plaćanje. Računanje se može vršiti od datuma ispostavljanja (datum dokumenta), ili od datuma usluge/prometa.
Mesto troškova	Kupcu možemo pridružiti mesto troškova.
Konto prihoda (kod izdatih računa)	Ukoliko je postavljen pri knjiženju izdatih računa će se za prihode koristiti umesto uobičajenog.
Konto kupca	Ukoliko je postavljen pri knjiženju izdatih računa će se za kupca koristiti umesto uobičajenog.
Limit kupca	Maksimalni iznos koji kupac može dugovati. Detaljnije o limitu kupca [13.14].

13.11. Pregled i unos dobavljača

Forma za pregled dobavljača je veoma slična pregledu svih partnera [13.1], a gotovo identična pregledu kupaca [13.10]. Razlika je u tome što prikazuje samo partnere koji su definisani kao dobavljači. Na strani se nalazi i dodatna opcija za uvoz dobavljača.



#	Šifra	Uvoz podataka o dobavljačima iz datoteke	Naziv	Ulica	Poštanski broj i mesto
1.	200184	011 "INFO".COM		Blebekova 12	11000 Beograd
2.	500674	10 GIMNAZIJA MIHAJLO PUPIN		PROLETERSKE SOLIDARNOSTI 1	11000 Beograd
3.	100054	24 VENETI		Zemaljska palata 02	11000

Slika 333: Pregled dobavljača

Unos novog dobavljača je identičan unosu novog partnera [13.3], uz razliku da nam se odmah pruža mogućnost unosa specifičnih parametara dobavljača, koje ćemo detaljnije opisati.

Slika 334: Unos podataka o dobavljaču

Šifra dobavljača	Dobavljačima možemo dodeljivati posebne šifre, koje se razlikuju od šifre partnera.
Status	Opcija je predviđena za lakšu pretragu i upravljanje dobavljačima. Sadrži opcije: normalan dobavljač, na crnoj listi, dugoročan partner, više ne postoji.
Uobičajeni rok za plaćanje	Unos vrednosti u danima (npr. 10). Ova opcija će automatski postaviti vrednost pri unosu faktura.
Rok za najavu	Koristi se kod modula turističkih agencija.
Tip računanja za rok plaćanja	Opcija je vezana za uobičajeni rok za plaćanje. Računanje se može vršiti od datuma ispostavljanja (datum dokumenta), od datuma usluge/prometa, ili od datuma prijema računa.
Mesto troškova	Dobavljaču možemo pridružiti mesto troškova.
Uobičajena jezička varijanta za narudžbe dobavljaču	Opcija se koristi pri ispostavljanju dokumenata narudžba.
Konto troškova	Dobavljaču možemo pridružiti konto troškova. Ova opcija je korisna za knjiženje primljenih dokumenata, jer se troškovi moraju definisati za svaku stavku. Na ovaj način postupak se može automatizovati (npr. od Elektrodistribucije uvek dobijamo račun za struju).

13.12. Pregled registra poreskih obveznika

Do registra možemo doći kroz meni **Partner |Registri |Poreskih obveznika**. Registr sadrži firme registrovane u Srbiji. Zajedno sa registrom tekućih računa [13.13], obezbeđuje da se poslovnim partnerima koje unosimo mogu vrlo brzo proveriti podaci, iskopirati u partnera kojeg definišemo za našu firmu, automatski prepoznati tekući račun...

Naziv obveznika	PIB	Matični br.	Obveznik za PDV	Tip obveznika
1. "BOJAN COMMERC" PIROT	100962431	06155456	Ne	pravna os.
2. "EKO-SAN" KRAGUJEVAC	101578335	17000276	Ne	pravna os.
3. "GL ORTROTTER" PIROT	100381871	06550541	Ne	pravna os.

Slika 335: Pretraga registra

Slika 336: Pregled podataka preduzeća

U podacima koji se dobijaju od državne administracije u Srbiji se može naći dosta grešaka u vezi teksta. Ovo dovodi do toga da su brojčani podaci tačni (PIB, matični broj, tekući račun...), dok nazivi i adrese mogu sadržati greške (greške u pisanju, bespotrebni navodnici, pogrešna interpretacija ciriličnih slova...)



Podaci u registrima se skupljaju u različitim izvorima (NBS, Poreska uprava...). Preduće e-računi ne može garantovati za njihovu tačnost.

13.13. Pregled registra tekućih računa

Do registra možemo doći kroz meni **|Partner |Registri |Tekućih računa**. Registr sadrži firme registrovane u Srbiji. zajedno sa registrom poreskih obveznika [13.12], obezbeđuje da se poslovnim partnerima koje unosimo mogu vrlo brzo proveriti podaci, iskopirati u partnera kojeg definišemo za našu firmu, automatski prepoznati tekući račun...

Broj računa	Naziv/adresa	PIB	Matični br.	Delatnost
105-0000000000808-30	INA MB DOO NIS ALEKSINAĆKA BR. 20 NI??	100335721	6156657	51700
105-0000000002628-02	AMFORA DOO ODRŽAVANJE VOZILA	102103572	6256589	51460

Slika 337: Pretraga registra



U podacima koji se dobijaju od državne administracije u Srbiji se može naći dosta grešaka u vezi teksta. Ovo dovodi do toga da su brojevi podaci tačni (PIB, matični broj, tekući račun...), dok nazivi i adrese mogu sadržati greške (greške u pisanju, bespotrebnici navodnici, pogrešna interpretacija ciriličnih slova...)



Podaci u registrima se skupljaju u različitim izvorima (NBS, Poreska uprava...). Preduće e-računi ne može garantovati za njihovu tačnost.

13.14. Limit kupca - unos i korišćenje

Limit kupca definisemo pri unosu kupca [13.10].

Ukoliko je limit za kupca definisan, pri unosu izdatog računa za kupca pojavljuje se dodatna tabela sa podacima o limitu i stanju.

#	Šifra artikla	Vrsta robe - usluga	Kol.	JM	MPC	R %	PDV %	Vrednost
1.	aaa		1.00		200.000.00	15	20%	170.000.00

Dodaj popust	
Iznos bez popusta:	200.000.00
Popust:	-30.000.00
Ukupno vrednost bez PDV:	141.666.67
Iznos PDV:	20% 28.333.33
Za uplatu RSD:	170.000.00
stotinasedamdesetiljada i 00/100 dinara	

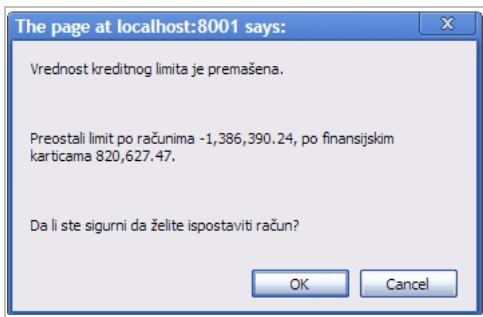
Slika 338: Izdavanje računa za kupca sa definisanim limitom

Stanje duga se preračunava na 2 načina:

1. Prema evidenciji izdatih računa (na osnovu izveštaja prodaje stanje neplaćenih potraživanja/obaveza po kupcima/dobavljačima; tj. suma polja ostatak za plaćanje sa pregleda računa za kupca). Iznos uključuje i vrednost računa na kome se radi i automatski se menja pri svakoj promeni vrednosti računa za kupca.
2. Prema knjigovodstvenoj vrednosti (na osnovu finansijakog izveštaja izvod otvorenih stavki na dan). Preračun ovog izveštaja ne utvrđuje stanje računa na kome se radi, pa prema tome se ni ne menja zavisno od unosa računa.

Preostali kredit predstavlja razliku između kreditnog limita i stanja duga.

Ukoliko je preostali kredit negativan, pri ispostavljanju računa dobijamo upozorenje sa pitanjem da li smo sigurni da račun treba ispostaviti kupcu.



Slika 339: Upozorenje o limitu kupca pri ispostavljanju računa

Izbor za prikaz limita kupca postoji i pri pokretanju pomenutih izveštaja, tj. na **|Prodaja |Izveštaji |Stanje neplaćenih potraživanja/obaveza po kupcima/dobavljačima |Finansije |Izveštaji |Izvod otvorenih stavki na dan**

14. Evidencija zaposlenih

Modul za uređenje kadrovske evidencije nudi sledeće funkcionalnosti:

- Unos podataka o zaposlenoj osobi.
- Unos podataka o zaposlenju.
- Unos podataka o bankovnim računima zaposlenog.
- Unos podataka o kreditima zaposlenog.
- Dodeljivanje korisničkih prava i prava pristupa u program za zaposlenog.

14.1. Uvoz podataka o zaposlenima iz Excela

Program nam omogućava da pre početka upotrebe uvezemo podatke o zaposlenima iz drugih programa, preuređivanjem kroz program Excel ili sl.

Datoteku koju ćemo uvoziti moramo urediti sa sledećim kolonama:

1. Matični broj zaposlenog odnosno šifra partnera.
2. Ime zaposlenog.
3. Prezime zaposlenog.
4. Ulica i broj.
5. Poštanski broj.
6. Grad-mesto.
7. Pol, **M** za muški **F** ili **Z** za ženski. Ako podatak ne postoji za pol će stajati vrednost **nepoznato**.
8. Naziv radnog mesta.
9. Sektor tj. poslovna jedinica.
10. E-mail adresa.
11. Korisničko ime koje će se dodeliti zaposlenom za upotrebu programa (opciono).
12. Šifra mesta troškova.
13. JMBG zaposlenog. Ukoliko je JMBG upisan, pol će se preračunati na osnovu JMBG-a.
14. PIB.
15. Datum zaposlenja kod poslodavca.
16. Datum prestanka rada kod poslodavca.
17. Prethodni radni staž u godinama.
18. Prethodni radni staž u mesecima.
19. Prethodni radni staž u danima.
20. Bruto plata zaposlenog.
21. Šifra opštine.
22. Tekući račun.
23. Tekući račun 2.
24. Tekući račun 3.
25. Dodatno penziono osiguranje - procenat - poslodavac.
26. Dodatno penziono osiguranje - iznos - poslodavac.
27. Dodatno penziono osiguranje - tekući račun - poslodavac.
28. Dodatno penziono osiguranje - referenca - poslodavac.
29. Dodatno penziono osiguranje - procenat - zaposleni.
30. Dodatno penziono osiguranje - iznos - zaposleni.
31. Dodatno penziono osiguranje - tekući račun - zaposleni.
32. Dodatno penziono osiguranje - referenca - zaposleni.
33. Stručna spremna.
34. Procenat dodatka za minuli rad.
35. Varijabilna zarada.
36. Zarada po satu za naknade.
37. Vrsta zaposlenja (0-određeno, 1-neodređeno, 2-nepuno radno vreme uk. puno, 9-nepuno radno vreme uk. nepuno, 3-obavljanje poslova sa povećanim rizikom, 4-obavljanje poslova van prostorija poslodavca, 5-kućno i pomoćno osoblje, 6-pripravnik, 7-direktor, 8-privremeno/povremeni poslovi).
38. Ime oca.
39. Valuta bruto zarade.
40. Registarски broj.
41. Tip lica za radni odnos (0-zaposleni, 1-penzioner, 2-osnivač/vlasnik, 3-nerezidanet/lice bez državljanstva, 4-preduzetnik, 5-nezaposleno lice, 6-samostalni umetnik, 7-vojnik, 8-dete do 15 god, 9-penzioner fonda sam. del, 10-zaposleni u inostranstvu do 6 meseci, 11-zaposleni u ino. preko 6 meseci)

Možemo uvoziti samo podatke u formatu **CSV** i **Tab delimited**, koji postoje u Excelu kao i u OpenOffice Calc-u.

Iz menija **|File |Save as...** izaberemo snimanje u tekstualnu datoteku. Za format kodne strane (charset) izaberemo CP1250 tj. Win Latin 2.

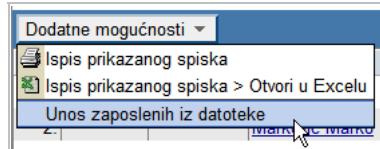
14.1.1 Primer datoteke CSV:

 Zaposleni.csv
Veličina: 0.18 kB

14.1.2 Primer datoteke Tab delimited

 Zaposleni.tab
Veličina: 0.14 kB

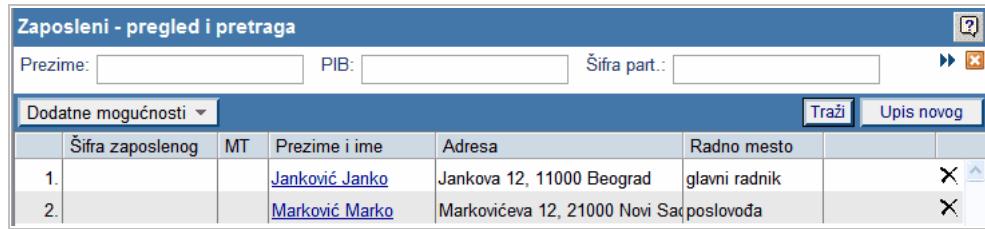
Do strane za uvoz zaposlenih stižemo preko strane za pregled i pretragu zaposlenih [14.2] iz dodatnih mogućnosti:



Slika 340: Meni za dodatne mogućnosti

14.2. Pregled i pretraga zaposlenih

Do pregleda i pretrage zaposlenih dolazimo kroz meni **Partner |Zaposleni** čime dobijamo stranu:



	Šifra zaposlenog	MT	Prezime i ime	Adresa	Radno mesto	
1.			Janković Janko	Jankova 12, 11000 Beograd	glavni radnik	X
2.			Marković Marko	Markovićeva 12, 21000 Novi Sad	poslovoda	X

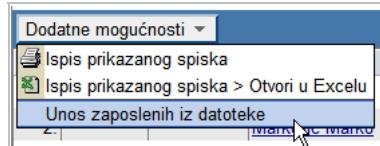
Slika 341: Pregled i pretraga zaposlenih

Zaposlenog možemo tražiti po:

- Prezimenu
- PIB-u
- Šifri
- klikom na   po korisničkim pravima.

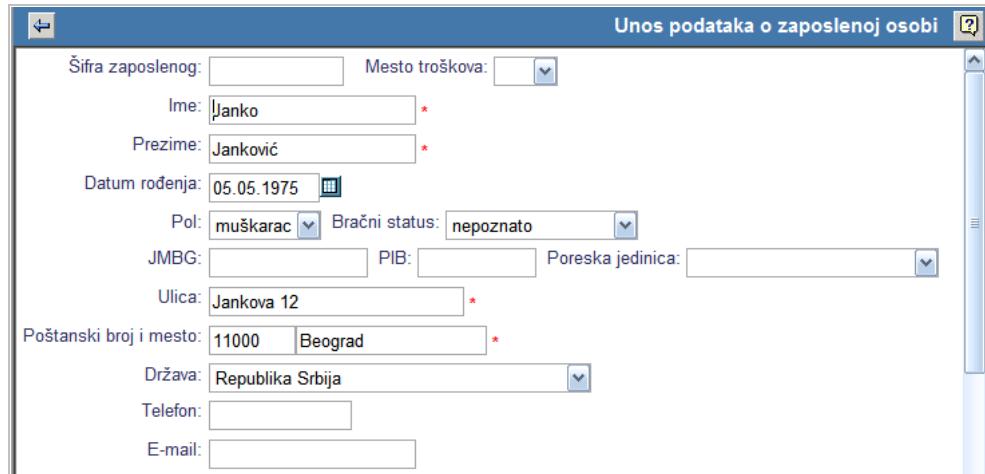
Unos novog započinjemo klikom na [Upis novog](#).

Na strani imamo i dodatne mogućnosti kao na slici:



14.3. Unos podataka o zaposlenom

Osnovni podaci zaposlenog su isti kakve možemo uneti pri unosu partnera - fizičke osobe.



Slika 343: Unos podataka o zaposlenom

U ovom delu strane upisujemo osnovne podatke o zaposlenom kao pri unosu partnera [13.3].

14.4. Podaci o zaposlenju

Za svakog zaposlenog može se definisati zaposlenja. Pri unosu novog zaposlenog zaposlenje se pokazuje na istoj strani sa unosom osnovnih podataka o zaposlenom. Forma podataka o zaposlenju sadrži veći broj podataka:

Podaci o zaposlenju

Naziv radnog mesta:	<input checked="" type="radio"/> Ručni unos	<input type="radio"/> Izbor iz šifranta		
Stručna spremam:	<input type="text"/>			
Invalidnost:	Zaposleni nije invalid			
Vrsta zaposlenja:	na određeno vreme	<input checked="" type="checkbox"/> Poslodavac je glavni poslodavac zaposlenog		
Tip lica za radni odnos:	zaposleni			
Tip lica za poresko oslobođenje:	<input type="text"/>			
Registerski broj:	1234567899			
Datum početka rada:	<input type="text"/>	* Dat. prestanka ug. o radu: <input type="text"/>		
Prethodni period rada:	<input type="text"/> godina	<input type="text"/> meseci	<input type="text"/> dana	Procenat dodatka za minuli rad: <input type="text"/>
Bruto zarada:	<input type="text"/> RSD	Bruto zarada (varijabilni deo): <input type="text"/>	Količnik za obračun zarade: <input type="text"/>	Časovi rada nedeljno: <input type="text"/> 40
Iznos lične olakšice 1/12:	<input type="text"/>	Iznos posebne olakšice 1/12: <input type="text"/>		
Zarada po satu za naknade zarade:	<input type="text"/> RSD			
Unos iznosa dop. os. u bruto iznusu radnik:	<input type="text"/>	ili procenat od <input type="text"/> bruto:	Broj računa/Referenca: <input type="text"/>	<input type="text"/>
Unos iznosa dop. os. u bruto iznusu poslodavac:	<input type="text"/>	ili procenat od <input type="text"/> bruto:	Broj računa/Referenca, ako je različita od gornje: <input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="button" value="U redu"/> <input type="button" value="Otkaži"/>				

Slika 344: Forma zaposlenja

Naziv radnog mesta	Radno mesto može biti definisano kroz šifrant (Zarade Šifranti i postavke Šifrant radnih mesta) ili upisano u predviđeno polje
Stručna spremam	Upis utiče na izradu RAD-1 obrasca
Invalidnost	Da li je zaposleni invalid
Vrsta zaposlenja	Izbor vrste zaposlenja zaposlenog koje će uticati na način obračuna zarade.
Poslodavac je glavni poslodavac zaposlenog	Ukoliko zaposleni radi kod više poslodavaca ovo polje može biti isključeno
Tip lica za radni odnos	Tip lica koji utiče na obračun zarade
Tip lica za poresko oslobođenje	Status u kom se zaposleni može naći i steći uslove za oslobođenje od poreza i doprinosa
Registerski broj	Registerski broj kod fonda PIO koji se dobija na nivou preduzeća. Kako firma može imati više registerskih brojeva (npr. posluje u više gradova) tako i zaposleni može promeniti reg. broj u toku godine.
Datum početka rada	Datum kada zaposleni stupa u radni odnos
Datum prestanka ugovora o radu	Datum prestanka radnog odnosa. Na osnovu ovog datuma se preračunava i da li je zaposlenje aktivan za izabrani period obračuna ili ispis podataka.
Prethodni period rada	Prethodni staz u godinama, mesecima i danima (iz radne knjižice)
Procenat dodatka za minuli rad	Firma može definisati procenat za dodatak po godini minulog rada. Ukoliko podatak nije upisan uzima se zakonom propisani minimum od 0.4%.
Bruto zarada	Osnovna bruto zarada sa valutom. Ukoliko je zarada definisana u stranoj valuti pri obračunu će se preračunati po srednjem kursu NBS.
Bruto zarada (varijabilni deo)	Iznos koji se može koristiti pri obračunu zarade zavisno od logike obračuna
Količnik za obračun zarade	Može se koristiti za obračun ukoliko su zarade definisane na osnovu koeficijenta radnog mesta
Časovi rada nedeljno	Uobičajeni broj sati mesečno za zaposlenog
Zarada po satu za naknade zarade	Iznos koji se koristi za prosečnu zaradu. Takođe se uzima kod preračuna porodičkog odsustva i bolovanja preko 30 dana. Ukoliko nije upisan iznos se pri obračunu preračunava kao prospekt definisane zarade za redovan rad i sati redovnog rada
Dopunsko osiguranje zaposleni/poslodavac	Ukoliko zaposleni ima definisano dopunsko penziono osiguranje podaci o tome se upisuju u data polja. Iznos može biti definisan na teret zaposlenog i na teret poslodavca. Formula za obračun dopunskog osiguranja se može definisati i kroz postavke plate.

14.5. Podaci o kreditima zaposlenog

Na definiciji zaposlenog možemo i dodati/promeniti podatke o kreditu zaposlenog. Kredit unosimo ukoliko je pri isplati zarade potrebno obustaviti deo zarade zaposlenog (administrativna zabrana, alimentacija...). Funkcionalnost se takođe može koristiti za zaposlene koji deo zarade primaju preko drugog tekućeg računa. Mogućnost zapravo nije kredit, ali je u isti deo svrstana zbog mogućnosti preračuna iznosa pri unosu kredita o čemu će detaljnije biti reči u opisu polja.

Po izboru unosa kredita otvara nam se sledeća forma:

Krediti

Vrsta odbitka:	drugi odbitci
Opis:	test kredit *
Primalac	
Naziv:	banka Intesa *
Sedište/	
Mesto:	
Broj računa/	123-0456-89
Referenca:	4698795 *
Šifra plaćanja:	241 *
Podaci o kreditu	
Iznos celog kredita:	150,000.00 RSD Br. svih rata: 87
Iznos rate:	50,000.00 tj. formula za ratu: <input type="text"/> * <input type="radio"/> % od neto zarade <input type="radio"/> % od bruto zarade
Iznos odplaćenog kredita:	<input type="text"/> Br. plaćenih rata: <input type="text"/>
Vreme prve rate:	07.09.2010
Vreme zadnje rate:	<input type="text"/>
<input type="button" value="U redu"/> <input type="button" value="Otkaži"/>	

Slika 345: Forma za unos kredita

Vrsta odbitka	Izbor vrste kredita. Jedna od opcija je i deo zarade, o čemu je već bilo reči
Opis	Opis kredita koji unosimo
Primalac	Podaci o primaocu (naziv, adresa, broj računa i poziv na broj)
Šifra plaćanja	Šifra plaćanja za nalog za prenos
Iznos celog kredita	Ukupan kredit koji se otplaćuje, koji može biti definisan i u stranoj valuti
Broj svih rata	Broj svih rata kredita
Iznos rate	Iznos rate kredita može biti unet u apsolutnom iznosu ili po formuli
Iznos odplaćenog kredita	Iznos se može uneti ukoliko se unosi kredit koji je već otplaćivan. Vrednost se preračunava pri obračunu zarade
Broj plaćenih rata	Za broj plaćenih rata važi isto što i za iznos odplaćenog kredita
Vreme prve rate	Uneti datum utiče da se kredit dodaje tek na obračun zarade koji je posle unetog datuma
Vreme zadnje rate	Za obračune zarada posle unetog datuma kredit se više neće obračunavati

14.6. Podaci o bankovnim računima zaposlenih

Sa definicije zaposlenog možemo videti i njegove bankovne račune. Bankovni računi se ovde mogu i uneti. Pri unosu bankovnog računa otvara se sledeća forma:

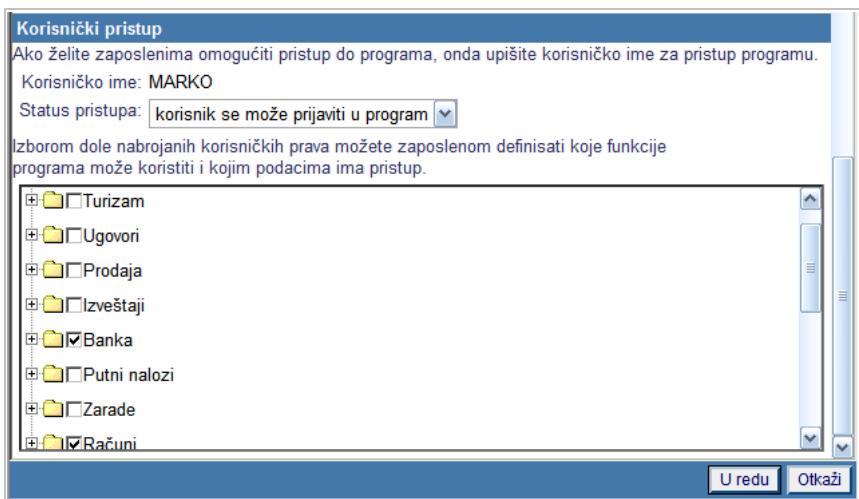
Unos i uređenje tekućeg računa

Banka:	<input type="text"/>
Broj računa:	<input type="text"/> *
Referenca:	<input type="text"/> <input type="text"/>
Opis:	<input type="text"/>
<input type="button" value="U redu"/> <input type="button" value="Otkaži"/>	

Slika 346: Unos bankovnog računa zaposlenog

Banka	Banka zaposlenog. Opcioni podatak radi lakšeg pregleda
Broj računa	Broj tekućeg računa zaposlenog
Referenca	Referenca plaćanja koja se može sastojati od modela i poziva na broj
Opis	Opciono polje za detaljniji opis tekućeg računa

14.7. Dodeljivanje korisničkog pristupa



Slika 347: Podešavanje korisničkih prava i prava pristupa

Korisnička prava dodelujemo klikom na željeno pravo čime korisniku omogućavamo funkcije programa u skladu sa koriničkim pravom [13.8.2].

Funkcije su sortirane u grupe, module, kao što su:

1. Računi
2. Partneri
3. Blagajna
4. Administracija itd.

Takođe na strani možemo jednostavno zabraniti korisniku pravo pristupa u program izmenom statusa pristupa.

Promene potvrđujemo klikom na **U redu**. Pri sledećoj prijavi korisniku će biti dodeljena prava u skladu sa ovde određenim.

15. Modul za računovodstvene servise i podrška rada sa više preduzeća

Program nam omogućava vođenje knjigovodstva više preduzeća pod jednim korisničkim imenom. Funkcionalnost je namenjena računovodstvenim servisima i sadrži sledeće dodatne mogućnosti:

- Rad sa više preduzeća [2.6] bez ponovne prijave u program.
- Vođenje knjigovodstva više preduzeća pod jednim korisničkim imenom.
- Mogućnost otvaranja novih preduzeća kao i mogućnost prenosa postavki [15.3] iz jednog preduzeća u drugo (kopiranje kontnog plana, bilansa...).
- Dodavanje novih korisničkih pristupa za zaposlene u računovodstvenom servisu.
- Mogućnost ograničavanja pristupa preduzećima [15.8]. Možemo postaviti da određeni korisnik ima pristup samo određenim preduzećima.
- Određivanje korisničkih prava korisnika po preduzećima [15.9].

15.1. Pregled i pretraga preduzeća - stranaka računovodstvenog servisa

Do opcije dolazimo kroz meni **Moj profil |Administrator preduzeća**.

Pregled i pretraga preduzeća						
Firma/Naziv:		PIB:		Poštanski broj i mesto:		
<input type="button" value="Traži"/> <input type="button" value="Dodaj novo preduzeće"/>						
Firma/Naziv	Ulica	Poštanski broj i m.	PIB	Tekući račun		
1. IT consulting Gorišek d.o.o.			95985352	160-510010009	<input type="button" value="Kopiranje"/>	<input type="button" value="X"/>
2. test 2	nn bb	11000 Beograd	382490834092		<input type="button" value="X"/>	<input type="button" value="X"/>
3. test d.o.o	nn bb	11000 Beograd	084982409380	Kopiranje	<input type="button" value="X"/>	<input type="button" value="X"/>

Slika 348: Pregled i pretraga preduzeća

No ovoj strani nalazimo sledeće funkcije:

- Dugme **Traži** služi nam za pretragu preduzeća po parametrima upisanim u standadnu formu na vrhu strane.
- Dugme **Dodaj novo preduzeće** služi nam za dodavanje novog preduzeća.
- Dugme za kopiranje preduzeća [15.3] (gleđaj sliku) služi nam za izradu novog preduzeća uz kopiranje postavki datog preduzeća (kontni plan, bilansi...).
- Mogućnost promene osnovnih podataka preduzeća klikom na naziv preduzeća.
- Dodatna mogućnost za kopiranje preduzeća iz menija dodatnih mogućnosti. Ova opcija je slična dugmetu za kopiranje preduzeća, odnosno pruža iste opcije za kopiranje, ali je razlika u tome što se ova opcija odnosi na kopiranje postavki sa jednog na veći broj drugih preduzeća, dok dugme za kopiranje služi za kopiranje i otvaranje novog preduzeća.

15.2. Unos i izmena osnovnih podataka preduzeća

Bilo da pravimo novo preduzeće ili menjamo postojeće sa strane pregleda preduzeća [15.1] dobijamo sledeću stranu:

Preduzeća **Korisnici**

Unos i uređenje podataka o preduzeću / stranki rač. servisa

Firma/Naziv:	test d.o.o.	*	
Ime kont. osobe:	test	*	
Prezime kont. osobe:	test	*	
Pravni oblik:	druga organizacija		
Ulica:	nn bb	*	
Poštanski broj i mesto:	11000	Beograd	*
Adresni kod:			
Telefon:			
Fax:			
Mobilni telefon:			
E-mail:	test@test.com *		
PIB:	0849824093802 *		
Obveznik za PDV:	nepoznato		
Matični br.:			
Šifra delatnosti:			
Poreska jedinica:			
Datum osnivanja:			
Mesto izdaje dokumenata:			
Ime dokumenta ponuda/troškovnik:	Ponuda		
U poreskim knjigama za PDV ispiše se:	br. dokumenta dobavljača		
Numerisanje primljenih računa:	skladna dodela brojeva		
Dodela brojeva izdatim dokumentima:	skladna dodela brojeva		
Numerisanje naloge:	isto za sve godine		
Dodela brojeva put.nalozima:	dodela brojeva po mestima troškova		
Način knjigovodstva:	normalno		
Povrat troškova puta:	Po srednjem kursu NBS		
Zaokruživanje obračuna put. troš.:	na 0.01		
Povrat dnevnica:	za državne - 24-satni intervali		
Povrat kilometraže:	za državne		
Devizne dnevnice se obračunaju po tečaju na dan:	datum obračuna		
Radno vreme od:	do:		

U redu **Otkazi**

Slika 349: Forma za unos podataka o preduzeću

Forma sadrži sledeće podatke.

Firma/naziv	U polje unosimo naziv preduzeća. Unos je obavezan.
Ime kont. osobe	Upisujemo ime kontaktne osobe za dato preduzeće. Unos je obavezan.
Prezime kont. osobe	Prezime kontaktne osobe. Obavezan je unos.
Pravni oblik	Iz liste izaberemo pravni oblik preduzeća.
Ulica	Upišemo ulicu i broj gde se nalazi preduzeće. Unos je obavezan.
Poštanski broj i mesto	Adresa preduzeća. Unos je obavezan.
Adresni kod	Adresni kod date adrese.
Telefon	Broj telefona koji koristi preduzeće.
Fax	Fax preduzeća.
Mobilni telefon	Broj mobilnog telefona.
E-mail	E-mail adresa preduzeća. Unos je obavezan.
PIB	Poreski identifikacioni broj preduzeća. Unos je obavezan.
Obveznik za PDV	Izbor iz liste.
Matični br.	Matični broj preduzeća.
Šifra delatnosti	Šifra delatnosti preduzeća.
Poreska jedinica	Izbor poreske jedinice preduzeća.
Datum osnivanja	Unos datuma osnivanja preduzeća.
Mesto izdaje dokumenta ponuda/troškovnik	Upišemo mesto iz kojeg preduzeće izdaje dokumente. Ovaj podatak će se pojavljivati u ispisu dokumenata.
U poreskim knjigama za PDV ispiše se	Izbor iz liste.

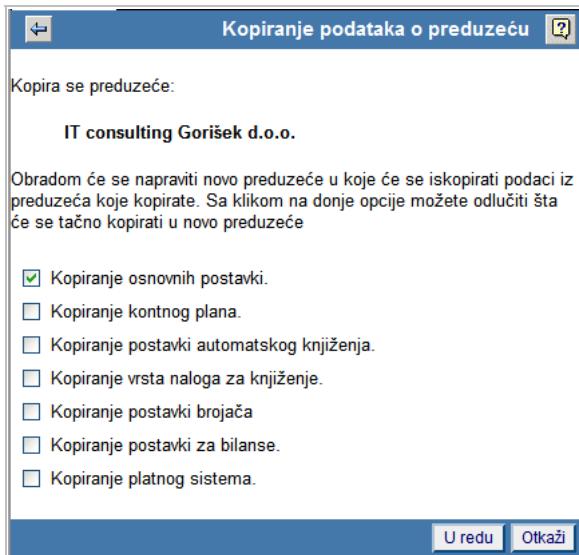
U donjem delu forme sve opcije se određuju izborom iz liste.

Po unosu podatke potvrđujemo klikom na [Potvrdi unos](#).

 Unos bankovnih računa je opisan u istoimenom poglavlju [13.4] pod opisom poslovnih partnera [13].

15.3. Kopiranje preduzeća

Po izboru kopiranja preduzeća opisanog pri pregledu i pretrazi preduzeća [15.1] dobijamo stranu sa opcijama koje možemo birati pri kopiranju preduzeća. Po izboru opcija novo preduzeće formiramo klikom na [U redu](#).



Kopira se preduzeće:
IT consulting Gorišek d.o.o.

Obradom će se napraviti novo preduzeće u koje će se iskopirati podaci iz preduzeća koje kopirate. Sa klikom na donje opcije možete odlučiti šta će se tačno kopirati u novo preduzeće

Kopiranje osnovnih postavki.
 Kopiranje kontnog plana.
 Kopiranje postavki automatskog knjiženja.
 Kopiranje vrsta naloga za knjiženje.
 Kopiranje postavki brojača
 Kopiranje postavki za bilanse.
 Kopiranje platnog sistema.

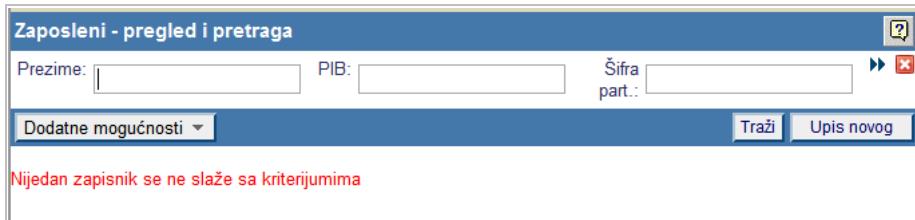
[U redu](#) [Otkaži](#)

Slika 350: Kopiranje preduzeća

15.4. Kako svojim strankama omogućiti uvid u podatke?

U slučaju da stranki želimo pružiti uvid u podatke to ćemo ostvariti tako što ćemo najpre uči u željeno preduzeće [2.6].

Kada se nalazimo u željenom preduzeću moramo dodati novog zaposlenog. Preko menija [Partner |Zaposleni](#) stižemo na stranu pregleda i pretrage zaposlenih [14.2]. Zatim kliknemo na dugme [Unos novog](#), kao na slici:



Zaposleni - pregled i pretraga

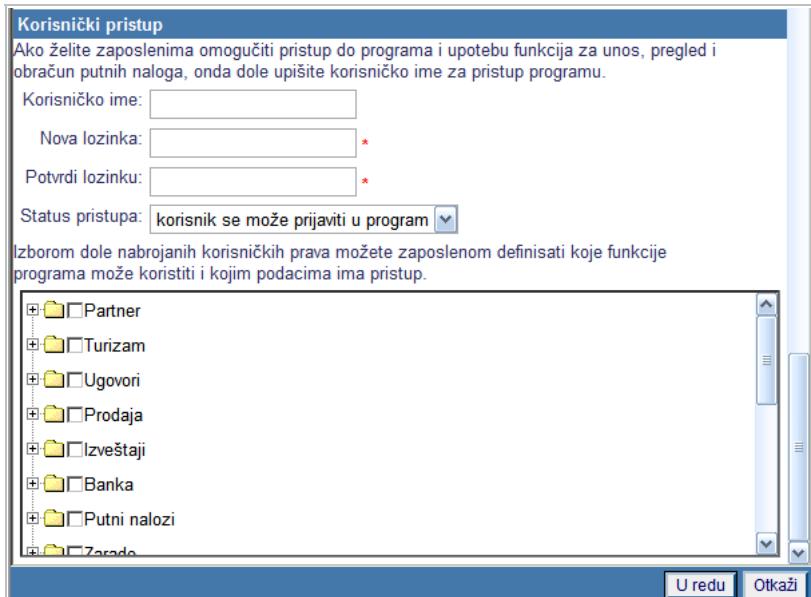
Prezime: PIB: Šifra: part.:

Dodatne mogućnosti [▼](#) [Traži](#) [Upis novog](#)

Nijedan zapisnik se ne slaže sa kriterijumima

Slika 351: Pregled i pretraga zaposlenih za datu firmu

Otvara nam se strana za unos podataka o zaposlenom. Da bi pristup programu bio moguć moramo popuniti podatke o zaposlenom [14.3], podatke o zaposlenju [14.4] i podatke o korisničkim pravima, kao na slici:



Korisnički pristup

Ako želite zaposlenima omogućiti pristup do programa i upotrebu funkcija za unos, pregled i obračun putnih naloga, onda dole upišite korisničko ime za pristup programu.

Korisničko ime:
Nova lozinka: *
Potvrdi lozinku: *

Status pristupa: [korisnik se može prijaviti u program](#) [▼](#)

Izborom dole naboranih korisničkih prava možete zaposlenom definisati koje funkcije programa može konstitui i kojim podacima ima pristup.

[+ Partner](#) [+ Turizam](#) [+ Ugovori](#) [+ Prodaja](#) [+ Izveštaji](#) [+ Banka](#) [+ Putni nalozi](#) [+ Zarade](#)

[U redu](#) [Otkaži](#)

Slika 352: Dodeljivanje korisničkih prava stranki za pristup njenom preduzeću

Unos potvrđujemo sa [U redu](#).

15.5. Pregled i pretraga korisnika računovodstvenog servisa

	Prezime,ime/Naziv	Korisničko ime	E-mail	Korisnik je član grupe	Status pristupa	
1.	IT consulting Gorišek d.o.o.	ADMIN	info@e-racuni.com	SUPERUSER	Ok	
2.	test test	TEST		SL	Ok	

Slika 353: Pregled korisnika programa u okviru računovodstvenog servisa

15.6. Unos novog i izmena postojećih korisnika

Prezime,ime/Naziv	Korisničko ime	E-mail	Korisnik je član grupe	Status pristupa
IT consulting Gorišek d.o.o.	ADMIN	info@e-racuni.com	SUPERUSER	Ok
test test	TEST		SL	Ok

Slika 354: Unos i izmena korisnika

15.7. Određivanje uobičajenih korisničkih prava za korisnika unutar rač. servisa

15.7.1 Šta su uobičajena korisnička prava?

Uobičajena korisnička prava su prava koja će korisnik imati za pristup svim firmama u okviru računovodstvenog servisa ako nije određeno drugačije.

15.7.2 Kako postavljamo uobičajena korisnička prava?

Kada izaberemo korisnika na strani pregled i pretragu korisnika [15.5] i izborom željenog zalistka dobijamo stranu:



Slika 355: Postavka uobičajenih korisničkih prava

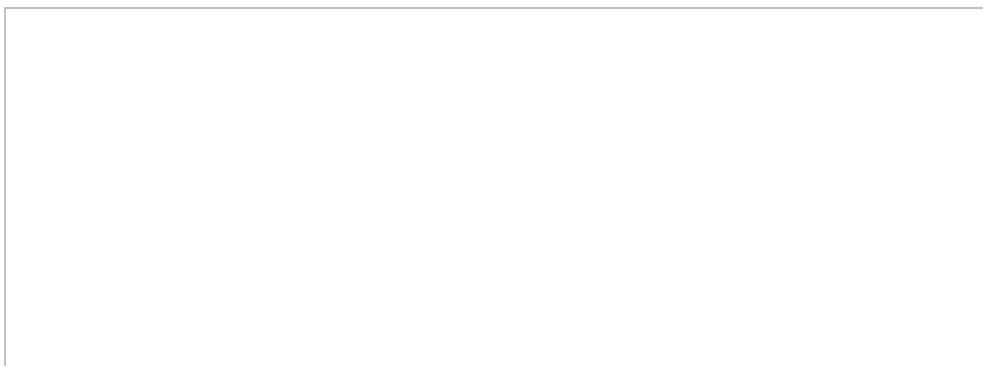
Upozorenje: za rad sa više preduzeća korisnik mora imati korisničko pravo:

Slika 356: Pravo za rad sa drugim preduzećima

Ako korisnik nema ovo pravo moći će da radi samo u firmi računovodstvenog preduzeća i ni u jednom drugom preduzeću.

15.8. Pregled i postavka pristupa preduzećima

Sa strane pregleda i izmene korisnika [15.6] klikom na željeni zalistak dobijamo stranu:



Slika 357: Pregled i postavka prisupa preduzećima

15.9. Kako određujemo posebna korisnička prava za određeno preduzeće?

Slika 358: Određivanje posebnih prava pristupa do određenog preduzeća

16. POS klijent

Razvijena je posebna aplikacija **e-računi POS klijent** koja omogućava upotrebu e-računa u maloprodaji. Podržan je rad u "off-line" režimu, tj. upotreba i u slučaju da dođe do prekida na internet vezi. Moguća je upotreba i POS displeja, kao i čitača bar koda.

E-računi POS klijent replicira podatke na centralni server i na taj način omogućava centralno vođenje zaliha, kao i jedinstveni šifrant artikala i poslovnih partnera za sva prodajna mesta firme.

Trenutno je podržana upotreba fiskalnog štampača **BMC P32**, kao i štampača **Galeb FP-550**.

Za detaljnije podatke o POS klijent aplikaciji kontaktirajte korisničku podršku.

16.1. Instalacija programa POS klijent

Instalaciju vršimo uz pomoć instalacione datoteke potpuno automatski. Instalacija se ne razlikuje od instalacija jednostavnih Windows programa.

16.2. Generisanje POS identifikatora

Da bi određeno skladište mogli da koristimo u maloprodaji moramo na tom skladištu generisati POS identifikator. Detalje o izradi skladišta možete naći ovde [12.1].

Klikom na dugme Generiši POS identifikator pravimo identifikator za dato skladište. Forma skladišta koje se koristi u maloprodaji može izgledati ovako:

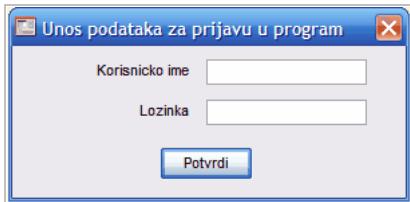
Slika 359: Forma za unos/izmenu skladišta za maloprodaju

Ukoliko se skladište već koristi i postoji prijavljen korisnik (POS terminal), taj podatak vidimo pri pregledu skladišta, a imamo i mogućnost da odjavimo POS korisnika, klikom na Odjavi aktivnog POS korisnika.

Po generisanju POS identifikatora podatke je potrebno snimiti.

16.3. Pokretanje programa POS klijent

Po prvoj prijavi u program POS klijent prijavljujemo se korisničkim imenom i lozinkom koje koristimo za pristup programu e-računi. Da bi koristili aplikaciju POS klijent, potrebno je da za korisničko ime imamo omogućena posebna korisnička prava. Za prijavu dobijamo formu:



Slika 360: Prijava u POS klijent aplikaciji

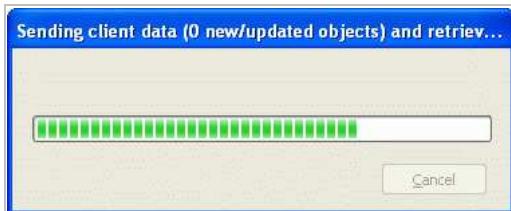
Ukoliko smo uneli tačno korisničko ime i lozinku program nastavlja sa sinhronizacijom. Ako aplikaciju pokrećemo prvi put, pojavljuje se prozor u koji moramo uneti ranije definisan POS identifikator.



Po tačnom unosu moramo sačekati da se izvrši sinhronizacija [16.4] podataka.

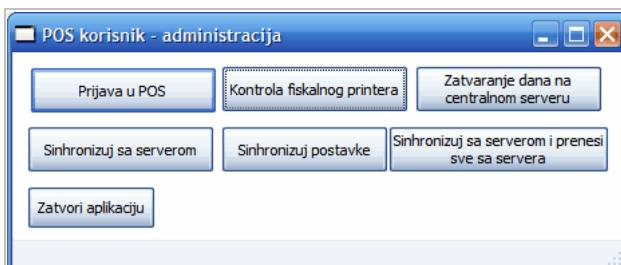
16.4. Sinhronizacija POS klijent programa sa serverom e-računi

Kada smo uneli identifikator, kao i pri svakom pokretanju aplikacije, dolazi do sinhronizacije podataka sa centralnim serverom:



Slika 361: Sinhronizacija podataka sa centralnim serverom

Moramo sačekati da program zavri sinhronizaciju. U slučaju da prvi put pokrećemo aplikaciju, ovo može trajati relativno dugo (do par minuta). Po zavšetku sinhronizacije otvara se osnovna forma:



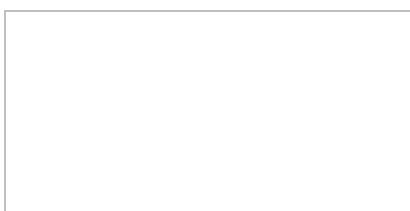
Slika 362: Osnovna forma POS klijenta

Da bi počeli koristiti program potrebno je prijaviti se [16.5], klikom na [Prijava u POS](#).

Sinhronizacija podataka se vrši periodično u toku rada, kao i pri zatvaranju aplikacije, tako da generalno nema potrebe za ručnom sinhronizacijom, koje je moguće pritiskom na [Sinhronizuj sa serverom](#).

16.5. Prijava u program POS klijent i osnove upotrebe

U program se prijavljujemo klikom na [Prijava u POS](#) sa osnovne maske. Otvara nam se forma za prijavu:



Slika 363: Prijava u POS

Po uspešnoj prijavi otvara nam se forma sa pregledom POS računa:

Br.računa	Datum računa	Kupac	Za uplatu	Opis
2008-00002	23.04.2008		4,100.00	
2008-00001	22.04.2008		788.00	

Slika 364: Pregled POS računa

To je klasična forma za pretragu koju možemo koristiti isto kao i u web aplikaciji. Kako se na formi vidi uz dugme stoji i prečica koju možemo koristiti za vršenje iste funkcije, tako npr. pritiskom na F8 možemo započeti unos novog računa.

Br.	Šifra/Bar kod	Šifra artikla	Opis artikla	MPC	Kol.	JM	Iznos sa PDV	R %	Cena bez PDV
1		4005	Novi artikal1	100.00	1	-	100.00	0	84.75

Slika 365: Unos POS računa

Unos računa je veoma jednostavan. Cursor se automatski pozicionira u polje artikla, a dodavanje artikla možemo vršiti upisom šifre ili bar koda (ručno ili bar kod čitačem), a možemo pritiskom na F1 otvoriti formu za pretragu i izbor artikala.

Program je predviđen za jednostavnu i brzu upotrebu preko tastature.

Po artiklima se možemo kretati uz pomoć strelica gore i dole, količinu možemo promeniti, po izboru artikla, pritiskom na Enter ili Space i upisom željene količine ili jednostavno sa + i - za promenu količine za 1.

Ukoliko način plaćanja nije ranije određen, pri ispostavi računa F5, program će nas pitati da izaberemo/potvrdimo način plaćanja. Zaključno sa ovom akcijom račun se štampa na fiskalnom štampaču, a zatim snima u lokalnu bazu.

Komunikacija sa fiskalnim štampačem je dvostrana, što znači da štampač po zahtevu da odradi neku radnju vraća odgovor da li je sve u redu. Ukoliko dođe do bilo kakavog problema u komunikaciji sa štampačem program će nas o tome obavestiti sa pitanjem kako da postupi.

Fiskalni štampači generalno sadrže ograničenja koja je teško postići, ali postoje. Tako treba obratiti pažnju da na jednom računu ne bude više od 200 artikala, ili da iznos računa ne bude u milijardama, cena artikla veća od 10 miliona itd.

16.6. Kontrola i administracija fiskalnog štampača

Pošto fiskalni štampač nije samo štampač, već kompleksni uređaj koji ima svoju bazu artikala, fiskalnu memoriju u koju upisuje sve prodaje koje se dešavaju, kao i tačno propisan niz komandi koje mu se moraju zadavati da bi tačno radio; moramo imati mogućnost da proverimo njegovo stanje, kao i da izvršimo neke neophodne akcije, npr. zatvaranje dana (Z izveštaj).

Kontrolnom panelu fiskalnog štampača pristupamo iz osnovne forme koja nam se prikazuje pri pokretanju programa, opcijom **Kontrola fiskalnog printer-a**.

Ovaj panel je nezavistan od ispostave računa, što znači da u slučaju neke greške pri izradi računa možemo otići na ovaj panel i proveriti o čemu se radi (npr. nestalo papira).



Iako program pruža dosta automatizacije, korisnik mora biti upoznat sa načinom rada fiskalnog štampača. To znači da korisnik mora pratiti tok rada koji je propisan fiskalnim zakonom. Ukoliko je došlo do problema u komunikaciji sa štampačem mora se utvrditi gde je problem, kao i u kom je štampač stanju, da bi mu se pružio adekvatan odgovor iz programa.



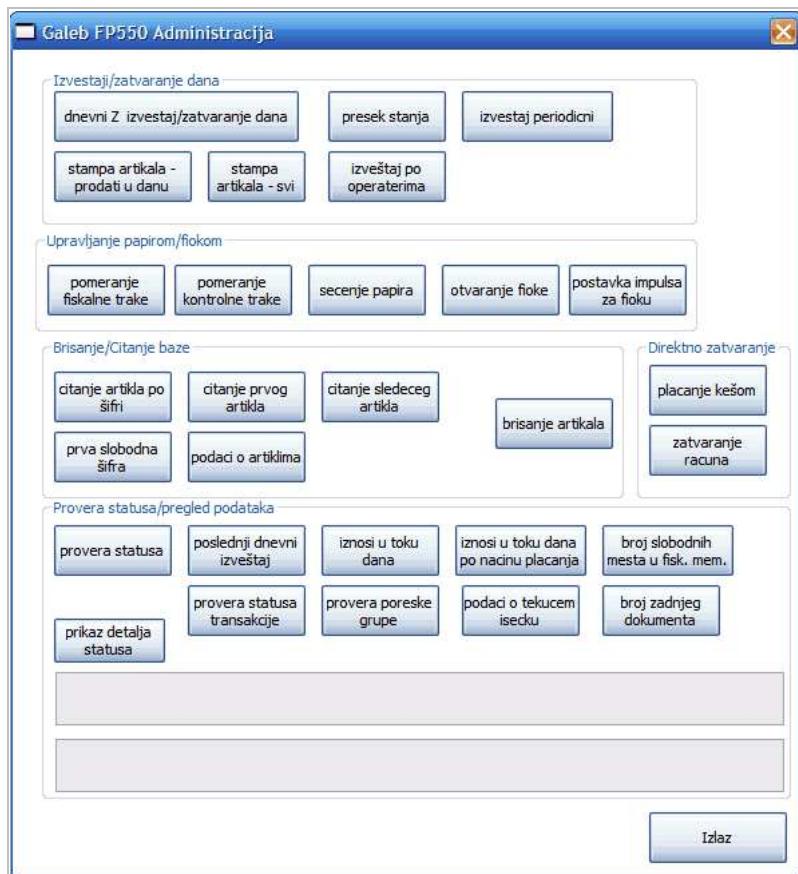
Pri dobroj postavci i normalnoj upotrebi programa ne bi trebalo dolaziti do prijave bilo kakvih grešaka.

Iako je način komunikacije i funkcije koje štampači podržavaju veoma sličan, on se ipak razlikuje po modelima štampača, pa i kontrolni panel nije isti. U nastavku ćemo dati opis panela podržanih modela:

- Galeb FP-550

16.6.1. Administracija štampača Galeb FP-550

Na slici je prikazan administratorski panel za fiskalni štampač Galeb FP-550. Lako je uočljivo da je panel grupisan u celine koje imaju svoje nazive.



Slika 366: Administracioni panel za Galeb FP-550

- **Izveštaji/Zatvaranje dana** je deo u kome se nalaze svi mogući izveštaji za izradu. Najbitniji je **zatvaranje dana (Z izveštaj)** propisan fiskalnim zakonom. Izveštaj se radi po kraju svakog radnog dana kada se podaci za taj dan stampaju i upisuju u fiskalnu memoriju. Nijedan izveštaj nije moguće raditi u toku fiskalne transakcije-ispostave računa.
- **Upravljanje papirom/fiokom** sadrži funkcije potrebne za rad sa štampačem, ukoliko štampač iz nekog razloga nije postupio kao što bi trebao. Jednostavan primer je da štampač ne isčeće papir po ispostavi računa, iako mu je to automatska opcija. U takvom slučaju sečenje možemo izvršiti iz ovog menija. Opcije ne zavise od ispostave računa.
- **Brisanje/Citanje baze** je čisto administratorski deo koji nema potrebe koristiti. Pri prodaji se artikli automatski dodaju u štampač. U retkim slučajevima gde se podaci u bazi aplikacije i u fiskalnom štampaču ne poklapaju kroz ovaj deo možemo ustanoviti i ispraviti problem. Funkcije se koriste van fiskalne transakcije, preporučljivo po zatvaranju dana.
- **Direktno zatvaranje** je deo koji ne bi trebao da se koristi. U nepredviđenom slučaju da je račun iz aplikacije zatvoren, a fiskalni štampač je ostao u stanju fiskalne transakcije, potrebno je završiti fiskalni ciklus, tj. izvršiti plaćanje i zatim zatvoriti račun. Funkcije imaju smisla samo u okviru fiskalne transakcije.
- **Provera statusa/pregled podataka** se zapravo sadrži iz dva dela. U prvom su funkcije koje možemo pokrenuti, a u drugom-donjem polju u kojima se ispisuje odgovor od štampača. Odgovor se ispisuje u formatu čitljivom korisniku (u jednom polju) i tačnim svojim sadržajem (u drugom polju). Funkcije generalno ne zavise od fiskalne transakcije, pa tako npr. status možemo dobiti u svakom trenutku (osim u toku obrade druge operacije). Prilikom na **provera statusa** dobijamo status štampača, a zatim možemo pritiskom na **prikaz detalja statusa** dobiti prozor sa objašnjenjem ukoliko je potrebno. Ostale opcije se opisuju same, ali pošto nema potrebe za njihovim korišćenjem u toku normalnog rada, neće biti detaljno opisane.

16.7. Upravljanje podacima POS klijenta iz web aplikacije

Do sada opisani POS klijent je deo rešenja spremljen za komunikaciju sa fiskalnim štampačima. Sva funkcionalnost vezana za obradu podataka nalazi se u web aplikaciji i koristi se u skladu sa ostalim modulima programa.

Da bi POS klijent mogao da funkcioniše moramo imati definisane artikle [12.2]. Artikle u programu možemo koristiti i van POS klijenta, ali vezano za fiskalne štampače postoje određena ograničenja koja oni nameću i koja moramo poštovati da bi POS klijent pravilno funkcionišao.

16.7.1 Geneko BMC P32

- Šifra artikla se mora sastojati isključivo od cifara maksimalne dužine 5 karaktera.

- Maksimalni broj artikala zavisi od definisane dužine polja naziva (~10,000-30,000).
- Maksimalna dužina za naziv artikla je 35 karaktera.

16.7.2 Galeb FP-550

- Šifra artikla se mora sastojati isključivo od cifara maksimalne dužine 5 karaktera.
- Maksimalni broj artikala 65,023.
- Maksimalna dužina za naziv artikla je 32 karaktera.

16.7.3 Ostale funkcionalnosti vezane za POS klijent

POS računi se beleže kroz posebni pregled u okviru menija prodaje, pregled POS računa je identičan kao kod pregleda običnih računa [3]. Na POS računima se isključivo nalaze artikli, a ako su definisani kao vođenje zaliha, onda se račun vezuje na otpremnicu [12.3].

Zbrajanje POS računa, kao i knjiženje, vrši se preko dnevnih isečaka [8.6] blagajne. Knjiženje se vrši na nalog [10.2.1], isto kao i za ostale dokumente.

16.7.4. Pregled POS računa

Ukoliko je korisničkim pravima omogućena upotreba POS rešenja, do pregleda POS računa dolazimo kroz meni **Prodaja | Računi POS**.

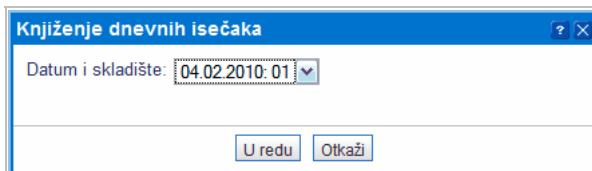
Br.računa	Dat. rač	Platiti d	Mesto t	Kupac	Za uplatu	Već plaćeno	Ostatak za plaćanj		
1. 2010-00011	16.03.10	31.03.10	01	kupac i po d.o.o.	RSD 200.00	RSD 200.00	RSD 0.00		
2. 2010-00010/0001172	04.02.10	19.02.10	01		RSD 380.00	RSD 380.00	RSD 0.00		
3. 2010-00009	04.02.10	19.02.10	01		RSD 100.00	RSD 100.00	RSD 0.00		
4. 2010-00008/0001170	04.02.10	19.02.10	01		RSD 150.00	RSD 150.00	RSD 0.00		
5. 2010-00007/0001169	04.02.10	19.02.10	01		RSD 300.00	RSD 300.00	RSD 0.00		
6. 2010-00006/0001168	29.01.10	13.02.10	01		RSD 100.00	RSD 100.00	RSD 0.00		
7. 2010-00005/0001167	29.01.10	13.02.10	01		RSD 200.00	RSD 200.00	RSD 0.00		

Slika 367: Pregled i pretraga POS računa

Kao što se sa slike vidi pregled POS računa je isti kao i pregled običnih računa [3.2]. Iz pregleda vidimo koji su računi knjiženi, kao i ostale njihove podatke. Svi POS računi su plaćeni, tj. ne mogu biti delimično plaćeni. U broju računa možemo primetiti razliku da se posle standardnog formata nalazi još jedan broj. POS klijent pri štampi računa od fiskalnog štampača dobija broj odštampanog računa koji se ubacuje u dokument koji se pamti u bazi, radi bolje evidencije.

Glavna razlika u odnosu na obične račune je što POS račun ne možemo menjati. Možemo ući u njega, videti sve podatke, poslati ga mailom ili odštampati itd. To znači da su omogućene sve opcije osim bilo kakvog menjanja POS računa. Takođe ih ne možemo brisati, niti ručno dodavati.

Knjiženje POS računa vršimo preko dugmeta **Knjiži dnevni isečak**. Funkcionalnost je kongruentna sa zatvaranjem dana na fiskalnom štampaču i biće detaljnije opisana u nastavku. Po kliku na ovo dugme otvara nam se forma za izbor i potvrdu. Dani se moraju knjižiti po redu, pa ukoliko imamo samo jednu kasu, tj. prodajno mesto (vezuje se na skladište, a ono na mesto troškova i blagajnu) onda nemamo mogućnost izbora nego samo potvrde. Ukoliko je u sistemu više mogućih blagajni imaćemo i izbor.



Slika 368: Izbor/potvrda knjiženja

16.7.5. Prenos u dnevni isečak i knjiženje

Pošto smo sa pregleda POS računa izabrali knjiženje dnevnog isečka otvara nam se forma popunjena iz podataka fiskalnih računa.

Rekapitulacija dnevnih izdataka - unos podataka

Blagajna: POS 01
 Broj dnevnika: *
 Datum: * Od računa br.: Do računa br.:

Dnevni isečak

Ukupno isečak: RSD 930.00
 Gotovina: Ček: Kartice: Vrednostni bonovi:
 Iznos kr. kartica i čekova je već uračunat u gotovinu
 (blag. prijem i nalog za knjiženje se gen. kao gotovina - (kr. kartice + čekovi)):

Obračunati PDV

Osloboden promet: Osnova za PDV 18%: PDV po stopi 18%:
 Osnova za PDV 8%: PDV po stopi 8%:

Protok gotovine preduzeće/preduzetnik:

[U redu](#) [Otkaži](#)

Slika 369: Dnevni isečak

Iako imamo mogućnost izmene podataka oni bi morali biti tačni i ne bi ih trebalo menjati. U gornjem delu možemo videti i brojeve računa na koje se dnevni isečak odnosi. Potvrđujemo klikom na **U redu**.

Potom je potrebno isečak snimiti. U donjem delu strane se vidi upozorenje, a ono glasi: po kliku na dugme Snimi, blagajnički isečak (zajedno sa POS računima) automatski će se knjižiti na nalog u glavnu knjigu. Blagajnički isečak se snima zajedno sa nalogom za knjiženje. Ako nalog ne snimite ni blagajna se neće zaključiti.

Prikazano upozorenje znači da kada zaključujemo POS račune to mora podrazumevati i blagajnički isečak i vezani nalog za knjiženje. Po kliku na **Snimi** otvara nam se nalog za knjiženje sa zbirnim podacima svih računa (vidljivo na dnevnom isečku) i preračunatim vrednostima robe sa vezanim otpremnicama. Po snimanju naloga za knjiženje završili smo željeni postupak.

Možemo primetiti da svi vezani računi i otpremnice, kao i dnevni isečak pokazuju referencu na nalog za knjiženje, ali ne i konkretna knjiženja jer su knjiženi zbirni iznosi, a ne pojedinačni po dokumentima.

Do pregleda dnevnih isečaka možemo doći kroz meni **|Blagajna |Dnevne promene**.

Do pregleda naloga za knjiženje možemo doći kroz meni **|Finansije |Nalozi**.

17. Obračun zarada i drugih ličnih primanja

Modul za obračun zarada i drugih ličnih primanja omogućava obračun, automatsko knjiženje i isplatu:

- zarada [17.1], uključujući naknade, bonusne i druge dodatke;
- primanja po članu 18 - OPJ1
- autorskih honorara - OPJ2
- prihoda od kapitala i dobiti - OPJ3
- zakup i izdavanje - OPJ4
- ugovor o delu - OPJ6
- obračun zadrugara - OPJ7
- obračun stipendija i drugih primanja - OPJ8

Iz ovog modula možete dobiti i podatke za godišnje izveštaje kao što su:

- PPP
- Potrde uz PPP
- M4
- IOSI
- RAD-1

Program takođe omogućava vođenje evidencije prisutnosti [17.2], bolovanja i odmora (uključujući funkcionalnost za vođenje evidencije i iskorišćenja odmora).

Upotreba programa je olakšana i time što se u njemu već nalaze podaci za:

- mesečne podatke o prosečnim zaradama, najnižoj zaradi, poreskim oslobođenjima,
- fond radnih sati za tekući i prošle mesece,
- broj radnih dana i dana praznika...

17.1. Obračun zarada

Modul za obračun plata omogućava automatsku izradu obračuna plata za sve zaposlene u preduzeću. Izrada obračuna je prilično jednostavna, jer se u programu već nalaze svi potrebni mesečni i ostali podaci (prosečna plata, broj sati u mesecu...) koji su potrebni za izradu obračuna.

Poglavlje "Kako pravimo obračun plate za zaposlene?" [17.1.7] opisuje korake za izradu obračuna.

Ukoliko želite koristiti komplikovaniji obračun, sa većim brojem mogućnosti u skladu sa postavkom vašeg preduzeća, pogledajte postavke za platnu listu [17.1.2].

17.1.1. Osnovne postavke preduzeća za izradu obračuna plata

Da bi obračunavali plate za preduzeće, ono prvenstveno u definiciji preduzeća mora biti definisano kao pravno lice (npr. d.o.o.). Meni za postavke preduzeća se nalazi u **|Moj profil |Podaci o preduzeću**. Radi pravilnog obračuna potrebitno je uneti i ostale podatke preduzeća, kao što je opština, tj. poreska jedinica. Takođe obratiti pažnju i na deo **Kadrovi**, **obračun zarada i godišnji izveštaji**.

17.1.1.1 Generisanje naloga za plaćanje

Da bi automatsko generisanje naloga za plaćanje bilo omogućeno neophodno je uneti tekući račun preduzeća. Račune unosimo kroz meni **Banka | Bankovni računi**.

17.1.1.2 Automatsko knjiženje obračuna plata

Kao i za druge dokumente i obračun plata se može automatski knjižiti. Ukoliko želite napraviti određene modifikacije u postavkama knjiženja proverite postavke automatskog knjiženja [10.1.3].

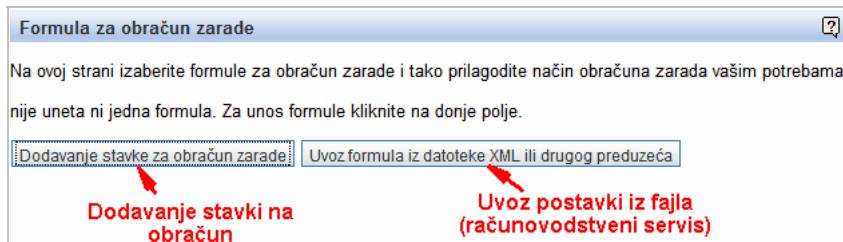
17.1.2. Postavke za platnu listu i izračunavanje osnove za bruto platu sa dodacima

Svako preduzeće obračunava plate na drugačiji način. Neke posebnosti su vezane za kolektivne ugovore druge pak za način na koji firme stimulišu svoje zaposlene.

Program omogućava prilagođavanje proračuna bruto plate kao i ispisa platne liste na osnovu većeg broja parametara i formula za proračun iznosa. Na taj način se preračun može gledati kao tabelarni podaci (kao npr. u programu MS Excel).

17.1.2.1 Kako određujemo redove i formule za platnu listu?

Platnu listu određujemo u meniju **Zarade | Šifranti i postavke | Definisanje obračuna**. Ukoliko postavke ne postoje dobicemo sledeću stranu:



Slika 370: Unos postavki za platnu listu

Po kliku na **Dodavanje stavke na obračun zarade** otvara nam se sledeća forma:

Slika 371: Unos postavki za platnu listu

Opis polja na prikazanoj formi:

Vrsta isplate/osnovica	Određujemo vrstu osnove/isplate. Taj podatak se upotrebljava jer je potrebno odrediti bruto iznose za različite namene. Opcije za izbor su:
-------------------------------	---

Ispiši na platnom spisku	Označavamo ako želimo da se red prikazuje na platnoj listi. Za interne proračune uglavnom ne želimo da se ispisuju na platnoj listi.
Status postavke	Označavamo da li se postavka koristi. Na ovaj način jednostavno možemo isključiti postavku iz obračuna, bez potrebe za brisanjem.
Oznaka reda	Upisujemo oznaku reda. Ova vrednost nam omogućava da se na red referenciramo iz formula.
Opis reda na platnom spisku	Vrednost koja se za red, ako se ispisuje, vidi na platnom spisku.
Formula za obračun iznosa	Formula za obračun. U okviru formule možemo upotrebjavati promenljive koje predstavljaju matične podatke zaposlenog kao i druge podatke iz obračuna plata. Pri unosu formula za plate važi ista sintaksa kao i kod unosa formula za bilanse [10.6.1.6].

Zaokruživanje unetog iznosa	Biramo tačnost zaokruživanja iznosa, odnosno rezultata. Ako polje ostavimo prazno, uzeće se podešavanje iz osnovnih postavki.
Formula za obračun vrednosnih parametara	Ukoliko želimo da se na platnoj listi, u drugoj koloni, ispiše npr. broj sati ili procenat za proračun.
Jedinica mera za vrednost parametara	Vrednost će se ispisati zajedno sa prethodno opisanim poljem.
Broj decimala za ispis parametara	Zaokruživanje prethodno opisanog polja parametra.

Kada unesemo željenu postavku ona će se videti na strani [|Zarade |Šifranti i postavke |Definisanje obračuna](#). Na donjoj slici možete videti jednostavnu postavku za obračun plata:

Formula za obračun zarade				
Status postavke:	Mesto trošk.:	Pretraga Unos novog		
Vrsta isplate/osnovica	Status postavke	Oznaka reda	Opis reda na platnom spisku	Formula za obračun iznosa
uneseni proračun - časovna postavka	Aktivan	001	Zarada po satu	#ZapBruto##FondRadnihSati#
bruto zarada za redovan rad	Aktivan	002	Redovan rad	#001##SatiRedovan#
bruto prekovremeni rad	Aktivan	003	Prekovremeno	#001##SatiPrekovr##Param#
Bruto stimulacija	Aktivan	004	Dodatak za radnu uspešnost	#Param#
bruto zarada za redovan rad	Aktivan	005	Dodatak za minuli rad	#ZapBruto##ZapUkGodMinRad##0.4/100

Slika 373: Primer postavki obračuna

Kao što vidimo na gornjoj slici, na prikazanoj strani imamo mogućnost za izvoz/uvoz postavki, kao i štampu i sortiranje (redosled kojim su stavke prikazane je isti po kojem će se videti i na platnoj listi).

17.1.3. Kako uvozimo formule za platne liste iz drugog preduzeća?

Program nam omogućava izvoz postavke platne liste u XML datoteku i kao i uvoz iste u drugo preduzeće (omogućeno samo za računovodstvene servise [15]).

Formula za obračun zarade				
Izvoz formula u datoteku XML				
Izvoz formula iz datoteke XML ili drugog preduzeća				
Vrsta isplate/osnovica	Status postavke	Oznaka reda	Opis reda na platnom spisku	Formula za obračun iznosa
interni proračun - časovna postavka	Aktivan	001	Zarada po satu	#ZapBruto##FondRadnihSati#
bruto zarada za redovan rad	Aktivan	002	Redovan rad	#001##SatiRedovan#
bruto prekovremeni rad	Aktivan	003	Prekovremeno	#001##SatiPrekovr##Param#
bruto stimulacija	Aktivan	004	Dodatak za radnu uspešnost	#Param#
bruto zarada za redovan rad	Aktivan	005	Dodatak za minuli rad	#ZapBruto##ZapUkGodMinRad##0.4/100

Slika 374: Meni za uvoz/izvoz podataka u glavnom redu

Po izboru opcije za uvoz prikazuje nam se sledeća forma:

Uvoz formula iz datoteke XML ili drugog preduzeća	
Odaberite izvorne podatke	
<input type="radio"/> Preduzeće: e-racuni test	<input type="radio"/> Datoteka za XML sa formulama za platnu listu: <input type="button" value="Browse..."/>
Odlučite da li se uvoze nove formule za platnu listu?	
<input checked="" type="radio"/> Ako formula za datu oznaku ne postoji, ista se uvozi.	
<input type="radio"/> Ako formula za datu oznaku ne postoji, ista se NE uvozi.	
Odlučite da li se postojeće formule prepišu ili ne?	
<input checked="" type="radio"/> Ako formula za datu oznaku postoji, ista se prepiše sa novom formulom.	
<input type="radio"/> Ako formula za datu oznaku postoji, ista se NE prepiše sa novom formulom. Ostaje stara formula.	
<input type="button" value="Uvezi podatke"/>	<input type="button" value="Otkaži"/>

Slika 375: Uvoz formula za platnu listu

Pri uvozu određujemo:

- Osnovni izbor:
 - Ako smo računovodstveni servis možemo postavke kopirati iz drugog preduzeća,
 - Uvoz iz XML datoteke;
- Odlučujemo da li se uvože samo postavke koje već postoje;
- Odlučujemo da li se postavke koje već postoje sa istom šifrom prepisuju ili ostaju stare.

17.1.4. Formule za obračun bruto iznosa za obračun plate

Pri unosu formula za bruto iznose važe sva sintaksna pravila kao i pri unosu formula za bilanse [10.6.1.6]. Posebno kod obračuna plata možemo koristiti posebne promenjive, čija vrednost je zavisna od obračunskog perioda, od drugih postavki u obračunu ili matičnih podataka zaposlenog.

17.1.4.1 Promenjive pri unosu formula za obračun plata

U donjem opisu su date promenjive koje možemo koristiti pri obračunu plata. Promenjive su grupisane u odnosu na to odakle dobijaju vrednosti.

- Mesečni podaci

FondRadnihSati	Ukupan broj radnih sati za obračunski mesec.
BrojRadnihDana	Ukupan broj radnih dana za obračunski mesec.
MinPlata	Minimalna plata za puni broj radnih sati u mesecu u kom se vrši obračun.

ProsecnaPlata	Prosecna plata za puni broj radnih sati u mesecu u kom se vrši obračun.
• Obračun plate za sve zaposlene	
OZ_OsnovnaZarada	Osnovna zarada koju unosimo pri pripremi obračuna plate.
• Podaci iz kadrovske evidencije	
ZapKolicnik	Platni količnik zaposlenog.
ZapBruto	Iznos bruto plate koji unosimo na zaposlenom.
ZapBrutoVar	Iznos varijabilne bruto plate koji unosimo na zaposlenom. Može se koristiti ukoliko se plata zaposlenog sastoji iz dva dela od kojeg jedan, varijabilni, zavisi od određenih parametara.
ZapNedFondSati	Nedeljni fond sati koji unosimo na zaposlenom (npr. 40 sati nedeljno).
ZapMinuliRad	Promenjiva se može upotrebiti za automatsko računanje dodatka za minuli rad. Program za svakog zaposlenog, u odnosu na obračunski mesec, automatski računa minuli rad na osnovu ranijeg rada i početka rada kod trenutnog poslodavca (Datum početka rada), a zatim za svaku godinu dodaje 0,4%. Radno doba se računa u skladu sa pravilnikom o radnoj knjižici.
ZapPostavkaSatiBolPreko30	Vrednost promenjive je bolovanje preko 30 dana.
ZapUkGodMinRad	Promenjiva vraca broj godina za minuli rad. Zatim preko promenjive #Param# možemo uneti naš koeficijent za preračun.
ZapUkGodMinRadPosl	Broj godina koje je zaposleni proveo kod trenutnog poslodavca.
ZapProcentMinRad	Procenat dodatka za minuli rad.
• Obračun plate za zaposlenog	
SatiPorOsnova	Broj sati za poresku osnovu.
SatiRedovan	Broj sati za redovan rad.
SatiPopodnevni	Broj sati za popodnevni rad.
SatiPraznici	Broj sati rada praznicima.
SatiNedelja	Broj sati rada nedeljom.
SatiPrekovr, Prekovr	Broj sati prekovremenog rada.
SatiOdmor	Broj sati odmora.
SatiBolDo30	Broj sati bolovanja do 30 dana.
SatiBolPreko30	Broj sati bolovanja preko 30 dana.
SatiNepiOdsut	Broj sati neplaćenog odsustva.
SatiPorodiljsko	Broj sati na porodiljskom odsustvu.
SatiNocniRad	Broj sati noćnog rada.
SatiCekNaRad	Broj sati čekanja na rad.
SatiTrudnicko	Broj sati na trudničkom odsustvu.
SatiPovredaRad	Broj sati povrede na radu.
DodOsigPosl	Iznos za dodatno zdravstveno osiguranje na teret poslodavca.
ProsZaradaZaNad	Prosecna zarada po satu za naknade zarade. Iznos se može upisati na definiciji zaposlenog. Ukoliko nije upisan, program ga preračunava iz prethodnih obračuna za zaposlenog.
• Podaci iz obračuna plate prošlih 6 meseci	
Pri postavkama plate postoji mogućnost da se pozivate na iznose iz prošlih 6 meseci. Možete referencirati sledeće iznose: bruto, neto, brutoPrekovr, brutoBolPreko30, brutoRedovan, brutoMinuliRad.	
ex1bruto	Bruto za 1 mesec unazad (ako radimo obračun za februar onda je 1 mesec unazad januar).
ex1neto	Neto 1 mesec unazad.
ex1brutoPrekovr	Bruto prekovremeno za 1 mesec unazad.
ex1brutoBolPreko30	Bruto od bolovanja preko 30 dana za 1 mesec unazad.
ex1brutoRedovan	Bruto za redovan rad za 1 mesec unazad.
ex1brutoMinuliRad	Bruto minuli rad za 1 mesec unazad.
.....	
ex6bruto	Bruto za 6 meseci unazad (ako radimo obračun za februar 6 meseci unazad je avgust).
ex6neto	Neto za 6 meseci unazad.
ex6brutoPrekovr	Bruto za prekovremeno za 6 meseci unazad.
ex6brutoBolPreko30	Bruto od bolovanja preko 30 dana za 6 meseci unazad.
ex6brutoRedovan	Bruto za redovan rad za 6 meseci unazad.
ex6brutoMinuliRad	Bruto za minuli rad za 6 meseci unazad.
• Posebne promenjive	
Param	Ova promenjiva nam služi, ako želimo da imamo mogućnost da na prikazu obračuna plata imamo mogućnost ručnog upisa određene vrednosti. Promenjiva može biti korisna za dodavanje stimulacije, koja se može razlikovati za svakog zaposlenog.
BoolParam	Promenjiva se razlikuje od promenjive #Param# time što može imati samo dve vrednosti: 1 i 0, tj. da i ne. Pri unosu zaposlenih program je interpretira kao checkbox.

17.1.5. Datoteka sa postavkama za platnu listu

Svako preduzeće ima specifične postavke za platu. Mi smo vam spremili postavku sa većim brojem mogućnosti, koja vam može pomoći u radu. Datoteku uvozite kao što je opisano na strani o uvozu [17.1.3].

platnaLista.xml
Veličina: 17.60 kB

Obračunom plate sa priloženom postavkom dobijamo platnu listu koja može izgledati kao na slici:

Obračun plate za mesec JANUAR 2010

Zaposleni:	Marković Marko	Datum isplate:	09.02.2010
Adresa:	Markovićeva 12, 21000 Novi Sad	Mat. br.:	
JMBG:		Mesto troškova:	
Bruto zarada:	28.000,00	Kol. za obr. zarade:	
Odmor/ dana/16 dana			
korišćen/ostatak:			
002 Redovan rad	112.00	18.866,67	
003 Državni praznici	16.00	2.666,67	
005 Bolovanje do 30 dana	40.00	6.666,67	
006 Prekovremeni sati (16-22)	8.00	1.807,45	
007 Prekovremeni sati (22-06)	8.00	2.276,05	
010 Topli obrok bruto	12 dana	8.571,43	
012 Regres		3.000,00	
014 Bonus I		4.000,00	
018 Pogodnosti bruto - automobil		3.896,10	
020 Pogodnosti bruto - stan		5.194,81	
Minuli rad		1.013,33	
Ukupno bruto zarada	168 sati	57.759,18	
Poreska olakšica iz čl.15a stav 2. i čl.101a Zakona		6.554,00	
Osnova za obračun poreza		51.205,18	
Porez na zarade 12,00 %		6.145,00	
Osnovica za obračun doprinosa		57.759,18	
PIO	11.00 %	6.354,00	
Zdravstveno osiguranje	0,00 %	0,00	
Nezaposlenost	0,00 %	0,00	
Ukupno doprinosi na teret zaposlenih	11.00 %	6.354,00	
Neto zarada		45.260,18	
Prevoz na posao		2.300,00	
Ukupno dodaci		2.300,00	
test kredita		9.853,90	
017 Pogodnosti neto - automobil		3.000,00	
019 Pogodnosti neto - stan		4.000,00	
Ukupno obustave		16.853,90	
Za isplatu		30.706,28	

Beograd, 09.02.2010

Slika 376: Primer platne liste

17.1.6. Unos podataka za refundaciju - obrazac OZ-11

Radi pravilnog popunjavanja pomenutog obrasca moramo uneti podatke o datumima i tipu odsustva. Ovo radimo preko linka blizu polja za unos sati za bolovanje preko 30 dana.

Slika 377: Kliknite za unos podataka.

Po kliku se otvara prozor u kome dodajemo ili menjamo red vezan za odsustvo.

Slika 378: Podaci o odsutnosti.

Dodavanje reda se vrši klikom na **Dodaj red**.

Slika 379: Unos podataka o odsutnosti.

Ukoliko se podaci ne unesu oni će nedostajati pri ispisu obrasca OZ-11.

17.1.7. Kako pravimo obračun plate za zaposlene?

Obračun plate možemo podeliti u 7 koraka:

1. Unos osnovnih podataka obračuna [17.1.7.1]
2. Izbor i dodavanje zaposlenih u obračun [17.1.7.2]
3. Unos sati i ostalih parametara za zaposlene [17.1.7.3]
4. Potvrda i zatvaranje obračuna [17.1.7.4]
5. Ispis obrazaca i platnih listi [17.1.7.5]
6. Generisanje platnih naloga [17.1.7.6]
7. Knjiženje obračuna na nalog za knjiženje [17.1.7.7]

U nastavku ćemo svaki korak detaljno opisati.

Takođe treba обратити пажњу на посебне могућности [17.1.7.8] које могу олакшати и скратити одређене поступке.

17.1.7.1. Korak 1: Unos osnovnih podataka obračuna

Obračun plata, tj. paket u kome će se naći obračuni za zaposlene, u programu prestavlja dokument (kao što su i račun, izvod...). Unos i pretragu obračuna nalazimo u meniju **[Zarade] [Obračun zarada]**. Unos novog obračuna započinjemo klikom na **[Novi obračun zarada]**.

The screenshot shows a software interface for managing payrolls. At the top, there's a menu bar with various links like Partner, Rezervacije, Ugovori, Prodaja, Nabavka, Skladište, Putni nalozi, Banka, Blagajna, Zarade, Finansije, Izveštaji, Postavke, HelpDesk, and Moji profili. Below the menu is a search/filter section with fields for 'Reč iz opisa', 'Status obračuna', 'Zaposleni', 'Datum obračuna od' to 'do dana', and checkboxes for 'paket obračuna' or 'obračuna po osobama'. A large table below lists payrolls by month, showing columns for 'Obračun za mesec', 'Dat. obi', 'Datum i', 'Status p', and 'Opis paketa'. The November 2009 entry is highlighted with a yellow background. At the bottom right of the table area are 'Pretraga' and 'Novi obračun zarada' buttons.

Slika 380: Pregled, pretraga i unos novog obračuna

Po kliknu na **[Novi obračun zarada]** dobijamo sledeću formu:

This screenshot shows the 'Obračun zarada - otvoren' (Open payroll) form. It includes fields for 'Obračun za mesec' (February 2010), 'Ispis datuma isplate na obrascima' (checkmark), 'Konačna isplata' (checkbox), 'Vrsta isplate' (dropdown: 1001-Zarade i naknade zarade), 'Datum obračuna' (18.02.2010) and 'Datum isplate' (18.02.2010), 'Isplatilac' (Glavni Test d.o.o.), 'Firma tj. ime i prezime punomoćnika', 'Adresa punomoćnika', 'PIB punomoćenika', 'Br. računa za isplatu' (160-5620-69), 'Br. računa za bolovanje', 'Odgovorna osoba' (Glavni Test d.o.o.), 'Telefon' (123456), and a 'Dodatne mogućnosti' (Additional options) section with fields for 'Beleška/opis obračuna' (Redovni obračun plate), 'Osnovna zarada', 'Nadoknada za prevoz sopstvenim vozilom (u km)' (35.00), 'Nadoknada za prevoz sopstvenim vozilom (dodatni iznos u slučaju promene zakona)', 'Izaberite odnosno unesite visinu dnevne naknade za obračun toplog obroka zaposlenima' (0), and 'Zaokruživanje obračuna zarada' (na 0.01). At the bottom are 'U redu' and 'Otkaži' buttons.

Slika 381: Osnovni podaci o obračunu plata

U formu unosimo podatke bitne za obračun:

Obračun za mesec	Izbor meseca za koji se radi obračun. Ovaj podatak je bitan za propisane podatke koji su već uneti u program.
Ispis datuma isplate na obrascima	Biramo da li će se datum ispisivati na obrascima pri štampi.
Konačna isplata	Po propisima postoji samo jedna konačna isplata u mesecu koja je posebno obeležena na obrascima. Ukoliko je ova opcija obeležena, budući obračuni se neće moći raditi za isti mesec.
Vrsta isplate	Obračun plate.
Datum obračuna	Datum obračuna je bitan kako za preračun mesečnih podataka, tako i kredita.
Datum isplate	Datum isplate.
Firma tj. ime i prezime punomoćnika	Unos podataka o osobi koja radi obračun.
Adresa i PIB punomoćnika	Podaci vezani za gornji opis, ukoliko se radi o firmi.
Br. računa za isplatu	Tekući račun sa kojeg će se vršiti isplata.
Br. računa za bolovanje	Poseban tekući račun na koji se vrši refundacija za bolovanje preko 30 dana.
Odgovorna osoba	Ime i prezime odgovorne osobe za predaju na obrascima.
Telefon	Telefon odgovorne osobe.
Beleška/opis obračuna	Podatak koji se može koristiti interno u programu.
Osnovna zarada	Unos zarade za zaposlene čija je zarada definisana preko količnika zarade.
Naknade...	Unos naknada koje se mogu koristiti za preračun.
Zaokruživanje obračuna zarada	Broj decimala za zaokruživanje obračuna.

Po unosu svih podataka nastavljamo klikom na **[U redu]**.

17.1.7.2. Korak 2: Izbor i dodavanje zaposlenih u obračun

Kada smo završili sa unosom osnovnih podataka obračuna, nastavljamo izborom zaposlenih kojima radimo obračun.

The screenshot shows the 'Obračun zarada - otvoren' window. At the top, it displays 'Obračun za mesec: JANUAR 2010', 'Datum obračuna: 09.02.2010', 'Datum isplate: 09.02.2010', and a warning message '(!) Datum isplate pre današnjeg datuma!'. Below this, the 'Opis paketa: Redovni obračun plate' is specified. A note says 'Sa klikom na donje polje potražite i izaberite osobe za koje ćete izvršiti obračun zarade.' At the bottom, there are two buttons: 'Dodaj osobu' and 'Dodaj sve aktivne zaposlene'.

Slika 382: Prikaz praznog obračuna i dodavanje zaposlenih.

Ukoliko na obračunu ne postoji unet ni jedan zaposleni pojavljuju nam se dve mogućnosti:

- [Dodaj osobu](#) za dodavanje pojedinačnih zaposlenih. Po izboru ove opcije pojavljuje nam se forma za pretragu zaposlenih, iz koje biramo željenog zaposlenog.
- [Dodaj sve aktivne zaposlene](#) za dodavanje svih zaposlenih označenih kao aktivnih i kojima je datum prestanka rada posle ili u toku obračunskog meseca.

Kada zaposlene dodamo na obračun dobijamo sledeću stranu:

The screenshot shows the 'Obračun zarada - otvoren' window with a red arrow pointing to the 'Izmena osnovnih podataka' button. Another red arrow points to the 'Unos sati i ostalih parametara' button. The employee list table shows two entries: '1. Janković Janko' and '2. Mitić Pera'. The first entry has a note: 'Nedostaje poreska jedinica Zaposlen(a) od 08.02.2010'. The table includes columns for Radnik, Bankovni račun, Trošak, Bruto, Bonitete, Porez zar., Neto, and Naknade.

Slika 383: Prikaz obračuna sa zaposlenima na njemu

Iz gornje slike možemo videti da nam program pruža dodatne podatke bitne za obračun: da li je zaposlenom definisana poreska jedinica (opština), upozorenje ako njegovo zaposlenje nije u skladu sa obračunskim periodom itd.

Kada smo željene zaposlene dodali u obračun prelazimo na unos sati i ostalih parametara po obračunima.

17.1.7.3. Korak 3: Unos sati i ostalih parametara za zaposlene

Kada na strani pregleda obračuna kliknemo na zaposlenog otvara nam se forma za unos podataka o njemu.

The screenshot shows the 'Obračun zarade - JANUAR 2010 - unos podataka za zaposlenog' window. It includes sections for 'Navigacija kroz obračune', 'Izmena zaposlenog u šifrantu', and 'Časovi i bruto zarada'. The employee details are: Zaposleni: 'Janko Janković, Jankova 12, 11000 Beograd', Mat.br.: 007, PIB: 'JMBG: 020...', Bruto zarada: '176,000.00'. The 'Časovi i bruto zarada' section contains fields for 'Ukupno za osnovnu osiguranja', 'Redovi rad', 'Bolovanje do 30 dana', 'Bolovanje preko 30 dana', 'Odmor', 'Praznici', 'Popodnevni rad', 'Prekovremeni časovi', 'Prek. nedelje/praznici', 'Neplaćeno odsustvo', 'Porodičko odsustvo', 'Noćni rad', 'Čekanje na rad', and 'Trudnički odsustvi'. The 'Određivanje bruto zarade i dodatka' table lists various components with their values.

Slika 384: Unos sati i ostalih parametara za obračun

Na formi za unos podataka se nalaze različiti delovi koje logički možemo razvrstati kao:

- unos radnih sati [17.1.7.3.1],
- unos parametara za obračun [17.1.7.3.2] (iz postavki platne liste [17.1.2]),
- boniteti i olakšice,
- krediti i druge obustave [17.1.7.3.3],
- nadoknade i način plaćanja [17.1.7.3.4],
- pregled platne liste [17.1.7.3.5]

Kretanjem kroz pomenute menije možemo uneti sve potrebne podatke za zaposlenog. Unos podataka u svakom zalistku moramo potvrditi da bi ostali zapamćeni, klikom na [U redu](#) ili [Pošalji](#).

17.1.7.3.1. Unos radnih sati

Po unosu zaposlenog program automatski unosi sate na osnovu sati u obračunskom mesecu i onih vođenih u evidenciji radnog vremena. Preko linka se mogu i videti sati koji su vođeni za zaposlenog.

Polje "Ukupno za osnovu osiguranja" pretstavlja sve sate koje je korisnik koristio u toku meseca i mora biti jednako zbiru ostalih relevantnih sati.

Broj časova									
Ukupno za osnovu osiguranja:	168.00 *	Redovi rad:	152.00	Bolovanje do 30 dana:		Bolovanje preko 30 dana:	<input checked="" type="checkbox"/>	Odmor:	
Popodnevni rad:		Prekovremeni časovi:		Prek. nedelje/praznici:		Neplaćeno odsustvo:		Porodičko odsustvo:	
Praznici:	16.00	Povreda na radu:		Noćni rad:		Čekanje na rad:		Trudničko odsustvo:	
Prikaz br. dana i sati za osobu iz evidencije radnog vremena <input checked="" type="checkbox"/>					Prenos sati u obračun				

Slika 385: Unos radnih sati

17.1.7.3.2. Unos parametara za obračun

Kolone u ovoj formi i mogućnost njihovog menjanja je zavisna od postavke platne liste [17.1.2]. Iako je prikazana postavka kompleksna, na platnoj listi će se videti samo oni redovi koji imaju vrednost.

Vrsta isplate/osnovica	Oznaka reda	Opis reda na platnom spisku	Vrednost parametara	Iznos
Interni proračun - časovna postavka	001	Zarada po satu	-	1,047.619048
bruto zarada za redovan rad	002	Redovan rad	-	159,238.10
bruto zarada za praznike	003	Državni praznici	-	16,761.90
bruto zarada za odmor	004	Godišnji odmor	-	0.00
bruto bolovanje do 30 dana		Bolovanje do 30 dana	-	0.00
interni proračun - ne ide u platu	0151	Minuli rad - zbog funkcije	-	7,040.00
bruto prekovremeni rad	006	Prekovremeni sati (16-22)	-	0.00
bruto prekovremeni rad	007	Prekovremeni sati (22-06)	-	0.00
bruto prekovremeni rad	008	Prekovremeni sati u praznicima	-	0.00
bruto dodatak na zaradu	009	Dežurstvo	-	0.00
neto na brutu	010	Topli obrok bruto	0 *	0.00
bruto dodatak za minuli rad	011	Minuli rad	-	6,369.52
bruto dodatak na zaradu	012	Regres	4,000 *	4,000.00
bruto stimulacija	013	SIP/STV/LVP	0 *	0.00
bruto stimulacija	014	Bonus I	0 *	0.00
bruto stimulacija	015	STA OUT	0 *	0.00
bruto stimulacija	016	Korekcija	0 *	0.00
obustava od neto zarade	017	Pogodnosti neto - automobil	3,000 *	3,000.00
neto na brutu - benefit	018	Pogodnosti bruto - automobil	-	3,000.00
obustava od neto zarade	019	Pogodnosti neto - stan	0 *	0.00
neto na brutu - benefit	020	Pogodnosti bruto - stan	-	0.00
obustava od neto zarade	021	Pogodnosti neto - ostalo	0 *	0.00
bruto zarada za redovan rad	026	Povreda na radu	-	0.00
neto na brutu - benefit	022	Pogodnosti bruto - ostalo	-	0.00
obustava od neto zarade	023	Topli obrok - bonovi	<input type="checkbox"/>	0.00
neoporeziva naknada za prevoz	024	Prevoz na posao	0 *	0.00
bruto dodatno penz. osig.	025	Dod. penz. osiguranje	<input type="checkbox"/>	0.00
neto na brutu	027	Otpremnina	0 *	0.00
Izračunaj bruto za uneti neto Ponovi obračun bruto iznosa				Bruto zarada: 190,649.12
(Procenat neto zarade u iznosu bruto zarade: 70.51%)				Neto zarada: 134,432.12
(Procenat neto za nadoknade u ukupnom trošku poslodavca: 59.58%)				Trošak isplatioca: 225,623.12

Slika 386: Unos parametara za obračun

[Ponovi obračun bruto iznosa](#) nam služi da bi preračunali novo unete iznose bez napuštanja strane.

[Izračunaj bruto za uneti neto](#) služi za korekciju bruto iznosa na osnovu neto iznosa. Program to radi tako što koriguje željeni parametar tako da se sa tom izmenom dobije željeni neto iznos, što je vidljivo sa donje slike.

Bruto iznos zarade za datu neto zaradu

Izaberite koji parametar se najviše menja pri izračunavanju bruto iznosa zarade za željeni neto iznos

<input type="radio"/> neto na bruto	010 Topli obrok bruto
<input type="radio"/> bruto dodatak na zaradu	012 Regres
<input type="radio"/> bruto stimulacija	013 SIP/STV/LVP
<input type="radio"/> bruto stimulacija	014 Bonus I
<input type="radio"/> bruto stimulacija	015 STA OUT
<input checked="" type="radio"/> bruto stimulacija	016 Korekcija
<input type="radio"/> obustava od neto zarade	017 Pogodnosti neto - automobil
<input type="radio"/> obustava od neto zarade	019 Pogodnosti neto - stan
<input type="radio"/> obustava od neto zarade	021 Pogodnosti neto - ostalo
<input type="radio"/> neoporeziva naknada za prevoz	024 Prevoz na posao
<input type="radio"/> neto na bruto	027 Otpremnina

Željeni iznos neto zarade: *

Slika 387: Izračunavanje bruto za uneti neto

17.1.7.3.3. Krediti i druge obustave

Program automatski preuzima kredite definisane u šifrantu zaposlenih.

Časovi i bruto zarada **Boniteti i olakšice** **Krediti i druge obustave** **Nadoknade i način plaćanja** **Pregled platne liste**

! Iznos kredita je veći od 1/3 neto plate. 1/3 plate iznosi 44,806.23 RSD.

Odbitci

Vrsta odbitka	Opis	Primalac uplate	Račun/Referenca	Iznos
sindikalna članarina	bs bs	BANKA SOCIETE GENERALE D.D.	160-0000000015722-52	€ 300.00 X
potrošački kredit	test promena	test test	265-2010310003297-61 5454	RSD 6,721.61 X
potrošački kredit	Kupovao sam na kredit	firma i po	265-2010310003297-61 123	RSD 15,204.35 X
ZAJEDNO:				RSD 51,487.66

Unos obustava

Dobrovoljno dodatno penz. osig.

Unos iznosa dop. os. u bruto iznos radnik:	<input type="text"/>	ili procenat od	<input type="text"/>	Broj računa/ Referenca:	<input type="text"/>
Unos iznosa dop. os. u bruto iznosu poslodavac:	0.00	ili procenat od	<input type="text"/>	Broj računa/ Referenca, ako je različita od gornje:	<input type="text"/>

Slika 388: Krediti preuzeti za zaposlenog

Moguće je i ručno uneti obustavu, za što nam služi dugme **Unos obustava**.

Unos podataka za uplatu obustava iz zarada

Vrsta odbitka:	<input type="text" value="drugi odbitci"/>				
Opis:	<input type="text"/> *				
<input checked="" type="checkbox"/> Za obustavu se formira nalog za plaćanje					
Primalac					
Naziv:	<input type="text"/> *				
Sedište/ Mesto:	<input type="text"/>				
Broj računa/ Referenca:	<input type="text"/>				
Iznos:	<input type="text"/> RSD <input type="text"/> Šifra plaćanja: <input type="text"/> *				
Dodatni parametri koji se ispisuju na platnoj listi					
Br. svih rata:	<input type="text"/>	Redni br. rate:	<input type="text"/>		
Ukupni iznos kredita:	<input type="text"/>	Već plaćeno:	<input type="text"/>	Ostatak za plaćanje:	<input type="text"/>

Slika 389: Unos obustava

Na ovoj strani se nalazi i deo koji se odnosi na dodatno penzиона osiguranje. Ovaj podatak se takođe nalazi na definiciji zaposlenog, ali se može i na ovom mestu uneti/izmeniti.

17.1.7.3.4. Nadoknade i način plaćanja

Biramo način isplate zaposlenog, tj. njegov tekući račun koji će se koristiti.

Količnik za obračun zarade:	Bruto zarada: 300,000.00
<input type="button" value="Časovi i bruto zarada"/> <input type="button" value="Boniteti i olakšice"/> <input type="button" value="Krediti i druge obustave"/> <input checked="" type="button" value="Nadoknade i način plaćanja"/> <input type="button" value="Pregled platne liste"/>	
Način isplate	
<input checked="" type="radio"/> Isplata zarada u gotovini	
<input type="radio"/>	Zaradu isplatiti na tekući račun br.: <input type="text"/> *
	Referenca uplate: <input type="text"/> <input type="text"/> *
	Nadoknade uplatiti na tek. rač. br. (upišite ako nije isti kao račun za zaradu): <input type="text"/>
<input type="button" value="<Nazad"/> <input type="button" value="Pošalji"/> <input type="button" value="Napred>"/>	

Slika 390: Nadoknade i način plaćanja

17.1.7.3.5. Pregled platne liste

Po unetim i zapamćenim svim parametrima, možemo videti izgled platne liste za zaposlenog.

Pregled platne liste		Datum isplate: 09.02.2010	Mat. br.: 007
Zaposleni:	Janković Janko		
Adresa:	Jankova 12, 11000 Beograd		
JMBG:	020-000000000102		
Bruto zarada:	176,000.00		
Odmor 0 dana/0 dana korišćen/ostatak:			
Ukupno brutu zarada		168 sati	190,649.12
Poreska olakšica iz čl.15a stav 2. i čl.101a Zakona			6,554.00
Osnova za obračun poreza			184,095.12
Porez na zarade 12.00 %			22,091.00
Osnovica za obračun doprinosa			190,649.12
PlO		11.00 %	20,971.00
Zdravstveno osiguranje		6.15 %	11,725.00
Nezaposlenost		0.75 %	1,430.00
Ukupno doprinosi na teret zaposlenih		17.90 %	34,126.00
Neto zarada			134,432.12
bs bs			29,561.70
test promena			6,721.61
Kupovao sam na kredit			15,204.35
017 Pogodnosti neto - automobil			3,000.00
Ukupno obustave			54,487.66
Za isplatu na TR 160-0000000002-52			79,944.46

Slika 391: Pregled platne liste

17.1.7.4. Korak 4: Potvrda i zatvaranje obračuna

Po zarešenom unosu svih podataka o zaposlenima potrebno je zaključiti obračun, što činimo dugmetom **Zaključi obračun**.

Obračun zarada - otvoren									
Obračun za mesec: JANUAR	Datum obračuna: 09.02.2010	Datum isplate: 09.02.2010	(!) Datum isplate pre današnjeg datuma!	Status paketa: otvoren					
Opis paketa: Redovni obračun plate									
<input type="button" value="Dodaj osobu"/> <input checked="" type="button" value="Zaključi obračun"/> <input type="button" value="Promeni"/> <input type="button" value="Snimi"/> <input type="button" value="Odstrani"/> <input type="button" value="Označi sve"/> <input type="button" value="Odznači sve"/> <input type="button" value="Briši označene"/>									
Radnik	Bankovni račun	Trošak	Bruto	Bonite	Porez zar.	Neto	Naknade		
1. Janković Janko	160-0000000002-52	225,623.12	190,649.12	0.00	22,091.00	134,432.12	0.00	X	
2. Mitić Pera	Nedostaje poreska jedinica Zaposlen(a) od 08.02.2010	- isplata u gotovini -	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	X	
	Ukupno	225,623.12	190,649.12	0.00	22,091.00	134,432.12	0.00		

Slika 392: Zaključivanje obračuna

Kada je obračun zaključen onemogućene su nam dalje izmene, a otvaraju nam se opcije za štampu, isplatu i knjiženje.

Slika 393: Zaključen obračun

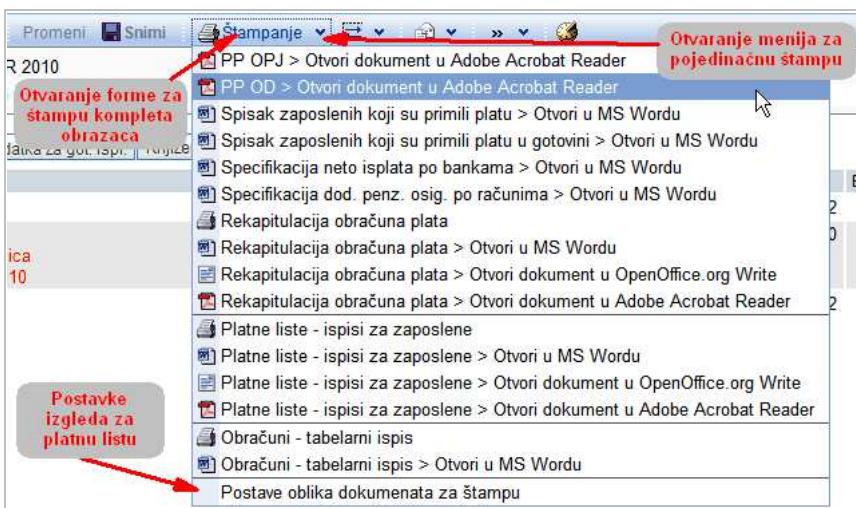
Obračun se može ponovo otvoriti za izmene klikom na [Ponovo otvorи obračun](#).

17.1.7.5. Korak 5: Ispis obrazaca i platnih listi

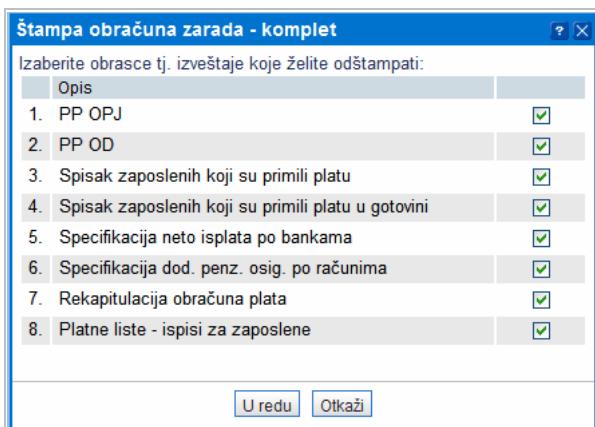
Kada je obračun zaključen potrebno je predati propisane obrusce, a moguće je i odštampati druge korisne izveštaje. Možemo štampati pojedinačne obrusce, ili otvoriti formu za komplet obrazaca u kome biramo obrusce koje želimo, a oni se štampaju u PDF formatu.

Platne liste podržavaju postavke štampe, tako da se lako može dodati logo, ili drugi podaci za zaglavlje/podnožje dokumenta.

Obrusci koji su mogući za štampu zavise od samog obračuna, tako da će različite opcije biti moguće u zavisnosti od toga da li se u obračunima nalaze porodilje, ili postoji bolovanje preko 30 dana.



Slika 394: Štampanje obrazaca



Slika 395: Forma za komplet obrazaca

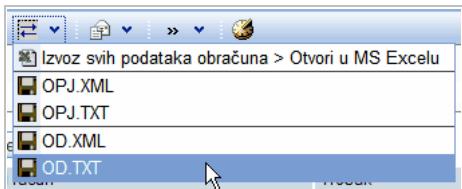
17.1.7.5.1 Elektronski oblik obrazaca i slanje putem e-maila

Obrusce koje štampamo možemo direktno iz programa proslediti e-mailom. Takođe, ukoliko su zaposlenima u šifrantu upisane e-mail adrese, program može automatski svakom zaposlenom poslati njegovu platnu listu.



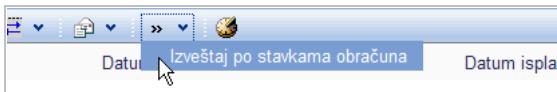
Slika 396: Slanje putem e-maila

Poreska uprava (CVPO) ima definisane formate obrazaca za predaju u elektronskoj formi, koje program takođe podržava. U ovom meniju možemo naći i izveštaj kojim možemo izvesti veliki broj podataka obračuna u Excel/OO Calc format. Izveštaj se dalje može koristiti za dobijanje raznih izvedenih izveštaja.



Slika 397: Izvoz/uvoz, el. oblik obrazaca

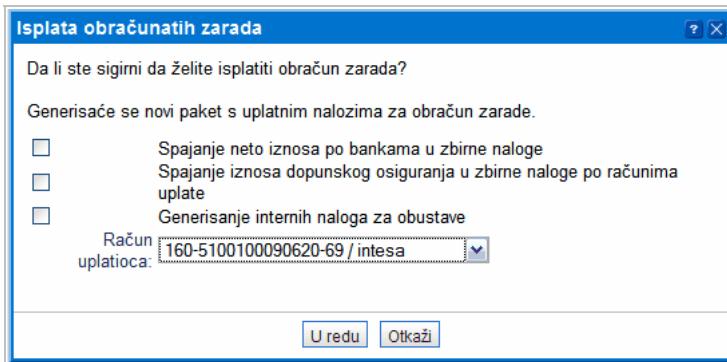
Kroz meni dodatnih opcija imamo mogućnost izrade izveštaja po stavkama obračuna.



Slika 398: Dodatne mogućnosti - izveštaj po stavkama

17.1.7.6. Korak 6: Generisanje platnih nalog

Na zatvorenom obračunu dugme **Isplata** nam služi za generisanje platnih nalog. Po kliku na njega otvara nam se forma:



Slika 399: Generisanje platnih nalog

Kao što je vidljivo na slici pre generisanja naloga možemo izabrati i neke dodatne opcije.

Spajanje neto iznosa po bankama u zbirne naloge	Ova opcija nam služi da se svi neto iznosi za isplatu (plate zaposlenih) spoje u jedan nalog, a specifikacija (koja postoji među dokumentima za štampu) se posebno šalje banci. Na definiciji bankovnih računa možemo definisati i zbirne naloge banaka.
Spajanje iznosa dopunskog osiguranja u zbirne naloge po računima uplate	Slično kao i prethodna opcija, iznosi dopunskog osiguranja se mogu grupisati prema računu uplate, tj. fondu osiguranja.
Generisanje internih nalog za obustave	Interni nalozi pretstavljaju naloge kod kojih je račun primaoca jednak računu sa koga isplaćujemo platu. Interni nalozi mogu biti korisni radi vidljivosti iznosa na izvodu, pa tako i za knjiženje.
Račun uplatioca	Izbor računa sa koga želimo vršiti isplatu.

Po kliku na **U redu** generišu se platni nalozi, a link na paket naloga se vidi i na obračunu zarada. Pregled paketa uplata možemo videti kroz **Banka |Nalog za plaćanje**

Obračun zarade- zatvoren													
Obračun za mesec: JANUAR 2010		Datum obračuna: 09.02.2010		Datum isplate: 09.02.2010		Status paketa: zatvoren							
Opis paketa: Redovni obračun plate													
Ponovna isplata Generisanje blag. izdataka za got. ispl. Knjiženje obračuna zarade Ponovo otvorи obračun													
Obračun je bio isplaćan u paketu [172: 160-5100100090620-69 - Obračun zarada za JANUAR 2010 dana] dana 19.02.2010													
Radnik	Bankovni račun	Trošak	Bruto	Bonitete	Porez zar.	Neto	Naknade						
1. Janković Janko	160-000000-22-52	225,623.12	190,649.12	0.00	22,091.00	134,432.12	0.00						
2. Mitić Pera	- isplata u gotovini -	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00						
	Ukupno	225,623.12	190,649.12	0.00	22,091.00	134,432.12	0.00						

Slika 400: Obračun sa vezom na paket uplata

17.1.7.7. Korak 7: Knjiženje obračuna na nalog za knjiženje

Knjiženje vršimo kroz meni knjiženja. Postoji mogućnost knjiženja po mestu troškova.

Ponovna isplata		Generisanje blag. izdatka za got. ispl.		Knjiženje obračuna zarade		Ponovo otvorи obračun	
Obračun za mesec: JANUAR 2010		Datum obračuna: 09.02.2010		Datum isplate: 09.02.2010		Status paketa: zatvoren	
Opis paketa: Redovni obračun plate							
Radnik	Bankovni račun	Trošak	Bruto	Bonitete	Porez zar.	Neto	Naknade
1. Janković Janko	160-0000000-22-52	225,623.12	190,649.12	0.00	22,091.00	134,432.12	0.00
2. Mitić Pera	- isplata u gotovini -	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Nedostaje poreska jedinica							
Zaposlen(a) od 08.02.2010							
Ukupno		225,623.12	190,649.12	0.00	22,091.00	134,432.12	0.00

Slika 401: Knjiženje obračuna

Po knjiženju program nas upućuje na nalog za knjiženje sa kontima koja je automatski odredio. Potrebno je da nalog za knjiženje snimimo, a zatim nas program vraća na obračun plata, na kome se nalazi link na nalog za knjiženje.

Datum knj.: 09.02.2010		Datum razd.: 31.01.2010		Status: Otvoren					
Knjižio: Beleške: Obračun zarada za JANUAR 2010 dana 09.02.2010									
Dodaj knjiženje									
#	Konto	Partner	Duguje	Potražuje	Dokument				
1.	520000		190,649.12		ZAR-2010-1				
2.	450000			134,432.12	ZAR-2010-1				
3.	451000			22,091.00	ZAR-2010-1				
4.	452020			20,971.00	ZAR-2010-1				
5.	452100			11,725.00	ZAR-2010-1				
6.	452200			1,430.00	ZAR-2010-1				
7.	521000		34,974.00		ZAR-2010-1				
8.	453100			20,971.00	ZAR-2010-1				
9.	453120			11,725.00	ZAR-2010-1				
10.	453140			1,430.00	ZAR-2010-1				
11.	469100			362.00	ZAR-2010-1				
12.	469100			486.00	ZAR-2010-1				
Ukupno RSD:		225,623.12	225,623.12						

Slika 402: Nalog za knjiženje

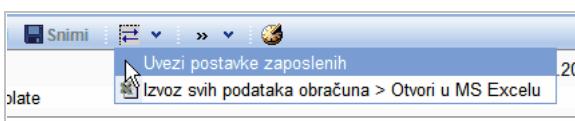
Ponovna isplata		Generisanje blag. izdatka za got. ispl.		Knjiženje obračuna zarade		Ponovo otvorи obračun	
Obračun za mesec: JANUAR 2010		Datum obračuna: 09.02.2010		Datum isplate: 09.02.2010		Status paketa: zatvoren	
Opis paketa: Redovni obračun plate							
Radnik	Bankovni račun	Trošak	Bruto	Bonitete	Porez zar.	Neto	Naknade
1. Janković Janko	160-0000000-22-52	225,623.12	190,649.12	0.00	22,091.00	134,432.12	0.00
2. Mitić Pera	- isplata u gotovini -	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Nedostaje poreska jedinica							
Zaposlen(a) od 08.02.2010							
Ukupno		225,623.12	190,649.12	0.00	22,091.00	134,432.12	0.00

Slika 403: Proknjiženi obračun plata

17.1.7.8. Posebne mogućnosti pri obračunu

17.1.7.8.1 Uvoz zaposlenih iz datoteke

Posebno unosa osnovnih podataka (korak 1), možemo uvesti podatke o zaposlenima iz tabele i time zameniti korake 2 i 3.



Slika 404: Uvoz zaposlenih iz datoteke

Fajl za uvoz se sastoji iz sledećih kolona:

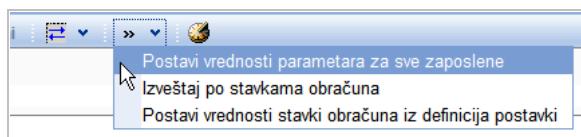
1. Šifra zaposlenog
2. JMBG
3. Ukupno za osnovu osiguranja
4. Redovi rad
5. Bolovanje do 30 dana
6. Bolovanje preko 30 dana
7. Odmor
8. Praznici
9. Popodnevni rad
10. Prekovremenih časova
11. Prek. nedelje/praznici

12. Neplaćeno odsustvo
13. Porodiljsko odsustvo
14. Noćni rad
15. Čekanje na rad
16. Trudničko
17. Povreda na radu
18. Bruto zarada
19. Neto zarada
20. 013...

Zaposleni mora postojati u šifarniku zaposlenih i pretražuje se po šifri ili JMBG-u, tako da jedan od ovih podataka mora postojati. Kolone 3 do 17 predstavljaju sate zaposlenog. Moguće je uneti zaradu zaposlenog u bruto ili neto iznosu, unosom ovog podatka bruto zarada se upisuje u definiciju zaposlenog. Ukoliko podatak ne postoji uzeće se osnovna bruto zarada iz definicije zaposlenog. Kolone od broja 20 pa na dalje predstavljaju sve kolone iz definicije platne liste koje u sebi sadrže atribut #Param# ili #BoolParam#, tj. u koje je moguće upisati podatak. Da bi program pravilno pročitao kolone, potrebno je da zaglavlje nosi isti broj kao šifra kolone sa platne liste.

17.1.7.8.2 Postavljanje parametra za sve zaposlene u obračunu

Među dodatnim mogućnostima nalazi se opcija za postavljanje istog parametra za sve zaposlene. Na taj način možemo npr. svim zaposlenima jednostavno postaviti regres na određenu vrednost.



Slika 405: Dodatne mogućnosti

Postavi vrednosti parametara za sve zaposlene				
Izaberite postavke koje želite da postavite jednak za sve zaposlene u obračunu. Za označene postavke će se parametri kod svih zaposlenih postaviti na novu vrednost, koja je ovdje upisana.				
Osveži	Oznaka reda	Opis reda na platnom spisku	Formula za obračun iznosa	Nova vrednost
<input type="checkbox"/>	010	Topli obrok bruto	#Param##550	
<input checked="" type="checkbox"/>	012	Regres	#Param#	3000
<input type="checkbox"/>	013	SIP/STV/LVP	#Param#	
<input type="checkbox"/>	014	Bonus I	#Param#	
<input type="checkbox"/>	015	STA OUT	#Param#	
<input type="checkbox"/>	016	Korekcija	#Param#	
<input type="checkbox"/>	017	Pogodnosti neto - automobil	#Param#	
<input type="checkbox"/>	019	Pogodnosti neto - stan	#Param#	
<input type="checkbox"/>	021	Pogodnosti neto - ostalo	#Param#	
<input type="checkbox"/>	023	Topli obrok - bonovi	#010###BoolParam#	<input type="checkbox"/>
<input type="checkbox"/>	024	Prevoz na posao	#Param#	
<input type="checkbox"/>	025	Dod. penz. osiguranje	(#ZapBruto#+(#ZapBruto###ZapUkGodMinRad##0.005))*0.03#BoolParam#	<input type="checkbox"/>
<input type="checkbox"/>	027	Otpremnina	#Param#	

Slika 406: Postavljanje parametra za sve zaposlene u obračunu

Među dodatnim mogućnostima postoji i opcija za postavljanje stavki iz definicije platne liste. Pošto se nazivi redova i formule u njima pamte za svakog zaposlenog i svaki obračun, ukoliko pronađemo neku nepravilnost i ispravimo je u definiciji platne liste, ona se neće automatski preslikati i na sam obračun. Možemo obrisati zaposlene pa ih ponovo dodati, ili upotrebiti ovu mogućnost koja će preuzeti nove definicije.

17.1.8. Obračun plate iz više delova

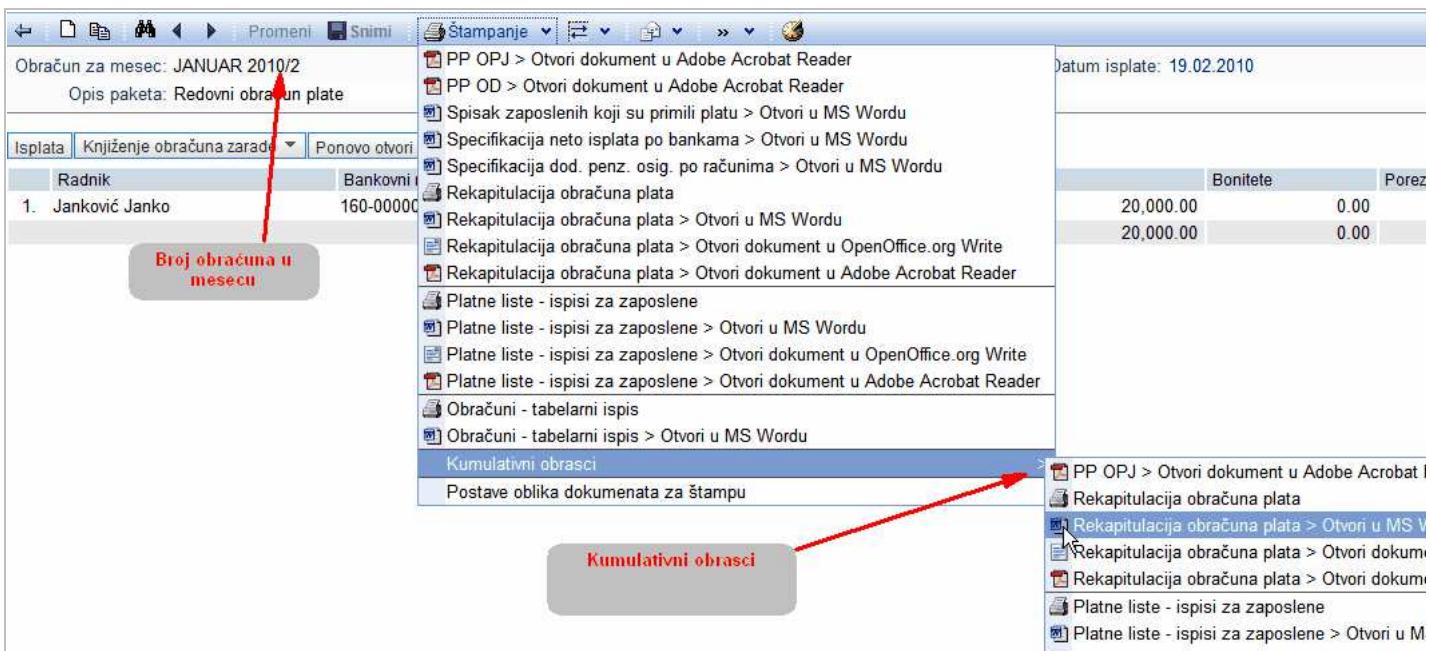
Program omogućava obračun plate iz više delova u jednom obračunskom periodu - mesecu. Izrada ovakvih obračuna ne predstavlja nikakav problem i ne razlikuje se od izrade jednog obračuna u mesecu.

Ukoliko prvi obračun nismo definisali kao konačni, pri izradi novog obračuna imamo opciju izbora istog meseca. Obračun pravimo kao što je ranije opisano [17.1.7].

Postoje 2 varijante za izradu više obračuna u mesecu:

1. Da se drugi obračun radi za druge zaposlene i
2. Da se više obračuna radi za iste zaposlene. U ovom slučaju zbir sati po svim obračunima mora biti jednak ukupnom broju sati u mesecu.

Po zaključivanju drugog obračuna (a moguće ih je napraviti proizvoljno mnogo u jednom mesecu), obračuni dobijaju iz mesec i redni broj, a u meniju za štampu se pojavljuje dodatna mogućnost ispisa kumulativnih obrazaca.



Slika 407: Kumulativni obračun

17.2. Evidencija radnog vremena (prisutnost i odsutnost sa posla)

17.2.1. Pregled, pretraga i unos evidencije rada za zaposlene

Do menija dolazimo preko |Zarade|Evidencija prisutnosti. Gde nam se otvara forma:

Štampanje dokumenta		Evidencija časova na radu i odustava																							
Zaposleni:	Mesto trošk.:	Datum od:	01.03.2009	do:	31.03.2009	<input type="checkbox"/> Prikaži neaktivne	<input type="checkbox"/> Prikaži																		
Prikaz za mesec:	9/2008 10/2008 11/2008 12/2008 1/2009 2/2009 3/2009 4/2009 5/2009 6/2009 7/2009 8/2009																								
01.03.09 - 31.03.09	Janko Janković	Mika Magacin	Marko Marković	test	test																				
Ukupno dana:	8	2																							
Ukupno sati:	64	16																							
Saldo dana:	9.75	2																							
01.03.09 Ned																									
02.03.09 Pon	8																								
03.03.09 Uto	8																								
04.03.09 Sre	8																								
05.03.09 Čet	8																								
06.03.09 Pet	8																								
07.03.09 Sub																									
08.03.09 Ned																									
09.03.09 Pon		8																							
10.03.09 Uto		8																							
11.03.09 Sre	8																								
12.03.09 Čet	8																								

Slika 408: Forma za pregled i unos radnog vremena

Na formi su obeleženi kako subota i nedelja, tako i praznici koji se nalaze u mesecu.

Omogućena je i pretraga po različitim kriterijumima:

1. Po zaposlenom
2. Po mestu troškova
3. Po datumima od/do
4. Prikaz za mesec

Po izboru kriterijuma za pretragu potvrđujemo klikom na **Prikaži!**.

17.2.1.1 Unos podataka o evidenciji prisutnosti

U tabelu upisujemo broj radnih sati za svaki dan i svakog zaposlenog.

Za svakog zaposlenog sate možemo upisivati u 4 kolone:

Rad	Upisujemo sate koji spadaju u redovan rad.		
Odm	Upisujemo sate provedene na odmoru.		
Bol	Sati bolovanja.		
Ods	Sati odsustva sa rada iz drugih razloga.		

Ukupan iznos možemo uvek videti u zaglavju tabele u poljima **Ukupno dana** i **Ukupno sati**.

Po tabeli se možemo kretati sa Enter, Tab i strelicama



Po unosu radnih sati potrebno je zapamtiti podatke klikom na [Pošalji](#).

17.2.2. Štampa evidencije rada za zaposlene

Štampu iz menija [Zarade |Evidencija prisutnosti](#) vršimo iz menija vidljivog na donjoj slici:

Štampanje dokumenta													
Evidencija prisutnosti > Otvori MS Wordu											d: 01.03.09		
Evidencija prisutnosti > Otvori dokument u OpenOffice.org Write											009 3/		
Evidencija prisutnosti > Otvori dokument u Adobe Acrobat Reader													
01.03.09 -	Janko Janković	Mika Magacin	Mario Marković	test test									
31.03.09													
	Rad	Odm	Bol	Ods	Rad	Odm	Bol	Ods	Rad	Odm	Bol	Ods	Rad
Ukupno dana:	8	2											
Ukupno sati:	64	16											
Saldo dana:	9.75	2											
01.03.09 Ned													
02.03.09 Pon	8												
03.03.09 Uto	8												

Slika 409: Štampa evidencije prisutnosti

Po kliku na sam meni otvara nam se sledeća forma (možemo odmah i izabrati opcije koje će odštampati izveštaj po već izabranim parametrima u odgovarajući format).

Štampa evidencije prisutnosti

Period od: 01.03.2009 Period do: 31.03.2009

Zaposleni:

Mesto trošk.:

Tip datoteke: OpenOffice.org Write (ODT)

Pokreni Otkaži

Slika 410: Forma za štampu prisutnosti

Dobijamo izveštaj sličan donjoj slici:

Evidencija prisutnosti				
Zaposleni: Janko Janković		Datum od: 01.03.2009 Datum do: 31.03.2009		
Dan	Ra	Odm	Bol	Ods
1.	8			
2.	8			
3.	8			
4.	8			
5.	8			
6.	8			
7.				
8.				
9.		8		
10.		8		
11.	8			
12.	8			
13.	8			
14.				
15.				
16.				
17.				
18.				
19.				
20.				
21.				
22.				
23.				
24.				
25.				
26.				
27.				
28.				
29.				
30.				
31.				
Iznos	64	0	16	0
Suma ukupnog perioda	Rad:64	Odm:0	Bol:16	Ods:0

Slika 411: Evidencija prisutnosti

17.3. Primanja po članu 18 - OPJ1

Do opcija za obračun ovih primanja dolazimo kroz meni [Zarade |Primanja po čl.18 - OPJ1](#).

Obračun i isplata primanja iz čl. 18 - OPJ1 - pregled i pretraga

Reč iz opisa:	Status obračuna:
Zaposleni:	Datum obračuna od: do dana:
<input type="button" value="Pretraga"/> <input type="button" value="Novi obračun"/>	

	Datum obračuna	Datum isplate	Status	Opis paketa		
1.	14.01.2013	14.01.2013	otvoren	Primanja iz čl. 18 Zakona	<input type="button" value="Detalji"/>	<input type="button" value="X"/>
2.	14.01.2013	14.01.2013	zatvoren	Primanja iz čl. 18 Zakona	<input type="button" value="Detalji"/>	<input type="button" value="X"/>
3.	28.03.2012	28.03.2012	zatvoren	Primanja iz čl. 18 Zakona	<input type="button" value="Detalji"/>	<input type="button" value="X"/>

Slika 412: Pregled OPJ1 obračuna

Novi obračun započinjemo dugmetom [Novi obračun](#).

17.3.1. OPJ1 unos obračuna

Novi obračun započinjemo dugmetom [Novi obračun](#). Otvara se strana za unos osnovnih podataka, slično kao kod unosa zarada.

Obračun primanja iz čl. 18 - OPJ1

Obračun za mesec:	JANUAR 2013	Ispis datuma isplate na obrascima:	<input checked="" type="checkbox"/>
Vrsta isplate:	1101		
Datum obračuna:	23.01.2013	Datum isplate:	23.01.2013
Isplatilac:	Glavni Test d.o.o.		
Obračun izvršio/popunio:			
Odgovorna osoba:	Glavni Test d.o.o.		
Kontakt tel. odg. osobe:	011/123-4567		
Br. računa za isplatu:			
Dodatne mogućnosti			
Beleška/opis obračuna:	Primanja iz čl. 18 Zakona		
<input type="button" value="U redu"/> <input type="button" value="Otkaži"/>			

Slika 413: Osnovni podaci OPJ1 obračuna

Forma za unos osnovnih podataka je praktično ista kod svih tipova isplata - OPJ obrazaca

Obračun za mesec	Izbor meseca za koji se radi obračun
Ispis datuma isplate na obrascima	Ukoliko nije potvrđeno, datum isplate se neće stampati na obrascima
Vrsta isplate	Kod drugih OPJ obrazaca postoje različite vrste isplate, za OPJ1 je to samo jedna - šifra 1101
Datum obračuna	Datum obračuna
Datum isplate	Datum isplate
Obračun izvršio/popunio	Podaci za ispis na propisanim obrascima
Odgovorna osoba	Podaci za ispis na propisanim obrascima
Kontakt tel. odg. osobe	Podaci za ispis na propisanim obrascima
Br. računa za isplatu	Račun koji će se koristiti pri generisanju platnih nalogi
Beleška/opis obračuna	Dodatni opis za internu upotrebu

Klikom na [U redu](#) nastavljamo i dolazimo do strane za pregled obračuna.

Obračun primanja iz čl. 18 - OPJ1

Datum obračuna: 23.01.2013	Datum isplate: 23.01.2013	Status paketa:								
Opis paketa: Primanja iz čl. 18 Zakona										
<input type="button" value="Dodaj osobu"/> <input type="button" value="Zaključi obračun"/> <input type="checkbox"/> Označi sve <input type="checkbox"/> Odznači sve <input type="button" value="Brši označene"/> <input type="button" value="Unos neto"/>										
Primalac isplate	Bankovni račun	Ukupno bruto	Ukupno neto	Javni prevoz	Dnevnice u zemlji	Smeštaj sl. put	Prevoz služb. put	Solidarna pomoć	Poklon deci zap.	Jubilarni
<input checked="" type="checkbox"/> 1. Normalis Radnik (- isplata u gotovini -)		0.00	3.000.00	3.000.00						
Ukupno		0.00	3.000.00	3.000.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

Slika 414: OPJ1 obračun

Izbor osoba za dodavanje na obračun je moguće pomoći dugmetu [Dodaj osobu](#). Izbor osoba je identičan kao kod obračuna zarada. Nakon dodavanja možemo menjati željene iznose

izborom linka na toj osobi, ili dugmetom [Unos iznosa](#). Nakon toga nam se otvara strana za unos iznosa.

Primalac isplate	Broj računa	Referenca	Javni prevoz	Br. dnevница	Dnevница u zemlji	Smeštaj sl. put	Prevoz služb. put	Solidarna
1. Normalis Radnik			3,000.00					

Slika 415: OPJ1 unos iznosa

Potvrdom unetog vraćamo se na stranu pregleda, obračun možemo zatim snimiti, pa zatim zaključiti klikom na dugme [Zaključi obračun](#). Nakon toga je moguće obračun stampati, slati e-mailom, vršiti isplatu, knjižiti itd.

Primalac isplate	Bankovni račun	Ukupno bruto	Ukupno neto	Dnevnice u zemlji	Smeštaj sl. put	Prevoz služb. put	Solidarna pomoć	Poklon deci zap.	Jubil.
1. Normalis Radnik	(- Ispłata u gotovini -)	0.00	3,000.00	3,000.00					

Slika 416: OPJ1 obračun zatvoren

17.3.2. OPJ1 uvoz obračuna

Na otvoreni obračun je moguće osobe uvoziti, preko opcije za elektronsku razmenu.

Slika 417: Uvoz osoba za OPJ1

Podatke uvozimo iz tabelarne datoteke (csv, Excel, OpenOffice Calc...). Raspored kolona u datoteci je veoma sličan rasporedu pri ručnom unosu.

1. šifra partnera
2. jmbg
3. prevoz
4. broj dnevница
5. dnevница zemlja
6. smeštaj službeni put
7. prevoz službeni put
8. solidarna pomoć
9. poklon deci zaposlenih
10. jubilarna nagrada
11. ostalo

OPJ1_uvoz_sablon.xls
Veličina: 22.50 kB

Primer šablon za uvoz obračuna.

17.4. Autorski honorari - OPJ2

Do opcije za obračun ovih primanja dolazimo kroz meni [Zarade |Autorski honorari - OPJ2](#).

Obračun i isplata autorskih honorara - pregled i pretraga

Reč iz opisa: Status obračuna:

Zaposleni: Datum obračuna od: do dana:

Pretraga Novi obračun

	Datum obračuna	Datum ispla	Status	Opis paketa			
1.	14.01.2013	14.01.2013	zatvoren	Autorski honorar	<input type="button"/>	<input type="button"/>	<input type="button"/>
2.	19.03.2012	19.03.2012	otvoren	Autorski honorar	<input type="button"/>	<input type="button"/>	<input type="button"/>
3.	14.02.2012	14.02.2012	zatvoren	Autorski honorar	<input type="button"/>	<input type="button"/>	<input type="button"/>

Slika 418: Pregled OPJ2 obračuna

Novi obračun započinjemo dugmetom [Novi obračun](#).

17.4.1. OPJ2 unos obračuna

Novi obračun započinjemo dugmetom [Novi obračun](#). Otvara se strana za unos osnovnih podataka, ista kao kod obračuna OPJ1 [17.3.1].

Razlika je u vrsti isplate, definisane prema normiranim troškovima, a koja može biti:

2050	50% - za vajarska dela, tapiserije, umetničku keramiku, keramoplastiku, mozaik i vitraž, za umetničku fotografiju, zidno slikarstvo i slikarstvo u prostoru u tehnikama: freska, grafika, intarzija, emajl, intarzirane i emajlirane predmete, kostimografiju, modno kreatorstvo i umetničku obradu tekštila (tkani tekstil, štampani tekstil i sl.)
2043	43% - za slikarska dela, grafička dela, industrijsko oblikovanje sa izradom modela i maketa, sitnu plastiku, radove vizuelnih komunikacija, radove u oblasti unutrašnje arhitekture i obrade fasada, oblikovanje prostora, radove na području hortikulture, vršenje umetničkog nadzora nad izvođenjem radova u oblasti unutrašnje i fasadne arhitekture, oblikovanja prostora i hortikulture sa izradom modela i maketa, umetnička rešenja za scenografiju, naučna, stručna, književna i publicistička dela, prevodenje, odnosno prevodi, muzička i kinematografska dela i restauratorska i konzervatorska dela u oblasti kulture i umetnosti, za izvođenje umetničkih dela (sviranje i pevanje, pozorišna i filmska gluma, recitovanje), snimanje filmova i idejne skice za tapiseriju i kostimografiju kad se ne izvode u materijalu
3034	34% - za interpretaciju, odnosno izvođenje estradnih programa zabavne i narodne muzike, proizvodnju fonograma, proizvodnju videograma, proizvodnju emisije, proizvodnju baze podataka i za druga autorska i srodnja prava koja nisu navedena u tač. 1) i 2) ovog člana

Klikom na [U redu](#) nastavljamo i dolazimo do strane za pregled obračuna.

Obračun autorskih honorara

Datum obračuna: 23.01.2013 Datum ispla: 23.01.2013 Status paketa: otvoren

Opis paketa: Autorski honorar

[Dodaj osobu](#) [Označi sve](#) [Odznači sve](#) [Brni označene](#) [Unos bruto](#) [Unos neto](#)

Primalac isplate	Bankovni račun	Bruto	Trošak (norm. i ostalo)	Porez	PIO	Zdravstvo	Neto
1. Normalis Radnik	(- isplata u gotovini -) 70.075.00	23.825.50	9.250.00	10.175.00	0.00	50.650.00	X

Slika 419: OPJ2 obračun

Izbor osoba za dodavanje na obračun je moguće pomoći dugmetu [Dodaj osobu](#). Nakon dodavanja možemo menjati željene iznose izborom linka na toj osobi, ili dugmetom [Unos bruto](#) - za unos bruto iznosa; ili dugmetom [Unos neto](#) - za unos neto iznosa. Nakon toga nam se otvara strana za unos iznosa.

Unos iznosa za isplatu

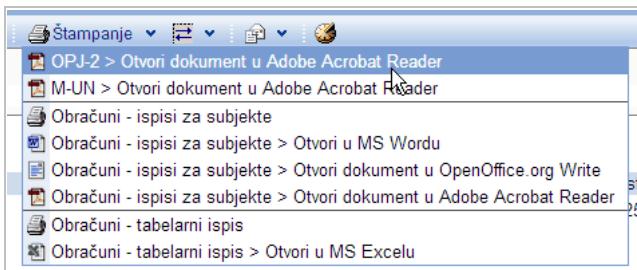
Na donjem obrascu unesite ili ispravite broje računa u bankama, na koje se vrši uplata izabranim osobama.

Primalac isplate	Broj računa	Referenca	Bruto isplata	Norm. troškovi %	Normirani troškovi	Stvarni troškovi	Ostali troškovi
1. Normalis Radnik	<input type="text"/>	<input type="text"/>	70.075.00	34%	23.825.50	0.00	0.00

[U redu](#) [Otkaži](#)

Slika 420: OPJ2 unos iznosa

Potpdom unetog vraćamo se na stranu pregleda, obračun možemo zatim snimiti, pa zatim zaključiti klikom na dugme [Zaključi obračun](#). Nakon toga je moguće obračun štampati, slati e-mailom, vrišti isplatu, knjižiti itd.



Slika 421: OPJ2 meni za štampu

17.5. Prihodi od kapitala/dobiti - OPJ3

Do opcije za obračun ovih primanja dolazimo kroz meni **Zarade |Prihodi od kapitala/dobiti - OPJ3.**

Slika 422: Pregled OPJ3 obračuna

Novi obračun započinjemo dugmetom **Novi obračun**.

17.5.1. OPJ3 unos obračuna

Novi obračun započinjemo dugmetom **Novi obračun**. Otvara se strana za unos osnovnih podataka, ista kao kod obračuna OPJ1 [17.3.1].

Razlika je u vrsti isplate, definisane prema normiranim troškovaima, a koja može biti:

3011	3011-Prihodi od kapitala - kamata
3024	3024-Dividende i udeli u dobiti
3025	3025-Primanja zaposlenih i članova uprave privrednog društva po osnovu učešća u dobiti
3026	3026-Uzimanje iz imovine privrednog društva od strane vlasnika u skladu sa zakonom
3027	3027-Prihodi od investicione jedinice

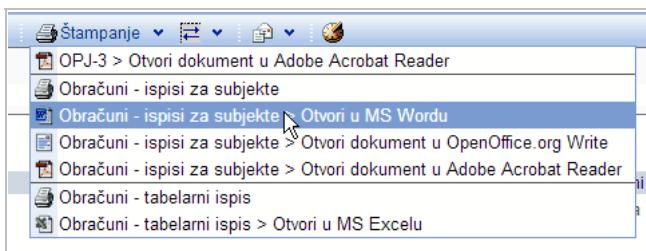
Klikom na **Ured** nastavljamo i dolazimo do strane za pregled obračuna.

Slika 423: OPJ3 obračun

Izbor osoba za dodavanje na obračun je moguće pomoću dugmeta **Dodaj osobu**. Nakon dodavanja možemo menjati željene iznose izborom linka na toj osobi, ili dugmetom **Unos bruto** - za unos bruto iznosa; ili dugmetom **Unos neto** - za unos neto iznosa. Nakon toga nam se otvara strana za unos iznosa.

Slika 424: OPJ3 unos iznosa

Potvrdom unetog vraćamo se na stranu pregleda, obračun možemo zatim snimiti, pa zatim zaključiti klikom na dugme [Zaključi obračun](#). Nakon toga je moguće obračun štampati, slati e-mailom, vršiti isplatu, knjižiti itd.



Slika 425: OPJ3 meni za štampu

17.6. Zakup i izdavanje - OPJ4

Do opcije za obračun ovih primanja dolazimo kroz meni [Zarade | Zakup i izdavanje - OPJ4](#).

Slika 426: Pregled OPJ4 obračuna

Novi obračun započinjemo dugmetom [Novi obračun](#).

17.6.1. OPJ4 unos obračuna

Novi obračun započinjemo dugmetom [Novi obračun](#). Otvara se strana za unos osnovnih podataka, ista kao kod obračuna OPJ1 [17.3.1].

Razlika je u vrsti isplate, definisane prema normiranim troškovima, a koja može biti:

4001	4001-Prihodi od nepokretnosti
4002	4002-Prihodi od davanja u zakup pokretnih stvari

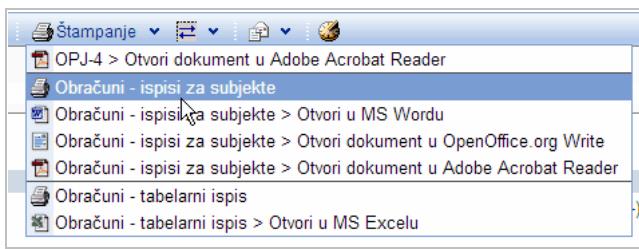
Klikom na [U redu](#) nastavljamo i dolazimo do strane za pregled obračuna.

Slika 427: OPJ4 obračun

Izbor osoba za dodavanje na obračun je moguće pomoći dugmetu [Dodaj osobu](#). Nakon dodavanja možemo menjati željene iznose izborom linka na toj osobi, ili dugmetom [Unos bruto](#) - za unos bruto iznosa; ili dugmetom [Unos neto](#) - za unos neto iznosa. Nakon toga nam se otvara strana za unos iznosa.

Slika 428: OPJ4 unos iznosa

Potvrdom unetog vraćamo se na stranu pregleda, obračun možemo zatim snimiti, pa zatim zaključiti klikom na dugme [Zaključi obračun](#). Nakon toga je moguće obračun štampati, slati e-mailom, vršiti isplatu, knjižiti itd.



Slika 429: OPJ4 meni za štampu

17.7. Ugovori o delu - OPJ6

Do opcije za obračun ovih primanja dolazimo kroz meni **|Zarade |Ugovori o delu - OPJ6|**.

The screenshot shows a search interface for invoices. At the top, there are input fields for 'Reč iz opisa' (Description word), 'Status obračuna' (Invoice status), 'Zaposleni' (Employee), 'Datum obračuna od' (From date), and 'do dana' (To date). Below the search bar is a table containing three invoice entries:

	Datum obračuna	Datum isplata	Status	Opis paketa
1.	14.01.2013	14.01.2013	otvoren	Ugovor o delu
2.	11.01.2013	11.01.2013	zatvoren	Ugovor o delu
3.	09.01.2013	09.01.2013	otvoren	Ugovor o delu

Buttons for 'Pretraga' (Search) and 'Novi obračun' (New invoice) are located at the top right of the table area.

Slika 430: Pregled OPJ6 obračuna

Novi obračun započinjemo dugmetom **[Novi obračun]**.

17.7.1. OPJ6 unos obračuna

Novi obračun započinjemo dugmetom **[Novi obračun]**. Otvara se strana za unos osnovnih podataka, ista kao kod obračuna OPJ1 [17.3.1].

Razlika je u vrsti isplate, definisane prema normiranim troškovima, a koja može biti:

6001	6001-Ugovor o delu
6002	6002-Dopunski rad
6003	6003-Trgovinsko zastupanje
6004	6004-Volonterski rad
6005	6005-Primanja članova upravnog i nadzornog odbora
6006	6006-Naknada poslanicima i odbornicima
6007	6007-Naknada po osnovu poslova odbrane i zaštite
6008	6008-Primanja stečajnih upravnika
6009	6009-Primanja sudskih veštaka, sudija porotnika, sudskih tumača
6010	6010-Prihodi sportista i sportskih stručnjaka
6011	6011-Druga primanja kada se obračunavaju doprinosi za obvezno socijalno osiguranje

Klikom na **[Ured]** nastavljamo i dolazimo do strane za pregled obračuna.

The screenshot shows the 'Obračun isplata po ugovoru o delu' window. It displays basic information: 'Datum obračuna: 23.01.2013', 'Datum isplata: 23.01.2013', and 'Status paketa: otvoren'. The 'Opis paketa' field contains 'Ugovor o delu'. Below this, there are buttons for 'Dodaj osobu' (Add person) and 'Zaključi obračun' (Finish invoice). A table lists a single payment entry:

Primalac isplate	Bankovni račun	Bruto	Trošak (norm. i ostalo)	Porez	PIO	Zdravstvo	Neto
1. Normalis Radnik	(- isplata u gotovini -)	70,075.00	14,015.00	11,212.00	12,333.00	0.00	46,530.00

Slika 431: OPJ6 obračun

Izbor osoba za dodavanje na obračun je moguće pomoći dugmetu **[Dodaj osobu]**. Nakon dodavanja možemo menjati željene iznose izborom linka na toj osobi, ili dugmetom **[Unos bruto]** - za unos bruto iznosa; ili dugmetom **[Unos neto]** - za unos neto iznosa. Nakon toga nam se otvara strana za unos iznosa.

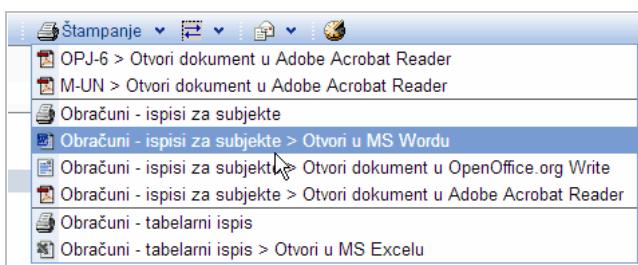
The screenshot shows the 'Unos iznosa za isplatu' window. It displays a table with one row:

Primalac isplate	Broj računa	Referenca	Bruto isplata	Procenat normiranih troškova	Iznos normiranih troškova
1. Normalis Radnik			70,075.00	20%	14,015.00

Buttons for 'U redi' (Edit) and 'Otkaži' (Cancel) are located at the bottom right.

Slika 432: OPJ6 unos iznosa

Potvrdom unetog vraćamo se na stranu pregleda, obračun možemo zatim snimiti, pa zatim zaključiti klikom na dugme **[Zaključi obračun]**. Nakon toga je moguće obračun štampati, slati e-mailom, vratiti isplatu, knjižiti itd.



Slika 433: OPJ6 meni za štampu

17.8. Obračun zadrugara - OPJ7

Do opcije za obračun ovih primanja dolazimo kroz meni **Zarade |Obračun zadrugara - OPJ7**.

The screenshot shows a search interface for OPJ7 invoices. At the top, there are fields for 'Reč iz opisa' (Search term), 'Status obračuna' (Invoice status), 'Zaposleni' (Employee), 'Datum obračuna od' (From date), and 'do dana' (To date). Below the search bar is a toolbar with icons for print, refresh, and search. A table lists two transactions:

	Datum obračuna	Datum isplate	Status	Opis paketa
1.	17.01.2013	17.01.2013	zatvoren	Prihodi zadrugara
2.	04.12.2012	04.12.2012	zatvoren	Prihodi zadrugara

Buttons for 'Pretraga' (Search) and 'Novi obračun' (New invoice) are located at the bottom right.

Slika 434: Pregled OPJ7 obračuna

Novi obračun započinjemo dugmetom **Novi obračun**.

17.8.1. OPJ7 unos obračuna

Novi obračun započinjemo dugmetom **Novi obračun**. Otvara se strana za unos osnovnih podataka, ista kao kod obračuna OPJ1 [17.3.1].

Razlika je u vrsti isplate, definisane prema normiranim troškovaima, a koja može biti:

7001	7001-Članovi učeničke zadruge
7002	7002-Članovi omladinske i studentske zadruge do 26 godina
7003	7003-Prikupljanje i prodaja sekundarnih sirovina, šumskih plodova i lekovitog bilja

Klikom na **Ured** nastavljamo i dolazimo do strane za pregled obračuna.

The screenshot shows the OPJ7 invoice details. It includes fields for 'Datum obračuna' (Invoice date), 'Datum isplate' (Payment date), 'Status paketa' (Package status), and 'Opis paketa' (Description of package). Below these are buttons for 'Dodaj osobu' (Add person) and 'Zaključi obračun' (Finish invoice). Under 'Primalac isplate' (Payee), there is a list with one item checked: '1. Normalis Radnik'. To the right, there is a table with columns for 'Bankovni račun' (Bank account), 'Bruto' (Gross), 'Norm. trošak' (Normal expenses), 'Porez' (Tax), 'PIO' (PIB), 'Zdravstvo' (Healthcare), and 'Neto' (Net). The total net amount is 63,347.80.

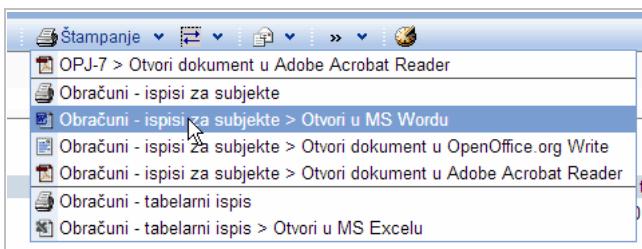
Slika 435: OPJ7 obračun

Izbor osoba za dodavanje na obračun je moguće pomoći dugmetom **Dodaj osobu**. Nakon dodavanja možemo menjati željene iznose izborom linka na toj osobi, ili dugmetom **Unos bruto** - za unos bruto iznosa; ili dugmetom **Unos neto** - za unos neto iznosa. Nakon toga nam se otvara strana za unos iznosa.

The screenshot shows the 'Unos iznosa za isplatu' (Enter payment amount) window. It has a table with columns for 'Primalac isplate' (Payee), 'Broj računa' (Bank account number), 'Referenca' (Reference), and 'Bruto isplata' (Gross payment). The payee is '1. Normalis Radnik'. The bank account number is empty, reference is empty, and the gross payment amount is 70,075.00. Buttons for 'U redu' (Save) and 'Otkaži' (Cancel) are at the bottom right.

Slika 436: OPJ7 unos iznosa

Potvrdom unetog враćamo se na stranu pregleda, obračun možemo zatim snimiti, pa zatim zaključiti klikom na dugme **Zaključi obračun**. Nakon toga je moguće obračun štampati, slati e-mailom, vrtiti isplatu, knjižiti itd.



Slika 437: OPJ7 meni za štampu

17.9. Obračun stipendija i drugih primanja - OPJ8

Do opcije za obračun ovih primanja dolazimo kroz meni **Zarade |Obračun stipendija i drugih primanja - OPJ8**.

Obračun stipendija i drugih primanja OPJ8 - pregled i pretraga						
Reč iz opisa:		Status obračuna:				
Zaposleni:			Datum obračuna od:		do dana:	
Pretraga Novi obračun						
1.	17.01.2013	17.01.2013	zatvoren	Stipendije i drugi prihodi	Detalji	Ukloni
2.	15.08.2012	16.08.2012	zatvoren	Stipendije i drugi prihodi	Detalji	Ukloni

Slika 438: Pregled OPJ8 obračuna

Novi obračun započinjemo dugmetom [Novi obračun](#).

17.9.1. OPJ8 unos obračuna

Novi obračun započinjemo dugmetom [Novi obračun](#). Otvara se strana za unos osnovnih podataka, ista kao kod obračuna OPJ1 [17.3.1].

Razlika je u vrsti isplate, definisane prema normiranim troškovima, a koja može biti:

8001	8001-Solidarna pomoć za slučaj smrti zaposlenog ili člana njegove porodice
8002	8002-Otpremnina prilikom odlaska u penziju
8003	8003-Stipendije i krediti učenicima i studentima
8004	8004-Nagrade, pomoć i druga davanja licima koja nisu zaposlena kod poslodavca i ne proističu iz radnog angažovanja

Klikom na [Uredit](#) nastavljamo i dolazimo do strane za pregled obračuna.

Obračun stipendija i drugih primanja OPJ8 (310)		
Datum obračuna: 23.01.2013	Datum isplate: 23.01.2013	Status paketa: otvoren
Opis paketa: Stipendije i drugi prihodi		
Dodaj osobu Zaključi obračun Označi sve Odzači sve Briši označene Unos bruto Unos neto		
Primalac isplate	Bankovni račun	Bruto Porez zar. Neto
<input checked="" type="checkbox"/> 1. Normalis Radnik	(- isplata u gotovini -)	0.00 0.00 0.00 X

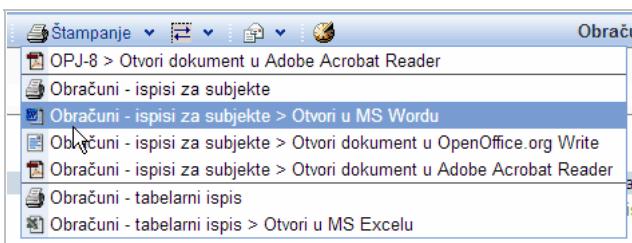
Slika 439: OPJ8 obračun

Izbor osoba za dodavanje na obračun je moguće pomoći dugmetu [Dodaj osobu](#). Nakon dodavanja možemo menjati željene iznose izborom linka na toj osobi, ili dugmetom [Unos bruto](#) - za unos bruto iznosa; ili dugmetom [Unos neto](#) - za unos neto iznosa. Nakon toga nam se otvara strana za unos iznosa.

Unos iznosa za isplatu			
Na donjem obrascu unesite ili ispravite broje računa u bankama, na koje se vrši uplata izabranim osobama.	Primalac isplate	Broj računa	Referenca
1. Normalis Radnik			Bruto isplata
			5.000.00
			U redit Otkaži

Slika 440: OPJ8 unos iznosa

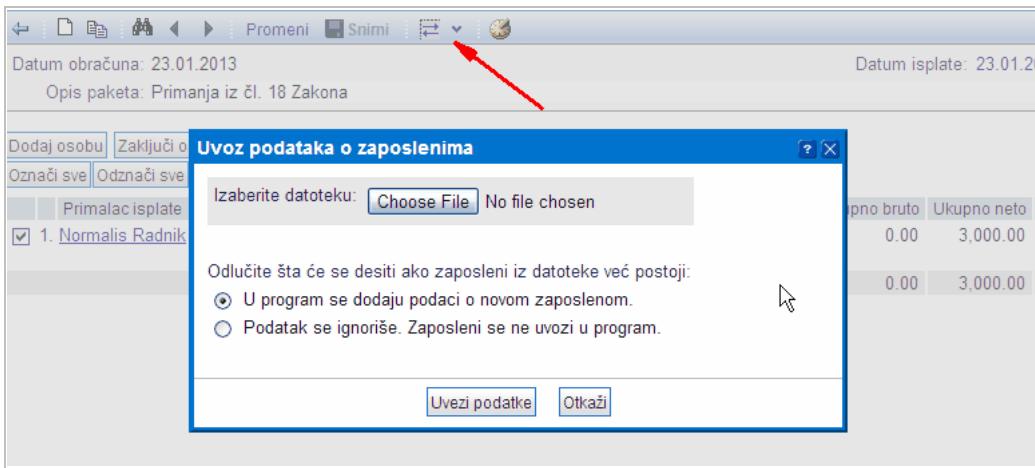
Potvrdom unetog vraćamo se na stranu pregleda, obračun možemo zatim snimiti, pa zatim zaključiti klikom na dugme [Zaključi obračun](#). Nakon toga je moguće obračun štampati, slati e-mailom, vrišti isplatu, knjižiti itd.



Slika 441: OPJ8 meni za štampu

17.10. Uobičajen uvoz OPJ obračuna

Na otvoreni obračun je moguće osobe uvoziti, preko opcije za elektronsku razmenu.



Slika 442: Uvoz osoba za OPJ

Podatke uvozimo iz tabelarne datoteke (csv, Excel, OpenOffice Calc...). Raspored kolona u datoteci je veoma sličan rasporedu pri ručnom unosu.

1. šifra partnera
 2. jmbg
 3. neto iznos
 4. bruto iznos

 OPJ_uvoz_sablon.xls
Veličina: 21,50 kB

Primer šablonu za uvoz obračuna

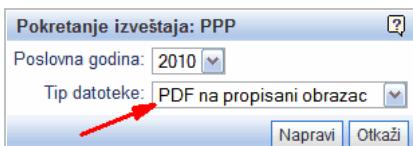
17.11. Izveštaji

Do mogućnosti ispisa izveštaja dolazimo kroz meni **Izrade Izveštaji**. Izveštaji koji se ovde prikazuju uglavnom pružaju mogućnost ispisa za veći broj meseci:

- Rekapitulacija obračuna zarada po mestima troškova,
 - Ispis podataka iz zarada,
 - Ispis platnih lista za više meseci.

Pokretanje izveštaja je veoma prosto i ne razlikuje se od pokretanja drugih izveštaja u programu, pa sam opcije nećemo detaljno opisivati po izveštajima.

Moguća je i izrada godišnjih izveštaja M4 i PPP, koji se osim standardnih formata za štampu mogu odštampati i na propisanom obrascu spremnom za predaju.



Slika 443: Pokretanje PPP izveštaja

МИНИСТАРСТВО ФИНАНСА И ЕКОНОМИКЕ ПОРЕСКА УПРАВА		Образац ПРИЈАДА
Организација: Savski venac - D16		
ПОРЕДИЧНАКА ПОРЕСКА ПРИЈАДА О ОБРАЗУЧАТОМ И ПЛАЋАНОМ ПОРИЗУ И ДОПРИНОСИМА ЗА ОБРАВЕНО СОЦИЈАЛНО ОСигУРУВАЊЕ ПО ОДЛУКУ НА ТЕРЕН ПРИДАЧА ПРИЈАДА ЗА 2010 ГОДИНУ		
I ПОДАЦИ О ПОРЕСКОМ ПЛАДАЈУ:		
1. Пораск претпoreднишњи број - ПНБ	[1 0 5] [REDACTED]	
2. Адресантски матични број табака - ЈМБГ	[REDACTED]	
3. Матични број	[1 2 3 4 5 6 7 8]	
4. Имеј	Gligor Tešić d.o.o.	
5. Примак и име	[REDACTED]	
6. Седиште / Пробиваштво - бројеви	[REDACTED]	
7. Улица и број	[REDACTED]	
8. Телефон и факс	[REDACTED]	
9. Број промака преноса за које се подноси тајединачна тајна преноса	[REDACTED]	
Пријемују податак		
<u>Beograd, 19.02.2010</u>	МП	(Потпис одговорног лица)
Потпунија Пореска управа: Потпушта о пријаму преноса:		

Slika 444: Dobijeni izveštaj na propisanom obrascu

18. Proizvodnja, servis i radni nalozi

Modul radnih naloga je namenjen proizvodnim i servisnim preduzećima. Omogućava obračune troškova rada i materijala pri izradi proizvoda ili izradi instalacijskih, servisnih i drugih poslova.

Funkcionalnost koju modul uključuje:

- vođenje korišćenja sati [4.3] i upotrebe materijala po radnim nalozima,
 - obračun radnih naloga [18.3] uz izmenu stanja zaliha (automatsko smanjenje zalihe materijala i povećanje zalihe proizvoda)
 - izrada sastavnica [18.2] za artikel/proizvode i direktni prenos podataka na radni nalog,
 - fakturisanje na osnovu radnih naloga,
 - mogućnost da korisnici mogu videti samo svoje radne naloge (posebna korisnička prava),
 - ad-hoc radni nalozi i radni nalozi iz sastavnica,
 - izveštaji.

18.1. Pre početka upotrebe radnih nalog

U meniju **|Skladište |Šifarnik |Skladišta** po potrebi kreiramo skladište [12.1] materijala, skladište poluproizvoda i proizvoda. Na radnom nalogu se mogu birati skladišta za materijal i proizvode.

Potrebno je urediti i šifrant artikala. Na sastavnice i radne naloge dodajemo article definisane kao materijal, poluproizvod ili proizvod.

Unos podataka o prodajnom proizvodu

Šifra artikla:	<input type="text"/>	*	Gen. novu šifru
Naziv artikla:	<input type="text"/>		
Opis artikla:	<input type="text"/>		
[+] Dodaj opis u stranom jeziku			
Bar kod:	<input type="text"/>		
Kataloški broj:	<input type="text"/>		
Osnovna grupa artikla:	<input type="text"/>	Pod grupa artikla:	<input type="text"/>
Robna marka:	<input type="text"/>		
Garancija :	<input type="text"/>	meseci	
Dobavljač:	<input type="text"/>	Zatraži	Unos novog
Jedinica mere:	<input type="text"/>	* Količina u pakovanju:	<input type="text"/> Minimalna zaliha: <input type="text"/>
Vrsta artikla:	prodaja robe - zalihe se evidentiraju		
Dodatne mogućnosti:	<input type="checkbox"/> Promena opisa je dozvoljena <input checked="" type="checkbox"/> Artikal se može prodati		
Upotreba cenovnika:	<input type="text"/> prodaja robe - zalihe se evidentiraju		
ISO kod valute:	<input type="text"/> RSD		
Nabavna cena:	<input type="text"/>	Unos osnovne kalkulacije	
Veleprodajna cena:	<input type="text"/>		
Stopa PDV:	20% <input type="text"/>		
Maloprodajna cena:	<input type="text"/> *		
U redu Otkaži			

Slika 445: Vrste artikala za radne naloge

Za dodavanje upotrebe sati na radne naloge potrebno je definisati tarife [4.1].

Stanje zaliha i kalkulaciju cene materijala unosimo preko dostavnica [12.4]. Pri unosu artikala na dostavnicu možemo izabrati otvoreni radni nalog za automatski prenos na njega, ili možemo kreirati novi.

Postavka prijema - unos količine i kalkulacije cene

Šifra/Bar/Opis:	mat1	Upis novog artikla
Naziv artikla: lsdkjflskjfsl		
Količina:	1	Radni nalog: 2009-00004 Unos novog
Dobavljačeva cena:	100.00 RSD	Vrednost: 100.00 RSD
Cena u dom. val.:	100.00 RSD	Vrednost u dom. val.: 100.00 RSD
Rabat dobavljača:	0 %	Iznos rabata: 0.00 RSD
Transport:	0 %	Iznos transporta: 0.00 RSD
Carina:	0 %	Iznos carine: 0.00 RSD
Ulagani PDV:	20% <input type="button" value=""/>	Iznos ulagnog PDV-a: 20.00 RSD
Neposredni troškovi:	0 %	Ukupno neposredni troškovi: 0.00 RSD
Nabavna cena: 100.00 RSD		Nabavna vrednost: 100.00 RSD
Razlika u ceni:	400.00 RSD	Marža: 400 %
Veleprodajna cena:	500.00 RSD	
Razlika u ceni:	400.00 RSD	Marža: 400 %
Neto malop. cena:	500.00 RSD	
PDV:	20% <input type="button" value=""/>	Iznos PDV-a: 100.00 RSD
Maloprodajna cena:	600.00 RSD	Vrednost: 600.00 RSD

U redu Dodaj i nastavi Serijski brojevi Beleške Otkaži

Slika 446: Prenos artikla iz dostavnice na radni nalog

Pri unosu **materijala** u širant artikala potrebno je uneti **nabavnu cenu**, koja će se prikazati kao trošak proizvodnje pri obračunu radnih naloga.

Pri unosu **proizvoda** u širant artikala potrebno je uneti **prodajne cene**, a ne nabavnu cenu.

18.2. Unos sastavnica (normativa)

Pregled sastavnica nalazimo u meniju **|Skladište |Šifarnik |Sastavnice**. Ukoliko se potrebnii materijal za proizvod ne menja, možemo ga definisati kroz sastavnicu i na taj način skratiti potrebno vreme za unos na radni nalog.

Za unos nove sastavnice koristimo dugme **Unos nove sastavnice**. Izaberemo širu proizvoda i količinu za koju pravimo sastavnicu.

Sastavnica br. (koncept)

Datum dokumenta:	22.01.2013 <input type="button" value=""/>
Šifra/opis proizvoda:	000004 <input type="button" value=""/> Upis novog artikla
Naziv proizvoda:	proizvod najbolji
Količina:	1
Beleške:	<input type="text"/>

U redu Otkaži

Slika 447: Unos sastavnice

Potvrdom unosa proizvoda stižemo na stranu unosa materijala. Takođe je moguće unositi i potrošene sate.

Sastavnica br. (koncept) [?]

Podaci proizvoda	Podaci dokumenta
000004 proizvod najbolji	Datum dokumenta: 27.01.2011 Status: Koncept Količina: 1.00 Beleške: fsddfsfs fsddfsf

[Dodaj materijal] [Dodaj radne sate] [Zaključi sastavnicu]

Materijal	Dodavanje materijala na sastavnicu
Br. niza Šifra materijala Naziv materijala 1. 000002 xxx sa MPC2	Šifra/opis materijala: 000002 Naziv/Opis materijala: xxx sa MPC2 Količina: 1.00 [-] [U redu] [Dodaj i pređi na novo knjiženje] [Otkaži]
Obračun radnih sati	+ 1.00 Cena RSD 500.00 Vrednost 2.000.00 + 00 € 50.00 179.011.04 + 00 RSD 400.00 1.200.00 + 00 RSD 334.00 1.670.00 Ukupno: 44.00 RSD 183,881.04

Slika 448: Dodavanje materijala na sastavnicu



Na sastavnicu dodajemo samo artikle definisane kao materijal ili poluproizvod.

Po unosu svih potrebnih podataka sastavnicu zaključujemo dugmetom **Zaključi sastavnicu**. Po zaključivanju sastavnicu je moguće štampati.

Zaključenu sastavnicu je takođe moguće preneti na radni nalog klikom na **Prenesi na radni nalog**.

Materijal	Prenesi na radni nalog
Br. niza Šifra materijala Naziv 1. 000002 xxx	Broj sastavnice: 000004 Šifra proizvoda: 000004 Naziv proizvoda: proizvod najbolji Količina proizvoda: 1.00 [-] Prenesi na rad. nalog: Otvori novi radni nalog [U redu] [Otkaži]
Obračun radnih sati	Beleške:

Slika 449: Prenos sastavnice na radni nalog

18.3. Unos, uređenje i obračun radnog naloga

U meniju **|Prodaja |Radni nalozi** pregledamo i unosimo radne naloge.

[Novi radni nalog]

Slika 450: Pregled radnih naloga

Unos novog radnog naloga započinjemo sa dugmetom **[Novi radni nalog]**.

Upisujemo podatke o naručiocu, datum početka rada, rok izvođenja i radni nalog dodeljujemo radniku/zaposlenom.

The screenshot shows the 'Radni nalog br. (koncept)' window with the following details:

Naručilac: test kupac X
nn bb
11000 Beograd
PIB:

Beograd, dana 23.01.2013

Dodata informacija:

- Narudžbenica:
- Veza na predračun:
- Kontakt osoba naručioca:
- Lokacija rada:
- Dodeljeno radniku: test test
- Početak rada: 23.01.2013
- Rok za završetak posla:
- Datum završetka rada:

Opština: Skladište materijala: sk bez opisa
Skladište za proizvode: Skladište2 - drugo
Mesto troškova:
Tip računa: veleprodajni - cene su bez PDV

Unos podataka:

- [Dodaj naručeni proizvod]
- [Dodaj radne sate]
- [Dodaj upotrebu materijala]

Završni tekst na dokumentu:

Slika 451: Pregled i unos podataka radnog naloga

Klikom na [Dodaj naručeni proizvod](#) dodajemo željeni proizvod i željenu količinu.

The dialog box is titled 'Radni nalog br. (koncept) - Upis naručenog proizvoda'. It contains the following fields:

Šifra/Bar/Opis: [Upis novog artikla](#)

Naziv proizvoda:

Opis artikla:

Količina: *

[U redu](#) [Otkaži](#)

Slika 452: Dodavanje naručenog proizvoda na radni nalog

Ukoliko je za izabrani proizvod definisana sastavnica, automatski će se preneti potrebnii materijal i sati. Ukoliko postoji više sastavnica za materijal, prikazaće se prozor za izbor sastavnice.

Ukoliko je potrebno, možemo dodatno uneti materijal klikom na [Dodaj upotrebu materijala](#) ili sate klikom na [Dodaj radne sate](#).

Po završetku unosa radni nalog zaključujemo klikom na [Ispostava dokumenta](#). Ispostavljeni dokument dobija broj i može se štampati.

Naručilac Promeni

test kupac X
nn bb
11000 Beograd
PIB:

test kupac X
nn bb
11000 Beograd

Beograd, dana 23.01.2013 Promeni

Narudžbenica:
Veza na predračun:
Kontakt osoba naručioca:
Lokacija rada:
Dodeljeno radniku: test test
Početak rada: 23.01.2013
Rok za završetak posla:
Datum završetka rada:

Skladište materijala: sk bez opisa
Skladište za proizvode: Skladište2 - drugo
Mesto troškova:
Tip računa: veleprodajni - cene su bez PDV

[Dodaj naručeni proizvod](#) [Dodaj radne sate](#) [Dodaj upotrebu materijala](#) [Dodaj materijal iz otpremnice](#) [Postavi status na ...](#)

Opis narudžbe

Naručeni artikli/proizvodi

#	Šifra art.	Artikl	Kol.	Na sklad.	JM	Nab. cena materijala po komadu	Nabavna vrednost materijala	Cena mat. bez PDV	Vrednost materijala bez PDV	Cena bez PDV	Vred.bez PDV	<input type="checkbox"/>
1.	000004	proizvod najbolji	1	0	-	100.00	100.00	120.00	120.00	25.00	25.00	<input type="checkbox"/>

Obračun upotrebe materijala u proizvodnji

#	Šifra proizvoda	Šifra materijala	Opis / naziv	Kol.	Iz skladišta	JM	Nabavna cena	Nabavna vrednost	Cena bez PDV	Vred.bez PDV	<input type="checkbox"/>
1.	000004	000002	xxx sa MPC2	1	0	-	100.00	100.00	120.00	120.00	<input type="checkbox"/>

Obračun radnih sati

#	Datum	Stranka	Zaposleni	Tarifa	Beleške	Sati	Cena	Vrednost	Br.računa	<input type="checkbox"/>
1.	23.01.13	test kupac X		Ino prog		32.00	€ 50.00	179,196.64		<input type="checkbox"/>
2.	23.01.13	test kupac X		testSastav	sfsf	4.00	RSD 500.00	2,000.00		<input type="checkbox"/>
3.	23.01.13	test kupac X		Fizikalija	sdf	3.00	RSD 400.00	1,200.00		<input type="checkbox"/>
4.	23.01.13	test kupac X		testSastav3		5.00	RSD 334.00	1,670.00		<input type="checkbox"/>

Ukupno: 44.00 RSD 184,066.64

Završni tekst na dokumentu

fsddfsfs
fsddfsf

Slika 453: Ispostavljeni radni nalog

18.4. Status radnog naloga

Kao što je primetno na pregledu radnih naloga [18.3], radni nalozi su obeleženi raznim bojama i mogu se naći u različitim statusima.

Izmenu statusa (nakon ispostavljanja - pre ispostavljanja je dokument u statusu koncepta) vršimo sa strane radnog naloga kroz posebni meni:

Naručilac Promeni

test kupac X
Beograd

test kupac X
nn bb
11000 Beograd

Beograd, Promeni

Narudžb
Veza na
Kontakt
Lokacija
Dodeljer
Početak
Rok za :
Datum z

Skladiš
Skladiš
Mesto tr
Tip raču

[Postavi status na ...](#)

udžbe

čeka na potvrdu za izradu
u izradi storniran

Slika 454: Izbor status radnog naloga

Pri ispostavi radnog naloga on se nalazi u statusu **potvrđen za izradu**. Ukoliko status promenimo u **u izradi** automatski će se smanjiti zaliha materijala na skladištu koje smo izabrali kao skladište materijala, na datum koji smo uneli u polje **Početak rada**. Takođe će se u tabeli sa prikazanim materijalom prikazati količina koja izlazi iz skladišta u obeleženoj koloni.

Naručeni artikli/proizvodi											
#	Šifra art.	Artikl	Kol.	Na sklad.	JM	Nab. cena materijala po komadu	Nabavna vrednost materijala po komadu	Cena mat. bez PDV	Vrednost materijala bez PDV	Cena bez PDV	Vred.bez PDV
1.	000004	proizvod najbolji	1	0	-	100.00	100.00	120.00	120.00	25.00	25.00

Obračun upotrebe materijala u proizvodnji											
#	Šifra proizvoda	Šifra materijala	Opis / naziv	Kol.	Iz skladišta	JM	Nabavna cena	Nabavna vrednost	Cena bez PDV	Vred.bez PDV	
1.	000004	000002	xxx sa MPC2	1	1	-	100.00	100.00	120.00	120.00	120.00

Obračun radnih sati											
#	Datum	Stranka	Zaposleni	Tarifa	Beleške	Sati	Cena	Vrednost	Br.računa		
1.	23.01.13	test kupac X		Ino prog		32.00	€ 50.00	179,196.64			

Slika 455: Status naloga 'u izradi'

Sledeće status nalog možemo promeniti u **završen**, čime će se povećati količina u skladištu proizvoda, a prema datumu unetom u polje **Datum završetka rada**.

Naručeni artikli/proizvodi											
#	Šifra art.	Artikl	Kol.	Na sklad.	JM	Nab. cena materijala po komadu	Nabavna vrednost materijala po komadu	Cena mat. bez PDV	Vrednost materijala bez PDV	Cena bez PDV	Vred.bez PDV
1.	000004	proizvod najbolji	1	1	-	100.00	100.00	120.00	120.00	25.00	25.00

Obračun upotrebe materijala u proizvodnji											
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Slika 456: Status naloga 'završen'

 Svi statusi radnog naloga su zavisni jedan od drugog, što znači da se mora pratiti logički redosled i zavisno od trenutnog statusa se prikazuju i moguće opcije, koje su za svaki različite.

Iz radnog naloga možemo ispostaviti račun klikom na [Ispostavi račun](#).